ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ର ରୌପ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ...

ଅରୋହାନ

ସ୍ମରଣିକା

Sri Matriniketan Ashram Sri Aurobindo Centre

[The Mother's International Centre Trust]

OM NAMO BHAGAVATEH SRI MIRARABINDAYA

The Supreme reveals in the Gita that He manifests again and again on the earth, not only for the restoration of Good by destruction of Evil but for His Divine Birth of transformation of Nature and Soul through His Divine Action, Janma Karma Chamedivyam.

S.A. Maa Krishna
Founder of Sri Matriniketan Ashram

ଅରୋଜ୍ଞାନ

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ର

(ରୌପ୍ୟଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ)

ସ୍ମରଣିକା

ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ ଆଶ୍ରମ
ଗ୍ରାଃ ରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର, ପୋଃ କୁକୁଡ଼ାଖଣ୍ଡି
ଜିଲ୍ଲା-ଗଞ୍ଜାମ (ଓଡ଼ିଶା), ପିନ୍: ୭୬୧୧୦୦

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପାଠଚକ୍ର (ରୌପ୍ୟଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ) ସ୍ମରଣିକା

ଅରୋଜ୍ଞାନ
AUROJNANA

(For private circulation only)

ପ୍ରକାଶକ

S.A. Maa Krishna
(Founder, The Mother's International Centre Trust)
Sri Matriniketan Ashram
Ramachandrapur, PO : Kukudakhandi, Dist. : Ganjam, Odisha
PIN : 761 100

ପ୍ରକାଶନ କାଳ

ଶିକ୍ଷା ବର୍ଷ ୨୦୧୫–୧୬

Published & Edited by

S.A. Maa Krishna
(Managing Trustee, The Mother's International Centre Trust)
Sri Matriniketan Ashram

Printed at Lipimaya Offset, Berhampur

ଫେବୃୟାରୀ ୨୧, ୧୯୧୪

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ, ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ହେଉ ଏକ ନୂତନ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣତର ଉତ୍ସର୍ଗ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ । ସେ ଉତ୍ସର୍ଗ ଯେପରି ନ ହୁଏ ଉତ୍ତେଜନାମୟ, ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ତାହା ଯେପରି ନ ହୁଏ ଅତ୍ୟୁଗ୍ର, କର୍ମମୋହରେ ଅଭିଭୂତ । ବରଂ ତା' ହୋଇଉଠୁ ଗଭୀର ଓ ନୀରବ ଯାହାର ବାହ୍ୟପ୍ରକାଶ ଅନାବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ତାହା ପ୍ରବେଶ କରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ସେ ସବୁକୁ ରୂପାନ୍ତରୀତ କରୁ । ଆମର ମନ ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ତୋ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଦା ଲିପ୍ତ ରହୁ ଏବଂ ସେହି ବିଶୁଦ୍ଧ ଶିଖରରୁ ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରୁ ବାସ୍ତବତାର ଯଥାର୍ଥ ରୂପ, ସେ ଦେଖୁ ଚଞ୍ଚଳ ନଶ୍ୱର ବାହ୍ୟରୂପର ପଶ୍ଚାତ୍‌ରେ କିପରି ରହିଛି ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଶାଶ୍ୱତ ସଦ୍‌ବସ୍ତୁ ।

ହେ ଭଗବାନ, ମୋର ହୃଦୟ ସମସ୍ତ ବେଦନା ଓ ବିକ୍ଷୋଭରୁ ମୁକ୍ତ, ଶାନ୍ତ ଓ ଦୃଢ଼, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବସ୍ତୁରେ ତୋତେହିଁ ଦେଖେ । ବାହ୍ୟକର୍ମ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ଭବିଷ୍ୟତ ତା'ର ଗର୍ଭରେ ଆମ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ବି ରଖିଥାଉ ନା କାହିଁକି, ମୁଁ ଜାଣେ ଏକମାତ୍ର ତୁ ହିଁ ବିଦ୍ୟମାନ, ତୋର ସନାତନ ନିତ୍ୟତା ନେଇ ତୁ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ, ଏବଂ ତୋ ମଧ୍ୟରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ରହିଛୁ ।

ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀ ଉପରେ ତୋର ଶାନ୍ତି ବିରାଜିତ ହେଉ ।

— ଶ୍ରୀମା

[ଧ୍ୟାନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା]

Om Namo Bhagavateh

"The first word (Om) represents:
the supreme invocation
the invocation to the Supreme.

The second word (Namo) represents:
total self-giving;
perfect surrender.

The third word (Bhagavateh) represents:
the aspiration,
what the manifestation must
become-Divine."

The Mother

Sri Prasad Tripathy (Babuli Bhai)
Secretary, New Life Education Trust

MESSAGE

I am extremely happy to know that Aurojnana is going to be published to mark 12th year of completion of Sri Matriniketan Ashram and 25th year of completion of its Sri Aurobindo Study Circle. This is undoubtedly a noble venture in participating with the Great mission of Lord Sri Aurobindo and The Divine Mother.

It is well understood that the present time is very difficult and no law, no rule, no moral, no religion can save the World except an inner Strength, inner Light guided by the Supreme Spiritual Power which is there within everybody. Our mission is to find It from within and march ahead in search of Truth.

I am sure Aurojnana is aware of its responsibility and doing its level best to reach the goal.

I pray near The Sweet Mother for Her Love, Grace, Blessings and Protection for Aurojnana.

OM TAT SAT

ସମ୍ପାଦକୀୟ....

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ

ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ମଧୁମୟ ପ୍ରଭୁ !

ଆମର ହୃଦୟ ସର୍ବଦା ତୁମ ସମ୍ମୁଖରେ ଅବନତ, ପ୍ରସାରିତ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନାରତ... । ତୁମର ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ ଆମର ସମଗ୍ର ସତ୍ତାକୁ ଏପରି ଆଚ୍ଛାଦିତ କରି ରଖିଛି ଯେ, ତାହା ଭାଷା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ... । ତୁମର ପରମଜ୍ଞାନ ଏପରି ଭାବରେ ସବୁ ସମୟରେ ସମଗ୍ର ଚେତନାକୁ ପରିପ୍ଲାବିତ, ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କରୁଛି ଯେ, ତା' ଭିତରୁ ମୁକୁଳି ବାହାରିବା ସାଧ୍ୟାତୀତ... । ହେ ପ୍ରଭୁ ! କେବଳ ତୁମକୁ ଧାରଣ କରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯିବାରେ ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ, ତାହା କେବଳ ତୁମର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତିର ପରିଚୟ... । ସକଳ ଶୂନ୍ୟତା ଭିତରେ କେବଳ ତୁମର ପରମ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତ ସୃଷ୍ଟିରେ ନିତ୍ୟ ବିରାଜମାନ ଏବଂ ତାହାକୁ ସର୍ବବସ୍ତୁରେ, ସର୍ବସ୍ଥାନରେ ଏବଂ ସକଳ ସତ୍ତାରେ ଯେପରି ଆମେ ଦର୍ଶନ କରିପାରୁ..., ତୁମର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଅନୁଭବ କରିପାରୁ ଏବଂ ସର୍ବତୋଭାବରେ ତୁମକୁ ସମଗ୍ର ଭାବରେ ଧାରଣ କରିପାରୁ... । ଏତିକି ଏହି ଦିବ୍ୟ ପରିବାରର ପ୍ରାର୍ଥନା ତୁମ ପଦାରବିନ୍ଦରେ... ।

ହେ ମୋର ପ୍ରିୟତମ ପ୍ରଭୁ !

ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ ୨୫ଟି ବସନ୍ତ ଏଇ ଭିତରେ ଏକ ଦୀର୍ଘ ନୀରବତା ମଧ୍ୟରେ ଅତିବାହିତ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ତୁମକୁ ଜାଣିବା ପାଇଁ, ତୁମକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସକଳ ବାହ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା ବିଫଳ ହୋଇଛି । କାରଣ ଯିଏ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରକାଶିତ, ତାହାଙ୍କୁ ପୁଣି ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସାଧ କା'ର ? ଏକ ତପସ୍ୟାର ପ୍ରୟାସ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ତୁମର ପ୍ରକାଶ କେବଳ ସ୍ୱୟଂ ତୁମେ ... ।

- "Alone he moved watched by the infinity
  Around him and the Unknowable above.
  All could be seen that shuns the mortal eye,
  All could be known the mind has never grasped;
  All could be done no mortal will can dare.
  A limitless movement filled a limitless peace."

- Savitri - P-95

ହେ ପ୍ରଭୁ !

ତୁମର ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ମହିମାରେ ମହିମାମଣ୍ଡିତ ହେଉ ତୁମର ଏହି ''ଅରୋଜ୍ଞାନ''... । ତୁମର ପରମ ପ୍ରେମ ଓ କରୁଣା ତୁମର ଏହି ଦିବ୍ୟକେନ୍ଦ୍ରକୁ ପରିପ୍ଲାବିତ କରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ତୁମର ପରମ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରକାଶ କରୁ, ତୁମର ପରମଜ୍ଞାନ ସକଳଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଉ ଏବଂ ତୁମର ପରମ ସତ୍ୟଚେ଼ତନା ଓ ଶାନ୍ତି ସମସ୍ତ ଆତ୍ମା ସକଳଙ୍କ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ରାଜତ୍ୱ କରୁ... ।

ହେ ପରମପ୍ରଭୁ ! ମଧୁମୟୀ ଦିବ୍ୟଜନନୀ !

ଗଭୀର ନୀରବତା ଭିତରେ ଏହି ''ଅରୋଜ୍ଞାନ'' ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଏବେ ଅପେକ୍ଷାରତ... ଏବଂ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ... । ବିନା କୋଳାହଳ ମଧରେ ଏକ ଦିବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ସଂଘଟିତ ହୋଇଉଠେ... । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଦେବମୁହୂର୍ତ୍ତ କେବଳ ''ତୁମକୁ'' ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରି ରହିଛି । ''ତୁମେ'' ଯେ ସ୍ୱୟଂ ଏଠାରେ ବିରାଜମାନ ଏବଂ 'ତୁମେ' ହିଁ ଅନନ୍ତ, ଶାଶ୍ୱତ ଏବଂ ଚିର ପ୍ରକାଶିତ... । ତୁମରି କରୁଣାରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରିବ ଏକ ଦେବଶିଶୁ ରୂପେ ଏହି ''ଅରୋଜ୍ଞାନ''... । ପରିଶେଷରେ ଏହାକୁ ତୁମ ନିକଟରେ ଆତ୍ମାର ନୈବେଦ୍ୟ ରୂପେ କରୁଛୁ ଅର୍ପଣ... ।

ହେ ପ୍ରଭୁ ! ଗ୍ରହଣ କର ଆମ ହୃଦୟର ଅନନ୍ତ ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରଣାମ ।

''ଓଁ ତତ୍ ସତ୍''

ପ୍ରଭୁଚରଣାଶ୍ରିତା

ମା' କ୍ରୀଷ୍ଣା

ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ ଆଶ୍ରମ

—''ସେ ସବୁଠି ଅଛନ୍ତି । ସେ ସବୁଠି କ୍ରିୟା କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ଅଚେତନା ଭିତରେ ଆଣିଦିଅନ୍ତି ଚେତନା । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଏକ ଅନ୍ଧକାର କୋଠରୀରେ ଆଲୋକ ବର୍ତ୍ତିକାଟିଏ ଜଳାଅ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂଯୋଗଟିକୁ ଟିପି ଜଳାଇ ଦେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ହିଁ ସେହି କୋଠରୀରେ ଆଉ ଅନ୍ଧକାର ରୁହେ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ ଚେତନାକୁ ପ୍ରବେଶ କରାଅ, ଆଉ ଅଚେତନା ରହେ ନାହିଁ । ସେ ତାହାହିଁ କରନ୍ତି । ସେ ଯେଉଁଠି ଦେଖନ୍ତି ଅଚେତନା, ତହିଁ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ସେ ସଚେଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ।''

— ଶ୍ରୀମା

ସୂଚୀପତ୍ର

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
	ପ୍ରବନ୍ଧ ବିଭାଗ		
୧.	ଧ୍ୟାନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା	ଶ୍ରୀମା	୧୩
୨.	ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ	ଶ୍ରୀମା	୧୪
୩.	ଶିକ୍ଷା – ଧାର୍ମିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ	ଶ୍ରୀମା	୧୪
୪.	ନିଜକୁ ଖୋଲିଧର – ବିନମ୍ର ହୁଅ	ଶ୍ରୀମା	୧୫
୫.	ସଂଯମ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା	ନଳିନୀକାନ୍ତ ଗୁପ୍ତ	୧୬
୬.	ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଦୈନିକ କର୍ମ	ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ	୧୮
୭.	ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରୁ	ମା' କ୍ରୀଷ୍ଟାଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ	୨୨
୮.	ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ସମ୍ଭବ, ଏହା ଆମ ପାଇଁ ...	ଯୋଗନ କୁମାର	୨୯
୯.	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଯୋଗ ଉପରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ...	ଡାକ୍ତର ନନ୍ଦକିଶୋର	୩୨
୧୦.	ମାନବ ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗର ...	ଗୀତାଞ୍ଜଳି ପାଢ଼ୀ	୩୫
୧୧.	ଅଧ୍ୟୟନ ହିଁ ତପସ୍ୟା	ଦେବାଶିଷ ପଟ୍ଟନାୟକ	୩୭
୧୨.	ସଚ୍ଚୋଟ ବାଳକ	ପି. ଆଶିଷ କୁମାର	୩୮
୧୩.	ଶ୍ରୀମା ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା ...	ରିନ୍ଟୁ ଦେବୀ	୪୦
୧୪.	ମାତୃକୃପା କେବଳ	କେ. ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ	୪୧
୧୫.	ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନର ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି	ସଂଗ୍ରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ	୪୩
୧୬.	ସାଧନା ବଳେ ସର୍ବସିଦ୍ଧି	ଏମ୍. ରେଣୁକା	୪୫
୧୭.	ଶ୍ରମର ସାର୍ଥକତା	ରୂପାଲି ଗୌଡ଼	୪୭
୧୮.	ଶାକାହାରୀ	ଜି. ଗୁଣମଣି	୪୮
୧୯.	ସକଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ	ପି. ରାମନିରଞ୍ଜନ	୪୯
୨୦.	ସାହସୀ ବାଳକ	ବି. ସୁନୀଲ କୁମାର	୫୦
୨୧.	କୁନି କୁନି ଓଠରୁ ...	କ୍ଲାସ୍ କେ.ଜି	୫୨

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
୨୨.	କୁନି ଓଠର ଆଭାସ	କ୍ଲାସ୍ ନର୍ସରୀ	୫୬
୨୩.	ପରମଙ୍କୁ ପତ୍ର	ମା' କ୍ରୀଷ୍ଣାଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ	୫୮
୨୪.	ଧନ୍ୟ ପଣ୍ଡିଚ୍ଚେରୀ	କେ. ରାହୁଲ କୁମାର	୬୧
୨୫.	ପ୍ରାର୍ଥନା - ଏକ ଦିବ୍ୟକର୍ମୀର	ରାକେଶ କୁମାର ବେହେରା	୬୧
୨୬.	ମାଆ	ଶୁଭ୍ରଜିତ୍ ପଟ୍ଟନାୟକ	୬୧
୨୭.	ହେନା ଫୁଲ	ସଞ୍ଜୟ ବେହେରା	୬୨
୨୮.	ମା' ରୂପାନ୍ତର କର ମୋତେ	ଜି. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର	୬୨
୨୯.	ମୋ ଦେଶ	ସଂଜୟ କୁମାର ବେହେରା	୬୨
୩୦.	ସେନେହମୟୀ ମା'	ଏମ୍ ନରେଶ କୁମାର	୬୩
୩୧.	ଅନ୍ତରର ପ୍ରାର୍ଥନା	ସଂଗ୍ରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ	୬୩
୩୨.	ନେଲି ତୋ ଚ଼ରଣେ ଶରଣ	ଇ. ପ୍ରତିମା	୬୪
୩୩.	ମୋ ପ୍ରିୟ କପୋତ	କେ. ରାହୁଲ କୁମାର	୬୪
୩୪.	ମମତାମୟୀ ମା'	ଏମ୍. ସନ୍ତୋଷ କୁମାର	୬୫
୩୫.	ଭକ୍ତିଉତ୍ସ	ଟି. ବର୍ଷାରାଣୀ ପାତ୍ର	୬୫
୩୬.	ମୋ ମାଆଙ୍କ ସେନେହ	ଏମ୍. ସନ୍ତୋଷ କୁମାର (ସମର୍ପଣ)	୬୬
୩୭.	ଅଭୀପ୍ସା	ଇ. ପ୍ରତିମା	୬୬
୩୮.	ଦିବ୍ୟାଭାସ	ଜି. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର	୬୬
୩୯.	ଦୁଃସାହସୀ	ଅପୂର୍ବ ବେହେରା	୬୭
୪୦.	ଆମ ମାଆ	ଶୁଭ୍ରଜିତ୍ ପଟ୍ଟନାୟକ	୬୭
୪୧.	ତୁମ ଆଦେଶର ଅପେକ୍ଷାରେ	ରାକେଶ କୁମାର ବେହେରା	୬୭
୪୨.	ମାଆ	ଏ. ସୋନିରାଣୀ	୬୮
୪୩.	ଚ଼େଷ୍ଟା କରିବା	ସୁନୀତା ସାହୁ	୬୯
୪୪.	ମୋ ମାଆ	ଈପ୍ସିତା ମହାନ୍ତି	୬୯
୪୫.	ମା' ନାମ	ଏ. ସାଗର	୬୯
୪୬.	ଫେରନ୍ତା କି ପିଲାଦିନ !	ଏନ୍. ଭଗବାନ	୭୦
୪୭.	ଆମର ମିତ	ଗୋପାଲକ୍ରୀଷ୍ଣା ପୋଦଲ	୭୦
୪୮.	ଝରଣା	କେ. ଶୁଭଶ୍ରୀ	୭୧

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
୪୯.	ପବିତ୍ର କର ମୋ ମନ	କେ. ଶୁଭଶ୍ରୀ	୭୧
୫୦.	ପ୍ରାର୍ଥନା ଏକ ଶିଶୁର	ଇ. ଧନୁର୍ଜୟ	୭୧
୫୧.	ଗଛ ଆମ ଉପକାରୀ	ଆଲିସାରାଣୀ ବେହେରା	୭୨
୫୨.	ଗଛ	ଆଦର୍ଶ ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୨
୫୩.	ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ	ଆଲୋକ ସେଠୀ	୭୨
୫୪.	ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଡି. ସୌରଭ	୭୩
୫୫.	ଗଛ କାଟ ନାହିଁ	ପି. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର	୭୩
୫୬.	ସତ୍ୟ	ଜି. ଗୁଣମଣି	୭୪
୫୭.	ଗଛର ମହତ୍ତ୍ୱ	ଜି. ତରୁଣ	୭୪
୫୮.	ମାତୃକୃପା	ଆଦିତ୍ୟରାଜ୍ ପାଢ଼ୀ	୭୪
୫୯.	ଦିବ୍ୟପଥର ପଥିକ	ଜି. ସୁଦର୍ଶନ	୭୫
୬୦.	ସତ୍ୟ	ପ୍ରସାଦ କୁମାର ଦାସ	୭୫
୬୧.	ମୁଁ କୋଇଲୀଟିଏ ହେବି	ରୂପାଲି ସାହୁ	୭୫
୬୨.	ଫୁଲର ମହକ	ଡି. ସୌରଭ	୭୬
୬୩.	ହେବୁ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ	ଏମ୍. ଗାୟତ୍ରୀ	୭୬
୬୪.	ମା’ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏ	ପ୍ରସାଦ କୁମାର ଦାସ	୭୬
୬୫.	ଶୀତ ଆସିବ	ଏନ୍. ବୌଦ୍ଧାନନ୍ଦ	୭୭
୬୬.	ମା’ର ମମତା	ସ୍ୱାଧୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୭
୬୭.	ପକ୍ଷୀ ଓ ପିମ୍ପୁଡ଼ି	ଏନ୍. ମନୋଜ	୭୮
୬୮.	ଫୁଲ	କେ. କିରଣ	୭୮
୬୯.	ମୋ ବଗିଚା	ଅଂଶୁମାନ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୭୮
୭୦.	ମୟୂର	ଓମ୍ ବେଦ ପ୍ରକାଶ	୭୯
୭୧.	କୁଳୁକୁଳୁ ଝରଣା	କେ. କିରଣ	୭୯
୭୨.	ମୁଁ ଶୁଆ କହୁଛି	କେ. ରଶ୍ମି	୮୦
୭୩.	ଆସିଲା ଶୀତ	ଓମ୍ ବେଦ ପ୍ରକାଶ	୮୦

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
	English Section		
୭୪.	Discover of our True Self	The Mother	୮୧
୭୫.	Divine Justice	The Mother	୮୨
୭୬.	The Great Adventure	The Mother	୮୨
୭୭.	Divine Judgement	The Mother	୮୩
୭୮.	Message from The Mother	The Mother	୮୩
୭୯.	Who is the Integral Godhead ?	S. A. Maa Krishna	୮୪
୮୦.	The Divine Work and Supermind	S. A. Maa Krishna	୮୭
୮୧.	The Quest for Eternity	Satyakam	୯୮
୮୨.	God's Labour	Sri Aurobindo	୯୯
୮୩.	The Leader of Men	S. A. Maa Krishna	୧୦୦
୮୪.	Egolessness	Debasish Pattanayak	୧୦୬
୮୫.	My School	Debasish Pattanayak	୧୦୭
୮୬.	Equality in life	Sangram Patnaik	୧୦୮
୮୭.	My Pet Love	K. Rahul Kumar	୧୦୮
୮୮.	A Prayer to The Mother	G. Harischandra	୧୦୯
୮୯.	God Almighty	M. Jubaraj	୧୦୯
୯୦.	Diwali	Gopalkrishna Podal	୧୦୯
୯୧.	My love for the Divine	Apurba Behera	୧୧୦
୯୨.	O Mother !	M. Santosh Kumar	୧୧୦
୯୩.	Three Beautiful Flowers	Rakesh Kumar Behera	୧୧୦
୯୪.	The beautiful creation of God	D. Suprava	୧୧୦
୯୫.	The Joy of Service	Sunita Sahu	୧୧୧
୯୬.	Flower ! Flower ! Flower !	K. Subhashree	୧୧୧
୯୭.	Our School	B. Parameswar	୧୧୧
୯୮.	A Golden Opportunity	A. Soni Rani	୧୧୨
୯୯.	By The Divine Grace	Epilli Pratima	୧୧୩
୧୦୦.	Come for the Divine Work	The Mother	୧୧୪

କ୍ର.ନଂ.	ବିଷୟ	ସ୍ରଷ୍ଟା	ପୃଷ୍ଠା
	ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗଃ		
୧୦୧.	ଧର୍ମୋ ରକ୍ଷତି ଧାର୍ମିକମ୍	ଗୀତାଞ୍ଜଳି ପାଢ଼ୀ	୧୧୫
୧୦୨.	ଅସ୍ମାକଂ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଂ	ଇ. ପ୍ରତିମା	୧୧୬
୧୦୩.	ଗୁରୁଭକ୍ତିଃ	ଇ. ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ	୧୧୭
୧୦୪.	ପରିବେଶୋ ହି ଜୀବନମ୍	ପି. ବଳରାମ	୧୧୮
୧୦୫.	ଶୃଙ୍ଖଳା	ଇ. ସୁଜିତ୍ କୁମାର	୧୧୯
୧୦୬.	ଅସ୍ମାକଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଃ	ଜି. ସତ୍ୟନାରାୟଣ	୧୨୦
୧୦୭.	ବିଦ୍ୟା ଦଦାତି ବିନୟମ୍	ଆଦିତ୍ୟ ରାଜ୍ ପାଢ଼ୀ	୧୨୧
୧୦୮.	ସ୍ୱଭାବଃ ପରମୋ ଗୁଣଃ	ଗୀତାଞ୍ଜଳି ପାଢ଼ୀ	୧୨୨

ଶିଶୁ ଭଳି ଭରସା ରଖ

– ଶ୍ରୀମା

''ମୋର ଯାହା ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ମୋତେ ଦିଆଯିବ; ମୁଁ ଯଦି ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ, ମୋତେ ଉତ୍ତର ମିଳିବ; ଯଦି ମୁଁ କିଛି ଆପଦ ବିପଦରେ ପଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ, ତେବେ ମୋ ପାଇଁ ସେହି ସାହାଯ୍ୟ ଆସିବ- କେବଳ ଆସିବ ନାହିଁ, ତାହା ମଧ୍ୟ ମୋର ସବୁକିଛିକୁ ପରିଚାଳିତ କରିବ ।'' ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଉପରେ ଯଦି ତୁମର ଏଇଭଳି ଭରସା ରହେ, ଆଉ ତୁମର ଏଇ ଭରସା ଯଦି ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ହୋଇଥାଏ, ସରଳ ହୋଇଥାଏ, ଆଉ ତୁମ ମନରେ ଯଦି କିଛି ସନ୍ଦେହ ନଥାଏ, ତାହାହେଲେ ସବୁକିଛି ଅପେକ୍ଷା ଏହି ଈଶ୍ୱର- ଭରସା ହିଁ ବେଶୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ଏବଂ ତା'ର ଫଳ ମଧ୍ୟ ଚମତ୍କାର ହୋଇଥାଏ । କେବଳ ମନର ସନ୍ଦେହ ଓ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଭାବନା ହିଁ ସବୁ କଥାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଏ । ଯଦି କେହି ଆପଦ ସଂକଟ ଭିତରେ ଥାଇ ଏହିପରି ଧାରଣା କରୁଥାଏ - ''ଓଃ ! ଏହା ଅସମ୍ଭବ । ମୁଁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଏଥିରୁ ନିଷ୍କୃତି ପାଇପାରିବି ନାହିଁ । ଯଦି ମୋର ଏହି ଦୂରବସ୍ଥା ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଯାଏ, ମୁଁ ଚାହୁଁନଥିବା ଏହି ଦୂରବସ୍ଥା ଯଦି ଦିନକୁ ଦିନ ଆହୁରି ଖରାପରୁ ଖରାପ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରେ, ଯଦି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ମୋତେ ଏମିତି ତଳକୁ ତଳକୁ ଖସାଇ ନିଏ, ଯଦି, ଯଦି, ଯଦି, ଯଦି .... ।'' ଏହିପର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱାକୁଳ ଭାବନା ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଶକ୍ତି ଓ ତା' ନିଜ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ କାନ୍ଥ ତିଆରି କରିଦିଏ । କିନ୍ତୁ ଚୈତ୍ୟସତ୍ତା ଏହିପରି ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଥାଏ, ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବେ ରଖିଥାଏ, ତା' ଭିତରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହର ଛାୟା ନଥାଏ, କୌଣସି ତର୍କ ବିଚାର ନଥାଏ, କୌଣସି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ମଧ୍ୟ ନଥାଏ । ଆଉ ତୁମର ଆସ୍ଥା ଓ ଭରସା ଯେତେବେଳେ ଏହିଭଳି ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରାର୍ଥନା ନଥାଏ, ଯାହାର ଉତ୍ତର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଡୁ ନଆସେ । ଏପରି କୌଣସି ଅଭୀପ୍ସା ମଧ୍ୟ ନଥାଏ, ଯାହା ବାସ୍ତବତାରେ ରୂପାୟିତ ହୁଏ ନାହିଁ ।

[ଚିରନ୍ତନୀ - The Great Adventure A Diary for All Times]

ରଚନା

ଗଳ୍ପ

କବିତା

ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଗଦ୍ୟ ଓ ପଦ୍ୟର ସଂଭାର

ଧ୍ୟାନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା

ଜୁନ୍ ୧୪, ୧୯୧୪ — ଶ୍ରୀମା

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଗୋଟିଏ ସୃଷ୍ଟିର କାର୍ଯ୍ୟହିଁ କରିବାକୁ ହେବ । ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ହେବ ନବତର କର୍ମ, ନବତର ଜୀବନଧାରା, ଯାହା ଫଳରେ ଏହି ଯେଉଁ ମହାଶକ୍ତି ପୃଥିବୀରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପରିଜ୍ଞାତ ଅଛି, ତାହା ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବ ତା'ର ସମସ୍ତ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ନେଇ । ହେ ଭଗବାନ, ଏହି ନବଜନ୍ମ ଦାନର ମହାପ୍ରୟାସରେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛି, କାରଣ ତୁ ମୋଠାରୁ ଏହାହିଁ ଦାବି କରୁ । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ତୁହିଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଛୁ, ତେଣୁ ତୁ ହିଁ ଏହାର ଉପାୟ କହିଦେବୁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯେଉଁ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରୟୋଜନ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବୁ । ତା' ହେଲେ ଆମ ଦୁହିଁଙ୍କର ପ୍ରଯତ୍ନ ଆମେ ଯୁକ୍ତ କରିଦେବା; ମୋର ଏହି ବ୍ୟଷ୍ଟିଗତ ଆଧାର ଏକାଗ୍ର ହୋଇ ନିରନ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ ସେହି ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ ଯାହା ଆଣିଦେବ ସେହି ମହାଶକ୍ତିର ପ୍ରକାଶର ଉପାୟ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦିଗରେ ତୁ, ମୋ ସତ୍ତାର ସର୍ବୋତ୍ତମ କେନ୍ଦ୍ରହିଁ ତୁ, ତୁ ମହାଶକ୍ତିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ପ୍ରକଟ କରିବୁ, ଯେପରିକି ଏହା ସମସ୍ତ ବାଧା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ, ସକଳ ବିପଦ ଜୟ କରିବ, ସେସବୁକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବ । ବ୍ୟଷ୍ଟିଜୀବନର ଜଗତସକଳ ସହ ଏହି ଚୁକ୍ତିରେ ତୁ ତୋର ସ୍ୱାକ୍ଷର ଦେଇଛୁ, ତୋ'ର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛୁ; ଏହିସବୁ ଜଗତକୁ ସେହିମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଛୁ ଯେଉଁମାନେ ତୋର ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଓ ସମର୍ଥ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ଆସିଛି ଯେତେବେଳେ ତୋର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାୟତା ପ୍ରୟୋଜନ, ଯେଉଁଥିରେ ତୋର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ସଂକଳ୍ପର, ଦୁଇଟି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଧାରାର ସଂଯୋଗ ପ୍ରୟୋଜନ, ଯେପରିକି ସେହି ସଂଯୋଗ ମଧ୍ୟରୁ ଜଳି ଉଠିବ ସଂଦୀପନ ସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗ ।

ଯେହେତୁ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ, ତେଣୁ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ।

—''ଠିକ୍ ବାଟଟି ହେଉଛି ଏହା ଅନୁଭବ କରିବା ଯେ କାମଟି ମା'ଙ୍କର - କେବଳ ତୁମ କାମ ନୁହେଁ; ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କାମ ମଧ୍ୟ - ଏବଂ ତାହାକୁ ଏପରି ଏକ ଭାବ ବା ଉତ୍ସାହ ନେଇ କରି ଚାଲିବା ଯାହା ଏକ ସାର୍ବିକ ସୁସଂଗତି ଓ ସୁସମଞ୍ଜସତା ଆଣିଦେବ ।

— ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ

ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ

– ଶ୍ରୀମା

କେତେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଦୁଃସାହସିକ ଜୀବନ ଯାତ୍ରାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସେଇମାନଙ୍କୁ ହିଁ ମୁଁ ଡାକୁଛି ଏବଂ କହୁଛି -''ଦେଖ ! ଏଇ ଦୁଃସାହସିକ ଜୀବନଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମୁଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲି ।''

ଆମ ପକ୍ଷରେ ଆଉ କୌଣସି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୁନରାବୃତ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ । କାରଣ ସେସବୁ ଆମର ପୂର୍ବସୂରୀମାନେ କରିଯାଇଅଛନ୍ତି । ଆମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିଯାନ ତା' ପରଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ଏହା ଏକ ନୂତନ ସର୍ଜନାର ପ୍ରଶ୍ନ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ । ଏଥିରେ ଅନେକ ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବ ଘଟଣା ଆସିପାରେ, ଅନେକ ଆପଦ ବିପଦ ଆସିପାରେ, ବହୁକଷ୍ଟ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ - ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ ବାସ୍ତବ ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ । ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ବିଜୟ । କିନ୍ତୁ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ବାଟ ଆମକୁ ଜଣା ନାହିଁ । ସେହି ଅଜଣା ରାଜ୍ୟକୁ ବାଟ ଖୋଜି ଖୋଜି ସୋପାନ ପରେ ସୋପାନ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଏପରି କିଛି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ, ଯାହା ଏହି ଉପସ୍ଥିତ ବିଶ୍ୱରେ ଆଗରୁ କେବେ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭାବରେ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହା ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ .... ତେବେ ଠିକ୍ ଅଛି ଆମ ସଙ୍ଗେ ଏକାଠି ଚାଲ । ଆସନ୍ତା କାଲି ତୁମର କ'ଣ ହେବ - ମୋର କିଛି ଧାରଣା ନାହିଁ ।

ଆଗରୁ ଯାହାସବୁ ଦେଖିଯାଇଛି, ଆଗରୁ ଯେଉଁସବୁ ଉପାୟ ବାହାର କରାଯାଇଛି, ଆଗରୁ ଯାହାସବୁ ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ସେ ସବୁକୁ ପଛକୁ ପକାଇ ଦିଅ, ତା'ପରେ ..... ସେଇ ଅଜଣା ରାଜ୍ୟକୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅ ଏବଂ ଯାହାକିଛି ଘଟିବାର ଘଟୁ । ବାସ୍ - ଏହାହିଁ । [ଚିରନ୍ତନୀ]

ଶିକ୍ଷା - ଧାର୍ମିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ

ଏକ ଧାର୍ମିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ତୁମେ କେବେହେଲେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ସହ ଗୋଳିଆମିଶା କରିଦିଅ ନାହିଁ ।

ଧାର୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ଅତୀତର ଶିକ୍ଷାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଓ ଏହା ଅଗ୍ରଗତିକୁ ରୋକିଦିଏ ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ଭବିଷ୍ୟତର ଶିକ୍ଷା- ଏହା ଚେତନାକୁ ଆଲୋକିତ କରେ ଏବଂ ଆଗାମୀ ଉପଲବ୍ଧି ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ସକଳ ଧର୍ମର ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଏବଂ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣଜାଗତିକ ଦିବ୍ୟ ସତ୍ୟ ଦିଗରେ ଚାଲିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଏହି ଶିକ୍ଷା ଆମକୁ ପରମ ଚିନ୍ମୟଙ୍କ ସହିତ ସିଧାସଳଖ ସଂପର୍କ ରଖିବାକୁ ଶିକ୍ଷା ଦିଏ ।

— ଶ୍ରୀମା

[M.C.W. Vol. 12, p. 120] ୧୨ ଫେବୃୟାରୀ, ୧୯୭୨

ନିଜକୁ ଖୋଲି ଧର - ବିନମ୍ର ହୁଅ

– ଶ୍ରୀମା

ତୁମର ଉଚିତ ହେଲା - ତୁମ ସତ୍ତାର ସବୁ ଦ୍ୱାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଖୋଲି ଧରିବା । ଯୋଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତୁମେ କିଛି ଲୁଚେଇ ରଖୁଛ, ସେତେବେଳେ ତୁମେ ସିଧା ମିଥ୍ୟା ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଉଛ । ତୁମ ଉପରେ ସାମାନ୍ୟ ଚାପ ହେଲା ମାତ୍ରେ ତାହା ତୁମକୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଚେତନା ଭିତରକୁ ଖସାଇ ଦିଏ । ଯଦି ତୁମେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଚେତନ ରହିବାକୁ ଚାହଁ, ତା'ହେଲେ ସର୍ବଦା ସତ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରୁହ । ନିଜକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଖୋଲିଧର ଏବଂ ତୁମର ପାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚେଷ୍ଟାକର ଯେମିତି ତାହା ତୁମର ଗଭୀର ସ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଷ୍କାର ଦେଖିପାରିବ - ତୁମ ଭିତରର ସବୁ କୋଣ ଅନୁକୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖିପାରିବ । କେବଳ ତାହାହିଁ ତୁମ ଭିତରକୁ ଆଲୋକ ଆଣିଦେବ, ଚେତନା ଆଣିଦେବ ଏବଂ ଯାହାକିଛି ସତ୍ୟ ସେସବୁ ଆଣିଦେବ । ସବୁବେଳେ ନମ୍ର ନମନୀୟ ରୁହ- ତା' ମାନେ, ତୁମର କ'ଣ ହେବା ଉଚିତ ଓ ତୁମେ କ'ଣ ହୋଇଛ - ତା' ଭିତରର ଦୂରତ୍ୱଟିକୁ ଜାଣିରଖ । କେବେ ବି ତୁମର ସେହି ସ୍ଥୂଳ ଦୈହିକ ମନଟିକୁ ଭାବିବାକୁ ଦିଅନାହିଁ ଯେ, ସେ ସବୁ ଜାଣିଛି, ଯଦିଓ ସେ କିଛି ଜାଣି ନଥାଏ - ଏବଂ ସେ ସବୁକଥା ବିଚାର କରିପାରେ, ଯଦିଓ ତାହା ତା'ର ଶକ୍ତିର ବାହାରେ ।

ବିନମ୍ରତା ହେଲା - ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟରେ ତୁମେ ନିଜକୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦେଇଦେବା । ତାଙ୍କୁଇ ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିବା ଏବଂ ଏହି ସମର୍ପଣ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅର୍ଜନ କରିବା । ତା' ଫଳରେ ତୁମର ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଆଉ ରହେ ନାହିଁ । ଫଳରେ ତୁମର ମନଟି ଆପଣାଛାଏଁ ନୀରବ ହୋଇଯାଏ । ଆଉ ଅନ୍ୟ କୋଉ ଉପାୟରେ ତୁମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଚେତନା ସହିତ ମିଳିତ ହେବା ପାଇଁ ଆଶା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସଙ୍କଳ୍ପକୁ ବି ବୁଝିପାରିବ ନାହିଁ ।

[ଚିରନ୍ତନୀ - ପୃ-]

— *''ଭଗବାନଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ବାହାରେ ସବୁକିଛି ମିଥ୍ୟା ଓ ମାୟାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ସମସ୍ତ କିଛି କଷ୍ଟଦାୟକ ତମସାଚ୍ଛନ୍ନ । ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଜୀବନ, ଜ୍ୟୋତି ଓ ଆନନ୍ଦ । ଭଗବାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ସାର୍ବଭୌମ ଶାନ୍ତି ।''*

— ଶ୍ରୀମା

ସଂଯମ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା

ନଳିନୀକାନ୍ତ ଗୁପ୍ତ
ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ, ପଣ୍ଡିଚେରୀ

ଅନେକ ପିଲା ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଖୁବ୍ ବିଶୃଙ୍ଖଳ । ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ସଫାସୁତୁରା ରଖିବାକୁ ହେବ ତା' ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଏପରିକି ଜିନିଷକୁ କିପରି ରଖିବାକୁ ହୁଏ ତାହା ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ, ହଜାଇ ଦିଅନ୍ତି ବା ନଷ୍ଟ କରିଦିଅନ୍ତି । ଏହାର ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି । ପ୍ରଥମତଃ ଅଧିକାଂଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ପିଲାର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିର ଅଭାବ । ବାହାର ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ଯତ୍ନ ନେବାପାଇଁ ତା'ର ପ୍ରାଣ ଯଥେଷ୍ଟ ସମର୍ଥ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଏକ କାରଣ ହେଉଛି ଭୌତିକ ବାହ୍ୟ ଜୀବନ ପ୍ରତି ତା'ର ବିଶେଷ ଆଗ୍ରହ ନ ଥାଇ ତା'ର ପ୍ରଧାନ ଆଗ୍ରହ ମାନସିକ ଚିନ୍ତା- କଳ୍ପନା ଓ ସ୍ୱପ୍ନବିଳାସ ଆଦି ଦିଗରେ ଥାଇପାରେ । କିଂବା ଆତ୍ମ-ସଂଯମ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳାର ଅଭାବହିଁ ଏହାର କାରଣ ହୋଇପାରେ ।

ଯାହା ହେଲେ ବି ତା'ର ଫଳାଫଳ ସମାନ, ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ ଭୀଷଣ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ । ଅନେକ ପିଲା ଯେତେବେଳେ ଲୁଗା ବଦଳାନ୍ତି, ନିଜ ଲୁଗାପଟାକୁ ଏଣେତେଣେ ଫୋପାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି, ନିଜ ପଢ଼ା ସରିଲେ ବହି, କାଗଜ, ପେନ୍‌ସିଲ, ଦୁଆତ ଆଦି କେଉଁଠି ରଖନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କର ମନେ ରହେ ନାହିଁ, ସେଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି ଖୋଜି ବାହାର କରିବାପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼େ । ବାସ୍ତବରେ ଏଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବିଶୃଙ୍ଖଳ ପ୍ରକୃତିର ଲକ୍ଷଣ, ଠିକ୍ ଧାରା ଓ ନିୟମରେ ଚାଲି ନ ପାରିବାର ଲକ୍ଷଣ । ଏହା ଦେଖାଏ ଯେ କେବଳ ବାହାରେ ନୁହେଁ, ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ସ୍ୱଭାବଟି ବିଶୃଙ୍ଖଳ । ଏପରି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ବୋଧହୁଏ ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବୋଲି ଭାବି ଭୌତିକ ବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ହେୟ ଭାବ ପୋଷଣ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କହନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ନିଜ ଜିନିଷର ଯତ୍ନ ନେଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ସେ ଜିନିଷ ପାଇବାକୁ ବା ରଖିବାକୁ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । ମୋ ମତରେ ବାସ୍ତବିକ ଏହା ଏକ ସାଂଘାତିକ ଅହମିକା ଓ ଆନ୍ତର ବିଭ୍ରାନ୍ତିର ପରିଚୟ ଦିଏ ।

ଅନେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ରହିବା ଘର ବାହାରକୁ ଖୁବ୍ ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ଓ ସଯତ୍ନରକ୍ଷିତ ବୋଲି ମନେ ହେଉଥିବ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଆଲମାରି ଖୋଲିଦିଅ, ଗୋଟିଏ ଡ୍ରୟର ଟାଣିଆଣ, ଦେଖିବ ସେଥିରେ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ କିପରି ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ, ସବୁ ଗୋଳିଆମିଶା, ସତେ ଯେପରି ଏକ ଯୁଦ୍ଧ ପଡ଼ିଆ । ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହୋଇଥାଏ, ବାହାର ଆଲମାରିରେ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ବିଶୃଙ୍ଖଳ ଭାବରେ ରହିଥାଏ, ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷୁଦ୍ର ମସ୍ତିଷ୍କରେ ଚିନ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଗୋଳମାଳିଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ । କାରଣ ସେମାନେ ତାହାକୁ ସଂଗଠିତ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିନାହାନ୍ତି । ତୁମେ ଏହାକୁ ଏକ ନିଧାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମ ରୂପେ ନେଇପାର । ମୁଁ ଏପରି କୌଣସି ଲୋକ ଦେଖି ନାହିଁ ଯେକି ତା'ର ଜିନିଷପତ୍ର ରଖିବାରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳ ଅଥଚ ଏକ ଯୁକ୍ତି-ବୁଦ୍ଧି-ସମ୍ପନ୍ନ ମସ୍ତିଷ୍କର ଅଧିକାରୀ । ତା' ଭିତରେ ଚିନ୍ତାଧାରାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ତା'ର ଜିନିଷ ପରି ବିକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ଗୋଳିଆମିଶା ଭାବରେ ରହିଥାଏ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ ଓ ଅସମଞ୍ଜସ ଧାରଣାସବୁ ଏକାଠି ରହିଥାଏ, ତାହା ସଂଗଠିତ ହୋଇ

ନ ଥାଏ ବା ଏକ ଉଚ୍ଚତର ସମନ୍ୱୟ ସହ ତା'ର ସଙ୍ଗତି ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନ ଥାଏ ।

ସୁତରାଂ ଜଣେ ଲୋକର ସ୍ୱଭାବ ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ, ତା' ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ, ତା'ର ଡ୍ରୟରଟିକୁ ବା ଆଲମାରିଟିକୁ ଖୋଲି ଦେଖ, ତୁମେ ଠିକ୍ ଜାଣି ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଜଣକ ବିଷୟରେ କହିବି ଯେ କି ଗଦା ଗଦା ବହି ଓ କାଗଜପତ୍ର ଭିତରେ ରହୁଥିଲେ । ତୁମେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ ଚାରିଆଡ଼େ ସେସବୁର ସ୍ତୁପ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଯଦି ତୁମେ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ଏପାଖ ସେପାଖ କରି ଦେଇଥିବ, ତେବେ ସେ ତାହା ଠିକ୍ ଜାଣିପାରିବେ ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଚାରିବେ, କିଏ କାଗଜପତ୍ର ଗୋଳମାଳ କରିଛି । ବହୁ ଜିନିଷ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଥାଏ, ତୁମେ ତା' ଭିତରେ ଥରେ ପଶିଲେ ଫେରିବାର ବାଟ ମିଳିବା ମୁସ୍କିଲ ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷ ତା'ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଥାଏ । ଚିଠି, ନୋଟ୍ ବହି ଆଦି ସମସ୍ତ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବରେ ଥାଏ ଏବଂ ସେ ନ ଜାଣି ତୁମେ ସେଥିରେ ଟିକିଏ ବି ଏପାଖ ସେପାଖ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ । ଶୃଙ୍ଖଳାକୁ ତୁମେ ଅଭାବ ସହିତ ଏକ କରି ଦେଖିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ତୁମର ଯଦି ଅଳ୍ପ ଜିନିଷ ଥାଏ, ଦଶ, ବାର ଖଣ୍ଡ ବହି ଓ ସାମାନ୍ୟ କିଛି ଜିନିଷ, ତେବେ ସ୍ୱଭାବତଃ ତାକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସଜାଡ଼ି ରଖିବା ଖୁବ୍ ସହଜ । କିନ୍ତୁ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଏକ ବିଚାର-ବୁଦ୍ଧିସମ୍ପନ୍ନ ଶୃଙ୍ଖଳା, ବହୁ ପ୍ରକାର ଜିନିଷ ଭିତରେ ଏକ ସଚେତ ବୁଦ୍ଧିସମ୍ମତ ଶୃଙ୍ଖଳା । ସେଥିପାଇଁ ସଂଗଠନର ଏକ କ୍ଷମତା ଦରକାର । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୋକ ଏହି ଦକ୍ଷତା ଶିଖିବା ଉଚିତ୍, ଏହି କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରୀ ହେବା ଉଚିତ । ଅବଶ୍ୟ ଯାହାର କୌଣସି ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମତା ବା ତ୍ରୁଟି ଥିବ, ରୋଗୀ ବା ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବ ତା କଥା ଅଲଗା, ତଥାପି ସେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ସୀମିତ ଭାବରେ କିଛିଟା କ୍ଷମତା ରହିବା ସମ୍ଭବପର । ମୁଁ ଏପରି ରୋଗୀଙ୍କୁ ଜାଣେ ଯେଉଁମାନେ ଠିକ୍ କହିଦେଇ ପାରିବେ, 'ସେ ଡ୍ରୟରଟା ଖୋଲ, ଡାହାଣ ଦିଗରେ ବା ତଳେ ଅମୁକ ଜିନିଷଟା ଅଛି' । ନିଜେ ଯାଇ ଜିନିଷକୁ କାରବାର କରିବାର କ୍ଷମତା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ କହିଦେଇ ପାରିବେ ଜିନିଷଟି କେଉଁଠି ରହିଛି ।

ସେ ଯାହାହେଉ ଶୃଙ୍ଖଳା ଓ ସଂଗଠନ ହେଉଛି ଆମର ଆଦର୍ଶ । ଗୋଟିଏ ଲାଇବ୍ରେରିର ଉଦାହରଣ ନିଆଯାଉ, ଯେଉଁଠିକି ହଜାର ହଜାର ବହି ରହିଛି, କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ , ସୁସଜ୍ଜିତ ଓ ଶ୍ରେଣୀବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଛି । ତୁମେ କେବଳ ବହିଟିର ନାମ କହିଦିଅ, ମାତ୍ର କେଇ ମିନିଟ ଭିତରେ ତୁମକୁ ତାହା ମିଳିଯିବ । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ଜଣେ ଲୋକର କାମ ନୁହେଁ, ତଥାପି ସଂଗଠନର ସେହିପରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ହେବ ।

ତୁମ ନିଜର ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ସେହିପରି ଭାବରେ ସଂଗଠିତ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଅନ୍ୟ ଜଣକର ରୀତି ବା ପଦ୍ଧତି ତୁମେ ଅନୁସରଣ କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ତୁମେ ନିଜେ ନିଜର ପଦ୍ଧତି ସ୍ଥିର କରିବ ଯାହାକି ତୁମ ପାଇଁ ଯଥାର୍ଥ ଓ ସୁବିଧାଜନକ । କିନ୍ତୁ ଏହା ବେଶ୍ ଯୋଜନାବଦ୍ଧ ଭାବେ ଠିକ୍ ଧାରାରେ ହେବା ଉଚିତ୍ । (Order and Discipline)

[ମା'ଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟ ଅନୁସରଣରେ ଶ୍ରୀ ନଳିନୀକାନ୍ତ ଗୁପ୍ତଙ୍କ ଲିଖିତ ପୁସ୍ତକ, Yoga of Sri Aurobindo, Part VI]

ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଦୈନିକ କର୍ମ

ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ
ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ, ପଣ୍ଡିଚେରୀ

୧. କୌଣସି ବିପଦ ଆସିଲେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅଥବା ମା'ଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର; ତୁମ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୃଦୟର ଗଭୀରରୁ ଆସିଲେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ତା'ର ଉତ୍ତର ପାଇବ ।

୨. ସତ୍ୟ କହିବା । ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମିଥ୍ୟା କହିବାକୁ ହୁଏ ତାହା ବର୍ଜନ କରିବ ।

୩. ଶୋଇବା ସମୟରେ ଏବଂ ଉଠିବା ସମୟରେ ମା'ଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବ, 'ମା' ମୋତେ ସତ୍‌ବୁଦ୍ଧି, ଜ୍ଞାନ, ସାହସ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଦିଅ । ମୋତେ ସଦ୍‌ମାର୍ଗରେ ପରିଚାଳିତ କର । ଅସତ୍ୟର ପ୍ରତିରୋଧ ସକାଶେ ଶକ୍ତି ଦିଅ । ସଂସାରରେ ସତ୍ୟସ୍ଥାପନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୋତେ ଯନ୍ତ୍ର କରିନିଅ । ନିଦ୍ରାବସ୍ଥାରେ ଅଚେତନା ଗହ୍ୱରରେ ପତିତ ନ ହୋଇ ଯେପରି ତୁମ ପ୍ରଭାବରେ ରହିପାରେ, ସେ ସକାଶେ କୃପାକର ।''

୪. ପଢ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ଦୁଇ ତିନି ମିନିଟ୍ ନୀରବରେ ରହି ପ୍ରାର୍ଥନା କର, ମୋତେ ଏକାଗ୍ରତା, ସ୍ମରଣଶକ୍ତି ଦିଅ, ଯେପରି ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ ଉତ୍ତମ ରୂପେ କରି ତା'ର ସଦୁପଯୋଗ କରିପାରେ । ପଢ଼ିବା ଶେଷରେ ଦୁଇ ତିନି ମିନିଟ୍ ନୀରବ ହୋଇ ପଢ଼ିଥିବା ବିଷୟକୁ ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ଅର୍ପଣ କରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ କହିବ, 'ମୁଁ, ମୋର ଯାହାକିଛି ତଥା ଯାହା ପଢ଼ିଲି, ତା' ତୁମ ଚରଣରେ ସମର୍ପଣ କରୁଅଛି ।

୫. ଭୋଜନ ଦ୍ରବ୍ୟସବୁ ମା'ଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରିବ । ମନେ କରିବ ମା' ମୋ ମଧ୍ୟରେ ରହି ଭୋଜନ କରୁଅଛନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଯେପରି ବସ୍ତୁ ଭୋଜନ କରେ, ଭୋଜନ କରିବା ସମୟରେ ତା'ର ଯେପରି ମନୋଭାବ ଥାଏ, ସେହିପରି ଭାବ ତା'ର ସ୍ୱଭାବରେ ପରିଣତ ହୁଏ । କାରଣ ଭୋଜନର ସତ୍ତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ରସ ମନୁଷ୍ୟର ସମସ୍ତ ଅବୟବକୁ ଶକ୍ତି ରୂପେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ; ତାହାଦ୍ୱାରା ସେ ଜୀବିତ ରହେ ।

ଧ୍ୟାନ ଓ ସମର୍ପଣ

୬. ଯେଉଁ ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଅଧିକ ଉତ୍ସାହ, ଯେଉଁମାନେ ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ଶୋଇବା ସମୟରେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍, ଉଠିବା ସମୟରେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍, ସ୍ନାନ କରିବା ପରେ ପନ୍ଦର ଅଥବା କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ୍ ଧ୍ୟାନ କରିପାରନ୍ତି ।

ଧ୍ୟାନର ବିଧି

ଭଗବାନ ଅଥବା ମା'ଙ୍କ ଫଟୋ ସାମନାରେ ରଖ । ଫଟୋକୁ ଭଲ କରି ଦେଖ । ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ସେହି ଫଟୋକୁ ଦେଖ । ଯଦି ଦେଖିପାର ତେବେ ହୃଦୟ (ଛାତି) ଭିତରେ ଦେଖ । ସେହି ଫଟୋରେ ମନ ଏକାଗ୍ର କର । ମନ ଏକାଗ୍ର ହୋଇଗଲେ ମସ୍ତକ ଉପରୁ ଶାନ୍ତି ଆସି ନିଜ ମନ-ପ୍ରାଣ-ଶରୀରରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସକାଶେ ଅପେକ୍ଷା କର । 'ଯୋଗ ଓ ସାଧନା' 'ଲୋକସାହିତ୍ୟ' ମା' (The Mother)ପୁସ୍ତିକା ନିୟମିତ ରୂପେ ପଢ଼ । ଧ୍ୟାନଦ୍ୱାରା ମନ ଏକାଗ୍ର ହୁଏ । ଧ୍ୟାନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ-ସାଧନାରେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ଏବଂ ସଂସାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ନିଖୁଣ ଭାବେ ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ସହାୟକ ।

୭. ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକୁ, ଘରର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମା'ଙ୍କର ଜାଣି ମା'ଙ୍କ ସେବା ରୂପେ - ଏପରିକି ସ୍ନାନ, ଭୋଜନ, ଅଧ୍ୟୟନ, ବ୍ୟାୟାମ ଆଦି ସମସ୍ତ କର୍ମକୁ ମା'ଙ୍କ ସେବା ଭାବରେ କର । ସମର୍ପଣ ବିଷୟ ଲୋକସାହିତ୍ୟ (ସମର୍ପଣ ଓ ବାଧାବିଘ୍ନ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ) ଏହି ଦୁଇଟି ପୁସ୍ତକରେ ଆଲୋଚ଼ନା କରାଯାଇଛି । ତାହାସବୁ ଭଲ ଭାବେ ପଢ଼ ।

ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ

ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଜୀବନର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା ଓ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ । ଏହି ତିନି ବସ୍ତୁ ପରସ୍ପର ସହାୟକ । ଏଥିରୁ ଗୋଟିକୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ଜୀବନର ବିକାଶ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ ନାହିଁ । ପୂର୍ବେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷାର ଆଲୋଚ଼ନା ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବନର ଉନ୍ନତିରେ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟର ଉପଯୋଗିତା କ'ଣ ଏ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚ଼ନା କରିବା । ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟର ସାରାତିସାର ଅମୂଲ୍ୟ ବସ୍ତୁ । ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ସମସ୍ତ କିଛି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରେ । ମନୁଷ୍ୟର ଯଥାର୍ଥ ଜୀବନ ହେଉଛି ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ, ସଂସାରର ଯେ କେହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି, ବଡ଼ ବଡ଼ ଋଷି, ମହାତ୍ମା, ମହାପୁରୁଷ, ଆଚ଼ାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରାଣରୁ ଅଧିକ ପ୍ରିୟ ରୂପେ ପାଳନ କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀ ହେଉ ଉନ୍ନତ ଜୀବନ ସକାଶେ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ ଅଧିକ ଜୋର ନ ଦେଇ କେବଳ ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମର ମହତ୍ତ୍ୱ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲା । କାରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂସାରରେ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ଅତିମାନବ ଜାତିର ସ୍ଥାପନାର ସମୟ ଆସି ନ ଥିଲା । କେବଳ ଧର୍ମର ସୁଧାର ଏବଂ ବୁଦ୍ଧି ସକାଶେ ଅବତାର ତଥା ମହାପୁରୁଷ, ଆଚ଼ାର୍ଯ୍ୟମାନେ ପୃଥିବୀକୁ ଆସୁଥିଲେ । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟରେ କେତେକ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେଉଥିଲା । ସେଥିରେ ନାରୀମାନଙ୍କ ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମ କେବଳ ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କିନ୍ତୁ ପୃଥିବୀରେ ଅତିମାନବ ଜାତି ସ୍ଥାପନାର ସମୟ ଆସିଅଛି । ଏଥିରେ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ସେହି ସକାଶେ ପୁରୁଷ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଉଭୟଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ ବିନା ମନ-ପ୍ରାଣ-ଶରୀର ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପାନ୍ତର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀର ସେମାନଙ୍କ ମୂଳ ଚ଼ିନ୍ମୟ ତତ୍ତ୍ୱରେ ରୂପାନ୍ତର ହେବାର ସମୟ ଆସି ନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମୟ ଆସିଛି । ଶ୍ରୀମା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତିକୁ ଏ ପୃଥିବୀକୁ ଉତାରି ଆଣିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମା' ସେହି ଶକ୍ତିକୁ ଧାରଣ କରି ରୂପାନ୍ତର କ୍ରିୟା କରୁଅଛନ୍ତି ନର-ନାରୀମାନଙ୍କର ଶରୀର ରୂପାନ୍ତର ହେଲେ ସେମାନେ ରୋଗ, ଜରା, ମୃତ୍ୟୁର କବଳରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ସେମାନଙ୍କ ସମସ୍ତ ସତ୍ତା ଭଗବାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏକତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ସେମାନେ ମନ, ପ୍ରାଣ ଦ୍ୱାରା ପରିଚ଼ାଳିତ ନ ହୋଇ ହେବେ ଭାଗବତୀ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା । ସେମାନେ ହେବେ ଭଗବାନଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ର ।

ମନୁଷ୍ୟର ଯେତେ ପ୍ରକାର ସଦ୍‌ଗୁଣ ଅଛି, ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଉଛି ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ । କୌଣସି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧକ, ଯେତେ ଅଲୌକିକ ସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ କରିଥାଉ; ଯେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ କର୍ମ କରୁ, ତାହାର ଥରେ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେଲେ, ଚ଼ରିତ୍ର ଭ୍ରଷ୍ଟ ହେଲେ, ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ସଦ୍‌ଗୁଣ ଏହି ଦୁର୍ଗୁଣର କଳା ପରଦା ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇଯାଏ; ଲୋକମାନେ ଆଦର ନ କରି ଘୃଣା କରନ୍ତି । ମହିଳାମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଭୂଷଣ ହେଉଛି ସଚ୍ଚରିତ୍ରତା । ସଚ୍ଚରିତ୍ରା ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର

ସର୍ବାବସ୍ଥାରେ ଆଦର । ସେମାନେ ବଡ଼, ବଡ଼ ଋଷି, ମୁନି, ସାଧୁ ମହାତ୍ମାଙ୍କର ମାତାରୂପେ ବନ୍ଦନୀୟା । କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ସମସ୍ତ ସଦ୍‌ଗୁଣର ମୂର୍ତ୍ତିମାନ୍ ବିଗ୍ରହ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଚ଼ରିତ୍ରରେ କଳଙ୍କ ଥିଲେ ଚ଼ତୁର୍ଥୀ ଚ଼ନ୍ଦ୍ର ସଦୃଶ ତ୍ୟାଜ୍ୟା, ଘୃଣାର ପାତ୍ରୀ ହୁଏ । ଏପରିକି ଯେଉଁ କାମୁକ ପୁରୁଷ ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ଅସତ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ରତ ଥାଏ, ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆସକ୍ତିବଶତଃ ସେ ନିଜର ମାନ-ସମ୍ମାନ, ଧନ-ସମ୍ପଦ, ଏପରିକି ନିଜ ଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ପଣ କରିଦେଇ ସେହି ଦୁଶ୍ଚରିତ୍ରା ସ୍ତ୍ରୀର ଦାସ ହୋଇଥାଏ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ସ୍ତ୍ରୀର ଚ଼ରିତ୍ରକୁ ଘୃଣା କରେ । ଏପରିକି କାମୁକ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟ ପତିବ୍ରତା ସ୍ତ୍ରୀକୁ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ସମ୍ମାନ କରେ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ବିଦେଶୀ ଶିକ୍ଷା ଦୋଷରୁ ବାଳିକାମାନେ ନିଜ ଚ଼ରିତ୍ରର ଏପରି ଗୌରବକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ପାଳନ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିନିମିତ୍ତ କେବଳ ବାଳିକାମାନେ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମା'ମାନେ ମଧ୍ୟ ଦାୟୀ । ମା'ମାନଙ୍କର ଆଚ଼ରଣ ଓ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼େ ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବେ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଉପରେ । ସୁତରାଂ ମା'ମାନଙ୍କର ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ଆଚ଼ରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବାଳିକାମାନଙ୍କର ଦଶବର୍ଷ ବୟସରେ କାମ ସଞ୍ଚାର ହୁଏ । ଯୌବନ ଆରମ୍ଭର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ପତନ ହେବାର ଅଧିକା ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ସଂଯତ ରହି, ଏହି ଅବସ୍ଥାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାର ଉପାୟ ହେଲା ଭଗବତ୍ ଆଶ୍ରୟ ଓ ସଦ୍‌ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ । ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ବାଳିକାମାନେ ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରୁ କରିବା ଉଚ଼ିତ ।

ପତନର କାରଣ ଅଶ୍ଳୀଳ ସିନେମା ଦେଖିବା, ଅଶ୍ଳୀଳ ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ଆଦି ପଢ଼ିବା, ଦୁଶ୍ଚରିତ୍ରା ବାଳିକା ବା ଦୁଶ୍ଚରିତ୍ରା ପ୍ରୌଢ଼ାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗ ହେବା । ଯଥାର୍ଥରେ ସଂଯମ ରକ୍ଷା ହୁଏ ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଇଚ୍ଛାରେ ନିଜ ପ୍ରଯତ୍ନ ଦ୍ୱାରା, ନିଜ ଚ଼ରିତ୍ରର ମହତ୍ତ୍ୱ ଜାଣି ତାହାକୁ ପ୍ରାଣର ପ୍ରିୟ ଭାବେ ପାଳନ କରିବା ଦ୍ୱାରା । ଭଗବତ ଆଶ୍ରୟରେ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ହେଲେ ତାହା ପାଳିତ ହୁଏ । ଗୁରୁଜନଙ୍କ ଭୟ, ସଂସାରର ନିନ୍ଦା, ସଂଯମ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସହାୟକ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅତୀତରେ ଯେଉଁମାନେ ପତିବ୍ରତା ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଭଗବାନଙ୍କର ଅନନ୍ୟା ଭକ୍ତା ଥିଲେ । ଭଗବତ୍ ଭକ୍ତି ଛଡ଼ା କୌଣସି ମହତ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଖୁଣ ଭାବେ ସମ୍ପାଦିତ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଏଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମା' ନିଜ ନିଜ ଗ୍ରାମ ବା ସହରରେ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ମହିଳା-କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରି, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଯୋଗ ଓ ସାଧନା, ନବଜ୍ୟୋତି, ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ, ଭକ୍ତ ଚ଼ରିତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତୁ । ମା'ମାନେ ଏପରି ଆଚ଼ରଣ କଲେ ନିଜ ଜୀବନ ସୁଧାର ହେବ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରୁ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିବ । ତେବେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଆଚ଼ରଣ କରିବାକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବେ । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କର ସଚ୍ଚରିତ୍ର ଗଠନ ହେଲେ ସେମାନେ ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମ ଅଥବା ଅଖଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ କରିପାରିବେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂସାରରେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ନୀତି ଦେଖାଯାଉଛି, ଏହା ନୂତନ ଯୁଗର ଆଗମନ ଓ ପୁରାତନ ଯୁଗର ଶେଷ ସମୟ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟରେ ନୂତନ ସତ୍ୟ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ପୁରାତନ ରୀତିନୀତି, ସମାଜ-ଧର୍ମ ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଠିକ୍ ନୂତନ ସତ୍ୟର ଆଗମନର ସମୟ । ଏହି ନୂତନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ଅତିମାନସ ଶକ୍ତି ହିଁ ସଂସାରର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ । ନର-ନାରୀ, ବାଳକ-ବାଳିକାମାନେ ଏହି ସତ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଯେତେ ସଂଖ୍ୟାରେ, ଯେତେ ପରିମାଣରେ

ତିଆରି ହେବେ, ସେତେ ଶୀଘ୍ର ସଂସାରରୁ ଅସତ୍ୟ, ଅନ୍ୟାୟ ଦୂର ହେବ, ଜଗତରେ ନୂତନ ସତ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ । ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସତ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ଆବଶ୍ୟକ ନିୟମ

୧. ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଳିକାର ଅଠର ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଖଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ତୀବ୍ର ସାଧନା ଦ୍ୱାରା ମନ-ପ୍ରାଣ-ଶରୀରରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରକଟ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ସାରା ଜୀବନ ଅଖଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ତୀବ୍ର ସାଧନା କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ, ସେମାନଙ୍କୁ ୧୮ ବର୍ଷ ପରେ ବିବାହିତ ଜୀବନରେ ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମ ପାଳନ କରିବାକୁ ହେବ । ଯଥାର୍ଥରେ ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମ ପାଳନ ହୁଏ ଭଗବତ୍ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା । ସୁତରାଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାଳିକା ବାଲ୍ୟ ଅବସ୍ଥାରୁ ଭଗବତ୍ ଭକ୍ତି ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

୨. ବାଳିକାମାନେ ଅଶ୍ଳୀଳ ସିନେମା ନ ଦେଖିବା ଏବଂ ଅଶ୍ଳୀଳ ଗଳ୍ପ, ଉପନ୍ୟାସ ନ ପଢ଼ିବା ଉଚିତ । ଯଦି ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ଅଶ୍ଳୀଳ ଗଳ୍ପ ପଢ଼ିବାକୁ ହୁଏ, କୌଣସି କାରଣ ବଶତଃ ଅଶ୍ଳୀଳ ସିନେମା ଦେଖିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ ସେତେବେଳେ ନିଜ ଆଦର୍ଶକୁ ଭୁଲିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ନିୟମିତ ରୂପେ ନବଜ୍ୟୋତି, ଲୋକସାହିତ୍ୟ, ବିଚିତ୍ର-ବିଭୁତି, ଭକ୍ତ-ଚରିତ, ଗୀତା, ଭାଗବତ ଇତ୍ୟାଦି ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦୁଶ୍ଚରିତ୍ରା ବାଳିକା ସହ ସାଙ୍ଗ ହେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଦୁଶ୍ଚରିତ୍ର ବାଳକର ସଙ୍ଗ ସର୍ବଦା ତ୍ୟାଜ୍ୟ ।

୩. ବହୁତ ଗରମ, ଅଧିକ ରାଗ, ଖଟା, ବାସି ଖାଦ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଇବ ନାହିଁ । ପିଆଜ, ମାଛ, ମାଂସ, ଇତ୍ୟାଦି ଉତ୍ତେଜକ ବସ୍ତୁ, ଯଦି ଏହିସବୁ ବର୍ଜନ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ହୁଏ, ତେବେ କମ୍ ପରିମାଣରେ ଖାଇବ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଆଜିକାଲି କେହି କେହି ମହିଳା ମଦ, ସିଗାରେଟ୍ ଆଦି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ସର୍ବଦା ବର୍ଜନୀୟ । ଭଗବତ୍ ଆଶ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଏହିସବୁ ସଂଯମ ଏବଂ ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ତଥା ପାତିବ୍ରତ୍ୟ ଧର୍ମ ପାଳନ ହୋଇପାରେ । 'ନାରୀମାନଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ'- ଏହି ପୂର୍ବ ସଂସ୍କାରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ସଂସାରରେ ନୂତନ ଦିବ୍ୟ ମାନବ ଜାତି ସ୍ଥାପନ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ନାରୀ ଏବଂ ପୁରୁଷ ଉଭୟଙ୍କୁ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହେବ । ନାରୀମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ବିନା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସେହି କାରଣରୁ ଆଶ୍ରମରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାରେ ବାଳକ, ବାଳିକା, ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁରୁଷ - ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମାନ ସୁବିଧା ଦିଆଯାଇଛି ।

— *"ଏକାଗ୍ରତା ତଥା ମା'ଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ ଓ ନିଜକୁ ଆମ ସହ ସଂଲଗ୍ନ କରି ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ଚେତନାକୁ ସଜାଗ ରଖିବା ଲାଗି ପ୍ରତିଦିନ ତୁମକୁ କିଛି ସମୟ ପୃଥକ୍ କରି ରଖିବାକୁ ହେବ ।"*

— ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ

ନିଜ ଅନୁଭୂତିରୁ କିଛି .....

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣରୁ ଆନନ୍ତ୍ୟଙ୍କ ପଥରେ ଯାତ୍ରା ...

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ

୧୯୮୮ ମସିହାର କଥା.... ।

ପାଠପଢ଼ା ସରିଥାଏ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ସନ୍ଧିକ୍ଷଣର ସମୟ, ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏକୁ ନିର୍ବାଚ଼ନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେ ଯାହା ହେଉ, ବର୍ତ୍ତମାନ ''କ'ଣ କରିବି'' - ଏବଂ ''କୁଆଡ଼େ ଯିବି''- ଏହି ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର ଦୁଇଟି ଅନ୍ତରରେ ତୀବ୍ର ଭାବରେ ଅନବରତ ଚାଲିଥାଏ ... । ଶରୀର, ମନ, ପ୍ରାଣକୁ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଅବୁଝା ହୁଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଖୁବ୍ ସ୍ଥିର ... । କାରଣ ଆତ୍ମା ପୁର୍ବନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅନୁସାରେ ଅଗ୍ରଗତି କରିଚାଲେ । ଏହି ଭିତରେ ସ୍ନାତକ, ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ସହିତ ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବି.ଏଡ୍ ମଧ୍ୟ ସରିଥାଏ... । ପାଠପଢ଼ା ସରିଯିବା ପରେ ଯେଉଁ ଶୂନ୍ୟକାଳ, ତାହା ସମଗ୍ର ଜୀବନକୁ, ସମୟକୁ, ତତ୍‌ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅନ୍ଦୋଳିତ କରୁଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଖଣ୍ଡେ ଚାକିରୀର ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ତାହା ହୋଇଗଲେ ଏହି ଆତ୍ମାଟି ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଯିବ, ଏହି ଭାବରେ ଚ଼ିନ୍ତା ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ମାଡ଼ି ବସିଥାଏ ... ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଏକ ସମୟରେ ଘରକୁ ଗାନ୍ଧିକ ମହାପାତ୍ର ନୀଳମଣି ସାହୁ ଏବଂ କବି ମମତା ଦାଶ ଅସୁଥାନ୍ତି । କାରଣ ସେତେବେଳେ ଆମର ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ଓ ଅନୁରାଗ ଅଧିକ ଥାଏ ... । କବିତା ଲେଖିବାର ନିଶା, ଗଳ୍ପ, ପ୍ରବନ୍ଧ ଏହିସବୁ ଲେଖିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପତ୍ର, ପତ୍ରିକାରେ ବାହାରିବ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ମିଳିବ; ତାହା ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଭାବରେ କମ୍ ନଥିଲା ... । ସେତେବେଳେ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଖଲ୍ଲିକୋଟ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁରରେ ସ୍ୱନାମଧନ୍ୟା ଅଧ୍ୟାପିକା ଏବଂ ଶହ ଶହ କବି, ଲେଖକମାନଙ୍କ ସହିତ ନିବିଡ଼ ସଂପର୍କ ଭିତରେ ଦୁଇ ଭଉଣୀଙ୍କର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା ମଧ୍ୟ ଅବିଚ଼ଳିତ ଭାବରେ ଚାଲିଥାଏ ... । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନାର ଜୀବନ ପ୍ରଥମ ସୋପାନରେ ଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟସବୁ ଆଗ୍ରହ ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ସ୍ତରରେ ... । ଯଦିଓ ତାହା ଏକ ଆନନ୍ଦ ଓ ଶକ୍ତି ଜୀବନକୁ ଯୋଗାଉଥାଏ ଏବଂ ଅନ୍ତରାତ୍ମାର ଏକ ତୀବ୍ର ଅଭୀପ୍‌ସା ଥାଏ, ତାହା ହେଉଛି... ଏକ ଏକାକୀ ଜୀବନ ବଂଚିବା ଏବଂ ଅନ୍ତରାତ୍ମାରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ... । ସକଳ ମିଶ୍ରିତ ଜୀବନ ଭିତରେ ଆତ୍ମା ତୀବ୍ର ଭାବରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରୁଥାଏ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ଓ ଗୁରୁ, ଯହାଙ୍କୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ସମଗ୍ର ଜୀବନ ଧାରଣ କରିହେବ ... ।

ଏହି ଭିତରେ ଦିନେ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ମମତାନାନୀ ଆସି କେବଳ ଶ୍ରୀମା ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନ୍ଧାରରେ ଛାତ ଉପରେ ବସି ଆଲୋଚ଼ନା କରୁଥାନ୍ତି । ସବୁ ସମୟରେ ସତ୍‌ପ୍ରେମଙ୍କ ସହିତ ମା'ଙ୍କର କଥୋପକଥନ ସେ କହନ୍ତି । ଦିନେ ମୋ ଭିତରେ

ଏକ ଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା ଏବଂ ମୁଁ କିଛି ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀମା' ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ତାଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ମାଗିଲି । ସେ ତା' ପରଦିନ ରଘୁନାଥ ମଉସା (ଡକ୍ଟର ରଘୁନାଥ ଦାଶ)ଙ୍କ ହାତରେ 'ମା' ପୁସ୍ତକ ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରି ବଡ଼ ପୁସ୍ତକ ଭାବରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଦୁଇଟି ବଡ଼ ବଡ଼ ପୁସ୍ତକ ପଠାଇଲେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପୁସ୍ତକରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସଙ୍କ (ବାବାଜୀ ମହାରାଜ) ହସ୍ତଲିଖିତ ଦସ୍ତଖତ ଥିଲା । କାରଣ ସେହି ବହିଗୁଡ଼ିକ ବାବାଜୀ ମହାରାଜ ମମତା ନାନୀଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ । ମୁଁ ବହିଗୁଡ଼ିକୁ ଅମୂଲ୍ୟ ସଂପଦ ଭାବରେ ପାଇ ପଢ଼ି ସାରିଦେଲି ଏବଂ ମା' ପୁସ୍ତକଟି ମୋର ହୃଦୟ ମଧ୍ୟଦେଇ ଆତ୍ମାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ମୋର ମନେହେଲା ଯେ ଏହି ବହିଟି ମୁଁ ପୁନର୍ବାର ଜୀବନରେ ପାଇବି କି ନାହିଁ ? ତେଣୁ ଏହାକୁ ଲେଖି ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସଂଗେ ସଂଗେ ଲେଖିବା ଆରମ୍ଭ କଲି । ତା'ପରେ ଯେତେବେଳେ ଫେରାଇବା କଥା ଉଠିଲା- ''ସେ କହିଲେ - ତୁମେ ସେହି ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଲୋକସାହିତ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦୁଇଟି ପାଖରେ ରଖ ଏବଂ ମୋତେ କେବଳ 'ମା' ପୁସ୍ତକଟି ଫେରାଇଦିଅ । କାରଣ ତାହା ମୋତେ ବାବାଜୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଦେଇଛନ୍ତି ।'' ଆମର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ ... ଏବଂ ମୁଁ କହିଲି - 'ମା' ପୁସ୍ତକଟିକୁ ମୁଁ ଲେଖିସାରିଛି । କାରଣ ଏହା ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ପୁସ୍ତକ । ଯୋଗଜୀବନ ପାଇଁ ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ି ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ । ସର୍ବୋପରି ଭାବରେ 'ମା' ପୁସ୍ତକର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ, ଯେଉଁଥିରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ପରି ଏକ ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ର ଏବଂ ଏଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିୟମ ରହିଛି । ଏଣୁ ଏହାକୁ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ପଢ଼ି ଯୋଗ ଅଭ୍ୟାସ କରିବି ।

ସେହି ସମୟରେ ମୋର ତୀବ୍ର ଆଗ୍ରହ ଦେଖି ସେ ନୀଳମଣି ମଉସାଙ୍କୁ ମୋ ବିଷୟରେ କହିଲେ । ନୀଳମଣି ମଉସା ଶୁଣି କହିଲେ - ''ସେ ଯଦି ଏତେ ଆଗ୍ରହ ହେଉଛି ତେବେ ସେ ଆମର ଟ୍ରେନିଂ ଶିବିରକୁ ଥରେ ଯାଇ ଅଭିଜ୍ଞତା ହାସଲ କରୁ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଶିକ୍ଷକତା କରିବ କି ନାହିଁ ତାହା ଦ୍ୱିତୀୟ କଥା ... ।''

ଏହାଶୁଣି ମୋର ମନ ଉଡୁଥାଏ ଶିବିର ଯିବା ପାଇଁ କେବଳ କିପରି ଏକ ବନ୍ଧନଗ୍ରସ୍ତ ଜୀବନରୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିବ ... ! କିନ୍ତୁ ଘରେ କେହି ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନୁହଁନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ନୀଳମଣି ମଉସା ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କର Calendarଟିଏ ଆମକୁ ଦେଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ମୁଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ସେହି Photo ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ମା'ଙ୍କୁ କହୁଥାଏ ଯେ ମୋତେ ଘରୁ ଯିବାପାଇଁ ଅନୁମତି ମିଳୁ ... । ୨୦/୨୧ ଦିନ ପାଇଁ ଥରେ ଏହି ଭିତରୁ ବାହାରିଗଲେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଭଗବାନଙ୍କ ପଥ ଦେଖାଯିବ ... । ସତକୁ ସତ ଘରେ ସମସ୍ତେ ରାଜି ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଏଇ ଭିତରେ ଦିବାକର ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ଯିବାପାଇଁ ଯୋଗାଯୋଗ ପତ୍ରରେ ଚାଲିଥାଏ । ଶେଷରେ ଦିବ୍ୟଜନନୀଙ୍କର ଜୟ ହେଲା ଏବଂ ସାନଭାଇ ମୋତେ ନେଇ କୋରାପୁଟରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଆସିଲା । ସେଠାରୁ ମୁଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଗଲି ।

ଇନ୍ଦ୍ରବତୀରେ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପହଞ୍ଚିଲୁ । ଏହା ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରୁ ଅନେକ ଦୂର ... । ଜନ୍ମରୁ ଘର, ପରିବାର ଛାଡ଼ି କେଉଁଆଡ଼େ ଯାଇନଥିଲି । ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଘର ଛାଡ଼ି ଯାଇଥାଏ । ମୋର ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଏବଂ ଏହି ଗତାନୁଗତିକ ପୃଥିବୀ ପ୍ରତି ଏକ ତୀବ୍ର ଅଭିମାନ ଥାଏ ... । ତାହାହେଲା ଯେ, ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବି ଏବଂ କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜୀବନ ବଂଚିବି ..., ସାଧନା କରିବି ଏବଂ ଏକ

ଆଶ୍ରମରେ ରହିବି ... । ଏହିପରି ସବୁ ଅଜବ ଭାବନା ପିଲାଦିନରୁ ଥାଏ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଦୁଇଭଉଣୀ ବସି ସବୁବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚ଼ନା କରୁ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଉ ଯେ- ଆମେ ବଡ଼ ହେଲେ ଏକ ଆଶ୍ରମ କରିବା ଏବଂ ସେଠାରେ ରହି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭଲପାଇବା ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ସେବା କରିବା । ଭଗବାନ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ ଏବଂ ଆମର ଏକମାତ୍ର ବନ୍ଧୁ ... ଏମିତି ଅନେକ କିଛି । ସବୁ ସମୟରେ ଆମେ ଧଳା ରଙ୍ଗର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲୁ ... । ବିବାହ, ଘରସଂସାର ଏହିସବୁ ଚିନ୍ତା ଆଡ଼କୁ ଅଳ୍ପ ଟିକିଏ ବି ଆଗ୍ରହ ନଥିଲା ... । ସାଧୁ, ସନ୍ଥ ଓ ଦିବ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସଂପନ୍ନ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ କେବଳ ଭଲ ଲଗୁଥିଲା ... । ଅବଶ୍ୟ ଏହା ପରର କଥା ... । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକାକୀ ଇନ୍ଦ୍ରାବତୀରେ ... । ସମସ୍ତଙ୍କର ନୂଆ ନୂଆ ମୁହଁ ... । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଅତି ଆପଣାର ମନେ ହେଉଥିଲା । ମୋତେ ସେଠାରେ ସମସ୍ତେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଇଲେ ଏବଂ ତାହା ଏକ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଥିଲା ... । ଏତେସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ କିନ୍ତୁ କେବଳ ଭିତରେ ଖୋଜୁଥାଏ ଶ୍ରୀମା ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ... ।

ସଂଧ୍ୟା ହେଲା ଏବଂ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଧ୍ୟାନଗୃହକୁ ଗଲୁ । ମା'ଙ୍କର ଏକ ସୁନ୍ଦର Music ବାଜିଲା ଧ୍ୟାନ ସମୟରେ ଏବଂ ଅପୂର୍ବ ବାସ୍ନା ଭରି ରହିଥିଲା ସେହି ଗୃହରେ ... । ମୁଁ ତ ଧ୍ୟାନରେ ପୂର୍ବରୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଥିଲି । ଧ୍ୟାନରେ ବସିଗଲି ... । ଧ୍ୟାନ ପରେ ସମସ୍ତେ ଉଠିଗଲେ ଏବଂ ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ବସି ରହିଥାଏ ... । ମା'ଙ୍କୁ ପଚାରୁଥାଏ ବସି, ମୋର ଏକାକୀ ଜୀବନର ପରିଚ଼ୟ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ... ।

ତା'ପରେ ଜଣେ ଭାଇ ଆସି ମୋତେ ଡ଼ାକିଲେ Programmeକୁ ଯିବା ନିମନ୍ତେ... ଏବଂ ମୁଁ ଗଲି... । ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଡର ଲାଗୁଥାଏ ... । ଏତେ ନୂଆ ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ ମୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକୁଟିଆ ... । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଖୁବ୍ ଲାଜକୁଳୀ ଥିଲି ଏବଂ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲୁଥିଲି ... । କାରଣ ଆମେ ବେଶୀ ଲୋକଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପିଲାଦିନରୁ ମିଶି ନଥିଲୁ । ପାଠପଢ଼ା ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ଆମକୁ ଘରେ ଅନୁମତି ମିଳୁନଥିଲା । ଏହିସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ ନିର୍ଭୀକ ହେବାକୁ ଚ଼େଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । କିଏ ମୋତେ ମୋ ନାଁ ଧରି ଡାକିଦେଲେ ମୁଁ ଡ଼ରିଯାଏ । କାଳେ କ'ଣ ଭୁଲ ହୋଇଗଲା ନା କ'ଣ ? ଭିତରେ ଖୁବ୍ ଡ଼ର ଏବଂ ମୁଁ କେବେ ସେଠାରେ ହସୁନଥିଲି ... । ଏହିସବୁ ଭାବିବା ସମୟରେ ମୋତେ ସଂଧ୍ୟା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିଜ ଅନୁଭୂତି କହିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଭାଇ ଡ଼ାକିଲେ । ବିଷୟ ଥିଲା- ''କିପରି ଏଠାକୁ ଆସିଲ ?'' ମୁଁ ଅତିକଷ୍ଟରେ ଗଲି ଏବଂ ହୃଦୟ ସ୍ପନ୍ଦନ ଏତେବେଶୀ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା ଯେ ଅନୁଭୂତି କହିବା ସମୟରେ କୃତଜ୍ଞତାର ଅଶ୍ରୁ ଝରିଆସିଲା ଆଖିରୁ ... । ବୋଧହୁଏ ବାବୁଲି ଭାଇ, ପଞ୍ଚାନନ ଭାଇ ବସିଥାନ୍ତି ... । ମୁଁ କାହାକୁ ଏତେବେଶୀ ଜାଣିନଥିଲି ... । ଧୀରେ ଧୀରେ ଅନାଦି ଭାଇଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ହେଲା ଏବଂ ମୁଁ କିଛି ଦିନ ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୋର ହୃଦୟରେ ଏହି ଦିବ୍ୟ ପରିବାରକୁ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲି ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସକାଳ ଓ ସଂଧ୍ୟାରେ ମା' ଓ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସହିତ ମୋର ଦିବ୍ୟମିଳନ ହେଉଥାଏ ... । ଏପରି ଏକ ଦିବ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଅନୁଭୂତି ସେହି ଶିବିରରେ ମୋର ଅନୁଭୂତ ହେଲା, ତାହା ଶବ୍ଦରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ... । ଧୀରେ ଧୀରେ ମା' ଓ ପ୍ରଭୁ ମୋ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ମୋର ସମଗ୍ର

ଜୀବନର ପରିଚୟ ଓ ମାନଦଣ୍ଡ ବଦଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ... । ଏପରି ଗଭୀର ପ୍ରତ୍ୟୟ ଆସିଲା ଯେ, ଯଦି ଜଣେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ବଂଚିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିବ, ତେବେ ଆମର ଏତେ ବଡ଼ ମାତୃ ପରିବାର, ଯେଉଁ ପରିବାର ଭିତରେ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ ଓ ସ୍ପନ୍ଦନ ଭରି ରହିଛି; ତାହାହିଁ ସର୍ବୋତ୍ତମ ଭାବରେ ଆମକୁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବାରେ ନିଶ୍ଚିତ ସହାୟତା କରିବ ।

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ ଯେ, ମୁଁ ସେଠାରୁ ଅନେକ ଶ୍ରୀମା, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ରଚିତ ପୁସ୍ତକ ସଂଗରେ ଧରି ଫେରିଥିଲି । ତାହାହିଁ ମୋ ପାଇଁ ଏବେ ବି ସର୍ବୋତ୍ତମ ସଂପଦ ହୋଇ ରହିଛି । ସେଠାରେ ଥିବା ସମୟରେ ମୁଁ କାହାରି ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନଥିଲି ଏବଂ କଥା ହେବାର ଅଭ୍ୟାସ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ ନଥିଲା... । କେବଳ ମୁଁ ସବୁ ସମୟରେ ମା' ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ପଢୁଥିଲି ... ।

ମୁଁ ଗୋଟିଏ ବହି ସେଠାରେ ପଢ଼ିଲି -ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କର 'ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ' ବିଷୟରେ... । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ''ନିମନ୍ତ୍ରଣ'' କବିତା ମଧ୍ୟ ପଢ଼ିଲି । ତାହା ମୋ ହୃଦୟକୁ ଖୁବ୍ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥିଲା ... । 'କାରାକାହାଣୀ', ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମ ପ୍ରଭୃତିପୁସ୍ତକ ମୋତେ ଗଭୀର ଭାବରେ ହୃଦୟରେ, ପ୍ରାଣରେ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ, ଶାନ୍ତି ଓ ଶକ୍ତି ଭରିଦେଇଥିଲା ... ।

ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କର ''ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ'' ... । ମୋର ସମଗ୍ର ଜୀବନର ଚିନ୍ତା ଓ ପଥକୁ ବଦଳାଇଦେଲା ... ।

-''କେତେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଦୁଃସାହସିକ ଜୀବନଯାତ୍ରାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସେଇମାନଙ୍କୁ ହିଁ ମୁଁ ଡ଼ାକୁଛି ଏବଂ କହୁଛି -''ଦେଖ ! ଏହି ଦୁଃସାହସିକ ଜୀବନଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମୁଁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କଲି ।''

ଆମ ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟମାନେ ଯାହାସବୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯାଇଛନ୍ତି ତାହାକୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଏଠି ଉଠୁନାହିଁ, କାରଣ ଆମର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅଭିଯାନ ତା' ପରଠାରୁ ଆରମ୍ଭ । ଏହା ଏକ ନୂତନ ସର୍ଜନାର ପ୍ରଶ୍ନ, ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ । ଏଥିରେ ଅନେକ ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବ ଘଟଣା ଆସିପାରେ, ଅନେକ ଆପଦ ବିପଦ ଆସିପାରେ, ବହୁ କଷ୍ଟ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ - ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ ବାସ୍ତବ ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ, ଯାହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ନିଶ୍ଚିତ ବିଜୟ । କିନ୍ତୁ ସେଠାକୁ ଯିବାକୁ ବାଟ ଆମକୁ ଜଣାନାହିଁ । ସେହି ଅଜଣା ରାଜ୍ୟକୁ ବାଟ ଖୋଜି ଖୋଜି ସୋପାନ ପରେ ସୋପାନ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ହେବ । ଆମେ ଏପରି କିଛି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ, ଯାହା ଏହି ଉପସ୍ଥିତ ବିଶ୍ୱରେ ଆଗରୁ କେବେ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭାବରେ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହା ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ... ତେବେ ଠିକ୍ ଅଛି, ଆମ ସଙ୍ଗେ ଏକାଠି ଚାଲ । ଆସନ୍ତା କାଲି ତୁମର କ'ଣ ହେବ - ମୋର କିଛି ଧାରଣା ନାହିଁ ।

ଆଗରୁ ଯାହାସବୁ ଦେଖାଯାଇଛି, ଆଗରୁ ଯେଉଁସବୁ ଉପାୟ ବାହାର କରାଯାଇଛି, ଆଗରୁ ଯାହାସବୁ ଗଠନ କରାଯାଇଛି, ସେସବୁକୁ ପଛକୁ ପକାଇଦିଅ, ତା'ପରେ ... ସେଇ ଅଜଣା ରାଜ୍ୟକୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅ ଏବଂ - ଯାହାକିଛି ଘଟିବାର ଘଟୁ । ବାସ୍ - ଏହାହିଁ ।''

ଆମର ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ ଏକ ଦୁଃସାହସିକ

ଜୀବନ ଏବଂ ଏହା ଏକ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅଭିଯାନ ... ।

ଏହାପରେ ସୋପାନ ପରେ ସୋପାନ ଏଇ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅତିକ୍ରମି ଚାଲିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମା' ଓ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ବିତିଚାଲିଛି ଦିନ ପରେ ଦିନ ଜୀବନରୁ ମହାଜୀବନ ଆଡ଼କୁ ... । ଏହି ''ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ'' ଯେ ଏକ ସଚ୍ଚେତନ ମଣିଷର ଆତ୍ମାକୁ ମହାଜୀବନରେ ପରିଣତ କରିଦେଇ ପାରିବ, ତାହା କିଏ କହିପାରିବ... ? Savitriରେ ପ୍ରଭୁ ଲେଖିଛନ୍ତି-

-"It is a channel, not the source of all.
The cosmos is no accident in time;
There is a meaning in each play of Chance,
There is a freedom in each face of fate."

Savitri - P-271

ଏହିପରି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣରୁ ଫେରି କିଛିଦିନ ବିତିଯିବା ପରେ ଚେ଼ତନା ଏହି ଜଗତ ଭିତରେ ରହୁନଥାଏ, କେବଳ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଖୋଜୁଥାଏ ଏକ ଦିବ୍ୟ ପରିବେଶ, ଯାହା ଭିତରେ ସେ ତା'ର ଦିବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ନ ହରାଇ ପୁନଶ୍ଚ ତାହାଙ୍କ ଭିତରେ ନିମଜ୍ଜିତ ହୋଇଯାଇ ପାରିବ । ସବୁ ସମୟରେ ସମଗ୍ର ଆଧାର ଆରାଧନାମଗ୍ନ ହୋଇ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠିଯାଉଥାଏ ଏବଂ ଏକାକୀ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହେବାରେ ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ, ଆଉ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତରୁ ମିଳୁନଥାଏ ... । ଏହି ଭିତରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମର ପୂଜ୍ୟ ବାବାଜୀ ମହାରାଜଙ୍କ ସହିତ ଚିଠିର ଆଦାନପ୍ରଦାନ ଲାଗି ରହିଥାଏ ।

ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶା ମାତୃପରିବାରର ଭାଇ, ଭଉଣୀଙ୍କ ସହ ନିବିଡ଼ ସଂପର୍କ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ଚାଲିଥାଏ । ୧୯୮୮ ମସିହା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଯିବା, ଆସିବା କରୁଥାଏ । ତା'ପରେ ସେମାନେ ମୋତେ ଏକ Schoolର Vacancy Postରେ କିଛି ମାସ ରହି ଶିକ୍ଷକତା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ ଏବଂ ମୁଁ ଅତି ଆଗ୍ରହରେ ଏହା ଗ୍ରହଣ କଲି । ୧୯୮୯ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ୨୪,୨୫,୨୬ ୩ ଦିନ ଧରି ବ୍ରହ୍ମପୁର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଠାରେ ନିଖିଳ ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ମହିଳା ପାଠଚକ୍ର ସମ୍ମିଳନୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥାଏ । ସେଥିରେ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ଜୟଶ୍ରୀ ମିଶ୍ରଙ୍କୁ ବକ୍ତା ରୂପେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ମିଳିଥାଏ ... । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରୁଥାଏ । କେବଳ ଏକ ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭବ ଆସୁଥାଏ ଯେ, ଶ୍ରୀମା, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆମ ଜୀବନ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଆମକୁ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଏଣୁ ଆଉ ବିଶେଷ ଚି଼ନ୍ତା ନାହିଁ ... ।

ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ କୃପାରୁ ୧୯୮୯ ଫେବୃୟାରୀ ୨୧ରେ ଦୁଇଭଉଣୀ ପଣ୍ଡିଚେ଼ରୀରେ ପାଦଦେଇ ମହାସମାଧିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ପରେ ଯେଉଁ ତୀବ୍ର ଅଭିଜ୍ଞତା ହୋଇଥିଲା, ତାହା ସମଗ୍ର ଭାବରେ, ସମଗ୍ର ସତ୍ତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବରେ ଅଧିକାର କରିନେଲା ଏବଂ ପ୍ରଦାନ କଲା ଏକ ''ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ'' ... । ଏହାପରେ ସକଳ ଦୁଃଖ ଆନନ୍ଦରେ ରୂପାନ୍ତରୀତ ହେଲା । ସକଳ ଶୂନ୍ୟତା ପୂର୍ଣ୍ଣତା ଲାଭ କଲା । ଅନ୍ତର ଭିତରେ ଆଉ କୌଣସି ବାହ୍ୟ ଜଗତ ପ୍ରତି ଏତେ ଟିକିଏ ବି ଆକର୍ଷଣ ନଥିଲା ... । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆତ୍ମାରେ କେବଳ ତପସ୍ୟା ହିଁ ତପସ୍ୟା ... ।

୧୯୯୦ ମସିହା ମେ ୧୨ ତାରିଖରେ ପରମପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦେହାଂଶ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିବସ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଲା ... । ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରହ୍ମପୁରଠାରେ 'ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଭବନ'ରେ ପରମପ୍ରଭୁ ସ୍ଥୂଳଭାବରେ ଅବସ୍ଥାନ କରିବେ । ତାଙ୍କର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏ ଆତ୍ମାର ପ୍ରଥମେ ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ସେହି ସମୟ ଭିତରେ ଦିବ୍ୟ

ଆଗମନ -ଏହାଥିଲା ଏକ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ସମୟ ଓ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବାର ପରମ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଏହାଥିଲା ଏକ ମହାଯୋଗାଯୋଗ ... । ଏହିସବୁ ଭିତରେ ଦିବ୍ୟଜନନୀ ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରୁଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମଗ୍ର ଭାବରେ ଅନ୍ତର ଓ ବାହ୍ୟ ଜୀବନର ସକଳ ଭାର ଗ୍ରହଣ କରୁଥାନ୍ତି । ଭଗବଦ୍‌ଗୀତାରେ ଭଗବାନଙ୍କର ବାଣୀ-

-''ଅନନ୍ୟାଶ୍ଚିନ୍ତୟନ୍ତୋ ମାଂ ଯେ ଜନାଃ ପର୍ଯ୍ୟୁପାସତେ ।
ତେଷାଂ ନିତ୍ୟାଭିଯୁକ୍ତାନାଂ ଯୋଗକ୍ଷେମଂ ବହାମ୍ୟହମ୍ ।''
- ।୯।୨୨

ଅର୍ଥାତ୍ - ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ଯେଉଁ ଭକ୍ତମାନେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ଚିନ୍ତା ନ କରି କେବଳ ମୋତେ ହିଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି, ମୋର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁରକ୍ତ ସେହି ଭକ୍ତର ଯୋଗକ୍ଷେମର ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ ବହନ କରିଥାଏ ।

ସେହିପରି ଦିବ୍ୟଜନନୀ ସମଗ୍ର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ଆମକୁ ତାଙ୍କର କର୍ମ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥାନ୍ତି ... । ଏହି ସମୟ ଭିତରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟଦେଇ ଆମେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥାଉ - କର୍ମ ଓ ସ୍ଥାନର ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟଦେଇ .....

୧୯୯୧ ମସିହାରେ ତାଙ୍କରି ତପସ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ଏକ ଛୋଟ ବିଦ୍ୟାଳୟଟିଏ ବ୍ରହ୍ମପୁରର ହିଲ୍‌ପାଟଣାଠାରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା । ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଜି ''ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ ଆଶ୍ରମ''କୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି ଏବଂ ତା' ଭିତରେ ଅନେକ ସମ୍ଭାବନା ଗୋପନରେ ଏବେବି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି । କେତେକ ଦିବ୍ୟଆତ୍ମା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ୨୫ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଅନେକ ଆତ୍ମା ଏହି ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନରେ ଯୋଗ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଆସି ଯୋଗ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ନିଜର ଅସହାୟତାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଗତାନୁଗତିକ ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଏହିସବୁ ଭିତରେ 'ପ୍ରଭୁ' ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ କର୍ମକୁ ସ୍ଥୂଳ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ଆଗକୁ ନେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । କୌଣସି ସମୟରେ ଏକାକୀତ୍ୱର ଅନୁଭବ ଆସିନାହିଁ, ଅସହାୟତାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ... । କାରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ 'ସେ' ହିଁ ଅତି ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଭିତରେ ଓ ବାହାରେ ରହିଛନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତି ହିଁ ଏକମାତ୍ର ସତ୍ୟ ହୋଇ ଅନ୍ତରର ଗଭୀର ପ୍ରଦେଶରେ ଅଫୁରନ୍ତ ଶକ୍ତି ଓ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଚାଲିଛନ୍ତି । ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଏହି 'ମନ୍ତ୍ର' ଭିତରେ ଜୀବନ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଲାଭ କରୁଛି-

-"One man's perfection still can save the world." (Savitri -P-531)

ସମସ୍ତ ଜୀବନ ବ୍ୟାପୀ ଅଜ୍ଞାତସାରରେ, ପୂର୍ବାଭାସ ନ ପାଇ ମଧ୍ୟ ଏଇ ଆତ୍ମା ଆନନ୍ତ୍ୟଙ୍କ ପଥରେ ସନ୍ଧାନ କରିଚାଲିଛି ... । ଜନ୍ମ ପରେ ଜନ୍ମ ଅତିବାହିତ ହୋଇ ସକଳ କାମନା/ବାସନା, ସକଳ ଉତ୍ସାହ/ଅବସାଦ, ସକଳ ଆଶା ଓ ନିରାଶା, ସକଳ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଆନନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ସେ କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କୁ ହିଁ ଖୋଜିଛି । ପ୍ରଭୁ ଓ ଦିବ୍ୟଜନନୀଙ୍କୁ ପାଇବା ପରେ ତା'ର ଆତ୍ମା ପରମଶାନ୍ତି ଓ ଆତ୍ମତୃପ୍ତି ଲାଭ କରିଛି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ଯେ, ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ କେତେ ଯନ୍ତ୍ରଣା, କଷ୍ଟ ଓ ସଂଘର୍ଷ ଭିତରେ ତାର ଭାବାବେଗ ଦିବ୍ୟ ଓ ଅଦିବ୍ୟର କେତେ ଯେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ସମଗ୍ର ଜୀବନର ମୋଡ଼କୁ ବଦଳାଇ ଦେଲା... ।

ଏକ ଅଖଣ୍ଡ ତପସ୍ୟା ଭିତରେ ଏହି ଆତ୍ମା ଯେତେବେଳେ ବିଜୟକୁ ଭେଟିଛି ନିଜ ଅନ୍ତରସ୍ଥ ଭଗବାନଙ୍କ ସହ ବିଯୁକ୍ତ ହୋଇ; ସେତେବେଳେ ଏକ

ବିରାଟ ପରାଜୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ଏକ ବିରାଟ ପରାଜୟକୁ ଭେଟିଛି ନିଜ ଅନ୍ତରସ୍ଥଭଗବାନଙ୍କ ସହ ଆତ୍ମସ୍ଥ ହୋଇ; ସେତେବେଳେ ପରମ ବିଜୟକୁ ଲାଭ କରିଛି ।

ଏହି ଦୁଃସାହସିକ ଅଭିଯାନ ପଥରେ ଯାହାସବୁ ସଂଘର୍ଷ, କ୍ଲେଶ ଓ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ପ୍ରୟାସ, ତାହା ଭଗବାନଙ୍କର ଦିବ୍ୟସାନିଧ୍ୟର କରୁଣା ବଶରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟରେ, ଯାହାକୁ ମୋର ସମଗ୍ର ସତ୍ତା ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଚ଼ରଣରେ ଅର୍ପଣ କରି ନୀରବରେ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦରେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମରେ ପରିପ୍ଲାବିତ ହୋଇଉଠିଛି । ସକଳ ଦୁଃଖ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପରିଣତ ହୋଇଉଠିଛି ଶାଶ୍ୱତ ଆନନ୍ଦ ଓ ପରମ ମୁକ୍ତିରେ ... ଏବଂ ଜୀବନ ରୂପାନ୍ତରୀତ ହୋଇଛି ମହା ଜୀବନରେ ... ।

ଏହି 'ମୁଁ' ସତ୍ତାଟି ହଜିଯାଇଛି ଆନନ୍ତ୍ୟଙ୍କ ଅନନ୍ତ ବକ୍ଷରେ ... ।

ଓଁ ତତ୍ ସତ୍ ...।

(ସଂପାଦିକାଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ)

ଫେବୃୟାରୀ ୧୫, ୧୯୧୫

ହେ ସତ୍ୟରୂପୀ ଭଗବାନ ! ତୋ ପ୍ରକାଶ ନିମନ୍ତେ ଗଭୀର ବ୍ୟାକୁଳତା ସହ ବାରବାର କରି ତିନିବାର ମୁଁ ତୋତେ ଆବାହନ କରିଛି ।

ତା'ପରେ ସମଗ୍ର ସତ୍ତା ତାହାର ଅଭ୍ୟାସାନୁଯାୟୀ ତୋ ନିକଟରେ ନିଜକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମର୍ପଣ କରିଦେଲା । ସେତେବେଳେ ଦେଖିଲି, ବ୍ୟଷ୍ଟିଗତ ମନୋମୟ, ପ୍ରାଣମୟ ଓ ଅନ୍ନମୟ ସତ୍ତା ଯେପରି ଧୂଳିରେ ଆବୃତ ହୋଇଛି, ଏବଂ ସେହି ସତ୍ତା ତୋ ସମ୍ମୁଖରେ ଆନତ ହୋଇ, ଭୂମି ଉପରେ ମସ୍ତକ ରଖି, ଧୂଳିଧୂସରିତ ହୋଇ କରୁଣ ଭାବେ ତୋତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା, ''ହେ ଭଗବାନ ! ଧୂଳିଗଠିତ ଏଇ ଆଧାର ତୋ ପାଦତଳେ ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ପ୍ରଣତ, ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ, ସତ୍ୟାଗ୍ନିରେ ସେ ଯେପରି ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇଉଠେ, ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ତୋତେ ହିଁ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ ।'' ତା'ପରେ ତୁ ତାକୁ କହିଲୁ, ''ଉଠ ଛିଡ଼ାହୁଅ, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଧୂଳିରୁ ତୁ ମୁକ୍ତ ।'' ନିମିଷକ ମଧ୍ୟରେ ହଠାତ୍ ସମସ୍ତ ଧୂଳି ଝଡ଼ିପଡ଼ିଲା, ଯେପରି ଶରୀରରୁ ବସ୍ତ୍ର ଖସିପଡ଼େ । ତା'ପରେ ଆଧାର ହେଲା ସମୁନ୍ନତ, କିନ୍ତୁ ସେହିପରି ବସ୍ତୁମୟ ଅଥଚ଼ ପ୍ରଖର ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ।

— [ଧ୍ୟାନ ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା] **ଶ୍ରୀମା**

ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ସମ୍ଭବ, ଏହା ଆମ ପାଇଁ ଏକ ଆହ୍ୱାନ ନୁହେଁ କି !

ଯୋଗନ କୁମାର

ଭଗବାନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବା ଅସମ୍ଭବ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ନ ଥାନ୍ତି । ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ନିକଟରେ ଅସମ୍ଭବ ବୋଧ ହୁଏ ସେହି ଭଗବାନଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଏହି ମନୁଷ୍ୟ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ତିଷ୍ଠି ରହିପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅସମ୍ଭବ ଶବ୍ଦରେ ହଜେଇ ଦେଇ ସ୍ଥାଣୁ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ବିନ୍ଦୁରେ ଅଟକି ଯିବା ଏହି ମାନବ ପାଇଁ ଆଦୌ ବିଜ୍ଞତାର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରି ନ ପାରେ । ତେବେ ଅନେକ ଜିଜ୍ଞାସୁର ପ୍ରଶ୍ନଦ୍ୱାରା ଏହା ବୁଝାଯାଇପାରେ ଯେ ଆମେ କ'ଣ ? କେଉଁଠୁ ଆସିଛେ ? ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ ? ପୁଣି ଆମେ କେଉଁଠାକୁ ଫେରିବା ? ଏସବୁର ରହସ୍ୟାତ୍ମକ ଉତ୍ତର ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଭାଷାରୁ ଜାଣିହେବ ଯେପରି

"Its substance a pure gold ever the same
But shaped into vessels for the spirit's use."

Savitri - 662

ଏହାର ବସ୍ତୁରାଜି ସଦାସର୍ବଦା ଏକ ପବିତ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣ । ପରନ୍ତୁ ଆତ୍ମାର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗ୍ୟ ପାତ୍ରରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ । ତେବେ ଏଥିରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମେୟ ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣରୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଦାର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ପରି ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଜୀବାତ୍ମା, ତାଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ । ତାଙ୍କରି ବିଧାନକୁ ପାଳନ କରି ତାଙ୍କରି ଧାମକୁ ପ୍ରାପ୍ତହେବା ଏହି ପାର୍ଥିବ ଜଗତକୁ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଶାଶ୍ୱତ ଜଗତରେ ରୂପାନ୍ତର କରି ତାଙ୍କରି ଭଳି ହୋଇଉଠିବା ଜୀବନର ରହସ୍ୟ ।

"We came to her from a supernal Light
By Light we live and to the Light we go."

Savitri - 601

ଆମେ ସେହି ପରମ ଆଲୋକ ଧାମରୁ ଆସିଛେ । ସେହି ଆଲୋକରେ ଜୀବନ ବଞ୍ଚି ପୁଣି ସେହି ପରମ ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକକୁ ଫେରିବା । ଏହି ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଟି ସମସ୍ତ ଅସମ୍ଭବ ଓ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବଧାରାକୁ ଏଡାଇ ଦେଇ ସଞ୍ଚରିତ କରିଥାଏ ସତ୍ୟ ଓ ସମ୍ଭାବନା ରୂପକ ବୀଜଟି ।

କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏହି ଯେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଯୋଗ ‘‘ଏହି ପାର୍ଥିବ ଜଗତରୁ ପଳାୟନ ବା ନିର୍ବାଣ ପଥେ ନୁହେଁ’’ ପରନ୍ତୁ ଏକ ବିରାଟ ଦୁଃସାହସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପଥେ ବା ରୂପାନ୍ତର ପଥେ ଏକ ମହାସଂଗ୍ରାମ । ତେଣୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭାଷାରେ

"To fix the eternal's touch in time-made things,
This is the law of all perfection here."

Savitri - 108

ଏହି କାଳନିର୍ମିତ ତନୁ ମଧ୍ୟରେ ଭଗବାନଙ୍କ ସ୍ପର୍ଶକୁ ଯୋଡ଼ିଦେବା ହେଉଛି ସାମଗ୍ରିକ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ବିଧାନ । ଏହି ପାର୍ଥିବ ଜୀବନରୁ ସେହି ଉଚ୍ଚତର ଦିବ୍ୟଜୀବନକୁ ଉତ୍ତୋଳିତ ହୋଇ ରୂପାନ୍ତର ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟସାଧନ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କହିଛନ୍ତି

"Infinity put on a finite soul,
All ocean lived within a wandering drop,
A time-made body housed the Illimitable
To live this Mystery out our soul came here."

Savitri - 101

ଏହି ମହାନ୍ ରହସ୍ୟକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବା ପାଇଁ ଆମର ଆତ୍ମାସକଳ ଏହି ଧରାଧାମକୁ ଅବତରି ଆସିଛନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ପାର୍ଥିବ ଅଜ୍ଞାନତାରୁ ଦିବ୍ୟ

ଜ୍ଞାନ ଆଡ଼କୁ, ଅସତ୍ୟରୁ ପରମ ସତ୍ୟ, ମୃତ୍ୟୁରୁ ଚିର ଶାଶ୍ୱତ ଜୀବନ ଆଡ଼କୁ, ନିମ୍ନତର ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀରର ସ୍ପନ୍ଦନରୁ ଉଚ୍ଚତର ଦିବ୍ୟ ସ୍ପନ୍ଦନ ଆଡ଼କୁ ଏକ ଦୁଃସାହସିକ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ଆମେ ଏଠାରେ ଜନ୍ମ ନେଇଛେ । ତେଣୁ ପ୍ରତି ପାଦରେ, ପ୍ରତିଟି ଗତିବିଧିରେ ଆମକୁ ଏକ ଅନ୍ତର୍ଯୋଦ୍ଧା ହୋଇ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । ନିମ୍ନ ପ୍ରକୃତିର ଯେଉଁ ସବୁ ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ଦିବ୍ୟ ସ୍ଫୁଲିଙ୍ଗ ଆତ୍ମାକୁ ଆବୃତ କରି ଆମର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନକୁ ଅଧିକାର କରି ତା'ର ଅଦିବ୍ୟ କ୍ରିୟାବଳୀର ଚାପ ଓ ପ୍ରଭାବ ପକାଇ ଶାସନ କରିଚାଲିଛି ସେମାନଙ୍କ ଦାସତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ଦିବ୍ୟ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା ଅସମ୍ଭବ ମନେ ହେଲେ ବି ଏହା ସମ୍ଭବ କାରଣ ପରମ ପ୍ରଭୁ ଓ ମା ଜଗଜ୍ଜନନୀ ଆମ ପାଖେ ପାଖେ ଅଛନ୍ତି । ସେ ଆମର ମାତାପିତା, ବନ୍ଧୁସଖା ତଥା ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ରୂପେ ଏହି ଦୁର୍ଗମ ପଥରେ ହାତଧରି ନେଇ ଚାଲିବେ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କରିବେ । କାରଣ ଏହି ପଥଟି ହେଲା ତାଙ୍କର ସେ ଏହି ପୃଥିବୀକୁ ଦିବ୍ୟରେ ରୂପଦେବାକୁ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ।

ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଥମତଃ ମଣିଷର ଏହି ଅର୍ନ୍ତଦୃଷ୍ଟି ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ସେ ଆମ ମଧ୍ୟରେ, ଗଭୀରତମ ପ୍ରଦେଶରେ ସୂକ୍ଷ୍ମାତିସୂକ୍ଷ୍ମ ଅଣୁ ପରମାଣୁ ମଧ୍ୟରେ ବିରାଜମାନ । ଅତଏବ ଆମର ଏହି ଅର୍ନ୍ତଦେଶକୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରି ଆନ୍ତର ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରିବା, ତାଙ୍କୁ ଆମ ମଧ୍ୟରେ ଖୋଜିବା, ତାଙ୍କୁ ପାଇବା, ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବା, ସକଳସ୍ତରରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ମିଳେଇ ଯିବା, ତାଙ୍କ ସହିତ ଏକ ହୋଇଯିବା ଏହି ଅଭୀପ୍ସାର ଅଗ୍ନିଠାରୁ ଆଉ ମହାନ୍ କ'ଣ ହୋଇପାରେ ! ଏହା ହେଲା ତାଙ୍କୁ ପାଇବାର ଅଭୀପ୍ସା ।

ପୁଣି ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଯଦି ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା "Where Ignorance is, there suffering too must come;" - Savitri - 443 ତେବେ ଅସତ୍ୟ, ଅସ୍ପଷ୍ଟ, ଅସ୍ୱଚ୍ଛ ରୂପକ ଅଜ୍ଞାନତାରେ ପ୍ରଳାପ କରି ଚାଲିଥିବା ମଣିଷର ବାହ୍ୟ ଆବରଣଟି ଯାହାକି ସକଳ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ପ୍ରଭୁ ହୋଇ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛି, ସେହି ବାହ୍ୟ ଆବରଣଟିକୁ ସଯତ୍ନ ସହକାରେ ଆଡ଼େଇ ଦେଇ ଆମେ ଯଦି ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ ହେବାକୁ, ଆତ୍ମସ୍ଥ ହେବାକୁ ଚାହିଁବା, ଏଇଥିପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଚରମ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ଆବଶ୍ୟକ । ଫଳରେ ନିମ୍ନତର ଜଗତରେ ବିଚରଣ କରୁଥିବା ମନପ୍ରାଣ ଶରୀରର ଗତି ବୃତ୍ତି ସ୍ଥିର ଶାନ୍ତ ହୋଇଉଠେ । ତା'ପରେ ଗଭୀରତମ ପ୍ରଦେଶରେ ଦିବ୍ୟପୁରୁଷଙ୍କର ସ୍ପନ୍ଦନ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେବ । ଜ୍ଞାନାଲୋକର ଉନ୍ମୀଳନ ଘଟିବ, ଚେତନାର ଯାତ୍ରା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱାୟିତ ହେବ । ଯେପରି "As knowledge grows Light flames up from within:" - Savitri - 626 ନୀରବ ମନରେ ପ୍ରଜ୍ଞାଲୋକ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହେବ । ପ୍ରାଣରେ ଦିବ୍ୟଶକ୍ତି ଓ ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦର ପ୍ରସ୍ଫୁଟନ ଘଟିବ, ପୁଣି ସକଳ କୋଷରେ ପ୍ରକୃତିର ମୂଢ଼ତା ସ୍ଥାନରେ ଦିବ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଧାମ । ତା'ପରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଭାଷାରେ "The end of Death, the death of Ignorance."-Savitri - 708 ଏହିପରି ଅଜ୍ଞାନତାର ନାଗଫାଶରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ, ପରମ ଅମର ଧାମକୁ ଯାତ୍ରାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ।

ପରିଶେଷରେ ଅନ୍ତିମ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ସୋପାନଟି ହେଲା ଏକ ନବଜାତ ଶିଶୁ ସୁଲଭର ସ୍ପନ୍ଦନରେ ନିଜକୁ ହଜାଇଦେଇ ମା ଜଗଜ୍ଜନନୀଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ ନିଜକୁ ଜୀବନ୍ତ ଭାବରେ ନିମ୍ନସୋପାନରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଉଚ୍ଚତମ ସୋପାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସକଳ ଚିନ୍ତା ଚେତନା, ସକଳ ଗତିବୃତ୍ତି, ସକଳ ସତ୍ତା, ସମସ୍ତ ଅଣୁପରମାଣୁ,

ସମଗ୍ରଜୀବନର ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ । ଏହି ଆତ୍ମସର୍ବସ୍ୱ ସମର୍ପଣରୁ ଜନ୍ମନେବ ଭଗବାନଙ୍କର ପରମଇଚ୍ଛା, ତେବେ ଏହି ଉତ୍ସର୍ଗ ଯେତେ ଜୀବନ୍ତ, ଯେତେ ବିଶାଳ, ଯେତେ ସାମଗ୍ରିକତାର ରୂପନେବ ସେଥିରୁ ଝରିଆସିବ ପରମ ଭାଗବତ କରୁଣା । ଏହି କରୁଣାର ସ୍ପର୍ଶରେ ସେ ଆମକୁ ନବନିର୍ମାଣ କରି ଗଢ଼ିତୋଳିବେ ତାଙ୍କରି ସନ୍ତାନ ଭାବରେ ।

"We are sons of God and must be even as he:" - Savitri - 67 ଏହାହିଁ ହେଉଛି ଆମର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରିଚୟ ।

ଶେଷରେ ମା ଜଗଜ୍ଜନନୀ ଆଉ ଏକ ଦିବ୍ୟ ରହସ୍ୟର ଉନ୍ମୋଚନ କରିଛନ୍ତି ''ଜଡ଼ର ପରିବର୍ତ୍ତନ'', ଜଡ଼ର କୋଷୀୟ ସ୍ତରକୁ ବିଜ୍ଞାନ ଭାଷାରେ ପାରମାଣବିକ ସ୍ତରକୁ ଅବତରଣ କରି ସେଠାରେ ପରମ ସତ୍ୟ, ପରମ ଚେତନାକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିବାର ଏକ ଦୁଃସାହସିକ ଯାତ୍ରା । ଅତୀତରେ ସମସ୍ତେ ଜଡ଼କୁ ଉପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି, ପୁଣି ଜଡ଼ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ପଥକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିନାହାନ୍ତି କି ସେହି ରାସ୍ତା ଚାଲିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇନାହିଁ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀରେ ମନ ଜଡ଼କୁ ଯେପରି ବୁଝିଛି ବା ଅନୁଭବ କରିଛି ଜଡ଼ ପ୍ରକୃତରେ ସେପରି ନୁହେଁ ତା' ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଦୁର୍ବାର ଚେତନାଶକ୍ତି । ମନେହୁଏ ସତେ ଯେପରି ସେ ସ୍ପନ୍ଦିତ ହେଉଛି ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ନିଜକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରିନେବାର ଏକ ବ୍ୟାକୁଳ ଆବେଗ ଏବଂ ପରମ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସ୍ପନ୍ଦନ ସହିତ ମିଳେଇ ଯିବାର ଏକ ଅଦମ୍ୟ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା । ତେଣୁ ମା'ଙ୍କ ଯୋଗ ନୁହେଁ ଏହି ଶରୀରକୁ ଛାଡ଼ି ନିର୍ବାଣ ପ୍ରାପ୍ତି । ଅପର ପକ୍ଷରେ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ନିବାସ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଷ ଅଣୁକୁ ତରଳୀକୃତ କରି ତା'ର ମୂଳ ସ୍ୱଚ୍ଛ ବାସ୍ତବ ପବିତ୍ରତାର ରୂପକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା । ତା'ପରେ ଜଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ପରମ ଚେତନା, ପରମ ସତ୍ୟ, ପରମ ଆନନ୍ଦ, ପରମ ପ୍ରେମ, ପରମ ଜ୍ଞାନ ପରିପ୍ରକାଶର ଚିରନ୍ତନୀ ମନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେବା ପାଇଁ ଏହା ହେବ ଏକ ମୁକ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର । ଫଳତଃ ଏହି ଜଡ଼ କଠିନ ରୂପକ ଦାସତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରି ତା'ର ତରଳୀକୃତ ମୌଳିକ ଚେତନାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ଏହି ଅବସ୍ଥା ନେଇ ଆସିବ ପରମଙ୍କୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଗ୍ୟତମ ପାତ୍ର । ଏହାହିଁ ହେଉଛି ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରରେ ସ୍ୱର୍ଗରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଏକ ବାସ୍ତବ ଜୀବନ ଏବଂ ଜଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ଦିବ୍ୟଜୀବନର ସାରମର୍ମ । ଏହା ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ପାଇଁ ଏକ ଆହ୍ୱାନ ।

ଜୁଲାଇ ୧, ୧୯୧୪

—''ହେ ଭଗବାନ ! ଭକ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦ ସହ ତୋତେ ପ୍ରଣତି ଜଣାଉଛି । ତୋ ନିକଟରେ ଆମର ଆତ୍ମଦାନ ପ୍ରତିନିୟତ ନୂତନୀକୃତ ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଏବଂ ବିଶ୍ୱରେ ସର୍ବତ୍ର ତୋ ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ..... ।''

— ଶ୍ରୀମା

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଯୋଗ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ଚେତନାର ପ୍ରଭାବ

ଡାକ୍ତର ନନ୍ଦକିଶୋର

ମାନବ ଜୀବନର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ନିଜ ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଭଗବାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା । ନିଜର ସମସ୍ତ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଓ ନିମ୍ନତର ଗତିବୃତ୍ତି ଭିତରୁ ନିଜକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ମୁକ୍ତ କରାଇବା, ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀରର ରୂପାନ୍ତର ସାଧନ କରି ସେ ସବୁକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରିବା ଏବଂ ପରିଶେଷରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଭଗବାନ ହୋଇ ଉଠିବା । ଏଣୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଲେଖିଛନ୍ତି-

- "All life is Yoga". ଅର୍ଥାତ୍ ସମଗ୍ର ଜୀବନ ହିଁ ଯୋଗ । ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣଯୋଗ ନିମନ୍ତେ ମନ, ପ୍ରାଣ ଓ ଶରୀରର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗର ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହି ସମଗ୍ର ସତ୍ତାର ପୂର୍ଣ୍ଣତା ନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଶରୀରର ସାଧନା ଉପରେ ଶ୍ରୀମା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଶାରୀରିକ ସୁସ୍ଥତା ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟ, ବ୍ୟାୟାମ, ପ୍ରାଣାୟାମ, ମାନସିକ ସୁସ୍ଥତା ନିମିତ୍ତ ଯୋଗ ତଥା ସାମାଜିକ ସୁସ୍ଥତା ନିମିତ୍ତ ପରିବେଶର ଯତ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ । ଶରୀର ଓ ମନର ଅସୁସ୍ଥତା ହିଁ ରୋଗ, ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଅସନ୍ତୁଳନ ହିଁ ରୋଗ । ଏହା ସହ ବିଭିନ୍ନ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଙ୍ଗର କାର୍ଯ୍ୟ ଠିକ୍ ରୂପେ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ହେଲେ ମାନସିକ ଚାପ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଅସୁସ୍ଥ ହୁଏ ।

ଏହାସହ ଶରୀର ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ବା ଦୁର୍ବଳତା ଥିବାର ଅଥବା ଶରୀର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତିକୂଳ ସଂସ୍ପର୍ଶ ଦିଗରେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରହିବାର ଲକ୍ଷଣ ହେଲା ରୋଗ । ଏହାଛଡ଼ା ନିମ୍ନତର ପ୍ରାଣରେ ବା ଦେହାତୀତ ମନରେ ବା ଅନ୍ୟତ୍ର କୌଣସି ଅପ୍ରକାଶ ବା ଅସଙ୍ଗତ ସହିତ ରୋଗ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ଥାଇପାରେ । ମନ, ପ୍ରାଣ ଓ ଶରୀରର ଶୁଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସ ବା ଯୋଗ ଶକ୍ତି ବା ଦିବ୍ୟ ଶକ୍ତିଙ୍କ ଅବତରଣଦ୍ୱାରା ରୋଗ ଦୂର କରାଯାଇ ପାରେ । ଯେଉଁ ପ୍ରତିକାର ଶରୀରକୁ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ନକରି ତାହାର ଉପକାର କରେ ତାହା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ନିମ୍ନତର ପ୍ରକୃତିର ଆକ୍ରମଣ, ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତା, ଛିଦ୍ର ବା ପ୍ରକୃତିର ସହାୟତାର ସୁଯୋଗକୁ ଆଶ୍ରୟ କରୁଥିବା ବିରୁଦ୍ଧ ଶକ୍ତିର ଆକ୍ରମଣଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଧି ହୋଇଥାଏ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁତ ଜିନିଷ ଯେପରି ବାହାରୁ ଆସନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେପରି ଦୂରକୁ ପକାଇ ଦେବାକୁ ହୁଏ ଏହି ଶକ୍ତିରାଜି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ବାହାରୁ ଆସନ୍ତି ଏବଂ ଏମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବାହାରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେବାକୁ ହୁଏ । ଯଦି ଶରୀର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ତଡ଼ି ଦେବାର ଅଭ୍ୟାସ ଓ ଶକ୍ତି ଲାଭ କରିପାରୁ ତା'ହେଲେ ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇପାରିବା । ଯଦି ଆକ୍ରମଣ ଭିତରୁ ଆସୁଛି ତେବେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ଅବଚେତନାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଆମେ ତାହା ଜାଣି ପାରୁନାହୁଁ । ଥରେ ସେହି ଆକ୍ରମଣ ଅବଚେତନାରେ ଆଶ୍ରୟ ପାଇଲେ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ତାହାକୁ ସେଠାକୁ ଆଣିଛି ସେହି ଶକ୍ତି ଶୀଘ୍ର ହେଉ ବା ବିଳମ୍ବରେ ହେଉ ତାହାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରାଏ ଏବଂ ଏହା ସମଗ୍ର ସତ୍ତାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରେ । ରୋଗ ଆସିବାର ଠିକ୍ ପରେ ଯଦି ଆମେ ଜାଣିପାରୁ ତାହାହେଲେ ତାହାର କାରଣ ହେଉଛି

ତାହା ଅବଚେତନା ଦେଇ ନ ଆସି ସିଧା ସଳଖ ଆସିଅଛି । ରୋଗ ଯଦି ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରାଣର ଆବରଣକୁ ଭେଦ କରି ଆସିଅଛି କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ତାହାକୁ ସେହି ଆବରଣ ମଧ୍ୟରେ ଅଟକାଇ ରଖାଯାଏ ତାହାହେଲେ ତାହାର ପରିଣାମ ହୁଏ ସାମାନ୍ୟ ଜ୍ୱର ବା ସର୍ଦ୍ଦିଭାବ । କିନ୍ତୁ ବ୍ୟାଧିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକ୍ରମଣ ଘଟେ ନାହିଁ । ଏହା ଆଗରୁ ଯଦି ଅଟକାଇ ଦିଆଯାଏ ଅଥବା ଯଦି ପ୍ରାଣମୟ ଆବରଣ ନିଜେ ବାଧାଦିଏ ଏବଂ ତାହା ସବଳ ସତେଜ ଅଖଣ୍ଡ ଥାଏ ତାହାହେଲେ ବ୍ୟାଧି ଆଦୌ ଆସିପାରେ ନାହିଁ ତାହାର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ରହେ ନାହିଁ ।

ଅବଶ୍ୟ ଭିତରୁ ରୋଗ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ଏବଂ ଆରୋଗ୍ୟ ଲାଭ ମଧ୍ୟ ହୁଏ । ଏଥିନିମିତ୍ତ ଅକ୍ଲାନ୍ତ ଅଧ୍ୟବସାୟ ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରଥମରେ ଚେଷ୍ଟା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇପାରେ, ରୋଗର ବାହ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ କ୍ରମଶଃ ଶରୀର ଉପରେ ବା ସେହି ବିଶେଷ ବ୍ୟାଧି ଉପରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଦୃଢ଼ତର ହୁଏ । ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଦେହ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ସ୍ଥାପିତ ନ ହୋଇଛି ସେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନ୍ତର ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପଥରେ ବାଧାବିଘ୍ନ ରହିବ । ରୋଗ ବ୍ୟାଧିକୁ ଧୀର ସ୍ଥିର ଓ ସମଭାବରେ ସହ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ । ତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ ଓ ତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ ।

ବ୍ୟାଧି ମାତ୍ରେ ହିଁ ସ୍ଥୂଳ ଦେହରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚେତନାର ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀରର ସ୍ନାୟୁକୋଷ ବା ଦେହ ପ୍ରାଣମୟ କୋଷ ଭେଦକରି ଆସେ । ଯଦି କେହି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦେହ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଚେତନ ହୁଏ, ଅଥବା ସୂକ୍ଷ୍ମ ଚେତନାରେ ସଚେତନ ଥାଏ ତେବେ ସେ ରୋଗକୁ ଆସିବା ପଥରେ ଅଟକାଇ ପାରେ ।

କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟର ଅଲକ୍ଷ୍ୟରେ, ଅସତର୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ବା ଅବଚେତନାର ଭିତର ଦେଇ ଅକସ୍ମାତ୍ ସବେଗରେ ଆସି ରୋଗ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଇ ପାରେ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ଦେହକୁ ଦଖଲ କରି ବସେ । ଯୁଦ୍ଧ କରି ତାକୁ ଦେହରୁ ବାହାର କରିଦେବା ଛଡ଼ା ଆଉ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ଏହିସବୁ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଉପାୟ ଦ୍ୱାରା ଆମ୍ଭ ରକ୍ଷଣ ଏପରି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇପାରେ ଯେ ଦେହ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ରୋଗାତୀତ ହୋଇଯାଏ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୋଗାତୀତ ଅବସ୍ଥା କେବଳ ଅତିମାନସ ରୂପାନ୍ତର ଫଳରେ ଆସିପାରେ ।

ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ହଠ ଯୋଗ, ତ୍ରାଟକ, ପ୍ରାଣାୟାମ ଉପକାରୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ଯଦି ପୂର୍ଣ୍ଣ ପବିତ୍ରତା ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଏହାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କରେ ବିପଦରେ ପଡ଼ିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

କେବଳ ଶକ୍ତି ହାସଲ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବା ତ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ଶକ୍ତି ଲାଭ କଲାପରେ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମେ ଯଦି ଏତିକି ବୁଝିପାରୁ ଯେ ଚେତନା ହିଁ ସବୁପ୍ରକାର ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ସେହି ଚେତନା ବ୍ୟାୟାମକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ ଓ ସେ ସବୁଦେଇ କ୍ରିୟା କରେ ତେବେ ଆମର ଯାତ୍ରା ପଥ ସହଜତର ହେବ । ତେଣୁ ଆମେ ଯଦି ସିଧା ଚେତନାରେ ପହଞ୍ଚିବା ତେବେ ଅନେକ ସମୟ ବଞ୍ଚାଇ ପାରିବା । ଆମର ଚେତନା ଆମକୁ ପ୍ରତାରଣା କରିବ ନାହିଁ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣଯୋଗର ସନ୍ଧାନୀ ଶରୀର ଉପରେ କ୍ରିୟା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମନ ଓ ପ୍ରାଣ ଉପରେ ମଧ୍ୟ କ୍ରିୟା କରିଥାଏ । ମାନସିକ ନୀରବତା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକଲେ ମନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବହୁ ସ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ନୀରବ କରିବାକୁ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମନ ଯୁକ୍ତି ବାଦର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବ୍ୟାପୃତ ଥାଏ । ପ୍ରାଣିକ ମନ କାମନା, ବାସନା, ଅନୁଭବ ଓ ଆବେଗକୁ ଯଥାର୍ଥ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦନ କରେ, କିନ୍ତୁ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅସୁବିଧା ରହିଛି ଶାରୀରିକ

ମନରେ । ଶରୀର ଉପରେ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ହାସଲ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏହାକୁ ହିଁ ପ୍ରଥମେ ସଂଯତ କରିବାକୁ ହୁଏ । ମାନସିକ, ପ୍ରାଣିକ ଓ ଶାରୀରିକ ଶୁଦ୍ଧତା ହେଉଛି ଦ୍ୱୈତ ମୁକ୍ତିର ଚାବିକାଠି ।

ପ୍ରଥମତଃ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ବୃତ୍ତି ମାନଙ୍କଠାରୁ ମୁକ୍ତି, ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କ କବଳରୁ ମୁକ୍ତି । ଯଦି ଆମର ମାନସିକ ବିକ୍ଷେପକୁ ନୀରବ କରିପାରୁ ଓ ଚେତନାକୁ ଆୟତ୍ତ କରିପାରୁ ତେବେ ପୁରାତନ ଓ କଷ୍ଟକର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସବୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନାବଶ୍ୟକ ହୋଇପଡ଼ିବ । ଚେତନା ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ । ଏହାହିଁ ଅନୁଭବ କରେ, ଦେଖେ, ଶୁଣିପାରେ । ନୀରବ ମନ ଯେପରି ବିଶ୍ୱଜନୀନ ହୋଇପାରେ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ଶାରୀରିକ ସତ୍ତା ମଧ୍ୟ ସେପରି ବିଶ୍ୱ ଜନୀନ ହୋଇପାରେ ।

ଥରେ ଯଦି ଆମେ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ମନର ବିକ୍ଷୋଭ ଓ ପ୍ରୟାସରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇପାରୁ, ପ୍ରାଣିକ ମନର ଅତ୍ୟାଚାର ଅସ୍ଥିରତା ଓ ଅଶେଷ ଦାବି ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରି ଯାଇପାରୁ, ଶାରୀରିକ ମନର ମୂର୍ଖତାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇପାରୁ, ତେବେ ଆମ ଶରୀରକୁ ଏହିସବୁ କ୍ଳାନ୍ତିକର ବାଧାବିଘ୍ନଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଦେଖିପାରିବୁ । ଆବିଷ୍କାର କରିବୁ ଯେ ଏହା ଗୋଟିଏ ଚମତ୍କାର ଯନ୍ତ୍ର, ବ୍ୟାଧି ସହିଷ୍ଣୁ, ଅସୀମ ଶୁଭେଚ୍ଛାରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହା ସବୁଠାରୁ ଭୁଲ୍ ବୁଝାମଣାର ଶିକାର ହୋଇଥାଏ, ଆମ ପାଖରୁ ସବୁଠୁ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର ପାଇଥାଏ । ଆମ ସତ୍ତାର ନବ ଅର୍ଜିତ ଶୁଦ୍ଧ ବୁଝାମଣାଦ୍ୱାରା ଆମେ ଉପଲବ୍ଧି କରୁଯେ ଶରୀର କେବେହେଁ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ ଏହା କେବଳ କ୍ରମଶଃ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇପଡ଼େ । ଶରୀର ଅସୁସ୍ଥ ହୁଏ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ଚେତନା ହିଁ ବିଫଳ ହୁଏ ।

ଯୋଗ ପଥରେ ଆମେ ଅଧିକ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଆମେ ଦେଖୁ ଯେ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ବା ଦୁର୍ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସଦାବେଳେ ଆମ ସଚେତନାର ଅଭାବ ବା ଭ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ହେତୁ ଘଟିଥାଏ ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ଅର୍ଥ କେବଳ 'ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଆକୃତି ଦର୍ଶନ କରିବା ନୁହଁ' ଯଦି ଅନ୍ତରରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଖାଦିଏ ତାହା ମାନସିକ ହେଉ ବା ପ୍ରାଣିକ ହେଉ ସେହି ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଅଶୁଭ ବାହ୍ୟ ପରିସ୍ଥିତି ଯଥା ଦୁର୍ଘଟଣା ବା ଅସୁସ୍ଥତାକୁ ଡାକିଆଣେ । କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏ ବିଷୟରେ କିଛି କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହାର ନିରାକରଣ କୌଣସି ଔଷଧ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ ।

ଅବଚେତନାର ପ୍ରତିରୋଧରୁ ମଧ୍ୟ ଅସୁସ୍ଥତା ହୋଇଥାଏ, ଉଚ୍ଚତର ଚେତନା ଓ ଶାରୀରିକ ଚେତନା ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ବିକାଶର ବୈଷମ୍ୟ ହେତୁ ଅସୁସ୍ଥତା ହୋଇଥାଏ । ମାନସିକ, ପ୍ରାଣିକ ଚେତନା ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଯାଇ ପାରେ । ଶାରୀରିକ ଚେତନା ପ୍ରସାରିତ ନ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଅସୁସ୍ଥତା ସୃଷ୍ଟିକରେ । ବାହାରୁ କୌଣସି ବ୍ୟାକ୍ଟେରିଆ ଭାଇରସ ପ୍ରବେଶ କରିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଆନ୍ତର ସତ୍ତା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶର ପରସ୍ପର ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ଫଳରେ ଅସୁସ୍ଥତା ଦେଖାଦିଏ ।

ସାଧକ ଯଦି ସଚେତନ ହୋଇପଡ଼େ, ସେ ଗୋଳିଆ ପାଣି ପିଉ କିମ୍ବା ସଂକ୍ରାମକ ବ୍ୟାଧିର ପରିବେଶ ମଧ୍ୟରେ ରହୁ ତାକୁ କିଛି ବି ସ୍ପର୍ଶ କରିପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କିଏ ଆକ୍ରମଣ କରିପାରିବ ? ଯଦି ଆମେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ହୋଇଉଠୁ ତେବେ ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ଭାଇରସ୍ ଆମର କିଛି କ୍ଷତି କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ସବୁ ଜିନିଷର ବାହାରକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଛି ମୂଳ ଉତ୍ସକୁ ଛୁଇଁ ପାରୁନାହିଁ । ପ୍ରକୃତ ରୋଗ ହେଉଛି ସଚ୍ଚେତନତାର ଅଭାବ ।

ମାନବଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

ଗୀତାଞ୍ଜଳି ପାଢ଼ୀ

ଏ ସଚ୍ରାଚ୍ର ଜଗତ ହେଉଛି ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି । ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ଏ ସଂସାର ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ତେଣୁ ଆମେ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ତାଙ୍କଠାରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ନ ହୋଇ କେବଳ ଏକାଗ୍ର ଭାବରେ ତାଙ୍କଠାରେ ଚିତ୍ତ ନିମଗ୍ନ ରଖି ଜୀବନ ବ୍ୟଞ୍ଚିବା ନିମନ୍ତେ ନିରନ୍ତର ପ୍ରୟାସ କରିବା ବିଧେୟ । ଯଦି ଏଭଳି ଭାବ ସଦା ହୃଦୟ କନ୍ଦରରେ ଜାଗ୍ରତ ହେବ ତେବେ ଆମେ ସବୁଠି ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନ କରିପାରିବା । ଆମ ହୃଦୟ ଫଳକରେ ଯଦି ତାଙ୍କରି ଛବିକୁ ଆଙ୍କିବା ତେବେ ସେ ଆମ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ଆମକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସତ୍ ପଥରେ ପରିଚାଳିତ ହେବାର ଇଙ୍ଗିତ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଆମେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯିବା ନାହିଁ ଯେ ଆମେ ତାଙ୍କରିଠାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ କୁହାଯାଇଛି- ''ବୟଂ ସର୍ବେ ଅମୃତସ୍ୟ ଦାୟାଦାଃ'' । ଅତଏବ ଏସବୁ ଆମେ ଜାଣି ସୁଦ୍ଧା ବେଳେବେଳେ ଅଜ୍ଞାନବଶତଃ କୁପଥଗାମୀ ହେଉଛୁ । ତେଣୁ ଏଥିପାଇଁ ମନକୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସମର୍ପି କେବଳ ତାଙ୍କରି ପାଇଁ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାର ଆକାଂକ୍ଷା ରଖିବା ଉଚିତ । ଏ ଜାଗତିକ ମୋହ, ମାୟା, ବନ୍ଧନରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ପରମପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ଓ ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ମାଧ୍ୟମ । ଯାହାକି ଆମକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ । ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ କେବଳ ଧନ, ମାନ ଓ ଯଶ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନ ହୋଇ କେବଳ ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ହିଁ ଚ୍ରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବ । ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତାରେ ଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ଓ ଭକ୍ତି ଯୋଗକୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କୁହାଯାଇଛି । ମା'ଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗରେ ଏ ସମସ୍ତ ଯୋଗ ତଥା ଏ ସମଗ୍ର ଜୀବନ ହିଁ ଯୋଗ ଅଟେ । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ''ଯୋଗ ସମନ୍ୱୟ'' ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିରେ ଲେଖିଛନ୍ତି : "All life is Yoga." ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପରମପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ କହିଛନ୍ତି :

- ''ଭଗବାନଙ୍କୁ ଲାଭ କରିବାର ଅଭିଳାଷ ଯାହାର ଅଛି ସେ ନିଜକୁ ଭଗବାନଙ୍କୁ କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କୁ ହିଁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବ ।''

ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗର ଏଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ, ଆମେ କର୍ମ ଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିବା ତଥା ତାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିପାରିବା । ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା କହିଛନ୍ତି :

- ''ଭଗବାନଙ୍କୁ ସେବା ଦେବାଠାରୁ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ କିଛି ନାହିଁ ।''

ଆମେ ନିଜକୁ କେବଳ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ହେବାକୁ ପ୍ରୟାସ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବାକୁ ହେବ । ତେବେ ଯାଇ ଭଗବାନ ଆମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣରେ ସହାୟକ ହେବେ । ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା କହିଛନ୍ତି :

- ''ଭବିଷ୍ୟତ ସେହିମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସମ୍ଭାବନାପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁମାନେ ଜାଣନ୍ତି କିପରି ନିଜକୁ ତାହା ସକାଶେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ ।''

- ''ଭଗବାନଙ୍କର ଯନ୍ତ୍ର ତଥା ତାଙ୍କରିଠାରୁ ସୃଷ୍ଟ ତେଣୁ ତାଙ୍କ କୃପାକୁ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରିବା ହେଉଛି ମହତ୍ କର୍ମ ।''

- ''ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଭଗବତ୍ କୃପାକୁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ

କରିବା ହେଉଛି ଅବତାରଙ୍କ ମହାନ କାମ । ଅବତାରଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ହେବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ସେହି ଭଗବତ୍ କୃପାର ଏକ ଯନ୍ତ୍ର ହୋଇଉଠିବା ।''

ଆଧାରକୁ ବଡ଼ କଲେ ହିଁ ଆମ ଭିତରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଆନନ୍ଦ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । କୌଣସି ପାର୍ଥିବ ଜିନିଷ ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ ନ ହେଲେ ହିଁ ସନ୍ନ୍ୟାସ ଭାବ ଆସିବ ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ଭଗବାନଙ୍କ ଦିବ୍ୟସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭବ ଅତି ସହଜରେ ହୋଇପାରିବ । ଏ ଜାଗତିକ ଅଳୀକ ସଂସାରରେ କେବଳ ଭଗବାନ ହିଁ ସ୍ଥାୟୀ ଆଉ ସବୁ କିଛି ଅସ୍ଥାୟୀ ତଥା ଅଳୀକ ।

"In the world's contacts meet his single touch;"
- Savitri

ଆମ ଭିତରେ ଯଦି ଏସବୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚିନ୍ତା ରହିବ ତେବେ ତାହା ଉପଲବ୍ଧିରେ ପରିଣତ ହେବ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ହେବ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଆତ୍ମାକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବା । ଭଗବାନଙ୍କୁ ବିସ୍ମରଣ ନ ହୋଇ ସବୁ ସମୟରେ ସ୍ମରଣ ଓ ସମର୍ପଣ କରିବା ହେଉଛି ସାଧନା ।

ଆମେ କେମିତି ଭଗବାନରେ ପରିଣତ ହୋଇପାରିବା ତାହା କେବଳ ସମ୍ଭବ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗ ମାଧ୍ୟମରେ । ଆମ ଜୀବନ ଭିତରେ ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡାକିବା ହିଁ ହେଲା ଅତି ସହଜ ଏବଂ ଶ୍ରେୟ ଏବଂ ତାହାହିଁ ହେଲା ଭାଗବତ ଜୀବନ । ଉଦ୍ୟମଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ଆମର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି ଆତ୍ମାରେ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା ହେଲା ଆତ୍ମାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ପଦ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରିବା ହେଲା ଆତ୍ମାର ଅପରୂପ ଆନନ୍ଦମୟ ଅବସ୍ଥା ।

ସତ୍ ଓ ଚିତ୍‌ର ମିଶ୍ରଣରୁ ଆନନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି । ଆମେ ଯଦି ସଚେତନ ଭାବରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡ଼ାକିବା ତା'ହେଲେ ରୂପାନ୍ତର ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଆମ ଜୀବନର ଯେତେ ଅସୁବିଧା, ଅଭାବ ତଥା ଦୁଃଖ ରହିଛି ସବୁକିଛି ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅଚେତନ ଭାବରେ ନ ଡ଼ାକି ସଚେତନ ଭାବରେ ଡ଼ାକିଲେ ସବୁକିଛି ସହଜରେ ଦୂର ହୋଇଯିବ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଡ଼ାକିଲେ ସବୁକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ପରମ ଦିବ୍ୟ ସତ୍ ଆଡ଼କୁ ଆମ ମନ ଗତି କରିବ । ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା କହିଛନ୍ତି :

"The Lord arranges our lives for the best of our souls and His wisdom is infinite and perfect." (WR/146)

- The Mother

ଅର୍ଥାତ୍, ଆମର ଆତ୍ମାର ସର୍ବୋତ୍ତମ କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ଆମର ଜୀବନକୁ ସଜାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଅସୀମ ତଥା ନିର୍ଭୁଲ । - ଶ୍ରୀମା

ସାର୍ବଜନୀନ ଭଲପାଇବା ହେଲା ଭଗବତ୍ ପ୍ରେମ । ଆମେ ଯେତେବେଳେ ଆମ ସବୁକିଛି ସମର୍ପଣ କରିଦେବା ସେତେବେଳେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଉଠିବା ଶାଶ୍ୱତଙ୍କର ସେହି ଦିବ୍ୟକର୍ମ ସକାଶେ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମର୍ପଣ ହିଁ ମଣିଷକୁ ଜୀବନ୍ମୁକ୍ତ କରିଥାଏ । ସଦାବେଳେ ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭକ୍ତର ହୃଦୟ ନେଇ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଡ଼ାକିବା । ମା'ଙ୍କ ଯୋଗ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଗ କେବଳ ସମର୍ପଣ ଉପରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇ ରହିଛି ।

ପରମପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଯୋଗ ହେଲା ସାମୂହିକ ଯୋଗ ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣଯୋଗର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ରୂପାନ୍ତରିତ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀରରେ ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ସଚେତନ ହୋଇ ସମୂହ ଭାବରେ ଯୋଗ କଲେ ହିଁ ପୃଥିବୀ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଦିନେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ପରିଣତ ହେବ ।

ଆମେ ଯେତେବେଳେ କାମନା, ବାସନା ରହିତ

ହୋଇ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଯିବା ସେତେବେଳେ ଭଗବାନ ଅବତରି ଆସିବେ ଏବଂ ଆମେ ଭଗବାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏକ ହୋଇପାରିବା । ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍‌ଗୀତାରେ କୁହାଯାଇଛି :

''ଯୋଗସ୍ଥ କୁରୁ କର୍ମାଣି ।''

ଆମ ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ହେଲା ଭଗବାନଙ୍କ ଠାରୁ ବିଯୁକ୍ତ ହେବା । ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀର ଓ ଆତ୍ମାର ବିଛିନ୍ନତା ଆସିଲା ତା'ହେଲେ ଅସ୍ଥିରତା ବଢ଼ିବ । ଆନ୍ତରିକ ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ ଯେକୌଣସି ଅସାଧ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆମେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିପାରିବା । ଯାହା ପାଇଁ ଆମେ ପୃଥିବୀକୁ ଆସିଛେ ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଭୁଲିଯିବା ତେବେ ତାହା ହେଲା ବିଫଳତା । ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ନ ଭୁଲି ମହତ୍ତର ଇଚ୍ଛା ପାଖରେ ବଳି ପଡ଼ିବା ସର୍ବୋତ୍ତମ ଶ୍ରେୟସ୍କର । ଏଣୁ ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା କହିଛନ୍ତି :

- ''ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠସ୍ଥ ଜୀବନ ପ୍ରଧାନତଃ ଅଗ୍ରଗତି ନିମନ୍ତେ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁସବୁ ଅଗ୍ରଗତି କରିବାକୁ ହେବ ତା' ତୁଳନାରେ ଜୀବନ କେତେ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ! ନିଜର କ୍ଷୁଦ୍ର କ୍ଷୁଦ୍ର କାମନା-ବାସନାକୁ ଚରିତାର୍ଥ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଚାହିଁବାରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ତୁଚ୍ଛ ନିର୍ବୋଧତା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ । ଯଥାର୍ଥ ସୁଖ ସେତିକିବେଳେ ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଇଛ ।''

- ଶ୍ରୀମା

ଅଧ୍ୟୟନ ହିଁ ତପସ୍ୟା

ଦେବାଶିଷ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପୃଥିବୀ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଅଟେ । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏଠି କିଛି ନା କିଛି ଘଟଣା ଘଟିଥାଏ । ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବ କିଛି ନା କିଛି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ପୃଥିବୀକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜୀବର ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସେହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଚରିତ୍ରବାନ୍ ହେବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଛାତ୍ରର ଅଧ୍ୟୟନ ହିଁ ଏକ ତପସ୍ୟା, ଯେପରି ମୁନିଋଷିମାନେ ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରି ବଣଜଙ୍ଗଲରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଇବା ପାଇଁ ତପସ୍ୟା କରନ୍ତି, ଠିକ୍ ସେହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ ପାଇଁ ତପସ୍ୟା କରିଥାନ୍ତି । ତପସ୍ୟା ଅର୍ଥ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଖରେ ତ୍ୟାଗ, ଶୃଙ୍ଖଳା, ଗୁରୁଭକ୍ତି, ସତ୍ୟନିଷ୍ଠା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାୟଣ ଓ ପରୋପକାରୀ ଭଳି ଆଦର୍ଶ ଛାତ୍ରର ଲକ୍ଷଣ, ଗୁଣକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା । ଯେପରି ଏକଲବ୍ୟ, ଆରୁଣି, ଉପମନ୍ୟୁ ଆଦି ଶିଷ୍ୟମାନେ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ପାଇଁ ତପସ୍ୟା କରିଥିଲେ । ସେପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ଛାତ୍ରର ବହି ଅଧ୍ୟୟନ, ଶିଷ୍ଟାଚାର, ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା ଓ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ତପସ୍ୟା ଅଟେ । ସଂଯମ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ଛାତ୍ରକୁ ଆଦର୍ଶ କରି ଗଢ଼ିତୋଳେ । ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଓ ଆଦର୍ଶ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ହିଁ ତପସ୍ୟାର ସିଦ୍ଧି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ, ଶୃଙ୍ଖଳିତ ବିଶ୍ୱ ନିର୍ମାଣ କରିପାରିବ ।

କଥାରେ କୁହାଯାଇଛି, ''ଆଜିର ଶିଶୁ କାଲିର ନାଗରିକ ।'' ତାକୁ କାଲିର ନାଗରିକ ହେବାକୁ ହେଲେ ଅଧ୍ୟୟନ ସହ ତପସ୍ୟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ଜଳରେ ଯେପରି ଗଢ଼ିଉଠେ ମହାସିନ୍ଧୁ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଏକ ଏକ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ସୁସମାଜ ଗଢ଼ିଉଠେ । ଯେପରି ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ନିଜରତପସ୍ୟା ଫଳରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱକୁ ଜୟ କରି ଏକ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ସମାଜ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ତପସ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଆଦର୍ଶବାନ୍, ଚରିତ୍ରବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇ ଏକ ନିଷ୍କଳଙ୍କ, ଶୃଙ୍ଖଳିତ ସମାଜ ଗଢ଼ି ଉଠିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବେ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜ ଶ୍ରେଣୀର ବହି ପଢ଼ିବା ନୁହଁ ନିଜ ପରିବେଶରୁ, ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚିତ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ନିଜକୁ ଏକ ସୁନାଗରିକ ଭାବେ ଗଢ଼ିତୋଳିବା ହିଁ ତପସ୍ୟା ।

ସଚ୍ଚୋଟ ବାଳକ

ପି. ଆଶିଷ କୁମାର
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ଗୋଟିଏ ଗାଁର ନାମ ରାମପୁର । ସେହି ଗାଁଟି ଅତି ଛୋଟ ନୁହେଁ କି ଅତି ବଡ଼ ନୁହେଁ । ସେ ଗାଁର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ପରିବାର ବାସ କରୁଥିଲେ । ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ଯାପନ ଭାରି କଷ୍ଟକର ହୋଇ ପଡୁଥିଲା । ପରିବାର କହିଲେ ବାପା ମାଆ ଓ ଗୋଟିଏ ପୁଅ ରହୁଥିଲେ । ବାପାର ନାମ ରତ୍ନାକର । ସେ ପ୍ରତିଦିନ ମୂଲ ଲାଗି ପରିବାର ଚଳାଉଥିଲେ । ଦିନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାମରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଫେରିଲାବେଳେ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରକ୍ ଆଘାତରେ ସେ ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଗଲେ । ମାଆ ପୁଅ ଦୁହେଁ ଅତି ଦୁଃଖରେ କାଳ କାଟିଲେ । ବାର ଘରେ ପାଇଟି କରି ଯାହା ଦି ପଇସା ଆଣନ୍ତି ସେଥିରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଥାନ୍ତି ।

ଅମରକୁ ଯେତେବେଳେ ୧୦ ବର୍ଷ ହେଲା, ସେ ନିଜ ମାଆର କଷ୍ଟକୁ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇଲା । କିପରି ମାଆକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ସେ ଭାବୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ଦିନେ ତା' ମାଆର ଦେହ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇଗଲା । ସେ କିପରି ଚିକିତ୍ସା କରିବ ଗାଁ ବଇଦ ସଙ୍ଗରେ କଥା ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଫରକ୍ କିଛି ହେଲାନି, ଜଣେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କର୍ମୀ ସରକାର ତରଫରୁ ଗାଁକୁ ବୁଲି ଆସିଥିଲେ ଅମର ତାଙ୍କୁ ଆସିବାର କାରଣ ପଚାରି ବୁଝିଲା, ତା' ମାଆ କଥା ମଧ୍ୟ କହିଲା । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର୍ମୀ ଜଣକ ୧୦୮ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ୍‌କୁ ଫୋନ୍ କରି ଡ଼ାକିଲେ ତା'କୁ ନେଇ ସେ ସହରର ବଡ଼ ଡ଼ାକ୍ତରଖାନାକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ଭଲ ଡ଼ାକ୍ତର ଜଣେ ମିଳିଲେ ଡ଼ାକ୍ତରଙ୍କ ଚିକିତ୍ସାରେ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଅମରର ମାଆ ଭଲ ହୋଇଗଲେ । ପାଖ ଶଯ୍ୟାରେ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶରୀର କଷ୍ଟରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗୁଥିଲା । ଧନୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୁଅ ବୋହୂ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ କେହି ପଚାରୁ ନଥିଲେ । ଅମର ଦୁଇ ତିନି ଦିନ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲାପରେ ସେ ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଲା । ବୃଦ୍ଧ ବ୍ୟକ୍ତି

ଜଣକ ଅମରର କର୍ମ ସେବାରେ ଖୁସି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ କିଛି ଅର୍ଥ ଦେଲେ । ସେ ଅର୍ଥ ନେଇ ମାଆ ସହିତ ଗାଁକୁ ଗଲା । ଏବଂ ବହୁତ ଚିନ୍ତା କରି ନିଜ ଘରର ଦ୍ୱାର ମୁହଁରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଦୋକାନ ଖୋଲିଲା । ସେ ଦୋକାନରେ ଏପରି ଜିନିଷ ରଖିଲା ଯେ ସେ ଜିନିଷ ଯେମିତି ଅଳ୍ପ ସମୟରେ ନଷ୍ଟ ହେବନି ଓ କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିବନି ଯଥା: ଧୂପକାଠି, ମହମବତୀ, ଖବରକାଗଜ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେ କ'ଣ ଜିନିଷ ରଖିଲା । ତା' ମାଆ ଯେତେବେଳେ ପୂରା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ ହେଲେ ସେ ପର ଘରକୁ ନଯାଇ ନିଜ ଦ୍ୱାରରେ ବସି ବିକ୍ରିକଲେ । ବେଶ୍ ଚାରିପଇସା ପାଇଲେ ନିଜର ପରିବାର ମାଆ ପୁଅ ଦୁଇଜଣ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ରହିଲେ । ବେଳେବେଳେ ଭଲମନ୍ଦ କରି ଖାଇଲେ ତା' ବାପାଙ୍କ କଥା ମନେ ପକାଇ ଦୁଃଖ କରୁଥିଲା । ''ବାପା ଥିଲେ କେତେ ଖୁସି ହୋଇଥାନ୍ତେ ।''

ଏପରି ଅନେକ ଦିନ ବିତିଗଲା ପରେ ସେ ବୃଦ୍ଧ ଜଣକଙ୍କ କଥା ଅମରର ମନେ ପଡ଼ିଲା । ସେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଗାଁକୁ ଗଲା । କିନ୍ତୁ ବୃଦ୍ଧ ବୟସ ବଢ଼ି ଯାଇଥିବାରୁ ସେ ଅମରକୁ ଚିହ୍ନିପାରିଲେ ନାହିଁ । ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ପରିସ୍ଥିତି ବହୁତ ଶୋଚ୍‌ନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ଅମର ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଦେଖି କାନ୍ଦି ପକାଇଲା । ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ସୁଖଦୁଃଖ ପଚାରି ବୁଝିଲା । ତା'ପରେ ସ୍ଥିର କଲା ଯେ ସେ ନେଇଥିବା ଟଙ୍କା ଆଉ କ'ଣ ଫେରାଇବ । ତାଙ୍କର କୃପାରୁ ଆଜି କେତେ ସୁଖର ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଭିତରେ ରହିଛି । ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଠିକ୍ ନାହିଁ । ନିଜ ପରିବାରର କେହି କିଛି ବୁଝୁନାହାନ୍ତି । ସେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ନିଜ ଘରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କଲା ବୃଦ୍ଧ ଜଣଙ୍କ ବଡ଼ ଦୁଃଖରେ କାନ୍ଦି କହିଲେ ମୁଁ ଚାଲିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ଆଖିକୁ କିଛି ଦେଖାଯାଉନି । ମୁଁ ତୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବି କିପରି ? ଅମର ଖୁସିରେ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି କହିଲା ଅଜା ତୁମରି କୃପାରୁ ମୋର କିଛି ଦୁଃଖ ବୋଲି ଆଉ ନାହିଁ । ମୁଁ ପାଠ ପଢ଼ି ସରକାରୀ ଚାକିରି ସାଙ୍ଗକୁ ଗାଡ଼ି ବି ପାଇଛି । ମୁଁ ମୋ ଗାଡ଼ିରେ ବସାଇ ତୁମକୁ ଘରକୁ ନେବି । ଘରେ ମୋ ମାଆ ଚାହିଁ ବସିଛନ୍ତି ।

ଜୀବନ–ବିଜ୍ଞାନ

— ''ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ଜୀବନ ସର୍ବଦା ଏକ ଦୁଃଖମୟ ଜୀବନ । ତୁମ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଭୁଲିଯାଅ ନାହିଁ ଯେ ତୁମ ଲକ୍ଷ୍ୟର ଗୁଣ ଉପରେ ହିଁ ତୁମ ଜୀବନର ଗୁଣ ନିର୍ଭର କରେ ।

ତୁମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ତଥା ଉଦାର ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥହୀନ ହେବା ଉଚିତ । ଏହାଦ୍ୱାରା ହିଁ ତୁମ ଜୀବନ ତୁମ ନିଜ ନିକଟରେ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ମୂଲ୍ୟବାନ୍ ହେବ ।''

— **ଶ୍ରୀମା**

ଶ୍ରୀମା ଓ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା ଜଗତରେ ଛାତ୍ର ଓ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭୂମିକା

ରିନୁ ଦେବୀ

ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଭୂମିକା :

ଛାତ୍ରର ଏକାଗ୍ରତା ତଥା କୌଣସି କର୍ମ କରୁଥିବା ସମୟରେ ତହିଁରେ ଅଧିକ ମନୋନିବେଶ କରିବା ନିମିତ୍ତ, ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ ବିଷୟଟି ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ହେବ ସେଥିରେ ଛାତ୍ରର ରୁଚି ଆଗ୍ରହ ଜାତ କରାଇବା, ସେହି କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ପ୍ରତି ଛାତ୍ରର ଆକର୍ଷଣ ଓ ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ଶିକ୍ଷକ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଅନୁରାଗ ଯଦି ଛାତ୍ରକୁ ଦେଇ ପାରିବା ତାହା ହେଉଛି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦାନ । ଛାତ୍ର ସର୍ବଦା ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଆଗ୍ରହ ଓ ଅନୁରାଗ ରଖିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ମନୋଯୋଗ ଏବଂ ଏକାଗ୍ରତା ସମ୍ୟକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଯଥାର୍ଥ ଅନୁଶୀଳନ ଓ ଅଭ୍ରାନ୍ତ ସ୍ମରଣଶକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ରର ନାନା ପ୍ରକାର ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ ଦ୍ୱାରା, ଛାତ୍ରର ଚିନ୍ତାକୁ ସଜାଗ ଓ ସତର୍କ କରାଇ, ଛାତ୍ରର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ରର ସ୍ମରଣଶକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ବୋଧ ଶକ୍ତିର ଉନ୍ନତି ଦିଗରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେବାକୁ ହେବ । ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ରର ମନରେ ଯଥାର୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନର ସ୍ପୃହା ଓ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନର ଅକ୍ଲାନ୍ତ ପ୍ରୟାସ ଜାଗ୍ରତ କରାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସୁନ୍ଦର, ମଧୁରତା, ପ୍ରାଞ୍ଜଳ, ସରଳ, ପରିଷ୍କାର ଭାବେ ଶିକ୍ଷକ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର କୌତୁହଳ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇପାରିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରର ମନୋଯୋଗ ଆକୃଷ୍ଟ ହୁଏ । ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବିଷୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ ରୁଚି ଜାଗ୍ରତ କରାଇବା ସହ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ର ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶିକ୍ଷାସ୍ଥଳ । ସେହି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଧାରଣାଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶିକ୍ଷକ ଜଣେ ସାହାଯ୍ୟଦାତା, ସୂଚନାଦାତା, ଜ୍ଞାନାର୍ଜନର ଯନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ କିପରି ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ ତାହା ଦେଖାଇ ଦେବା ଏବଂ ତାହାର ପଦ୍ଧତିରେ ଉତ୍ସାହିତ ଓ ସହାୟତା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ର କିପରି ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିପାରିବ ତା'ର ଉପାୟ ଦେଖାଇ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଜ୍ଞାନକୁ ଦେଖାଇ ଦେବା ସହ ତାହା କେଉଁଠାରେ ନିହିତ ତାକୁ କିପରି ବହିର୍ଦେଶକୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ, ସେ କିପରି ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରିବ ସେ ବିଷୟରେ ଧାରଣାଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଛାତ୍ରର ଭୂମିକା :

ଛାତ୍ର ନିଜେ ହିଁ ନିଜର ସ୍ୱଭାବ ଅନୁଯାୟୀ ବିକାଶପ୍ରାପ୍ତ ହେବାକୁ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ରମାନେ ନିଜକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଗଢ଼ିପାରିଲେ ଦେଶର ସୁନାଗରିକ ହୋଇପାରିବ । ଦେଶର ମହାନ୍ ନୀତିନିୟମକୁ ଧାରଣ କରି ଛାତ୍ରମାନେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପାଦନରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଉଚିତ । ସାମାନ୍ୟ ଅସୁବିଧା କାରଣରୁ ଉତ୍ତେଜନା ପ୍ରକାଶ ନ କରି ସେହି ଅବସ୍ଥାକୁ ଧୀର ସ୍ଥିର ଭାବରେ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ କର୍ମ

କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୈତିକତାର ମୂଲ୍ୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ସତ୍‌ଶିକ୍ଷା ଓ ସତ୍‌ଜ୍ଞାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆଦର୍ଶ ଛାତ୍ରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଛାତ୍ର ଧୈର୍ଯ୍ୟଶୀଳ ହୋଇ ନିଜକୁ ସୁଦୃଢ଼ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିପାରିଲେ ଅସାଧ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସାଧନ କରିପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ଦୃଢ଼ସଂକଳ୍ପ ଓ ଦୃଢ଼ ମନୋଭାବ ଆବଶ୍ୟକ । ଶିକ୍ଷକ ଓ ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଦା ସୁସମ୍ପର୍କ ରହିଲେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ପରିବେଶ ପବିତ୍ର ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ରହିବ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଶୃଙ୍ଖଳା :

ଶୃଙ୍ଖଳା ହିଁ ଜଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିବ । ଏହି ଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶିକ୍ଷକ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଠିକ୍ ରୂପେ ପାଳନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଶୃଙ୍ଖଳା ହିଁ ଜୀବନର ମେରୁଦଣ୍ଡ ତେଣୁ ଏହା ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଶୃଙ୍ଖଳାର ଅଭାବରେ ଜୀବନ ଦୁଃଖମୟ, ବିଷାଦମୟ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପାଲଟିଯିବ । ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଆଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ଛାତ୍ର ଚରିତ୍ର ଗଠନ କରେ ।

ଛାତ୍ରଙ୍କ ଶୃଙ୍ଖଳା :

ଛାତ୍ର ଜୀବନର ଶୃଙ୍ଖଳିତ ହେଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଉତ୍ତମ ନାଗରିକ ହୋଇପାରିବ । ପ୍ରକୃତି ଯେପରି ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବରେ ଯଥା ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସୁଚାରୁରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ସେହିପରି ଛାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା ସମୟରେ ପ୍ରାର୍ଥନା, ଭୋଜନ ସମୟରେ ଠିକ୍‌ରୂପେ ଭୋଜନ, ପାଠ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ଠିକ୍‌ରେ ପାଠ ପଢ଼ିବା, ଖେଳ ସମୟରେ ଖେଳିବା, ପୋଷାକପତ୍ର ଠିକ୍ ରୂପେ ରଖିବା ଇତ୍ୟାଦି ଏହି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ ଭାବେ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନ ଦେଶର ମହାନ୍ ନାଗରିକ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବ ।

- ବନ୍ଦେ ମାତରମ୍

[ବି:ଦ୍ର: - ଶ୍ରୀମା, ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କ 'ଶିକ୍ଷା' ପୁସ୍ତକରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଅଛି]

ମାତୃକୃପା କେବଳ

କେ. ଶୁଭଲକ୍ଷ୍ମୀ

୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଭଗବତ୍ କୃପା ବିନା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କଦାପି ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି କରିପାରି ନ ଥାଏ । ଜଣେ ମୂଢ଼, ଅଜ୍ଞାନ କିଛି ଜାଣିନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭଗବତ୍ କୃପା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ ସେ ଜ୍ଞାନୀ ଭାବରେ ଏହି ଜଗତରେ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୋଇପାରେ । ଏହି କୃପା ଉପରେ ନେଇ ଗୀତାରେ ଏକ ଶ୍ଳୋକ ଅଛି-

ମୂକଂ କରୋତି ବାଚାଳଂ ପଙ୍ଗୁ ଲଂଘୟତେ ଗିରିମ୍ ।
ଯତ୍‌କୃପା ତମହଂ ବନ୍ଦେ ପରମାନନ୍ଦମାଧବମ୍ ।

ଏହାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଭଗବାନଙ୍କ କୃପା ବଳରେ ମୂକ କଥା କହିପାରିବ ଓ ପଙ୍ଗୁଟିଏ ମଧ୍ୟ ଗିରି ଲଙ୍ଘନ କରିପାରିବ । ମୁଁ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ସରସ୍ୱତୀ ଶିଶୁ ମନ୍ଦିରରେ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲି । ଏହାପରେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ମୁଁ ମା'ଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରରେ ମା'ଙ୍କର କୃପା ଯୋଗୁଁ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଆସିଲି । ମୁଁ ପ୍ରଥମରୁ ମା'ଙ୍କୁ ଜାଣିଥିଲି ଓ ଭଲ ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଦ୍ୟାଲାଭ କଲି ମୁଁ ମା'ଙ୍କୁ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଭଲପାଇଲି । ଏହା ପରେ ମୋର ନମ୍ର ଓ ବିନୀତ ଭାବ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା ଓ ମୋତେ ସଚେ୍ତନ କରାଇ ଦେଲା । ପାଠ ପଢ଼ିବା ପ୍ରତି ଓ ଦିବ୍ୟ ଭାବରେ ରହିବାର ଇଚ୍ଛା ମୋ ମଧ୍ୟରେ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା । ଭଗବତ୍ କୃପା ବିନା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ । ତାହାହିଁ ମୋଠାରେ ଘଟିଲା । ମୁଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ ମା'ଙ୍କର ଶିଶୁ ହୋଇ ମା'ଙ୍କ ଚ଼ରଣ ତଳେ ନିଜକୁ ସମର୍ପି ଦେଇ ନିବିଡ଼ତାର ସହ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲି । ସବୁକିଛି ମୋ ପାଇଁ ସହଜରୁ ସହଜତର ହୋଇଗଲା । ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ତଥା ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ମୋତେ ବହୁତ ସମୟ ଲାଗୁଥିଲା ଓ ମୋର କିଛି ମଧ୍ୟ ମନେ ରହୁନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ମୋର ଦିବ୍ୟଜନନୀଙ୍କ ସହ ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ଅନ୍ତରର ସହିତ ସ୍ଥାପିତ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୋର ପାଠ ସବୁ ପଢ଼ିଲେ ମନେ ରହିଗଲା ଓ ମୁଁ ପାଠପଢ଼ିବା ବେଳେ ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କଲି ଓ ଅଧିକ ସମୟ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ମୋ ମଧ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହ ମନୋଭାବ ଜାଗ୍ରତ ହେଲା । ଯେଉଁ ବିଷୟ ମୋର କିଛି ମଧ୍ୟ ହେଉ ନଥିଲା ଯଥା- ଇଂରାଜୀ ଓ ଗଣିତ ମୋତେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲା । ମା'ଙ୍କ କୃପା ବଳରେ ମୁଁ ସଫଳତା ପାଇଲି । ଯଦ୍ୱାରା ମୁଁ ପୂର୍ବେ ଯେଉଁ ୩୦% ମାର୍କ ରଖୁଥିଲି ପରେ ୭୦% ମାର୍କ ରଖିବା ମୋ ପାଇଁ ସହଜ ହୋଇଗଲା । ଏହା ଯୋଗୁଁ ମୋର ମା'ଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଘନୀଭୂତ ହେଲା ।

କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ମଣିଷ ଏ ଜଗତରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାଣୀ, ଭଗବାନ ବୁଦ୍ଧି ଓ ବିବେକ ଦେଇ ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏକଥା ଆମେ କେବେ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ମୃତ ନ ହୋଇ ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତରେ ନିରନ୍ତର ଭାବରେ ଅଟଳ ତଥା ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ଯଦି ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଅନ୍ତରର ସହିତ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ତାଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖି ତାଙ୍କୁ ଭଲପାଇ ଆକୁଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ଜଣାଇ ଭକ୍ତିର ନିବେଦନ ଜଣାଇବା ତା'ହେଲେ ଭଗବାନ ଦିନେ ନା ଦିନେ ଆମର ଅନ୍ତରର ପ୍ରାର୍ଥନା ସ୍ୱୀକାର କରି ଆମ ଉପରେ ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟକୃପା ତଥା କରୁଣା ଅବିରତ ଢ଼ାଳିବେ । ଯଦ୍ୱାରା ଯାହାକିଛି ଅସମ୍ଭବ ସବୁକିଛି ସମ୍ଭବ ହେବ ଏବଂ ଯାହା କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ସକ୍ଷମ ନଥିବ ତା' ପାଖରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଭରିଦେବେ । କେବଳ ଏତିକି ଆବଶ୍ୟକ ଯେ, ଆମେ ଯେତେ ବାଧା ବିପତ୍ତି, ସଫଳତା ବା ବିଫଳତା ଯାହା ଆସୁ ପଛକେ ଅବିଚ଼ଳିତ ରହି ତାଙ୍କୁ ଏକାଗ୍ର ଭାବେ ଡ଼ାକିବା ଦରକାର । ଭଗବାନ ଭକ୍ତର ଭାବରେ ବନ୍ଧା । ଆମେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଯେତେ ଅନ୍ତରର ସମ୍ପର୍କ ରଖିବା, ସେ ସେତେ ଆମ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ଆମର ଦିବ୍ୟ ଇଚ୍ଛାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ମାଆ ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ ତାଙ୍କ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କର ଦିବ୍ୟତ୍ୱ ପ୍ରଦାନରେ ସହାୟିକା ହୋଇ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶିକା ହେବେ । ମା'ଙ୍କ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲେ କିଛି ହେଲେ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସବୁକିଛି ସମ୍ଭବ । କୁହାଯାଏ-

''ସବୁକିଛି ସମ୍ଭବ ଯଦି ଥାଏ ଦିବ୍ୟସ୍ପର୍ଶ ।''

ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନର ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି

ସଂଗ୍ରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷାର ମନ୍ଦିର ଯାହା ଜ୍ଞାନାହରଣର ଏକ ପବିତ୍ର ସ୍ଥଳ । ଛାତ୍ର ଜୀବନର ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟାର ବୀଜ ବପନ ହୋଇଥାଏ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏବଂ ଏହି ବୀଜ ଦିନେ ବିରାଟ ବିଦ୍ୟାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ଆମ ପରି ଚପଳମତି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଏହି ପୁଣ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହିଁ ଦେଇଥାଏ ଅପୂର୍ବ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ । ସେହିପରି ମୁଁ ଆଜି ମୋର ଶିକ୍ଷାର ମନ୍ଦିର ତଥା ପୁଣ୍ୟ, ପବିତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର, ସାଧନାର କ୍ଷେତ୍ର ''ଶ୍ରୀ ମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ର''ର ଅନୁଭୂତିକୁ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ମୋ ଜନ୍ମ ମୋ ପାଇଁ ମୋର ଅଜାଣତରେ ଏକ ନୂତନ ଜଗତର ବାର୍ତ୍ତା ଯେପରି ନେଇ ଆଣିଥିଲା । ମୋତେ ଯେତେବେଳେ ୪ ବର୍ଷ ହେଲା ମୁଁ ମୋର ଶିକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି ଦିବ୍ୟ ଭୂମି ତଥା ପବିତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ''ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର''ରେ । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୁଁ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଏହା ଭଗବାନଙ୍କର ମୋ ପାଇଁ ବିଶେଷ କୃପା । ଶିକ୍ଷା ଜୀବନର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ବାର ବର୍ଷ କାଳ ମୁଁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିଛି । ମୁଁ ମନେ କରେ ଏହା ମୋ ପାଇଁ ଏକ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ ଅଟେ । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ହେଉଛି ମୋର ସଂଗୃହୀତ ଜ୍ଞାନର ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ । ମୋର ବୁଦ୍ଧିର ବିକାଶ ଠାରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଯାହା ଲାଭ କରିଛି ତାହା ମୁଁ ଆହରଣ କରିଛି, ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ । ଯେଉଁ ଭଗବାନ ଆମକୁ ଏ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ପଠାଇଛନ୍ତି ସେହି ଭଗବାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନାଇଛି ମୋତେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ମୁଁ ଜୀବନରେ ଯେବେ, ଯେଉଁଠାରେ, ଯେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯଦି ଏକ ଉଚ୍ଚତର ଅବସ୍ଥାକୁ ଯାଏ ତେବେ ତାହାର ମୂଳ କାରଣ ହେବ ''ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର'' । ତେଣୁ ମୁଁ ଏଠାରେ କହିବି ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନ ପରେ ମଧ ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମୋର ଇତିହାସ ହୋଇ ରହି ନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ଏହା ମୋ ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ । କାରଣ ମୋର ଶିକ୍ଷାର ମୂଳ ପିଣ୍ଡ ହିଁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ । ତେଣୁ ମୁଁ ଏଠାରେ ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ କହିବି ଯେ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ତୁଳନାରେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷା ଧାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ଯାହା ମୁଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଜୀବନ ପରେ ଅନୁଭବ କରିପାରିଛି । ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷା ସହିତ ଏକ ମହାନ୍ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଛି ତାହା ହେଲା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ଯାହା ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଚେତନାକୁ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ଜଗତ ଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ଯେ ଯାହାକିଛି କାର୍ଯ୍ୟ କର ସର୍ବଦା ଭଗବାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ କରିବା ଉଚିତ୍ । କାରଣ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ସବୁ କିଛିକୁ ଦିବ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିଦିଏ । ଏଣୁ ପରମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କହିଛନ୍ତି :-

"Its absence left the greatest actions dull,
Its presence made the smallest seem divine."
- Savitri-305

ଏହି ପୁଣ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ହୋଇଥିବାରୁ ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ ଶ୍ରୀମା' ଓ ପରମ

ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମରେ ମୋର ଅଶେଷ ପ୍ରଣାମ ।

ମୁଁ ଏଠାରେ ଆହୁରି ଜଣାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛି ଏକ ସୁଖର ବିଷୟ ଏଠାରେ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ସହକାରେ ଅପା, ଭାଇ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଆମ ଆଶ୍ରମ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କୁ ଆମେ ପୂଜାସ୍ପଦା ମା' ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରୁ । ଯାହାଙ୍କ ପାଖରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଜ୍ଞାନର ଆଲୋକ ଝଲସୁଛି । ବାସ୍ତବରେ ଏହା ମୋତେ ଏକ ଦିବ୍ୟ ପରିବାର ପରି ଲାଗେ । ଅତି ଆନନ୍ଦମୟ ଅନୁଭବ ହୁଏ । ଏଠାରେ ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଚାଲିଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚର୍ଚ୍ଚା ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଦିଆଯାଇଛି ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଯାହା ଆମ ମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉଚ୍ଚତର ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ ଏବଂ ସତ୍‌ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଏ ।

''ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର'' ଏକ ସାଧନାର କ୍ଷେତ୍ର । ତେଣୁ ଏକ ଛାତ୍ର ଭାବେ ମୁଁ ଗୁରୁ, ଗୁର୍ବୀ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପୂଜ୍ୟା ମା'(ମା' କ୍ରୀଷ୍ଟା)ଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ ଭକ୍ତିଭରା ପ୍ରଣତି ଏବଂ ଜଗତଜନନୀ ଶ୍ରୀମା ଓ ପରମପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ନିକଟରେ ମୁଁ କୃପାର ଭିକ୍ଷୁକ । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ''ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର''ରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ହୋଇଛି ''ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ'' ଆଶ୍ରମ । ପରମପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଓ ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ କୃପାରୁ ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ ହେଉଛି ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସାଧନାର ନିକେତନ ଯେଉଁଠାରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଉପଲବ୍‌ଧ ହେଉଛି ।

ପ୍ରାୟ ବାର ବର୍ଷ କାଳ ମୁଁ ଏହି ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ଆଜି ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିଛି, ତେଣୁ ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ମୋ ମନରୁ ସ୍ୱତଃସ୍ଫୂର୍ତ୍ତ ଭାବେ ଚାରି ଧାଡ଼ି କବିତା ଝରି ଆସୁଛି-

''ତୁମରି ପାଖରେ ମା' ଜୀବନକୁ ଅର୍ପିବି
ଏ ସଂସାର ରାଇଜରୁ ମୁଁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବି ॥୧॥
ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ ହେଲା ମୋର ଦିବ୍ୟ ଆଶ୍ରମ
ଶପଥ କରୁଛି ମା ଏହାର ରଖିବି ମାନ ॥୨॥

ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରି ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଉତ୍ସବ ତଥା: ବାର୍ଷିକ କ୍ରୀଡ଼ା ଉତ୍ସବ, ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୂଜା ପର୍ବ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହୁଏ ।

''ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର'' ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଭାବରେ ତା'ର ଗୌରବ ବଜାୟ ରଖିଛି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିଶେଷତଃ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମାଜରେ ଚାଲିଥିବା ଦୁର୍ନୀତି, ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର, ଆତ୍ମପ୍ରତାରଣା, ମିଥ୍ୟାଚାର ରୂପକ ପଙ୍କରୁ ଦୂରେଇ ରହିବା ଏବଂ ମଣିଷଟିଏ ହୋଇ ଦିବ୍ୟତ୍ୱରେ ଜୀବନକୁ ଗଢ଼ିବା । ତେଣୁ ପରମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କହିଛନ୍ତି:

"We reap the fruit of our forgotten deeds....
watched by a still all-seeing Eye above".
- Savitri-378

ଏହିପରି ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତି ଶନିବାର ଦିନ ପାଠଚକ୍ର ହୁଏ । ପ୍ରାରମ୍ଭ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମୁଁ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାଗିଦାର ହୋଇଛି ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟର ତଥା ''ଶ୍ରୀ ମାତୃନିକେତନ''ର ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ଜାଣି ପାରିଛି । ''ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଆଦର୍ଶ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର''ର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା ରୂପାନ୍ତରିତ ମନ, ପ୍ରାଣ, ଶରୀରରେ ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦିବ୍ୟତ୍ୱର ଭାବ ପ୍ରକଟିତ ହେବା । ଏଥିପାଇଁ ଅକ୍ଳାନ୍ତ

ପରିଶ୍ରମ ଦରକାର । ତେଣୁ ପରମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ଭାଷାରେ:

"All shall be done for which our pain was borne". - Savitri-344

ଆଜି ମୁଁ ମୋର ଏହି ପବିତ୍ର ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ନିମିତ୍ତ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରେ । ଏହାର ଜ୍ଞାନାଲୋକ ମୋ ଜୀବନକୁ ପୁଷ୍ପିତ କରିଥିବାରୁ ତାହା ମୋ ପାଇଁ ଏକ ମହାନ୍ ସ୍ମୃତି ରୂପେ ସମ୍ମାନନୀୟ । ସୁତରାଂ ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟର ମନୋଜ୍ଞ ପରିବେଶ ଓ ଛାତ୍ର ଜୀବନର ମଧୁର ଅନୁଭୂତିଗୁଡ଼ିକ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ମାନସପଟରେ ଅଲିଭା ହୋଇରହିବ । ଆଜି ବିଦ୍ୟାର୍ଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ହେଁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅପାସୋରା ସ୍ମୃତି ମୋ ମନ ମନ୍ଦିରରେ ନିତ୍ୟ ନିୟତ ନାଚୁଉଠୁଛି ।

ପରିଶେଷରେ ଏତିକି କହିବି ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଦା ହସି ଉଠୁଥାଉ ଏବଂ ଯେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ତା'ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ହେଉ, ସେଥିପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଆମ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସର୍ବାଙ୍ଗ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କାମନା ନିମନ୍ତେ ପରମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଓ ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ଚରଣ କମଳରେ ଭକ୍ତିପୂତ ତଥା ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମଭରା ସବିଶେଷ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ସାଧନା ବଳେ ସର୍ବ ସିଦ୍ଧି

ଏମ୍. ରେଣୁକା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମୁନିଋଷିମାନଙ୍କ ଦେଶ ହେଉଛି ଭାରତବର୍ଷ । ଏହା ଆମେ ବହୁ ପୁରାତନ ଯୁଗରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ । ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ବା ଜୀବଜଗତ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ନିଜର କର୍ମର ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ସାଧନା କରି ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥାନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ଉପରେ ଯେତିକି ଧ୍ୟାନ ଦେଉଛି ସାଧନା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନରେ ଏକ ବଡ଼ ଦୋଷ ରହିଛି ଯେ, ସେ ଆଦର୍ଶ, ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗକୁ ବହୁତ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇଯାଉଛି । ଆମେ ନିଜର ସାଧନାକୁ ପୁଷ୍ଟ କରିବା ଏବଂ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଯଦି ଆମ ସାଧନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସଠିକ୍ ତା' ହେଲେ ଆମର ସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ । ଆମେ ଭୁଲିଯାଉଛୁ ଯେ କର୍ମ ହିଁ ଫଳର ଜନ୍ମଦାତା । ଫଳ ସ୍ୱତଃ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଥରେ ଆମେ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସାଧନାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କଲାପରେ ଆମେ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଛାଡ଼ିପାରୁ ନାହୁଁ କାରଣ ଆମର ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ଯେ, ଆମର ସାଧନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ସଠିକ୍ ଅଛି, ତା'ହେଲେ ସିଦ୍ଧି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ତେଣୁ ଆମକୁ ସାଧନା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ଅନେକ ପୌରାଣିକ ମତ ରହିଛି-

ଏକଲବ୍ୟ ଭଳି ଜଣେ ଗୁରୁଭକ୍ତି ଥିବା ଶିଷ୍ୟ ଗୁରୁଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଠାରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଜନ ପାଇଁ ଯାଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗୁରୁଦ୍ରୋଣ ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ । ଏକଲବ୍ୟ ମନ ଦୁଃଖ କଲେ ନାହିଁ । ସେ ଗୁରୁଦ୍ରୋଣଙ୍କ ଆଶ୍ରମଠାରୁ ବହୁ ଦୂରରେ ଏକ କୁଟୀରରେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ତିଆରି କରି ସେହି

ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରତିଦିନ ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଅଭ୍ୟାସ କଲେ । ପରେ ସେ ନିଜର ସାଧନା ଦ୍ୱାରା କର୍ମ କଲେ ଏବଂ ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କଲେ । ତେଣୁ ସଂସ୍କୃତରେ କଥିତ ଅଛି -

''ଯାଦୃଶୀ ଭାବନା ଯସ୍ୟ
ତସ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ର୍ଭବତି ତାଦୃଶୀ ।।''

ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ଏକ ଉଦାହରଣ ହେଲା -

ଥରେ ଜଣେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ସଂଗୀତଜ୍ଞ ବେଥୋବନ ନିଜର କଳାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ନିଜର ମିତ୍ର ତଥା ପ୍ରଶଂସକ ମାନେ ତାଙ୍କୁ ଚାରିଆଡ଼େ ଘେରି ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମୁଖରୁ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ସେମାନେ ତାଙ୍କୁ ବିସ୍ମୟ ବିମୁଗ୍ଧକର ହୋଇଚାହିଁ ରହିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମହିଳା ତାଙ୍କୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ କହିଲେ, ଆହା ! ଯଦି ଈଶ୍ୱର ମୋତେ ଏହି ଅସାଧାରଣ ଶକ୍ତି ଦେଇଥା'ନ୍ତେ ତ ...... ? ବେଥୋବନ ଏହା ଶୁଣି ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ, କ'ଣ ତୁମର କହିବା ଅର୍ଥ ଯେ ମୋତେ ଏହି ଶକ୍ତି ଈଶ୍ୱର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଉପହାର ତୁମକୁ ବି ମିଳିପାରିବ । ଚାଳିଶି ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରତିଦିନ ଆଠ ଘଣ୍ଟା ଅଭ୍ୟାସ କର ତେବେ ତୁମେ ମଧ୍ୟ ମୋ ପରି ହୋଇପାରିବ । ଏଠାରେ ବେଥୋବନ ମଧ୍ୟ ସାଧନା କରି ନିଜର ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିଥିବା କଥା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସାଧନା କରିଥା'ନ୍ତି । ଯଦି ତାଙ୍କର ସାଧନା ଠିକ୍ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେମାନେ ନିଜର ସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିପାରିବେ । ଯଦି ସେମାନଙ୍କ ସାଧନା ସଠିକ୍ ନ ଥାଏ, ତେବେ ସେମାନେ ସିଦ୍ଧିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା କହିଛନ୍ତି:

- "Have faith and be sincere."

- The Mother

-''ବିଶ୍ୱାସ ରଖ ଓ ନିଷ୍ଠାପର ହୁଅ ।'' - ଶ୍ରୀମା

ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମା'ଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ଆଉ ଏକ ଉକ୍ତି :

-''ଯେତେବେଳେ ଜଣେ କିଛି ଚାହିଁଥାଏ, ଦିବ୍ୟ କୃପା ହିଁ ତାହାର ଉତ୍ତର ଦିଏ ଓ ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରିଥାଏ, ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି କୃତଜ୍ଞ ରୁହେ ତା'ହେଲେ ସେ ଅଗ୍ରଗତି କରେ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଯଦି କୌଣସି କିଛି ନ ଚାହିଁ କେବଳ ଅଭୀପ୍ସା କରିଚାଲେ, ତା'ହେଲେ ପରମ ଭାଗବତ ଚେତନା ହିଁ ତାହା ଶୁଣିଥାଏ ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିର ଅନୁକୂଳ ଅବସ୍ଥା ସୃଷ୍ଟି କରି ତାହାର ଉତ୍ତର ଦେଇଥାଏ ।'' - ଶ୍ରୀମା

ବିଦ୍ୟା ପ୍ରତି କାମନା ଯାହାର ସେ ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଜୀବନର ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ୍ କେବଳ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିବା । ଉଚ୍ଚ ଜ୍ଞାନାଦର୍ଶ ଲାଭକରି ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରିପାରିଲେ ଏହା ହିଁ ହେବ ତା'ର ସାଧନାର ସାର୍ଥକତା ।

— *''ଭଗବାନଙ୍କୁ ବୁଝିବାକୁ ହେଲେ ଜଣେ ଭଗବାନ ହୋଇଉଠିବା ଉଚିତ ।''*

— **ଶ୍ରୀମା**

ଶ୍ରମର ସାର୍ଥକତା

ରୂପାଲି ଗୌଡ଼
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ । ପରିଶ୍ରମ ହିଁ ସବୁର ମୂଳ । ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଜଣେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଥାଏ । ଆଜିକାଲି ଦୁନିଆରେ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି କିଛି ବି ନାହିଁ । ସବୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ କେବଳ ପରିଶ୍ରମ ଦ୍ୱାରା । ପରିଶ୍ରମ କଲେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚତର ସ୍ତରକୁ ଉଠିଥାଏ । ଯିଏ ପରିଶ୍ରମ କରୁ ନଥିବ ସିଏ କେବେ ବି ସୁଖରେ ରହିବ ନାହିଁ । ସେହିପରି ଜଣେ ପିଲା ଯଦି ପାଠରେ ପରିଶ୍ରମ କରିବ ତା'ହାଲେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟିଏ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇଉଠିବ । ଆମର ସବୁକିଛି ପରିଶ୍ରମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ଆଜି ଯଦି ମୁଁ ବି ମା'ଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇକି ପରିଶ୍ରମ କରିବି ତାହେଲେ ମୁଁ ବି ଦିନେ ଭଲ ମଣିଷ ହୋଇ ମା'ଙ୍କ ସେବା କରିବି । ଯଦି ଜଣେ କଠିନରୁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିବ ତା'ହେଲେ ସେ ପରିଶ୍ରମ କେବେ ବୃଥା ଯିବ ନାହିଁ । ସେ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବ ହିଁ ପାଇବ । ପରିଶ୍ରମ କଲେ କ'ଣ ନ ହୋଇପାରେ ସବୁକିଛି ହୋଇପାରେ ଅସମ୍ଭବ ବି ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ ।

ପରିଶ୍ରମର ଫଳ କ'ଣ ହୋଇଥାଏ ତାହା ମୁଁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛି: ମୁଁ ଜଣେ ମାଆଙ୍କର ଶିଶୁ କିନ୍ତୁ ମୁଁ ପିଲାଦିନ ଠାରୁ ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ମା' କିଏ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ କିଏ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି । ହେଲେ ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଆସିଲି ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମା'ଙ୍କ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆସିଲି । ପ୍ରଥମରେ ମୁଁ ଯେବେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିଲି ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମା' ଓ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଦେଖିଲି ହେଲେ ମୁଁ ଚିହ୍ନିପାରି ନ ଥିଲି । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ପଚାରିଲି ସେମାନେ କହିଲେ ଯେ ମା' ହେଉଛନ୍ତି ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଆଉ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ । ତା'ପରେ ମୁଁ ଜାଣିପାରିଲି । ମା'ଙ୍କ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବା ପରେ ମା'ଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ମୋ ଉପରେ ଟିକେ ପଡ଼ିଲା । ଆଗରୁ ମୁଁ ଯେମିତି ଥିଲି ମୁଁ ବଦଳି ଗଲି । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଟିକେ ଭଲ ପଢ଼ିଲି । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଆଜିଠାରୁ ସଙ୍କଳ୍ପ କରୁଛି ଯେ ମୁଁ ବି ପରିଶ୍ରମ କରିବି ଆଉ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ିବି ।

ପରିଶ୍ରମ ବୃଥା ଯିବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ପରିଶ୍ରମର ଫଳ ମିଠା ହୋଇଥାଏ । କଷ୍ଟ କରିଲେ ହିଁ ସଫଳତା ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଯିଏ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ତଥା ସମୟ ପ୍ରତି ସଜାଗ ରୁହେ ସେ ତା' ଜୀବନରେ କେବେ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇନଥାଏ । ମଣିଷ ଉପରେ ଯଦି ଥରେ ଦିବ୍ୟ କୃପାର ବାରିଧାରା ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ, ତେବେ ତା'ର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହୁଏ । ସେହି ଦିବ୍ୟ ପ୍ରଭାବର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ତା'ର ଶ୍ରମ ସାର୍ଥକ ହେବା ସହିତ ଦିନେ ଜଣେ ଭଲ ମଣିଷ ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହୁଏ । ସଂସ୍କୃତରେ ଏକ ଶ୍ଳୋକ ଅଛି -

''ଉଦ୍ୟମେନ ହି କାର୍ଯ୍ୟାଣି ସିଧ୍ୟନ୍ତି ନ ମନୋରଥୈଃ ।''

ଅର୍ଥାତ୍ ନିରନ୍ତର ପ୍ରଯତ୍ନ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଯେ କୌଣସି କର୍ମରେ ସଫଳତା ମିଳିଥାଏ । କେବଳ ମନରେ ଭାବିଦେଲେ ସେଥିରେ ସଫଳତା ମିଳିନଥାଏ । ମନରେ ପ୍ରଥମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗରେ ସଂକଳ୍ପ ବଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଫଳତା ପ୍ରାପ୍ତି ଅବଶ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଶାକାହାରୀ

ଜି. ଗୁଣମଣି
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମଣିଷ କ୍ଷୁଧା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଥାଏ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ତୃଣଭୋଜି , କିଏ ମାଂସାଶୀ, କିଏ ଶାକାହାରୀ । ବାଘ, ଭାଲୁ, ସିଂହ ଏମାନେ ମାଂସ ଖାଇଥାନ୍ତି, ଏମାନଙ୍କୁ ମାଂସାଶୀ ପ୍ରାଣୀ କୁହାଯାଏ । କିନ୍ତୁ କେତେକ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମାଂସ ଖାଇଥାନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ମାନେ ମାଂସ ଖାଇବା ଆଦୌ ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ବାଘ, ଭାଲୁ, ସିଂହ ଏମାନେ ମାଂସ ଖାଇବା ଜାଣି ଭଗବାନ ଏମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ବଡ଼ ନଖ, ଦାନ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଇଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ମାନଙ୍କ ଠାରେ ଏହି ସବୁ ଦେଇନାହାନ୍ତି । ଏମାନେ ମାଂସ ଖାଇବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ସବୁ ଜାଣି ମଧ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟ ମାଂସ ଖାଇଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ମାଂସ ନ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ମନୁଷ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନଙ୍କ ଲାଳସା, ଜିହ୍ୱାର ସ୍ୱାଦକୁ ରୋକିପାରେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ମାଂସ ଖାଇଥାଏ । କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଆମେ ଦେଖିବାକୁ ପାଉ ଯେ କୁକୁଡ଼ା ଓ ଛେଳିକୁ ମାରି ଖାଇଥା'ନ୍ତି । ଆମେ ଏମାନଙ୍କୁ ମାରିବା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କାରଣ ଆମେ ଏମାନଙ୍କର ଟିକିଏ ଯତ୍ନ ନେଇନାହୁଁ । ଏମାନଙ୍କୁ ମାରିବାର ଅଧିକାର ଆମର ନାହିଁ ।

ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ଏହି ସବୁ ଜାଣିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଅହିଂସା ଓ ସତ୍ୟର ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଅହିଂସାର ଅର୍ଥ କୌଣସି ପ୍ରାଣୀକୁ ହିଂସା କରିବା ନାହିଁ । ସଭିଙ୍କ ପ୍ରତି ଆନନ୍ଦ ଓ ଭଲପାଇବା । ମୁଁ ମା'ଙ୍କ ଚରଣରେ ଏତିକି ପ୍ରାର୍ଥନା କରେ ଯେ ସମସ୍ତେ ମାଂସ ନ ଖାଇ ଓ ମାଂସ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ନ କରି ଶାକାହାରୀ ଜୀବନଯାପନ କରନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦଙ୍କ ବାଣୀ -

ଅନ୍ତରରେ ନବଜନ୍ମ ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ

ପ୍ର :– *ସାଧକମାନଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ମା'ଙ୍କ ଦର୍ଶନର କୌଣସି ବିଶେଷ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି କି ?*

ଉତ୍ତର :– *ଏପରି ଏକ ଛନ୍ଦ ଜାଗତିକ ଶକ୍ତି ସମୂହର ଖେଳରେ ରହିଛି, ଯାହା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରହ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ । ତାହା ଜନ୍ମଦିନଟିକୁ ଏକ ଦିବ୍ୟ କିରଣର ସମ୍ଭାବ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିବସରେ ପରିଣତ କରିଥାଏ, ଯେଉଁ ଦିନଟିରେ ଆମର ସତ୍ତାରେ ଅଧିକ ନମନୀୟତାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଥାଏ । ଏହି କାରଣ ଯୋଗୁଁ, ମା ସାଧକମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇଥାନ୍ତି ।*

ସକଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

ପି. ରାମନିରଞ୍ଜନ
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମଣିଷର ଜୀବନ, ସମାଜ ଓ ଜଗତ ନାନା ସମସ୍ୟାରେ ଭରି ହୋଇ ରହିଛି । ଏହା ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଜୀବଜଗତରେ ରୋଗ, ଜରା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଆଦି ସମସ୍ୟାଦ୍ୱାରା ସକଳ ପ୍ରାଣୀ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ଜଗତ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଛି । ଏହାର ସମାଧାନର ରାସ୍ତା ମଣିଷ ଖୋଜି ଚାଲିଛି ।

ପୁନଶ୍ଚ ଅଜ୍ଞାନତା, ଅହଂକାର, ଗର୍ବ, ଦମ୍ଭ, ଈର୍ଷା, ଅସୂୟା ତଥା କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ, ମଦ, ମାତ୍ସର୍ଯ୍ୟ ଆଦି ଷଡ଼ରିପୁ ଯୋଗୁଁ ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହିସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ମାତୃଶକ୍ତି ହିଁ ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦୁଷ୍ଟଶକ୍ତି ରାବଣକୁ ପରାସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଆବାହନ କରି ଶକ୍ତି ମାଗିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଅଧର୍ମ ଉପରେ ଧର୍ମର ଜୟ ପାଇଁ ଅର୍ଜୁନ ମା' ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ପ୍ରସନ୍ନ କରିଥିଲେ । ଏହି କଳିଯୁଗରେ ସକଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ମା' ନିଜେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଦିବ୍ୟଜନନୀ ନିକଟରେ ନିଃଶେଷରେ ସମର୍ପଣ କଲେ ସକଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଆପେ ଆପେ ହୋଇଯିବ । ଏଥିପାଇଁ ମା'ଙ୍କୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସ୍ମରଣ ରଖି ସବୁକଥାକୁ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସମର୍ପଣ କରିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ମଣିଷମାନେ ଅଜ୍ଞାନତାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ମା'ଙ୍କୁ ଭୁଲିଯାଉ । ସବୁ ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ମାନ-ଅଭିମାନ, ଭଲ-ମନ୍ଦ, ସମ୍ଭାବନା ଓ ଅସମ୍ଭାବନାକୁ ସବୁ ସମୟରେ ମା'ଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରିବା ଆମ ପାଖରେ ଏକମାତ୍ର ରାସ୍ତା । ଫଳରେ ଆମ ଜୀବନରେ ଦୁଃଖ, ନୈରାଶ୍ୟ, ଅବସାଦ ଆଦି ରହିବ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ୟା ଜଣାଇଲେ ସେ ଆମପାଇଁ ସମାଧାନର ପଥ ପରିଷ୍କାର କରିବେ । ଜୀବନରେ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ, ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦ ଓ ଦିବ୍ୟଭାବ ଭରିଦେବେ । ତେଣୁ ମା' କହିଛନ୍ତି -

"In all pursuits, intellectual or active, your one motto should be,
"Remember and offer." "

- The Mother

ସକଳ କର୍ମରେ ତାହା ମାନସିକ ହେଉ ଅଥବା ଶାରୀରିକ ହେଉ ତୁମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକମାତ୍ର ନୀତିବାକ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ । ତାହା ହେଉଛି,

''ସ୍ମରଣ ରଖ ଓ ସମର୍ପଣ କର ।''

ଯେ ବେଶୀ ଚଗଲା, କ୍ରୋଧୀ, ଲୋଭୀ ବା ମୂର୍ଖ, ତାହାର କାରଣ ସେ ନିଜେ । କାରଣ ସେ ମାତୃଶକ୍ତିର ଆଶ୍ରୟ ନେବାକୁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଭୁଲିଯାଉଛି । କେବଳ ମା'ଙ୍କ ଶକ୍ତି ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭରସା ରଖିଲେ ଓ ସଦା ସର୍ବଦା ତାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କଲେ ସବୁକିଛି ସହଜ ଓ ସରଳ ହୋଇଯାଏ ।

ଏଣୁ ପୃଥିବୀର ସକଳ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଏକ ମନ, ଏକ ପ୍ରାଣ ଓ ଏକ ଆତ୍ମାରେ ମାତୃଶକ୍ତିର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାହସୀ ବାଳକ

ବି. ସୁନୀଲ କୁମାର
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ଗାଁର ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ବଣ ଥିଲା । ସେହି ଗାଁର ଲୋକମାନେ ବଣରୁ ନାନା ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିକଟ ଗାଁମାନଙ୍କରେ ବିକ୍ରି କରି ନିଜର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଉଥିଲେ । ଛୋଟିଆ ଗାଁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଧନୀ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟକ୍ତି ରହୁଥିଲେ । ଗରିବ ପରିବାରର କିଛି ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଘରେ ବା ଜମିରେ ଚାଷବାସ କାମଧନ୍ଦା କରି କିଛି ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରୁଥିଲେ । ସେହି ଗାଁରେ ଚାଷୀ ପରିବାର ମଧ୍ୟ ରହୁଥିଲେ ।

ପରମାନନ୍ଦ ନାମକ ଜଣେ ଚାଷୀ ଥିଲା । ତା'ର ଅଳ୍ପ କିଛି ଜମି ଥିଲା । ନିଜ ଜମି ଚାଷ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କିଛି ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଜମିକୁ ଭାଗଚାଷରେ ଆଣୁଥିଲା । ତା'ର ପରିବାର ବୋଇଲେ ପୁଅ ଦୁଇଟି ଓ ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ । ପରମାନନ୍ଦ ପରିଶ୍ରମ କରି ବେଶ୍ ଦୁଇ ପଇସା ରୋଜଗାର କରି ତା' ପରିବାରକୁ ଖୁସିରେ ଚଳାଉଥିଲା । ହଠାତ୍ କ'ଣ ହେଲା କେଜାଣି ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀର ଦେହ ଭୀଷଣ ଖରାପ ହୋଇଗଲା, ତା' ରୋଗ ଜମା ଭଲ ହେଲାନି । ସେ ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଗଲା । ପରମାନନ୍ଦ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ହରାଇ ପୁରା ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା । ଦିନକୁ ଦିନ ପରମାନନ୍ଦର ଶରୀର କ୍ଷୀଣ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । କଥାରେ ଅଛି - ''ଲୁଣ ଖାଏ ହାଣ୍ଡି, ଚିନ୍ତା ଖାଏ ଗଣ୍ଡି ।'' ପରମାନନ୍ଦ ମଧ୍ୟ ଦେହଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା । ଏବେ ପୁଅ ବିନୋଦ ଓ ବିନୟ ବାପମା' ଛେଉଣ୍ଡ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କ କଥା ବା ବୁଝିବ କିଏ ? ବିନୋଦ ବାପ ଭଳି ଭାଙ୍ଗି ନ ପଡ଼ି ମନରେ ସାହସ ବାନ୍ଧିଲା । ବାପ ମା'ଙ୍କ ପରେ ବିନୋଦ ଓ ବିନୟର ବୁଢ଼ୀ ଆଈ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ନିଜର ଥିଲା । ସେ ଗାଁରୁ ଆସି ପିଲାଦୁଇଟି ପାଖରେ ରହି ରନ୍ଧାବଢ଼ା କରି ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ । ପିଲାଦୁଇଟିର ଯତ୍ନ ନେଲେ । ୨ ବର୍ଷ ପରେ ସେ ବି ଚାଲିଗଲେ । ବିନୋଦ ତଥାପି ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ବିନୟଠାରୁ ସେ ୫ ବର୍ଷରେ ବଡ଼ ଥିଲା । ସାନ ଭାଇକୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଲା । ନିଜେ ପାଠପଢ଼ା ଛାଡ଼ିଲା । କାହାରି ପାଖରେ ହାତ ପତାଇଲା ନାହିଁ । ନିଜେ ଅଣ୍ଟା ଭିଡ଼ି ବାପା ଭଳି ତା' ଜମିରେ କାମ କଲା । ଘରେ ସମୟ ପାଇଲେ କାଗଜ ଠୁଙ୍ଗା ତିଆରି କରି ବଜାରରେ ବିକିଲା । ଦିନେ ଗାଁର କିଛି ଖଳ ପ୍ରକୃତିର ସାଙ୍ଗ ବଣଭୋଜି କରିବା କହି ଦୁଇ ଭାଇଙ୍କୁ ବଣକୁ ଡାକିନେଲେ । ଭୋଜିଭାତ ହେଲା । ଖିଆପିଆ ହେଲା । ଶେଷରେ ଜଣ ଜଣ କରି ସେ ଜାଗା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ଦୁଇ ଭାଇ ସାଙ୍ଗମାନେ ଆସିବେ ଓ ଡାକିନେବେ ବୋଲି ଭାବି ସେଠାରେ ବସି ରହିଲେ । କିନ୍ତୁ ସଞ୍ଜ ଗଡ଼ିଗଲା । ଆଉ କେହି ସେଠାକୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ । ବିନୟ ଭୟରେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଭାଇ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ବୁଝିଲା ନାହିଁ । ହଠାତ୍ ବିନୋଦର ମାଆ କହୁଥିବା କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲା । ତା' ମାଆ କଥାରେ କଥାରେ କହୁଥିଲା ''ମାରେ ହରି ରଖେ କିଏ, ରଖେ ହରି ମାରେ କିଏ'' । ଏହି କଥା ଭାବି ଝାପ୍‌ସା ଅନ୍ଧାରରେ ଗୋଟିଏ ପଥର ଖୋଲ ପାଖରେ ବସି ରହିଲା । ହରିଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । ସାନ ଭାଇକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ପାଇଁ କହିଲା । ଉଭୟେ ମନେ ମନେ ହରିଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କଲେ । ଏ କଥା

ହରିଙ୍କ କାନରେ ବାଜିଲା । କିଏ ସ୍ମରଣ କଲା ଭାବି ଦେଖିଲେ ଦୁଇଟି ଅବୋଧ ସନ୍ତାନ ବିକଳ ହୋଇ ଡାକୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ହରି ଏକ ବଲୁଆ ହାତୀକୁ ପଠାଇଲେ ଏବଂ ତାକୁ ସବୁ କଥା ବୁଝାଇଦେଲେ । ହାତୀ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହେଲା । ସେମାନେ ହାତୀକୁ ଦେଖି ଭୟ କଲେ କିନ୍ତୁ ହାତୀ ଆଣ୍ଠୁମାଡ଼ି ମୋ ପିଠିରେ ଆସି ବସ କହି ଇସାରା ଦେଲା । ସେମାନେ ହାତୀର ଇସାରାକୁ ବୁଝିପାରି ତା' ପିଠିରେ ବସିଲେ । ହାତୀ ଗାଁକୁ ଆଣି ଘର ପାଖରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଗଲା । ଘରକୁ ଆସି ଆନନ୍ଦରେ ଖାଇପିଇ ଶୋଇଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗମାନେ ଜଙ୍ଗଲରେ ଏଣେତେଣେ ବୁଲି ଶେଷରେ ଦୁଇଭାଇଙ୍କୁ ବାଘଭାଲୁ ଖାଇଯାଉ ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ସତକୁ ସତ ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଭାଲୁ ପହଞ୍ଚି ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ କିଏ କେଉଁଆଡ଼େ ଦୌଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ରାତି ଅନ୍ଧାରେ ସମସ୍ତେ ଗାଁକୁ ଫେରିଲେ । ପରଦିନ ଦୁଇଭାଇ ଗାଁରେ ଭଲରେ ଥିବା ଦେଖି ସେମାନେ ନିଜକୁ ନିଜେ ଲଜ୍ଜିତ ଅନୁଭବ କଲେ । ଦୁଇଭାଇଙ୍କଠାରୁ ସେମାନେ ଦୂରେଇ ରହିଲେ । ସାଙ୍ଗ ହେବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ସାହସ ହେଲା ନାହିଁ । ବାପମାଆ ଛେଉଣ୍ଡ ପିଲା ଦୁଇଟିର ହରିଙ୍କ ପ୍ରତି ଗଭୀର ଶ୍ରଦ୍ଧା ବଢ଼ିଲା, ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ିଲା । ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଭକ୍ତି ବଳରେ ଦୁଇଭାଇ ସମାଜରେ ମୁଣ୍ଡଟେକି ଛିଡ଼ା ହେଲେ । ସାନଭାଇ ପାଠପଢ଼ି ଶିକ୍ଷକ ହେଲା । ବିନୋଦର ସାହସ ବଳରେ ଏସବୁ ହୋଇପାରିଲା । ସାହସ ମଣିଷକୁ ଆଗେଇ ନେଇଥାଏ ।

ମେ ୩, ୧୯୧୪

ହେ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ, ପରମଜ୍ଞାନ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ଐକ୍ୟ, ପ୍ରତିଦିନ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ତୋତେ ହିଁ ସ୍ମରଣ କରେ ଯଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଅନ୍ୟକିଛି ନ ହୋଇ କେବଳ ତୁ ହିଁ ହୋଇଯିବି ।

ଏହା ଯେ ଗୋଟିଏ ଯନ୍ତ୍ର, ଏହି ଚେତନାରେ ସଚେତନ ହୋଇ, ହେ ପ୍ରଭୁ, ଏହା ତୋ ସେବା କରୁ, ଏବଂ ମୋର ସମଗ୍ର ଚେତନା ତୋ ଚେତନାରେ ବୁଡ଼ିଯାଉ ଓ ତୋ ଦିବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ସକଳ ବସ୍ତୁ ଦେଖିପାରୁ ।

ହେ ଭଗବାନ, ଭଗବାନ, ତୋର ପରମା ଶକ୍ତି ପ୍ରକଟ ହେଉ, ତୋର କର୍ମ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଉ, ତୋର ସେବକ ନିଜକୁ କେବଳ ତୋ ସେବାରେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁ ।

ମୋର 'ମୁଁ' ଚିରକାଳ ସକାଶେ ଦୂର ହେଉ, ଯନ୍ତ୍ରହିଁ କେବଳ ରହିଯାଉ ।

— **ଶ୍ରୀମା**

କୁନି କୁନି ଓଠରୁ ...

Class KG

ପ୍ରଶ୍ନ – ତୁମେ କ୍ଲାସରେ ବସି ଜଳଖିଆ ଖାଉଥିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ବିଲେଇ ଆସିଲେ କ'ଣ କରିବ ?

ଉତ୍ତର : କେ. ଶୁଭମ୍ – ଆଗେ ତାକୁ ଟିକେ ଖାଇବାକୁ ଦେବି । ତା'ପରେ ବାଡ଼ିଧରି ଘଉଡ଼େଇଦେବି । ଆମେ ଖାଉଥିବାବଲେ ବିଲେଇ ଖାଇଦେବ ।

ଡି. ହିମାଂଶୁ – ଜଳଖିଆ ଦେବି । ମୋତେ ବିଲେଇ ଭଲ ଲାଗେ । ମୁଁ ତା' ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବି ।

ଶୁଭମ୍ ସାହୁ – ବିଲେଇ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ । ମୁଁ ଖାଇଲା ବେଳେ ବିଲେଇ ଆଇଲେ ଘଉଡ଼େଇବି ।

ଘନଶ୍ୟାମ – ବିଲେଇ ମୁଁ ଗାଁରେ ଦେଖିଚି । ମୋ କ୍ଲାସକୁ ବିଲେଇ ଆସିଲେ ମୁଁ ଛେ ଛେ କରି ଘଉଡ଼ିବି ।

ଏନ୍. ହିମାଂଶୁ – ବିଲେଇ ଦେଖିଚି ଆମ ଗାଁରେ ''କଳା ବିଲେଇ'' । ମୋ କ୍ଲାସ୍‌କୁ ବିଲେଇ ଆସିଲେ ମୁଁ ତା'କୁ ଗୋଡ଼େଇବି । ମୋତେ ବିଲେଇ ଭଲ ଲାଗୁନି ।

ସୋନାଲି – ମୋତେ ବିଲେଇ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ସ୍ନେହାରାଣୀ – ମୁଁ ତା'କୁ ବାଡ଼େଇବି । ଖାଇଦବ ବୋଲି ବାଡ଼େଇବି । ହାତକୁ ଚୋବେଇଲେ ବାଡିରେ ବାଡ଼ଉ ।

ପ୍ରୀତମ୍ – ବିଲେଇ ଦେଖିଲେ ଘଉଡ଼େଇବି ନ ହେଲେ ବାଡ଼େଇବି ।

ପ୍ରଶ୍ନ – ତୁମ ଜନ୍ମଦିନରେ କ'ଣ କରିଥିଲ ?

ଉତ୍ତର : ସୋନାଲୀ – ଜନ୍ମଦିନ ସରିଗଲାଣି । ଇସ୍କୁଲ୍ ଛୁଟୀ ହେଇଯାଇଥିଲା । କୁଆଡ଼େ ଯାଇ ନ ଥିଲି । ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ହଳଦିଆ ଧଳା ରଙ୍ଗର ପିନ୍ଧିଥିଲି । ମଠ ପାଖକୁ ମନ୍ଦିର ଯାଇଥିଲି । ଶିବ ମନ୍ଦିର ହେଲେ ଯାଇଥିଲି । ଦି'ଟା ମନ୍ଦିର । ଦି' ଦି'ଟା ଚକ୍‌ଲେଟ ଆମ ସାହିରେ ବାଣ୍ଟିଲି । ବଳକା ହେଲା ଯେ ଆଉ ବାଣ୍ଟିଲୁନି, ରଖିଦେଲୁ । ମୁଁ ସରିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚକଲେଟ୍ ଖାଉଥିଲି । ଜନ୍ମଦିନରେ ଚାରିଟା ଖାଇଲି ।

ଇ. ଶୁଭମ୍ – ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ୧ ତାରିଖରେ । ମାସ ଜାଣିନି । ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲି । କେକ୍ କାଟିଲି ଘରେ । ଚକଲେଟ୍ ବାଣ୍ଟିଲି ମମିକୁ, ବାବାକୁ, ଭାଇକୁ । ଘରେ କେତିକି ଜଣ ଅଛନ୍ତି ସେତିକି ଜଣକୁ ବାଣ୍ଟିଲି । ବାବା ସାଙ୍ଗରେ ଶିବ ମନ୍ଦିର ଯାଇଥିଲି ।

ଘନଶ୍ୟାମ – ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦରରେ ମୋର ଜନ୍ମଦିନ । ସକାଳୁ ଗାଧୋଇଥିଲି । ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲି । ମମି କ୍ଷୀରି କରିଥିଲେ, ଖାଇଲି । କେକ୍ ଆମ ବାବା ଆଣିଥିଲେ କାଟିଲି । ସମସ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚକଲେଟ୍ ବାଣ୍ଟିଥିଲି । ଚକଲେଟ ଖାଇଥିଲି ଆଉ କେକ୍ ଖାଇଥିଲି ।

ଏନ୍. ହିମାଂଶୁ – ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ନଭେମ୍ବର ୨୬ରେ ହେଇଥିଲା । ମୁଁ ସେଦିନ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଚକଲେଟ ଯାକ ବାଣ୍ଟିଲି । ଘରେ ବି ବାଣ୍ଟିଲି । ମୁଁ କେକ୍ କାଟିଲି । ସେଦିନ ମା'ଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲି । ମମି ଗେଲ କଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ୨ଟା ୨ଟା ଚକଲେଟ୍ ଦେଲି । ସେଦିନ ଭଲ ଲାଗିଲା ।

ସ୍ନେହାରାଣୀ – ମୋ ଜନ୍ମଦିନ ଏପ୍ରିଲ୍ ମାସରେ । କେକ୍ କଟାହଉଚି । କାଟାହେଲାପରେ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଦିଆହଉଚି । ଚକଲେଟ୍ ବଣ୍ଟାହଉଚି । ଇସ୍କୁଲ୍ ପାଇଁ ଗୋଟେ ପେକେଟ୍, ଘର ପାଇଁ ଗୋଟେ ପେକେଟ୍ । ଜାମ ଚକଲେଟ୍ । ଆମ ଦାଦା ଆଣିଥିଲେ । ନୂଆ

ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧିକି କେକ୍ କାଟିଲି । ମମି ସଜେଇଦେଲେ । ମୁହଁରେ ଚିତା କରିଥିଲେ । ଟୋପା ଟୋପା କରିଥିଲେ ।

କେ. ଶୁଭମ୍ – ଫେବୃଆରୀ ୧୯ରେ ମୋ ଜନ୍ମଦିନ । ଟିଉସନ୍‌ରେ ଚକଲେଟ୍ ବାଣ୍ଟିଲି ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲି । ପୁରୀ ହେଇଥିଲା । ଆୟା, ଆମା, ମମି, ବାବା, ମୁଁ, ଅପା ଖାଇଲୁ । ଶିବ ମନ୍ଦିର ଯାଇଥିଲି ।

ଡି ହିମାଂଶୁ – ମୋର ଜନ୍ମଦିନ ମେ ୧୯ରେ । ଚକଲେଟ୍ ବାଣ୍ଟିଲି ପିଲାମାନଙ୍କୁ, ଅପାମାନଙ୍କୁ । ଘରେ ମମିଙ୍କୁ, ବାବାଙ୍କୁ ଚକଲେଟ୍ ଦେଲି । ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ଆଉ ନୂଆ ପେଣ୍ଟ୍ ପିନ୍ଧିଲି । ଶିବ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇଥିଲି ମା' ସାଙ୍ଗରେ । ଘରେ କ୍ଷୀରି ହେଇଥିଲା, କ୍ଷୀରି ଖାଇଲି ।

ପ୍ରୀତମ୍ – ମୋର ଗାନ୍ଧୀ ଜୟନ୍ତୀରେ ଜନ୍ମଦିନ । ଅକ୍ଟୋବର ୨ରେ । ଘରେ ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲି । ଚକଲେଟ୍ ବାଣ୍ଟିଲି । ମିଠା ଆମ ଆଣ୍ଟି ଆଣିଥିଲେ ଖାଇଲି । ଶିବ ମନ୍ଦିର ଯାଇଥିଲି ମମି ସହିତ । ବାବା ବମ୍ବେରେ ଥିଲେ । ମମି ଆଉ ମନୀଷା ଦିଦି ଗେଲ କଲେ ।

ଶୁଭମ୍ ସାହୁ – ଜନ୍ମଦିନରେ ଚକଲେଟ୍ ଖାଇଲି, ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିଲି । ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧିଥିଲି । ଘରେ ବୋଉ କ୍ଷୀରି କରିଥିଲେ ଖାଇଲି ।

Class - I

ପ୍ରଶ୍ନ – ତୁମେ ଆକାଶକୁ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଇପାରିବ କି ?

ଉତ୍ତର : ବି. ଭାବଗ୍ରାହୀ – ନାଇଁ । ଆକାଶରେ ପକ୍ଷୀ ଉଡୁଚି । କାଉ, ବଗ, ପେଚା, ପାରା । ମୋର ପରନାଇଁ । ମୁଁ ଉଡିପାରିବିନି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାରାଣୀ – କାଉ, ବଗ, ପାରା ଆଉ କୋଇଲି ଉଡୁଚି । ମୁଁ ଉଡିପାରିବିନି ।

ଲିପ୍ସା – ଆକାଶର ରଙ୍ଗ ନୀଳ । ଆକାଶରେ ପାରା, କାଉ, ଚିଲ, ବଣି ଉଡୁଚି । ମୁଁ ଉଡିପାରିବି ନାହିଁ । ଆମର ପର ନାହିଁ ।

ପୂଜା – ପକ୍ଷୀ ଉଡିବା ଦେଖିଚି । ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଉଡିବା ଦେଖିଚି । ମୁଁ ଉଡିପାରିବିନି ।

ଆଶୁତୋଷ – ଜହ୍ନ, ତାରା, ଶୁଆ, ଚିଲ, କାଉ ଉଡୁଚି । ମୁଁ ଉଡିପାରିବିନି ।

ନୀଳମାଧବ – ଆକାଶରେ ଜହ୍ନ, ତାରା, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଚି । ମୁଁ ଉଡିପାରିବିନି । ମୋର ପର ନାହିଁ ।

ଅର୍ଚ୍ଚିତା – ଏରୋପ୍ଲେନ୍ ଉଡୁଚି । ମୁଁ ଉଡିପାରିବିନି ।

ପ୍ରଶ୍ନ – ତୁମକୁ ଘରେ କ'ଣ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ? ବଡ଼ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ ?

ଉତ୍ତର : ସୋହନ୍ – ପାଠ ପଢିବାକୁ । ମୋ ସାଙ୍ଗ ବିଭୁ ସାଙ୍ଗରେ କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବଡ଼ ହେଲେ ମିଲିଟାରୀରେ ଯିବି ।

ପୁରୁଷୋତ୍ତମ – ଭାବ, ରୁଦ୍ର, ବିବେକ ଆମ ଘରକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବଡ଼ ହେଲେ ପାଳ କାମ, କାଠ କାମ କରିବି ।

ରୋହନ – ଟିଭି ଦେଖିବାକୁ, ଡେଇଁବାକୁ, ସାଇକେଲ ଚଲେଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବଡ଼ ହେଲେ ପୁଲିସ୍ ଚାକିରୀ କରିବି, ଧୁମ୍ ବାଇକ୍ କିଣିବି ।

ପବିତ୍ର – ପଢିବାକୁ, ଲେଖିବାକୁ, ଖେଳିବାକୁ, ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବଡ଼ ହେଲେ ଚାକିରୀ କରିବି ।

ନରସାମ୍ମା – ନାଚ୍ କରିବାକୁ, ଡେଇଁବାକୁ, ବେଙ୍ଗ ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ପାଠ ପଢିବାକୁ, ଖାଇବାକୁ, ଶୋଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବଡ଼ ହେଲେ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଅପା ହେବି ।

ସିଦ୍ଧାର୍ଥ – ଗାଡି ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ବ୍ୟାଟ୍ ବଲ୍ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବଡ଼ ହେଲେ ପୋଲିସ୍ ହେବି । ପଇସା ମିଳିବ ।

Class - II

ପ୍ରଶ୍ନ – ତୁମେ ପଶୁ ଦେଖିଛ କି ? କେଉଁଠି ଦେଖିଛ ଓ କି କି ପଶୁ ଦେଖିଛ ? କେଉଁ ପଶୁ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ ?

ଉତ୍ତର : କ୍ରିଷ୍ଣା – କୁକୁର, ବିଲେଇ, ଘୋଡ଼ା, ଓଟ, ହାତୀ, ଗଧ ଦେଖିଚ଼ି । କୁକୁର ଘର ଜଗୁଚ଼ି ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି । ବିଲେଇ ମୂଷା ମାରେ ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଘୋଡ଼ା ବୋଝ ବୋହିବ ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ ।

ସଞ୍ଜନା – ମୁଁ ଗାଈ ଗାଁରେ ଦେଖିଚି । ଗାଈ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁ ଓ କ୍ଷୀର ଦେଉଚ଼ି ବୋଲି ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଗାଈ ଗୋବରରେ ଘର ଲିପିପାରିବୁ, ଚୁଲିଜାଳି ଭାତ ରାନ୍ଧିବୁ । ଗାଈର କ୍ଷୀରରୁ ହେବା ଦହି, ଛେନା ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ ।

ଆୟୁଷି – ମୁଁ ହରିଣ ଓ ହାତୀ ଦେଖିଚି । ଆଉ କିଛି ପଶୁ ଦେଖିନି । ହରିଣ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଚି । ହାତୀ ଉପରେ ବସି ବୁଲିବା ପାଇଁ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

କମଳଲୋଚ଼ନ – ଗାଈ, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା ଭଲ ଲାଗେ । ମୁଁ ଗାଁରେ ଦେଖିଚି । ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦିଏ ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି । ମେଣ୍ଢା ଲୋମରୁ ପଶମ ବସ୍ତ୍ର ହେଉଛି ବୋଲି ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ ।

ଅନ୍ୱେଷା – ଓଟ, ହରିଣ, ଗାଈ, ଛେଳି, ମେଣ୍ଢା, ମଇଁଷି ଗାଁରେ ଦେଖିଚି । ଗାଁକୁ ଓଟ ଓ ହାତୀ ଆସିଥିଲା ଦେଖିଚି । ମୋତେ ଗାଈ ଭଲ ଲାଗେ, ହରିଣ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ମୋତେ ଆଉ କିଛି ପଶୁ

ସିମ୍ରନ୍ – ବଣରେ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଚି । ବାଘ, ଭାଲୁ, ହାତୀ ବଣରେ ରହନ୍ତି । ଏମାନେ ବଣରେ ରହନ୍ତି ବୋଲି ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ । ଗାଁରେ କୁକୁର ଓ ଗାଈ ଦେଖିଚି । କୁକୁର ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁନି, ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦିଏ ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ରୁଦ୍ର ପ୍ରସାଦ – ମୋତେ ଗାଈ, ଘୋଡ଼ା, ଓଟ, କୁକୁର, ଛେଳି, ବିଲୁଆ ଭଲ ଲାଗୁଛନ୍ତି । ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦେଉଛି ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ବସିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । କୁକୁର ଭୁକିବା ଆଉ ବିଲୁଆର ରଡ଼ି ଶୁଣିଚି । ଛେଳିର ମାଂସ ଖାଉଚୁ ବୋଲି ଛେଳି ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ଆଶୁତୋଷ – ମୁଁ ପତୁମାନଙ୍କୁ (ପଶୁ) ଜେଲ୍‌ରେ ଦେଖିଚି । କେତେଟା ପତୁ(ପଶୁ)ର ନାଁ କଇବି । ହାତୀ, ବାଘ, ଡିଁଅ(ସିଂହ), ଗଣ୍ଡା, ବଣ ମଣିତ (ମଣିଷ), ସାପ ଦେଖିଚି । ବୁଢ଼ା ସାପଟେ ଆମ ବାରିଆଡ଼େ ଥିଲା ସେଇଟା ବେଶୀ ମୋତା (ମୋଟା) ଥିଲା ଦେଖିଚି । ଗାଁରେ ଗାଈ, ମେଣ୍ଢା ଦେଖିଚି । କୁକୁର ଛେଳି ଦେଖିଚି । ବିଲେଇ ଦେଖିଚି । ବାଘ, ଭାଲୁ, ହାତୀ, ସିଂହ, ଗଣ୍ଡା, ବଣ ମଣିତ ତବୁ ଲୁହା ଜେଲ୍‌ରେ ଥିବାର ଦେଖିଥିଲି । ମୋତେ ଘୋଡ଼ା ଭଲ ଲାଗେ । ଘୋଡ଼ା ରେସିଙ୍ଗ୍‌ରେ ଫାଷ୍ଟ୍ ହଉଚି ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି, ଗାଡି ଟାଣେ ବୋଲି ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ତ୍ରିଲୋଚନ – ଗାଈ, ଛେଳି, ହାତୀ, ଘୋଡ଼ା ଭଲ ଲାଗନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କୁ ଆମ ଗାଁରେ ଦେଖିଚି । ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦଉଚି ବୋଲି ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ବିକାଶ – ବାଘ, ଭାଲୁ, ସିଂହ, ବଣ ମଣିଷ ନନ୍ଦନକାନନରେ ଦେଖିଚି । ଗାଁରେ ଗାଈ, ବଳଦ, ମଇଁଷି, ଷଣ୍ଢ ଦେଖିଚି । ଭାଲୁ ମୋତେ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗେ ଯା'କୁ ତାକୁ ରାମ୍ପିଦିଏ ବୋଲି ।

ମୁନିଲାଲ – ମୁଁ ବାଘ ..... କୁ ..... TVରେ ଦେଖିଚି । ଓଟ ମଧ୍ୟ TVରେ ଦେଖିଚି । ଗାଈ ଆମ ଗାଁରେ

ଅଛି । ଗାଈ କ୍ଷୀର ଦିଏ ବୋଲି ମତେ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ସନ୍ଦୀପ – ମୁଁ ସିଂହ, ଭାଲୁ, ବଣ ମଣିଷ ଏସବୁ ନାଁ ବହିରୁ ପଢ଼ିଚି ।

Class - III

ପ୍ରଶ୍ନ – ତୁମକୁ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ କାହାକୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗେ ? ତୁମେ ଯଦି ଜଣେ ଭାଇ କିମ୍ବା ଅପା ହୋଇଥାନ୍ତ କ'ଣ କରିଥାନ୍ତ ?

ଉତ୍ତର : କେତକୀ – ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗେ । ଯୋଗନ ଭାଇଙ୍କୁ ମୋତେ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗେ । ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଯେବେ ଅପା ହେବି ପିଲାଙ୍କୁ ପଢ଼ାଇବି ।

ଅଭିଜିତ – ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅପାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ । ପ୍ରଭାକର ଭାଇଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବେ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି ଓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ କରିବି ।

ଶିଖାଶ୍ରୀ – ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି, ପାଠ ପଢିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଗଛ ଲଗାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ମୁଁ ଅପା ହେଲେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ କରିବି, ଶାନ୍ତି ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବି ।

ଲୋକନାଥ – ବହି ଭଲ ଲାଗୁଚି, ଖାତା, ପେନ୍‌ସିଲ୍, ଗଛ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ପାଠ ପଢିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ସ୍କୁଲ୍ ପରିବେଶକୁ ସଫା କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ମୋ ସାଙ୍ଗ ଅଭିଜିତକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଭାଇ ହେଲେ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି । Gsc, ଓଡିଆ, Sst ପଢ଼ାଇବି । GK ଓ Msc ଲେଖାଇବି ।

ଲକି ବେହେରା – ଯୋଗନ ଭାଇଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ, ଝାଡୁ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ, ଫୁଲ ତୋଳିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି । English ଓ Msc ବିଷୟରେ ପଢ଼ାଇବି ।

ସୁମନ ସାହୁ – ମୋତେ ସବୁ ଅପା ଭଲ ଲାଗୁଛନ୍ତି । ପାଠଚକ୍ର ଭଲ ଲାଗୁଚି । ପାଠ ପଢିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି, ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭଲ excercise ଶିଖାଇବି, ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବେଶୀ ଭଲ ପାଇବି ।

ଜଗଦୀଶ୍ – ସ୍କୁଲ୍ ଗଛରେ ପାଣି ଦେବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ସବୁ ଅପା ଭାଇ ଭଲ ଲାଗନ୍ତି । ଭାଇ ହେଲେ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି ।

ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ – ବଗିଚାକାମ କରିବାକୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଖେଳ ଖେଳିବାକୁ ବେଶୀ ଭଲ ଲାଗେ । ପାଠ ପଢିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଲେଖିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଭାଇ ହୋଇ ଆସିଲେ ଗଛରେ ପାଣି ଦେବି, ଗଛସବୁ ଲଗାଇବି ।

ସ୍ନେହା – କ୍ଲାସ୍‌ରେ ମୋତେ ଶିଖା ଭଲ ଲାଗେ । class ଝାଡୁ କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ବିଜୟଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅପା ଭଲ ଲାଗନ୍ତି । ଭାଇ ହେଲେ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ କାମ କରିବି, ଫୁଲ ଗଛରେ ପାଣି ଦେବି ।

ଜି. ବିକ୍ରମ – ଗଛ ଲଗାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ସବୁ ଅପାଭାଇଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଘରଦ୍ୱାର ସଫା କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ ଫୁଲ ସଜାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଭାଇ ହେଲେ ପିଲାଙ୍କୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି, ସଂସ୍କୃତ ପାଠ ପଢ଼ାଇବି ।

ଶୁଭମ ପ୍ରଧାନ – ହଷ୍ଟେଲ୍‌ର ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଶ୍ରୀ ମା'ଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ମୋତେ ପକ୍ଷୀ ଭଲ ଲାଗନ୍ତି । ଭାଇ ହୋଇଥିଲେ English, ସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତ, G.sc ପଢ଼ାଇଥା'ନ୍ତି ।

ପ୍ରଶ୍ନ – ଘରେ ମାଆଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ, ତୁମେ ମାଆଙ୍କୁ କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ?

ସୁମନ ସାହୁ – ମମିଙ୍କୁ ଜର ହେଲେ ମୁଣ୍ଡରେ ଓଦା

କନା ପଟି ଦେବି । ଡ଼ାକ୍ତର କହିବା ଅନୁସାରେ ଔଷଧ ଦେବି । ଝାଡୁ କରିବି ।

ଲକି ବେହେରା – ମାଆଙ୍କ ପାଇଁ ଔଷଧ ଆଣିଦେବି, ସମୟ ଦେଖି ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ଦେବି । ଖାଇବା ରାନ୍ଧି ଖାଇବାକୁ ଦେବି । ବାସନ ଧୋଇଦେବି ।

ଲୋକନାଥ – ମୁଁ ଯାଇ ଡ଼ାକ୍ତରଙ୍କୁ ଡାକିବି, ସମୟ ଦେଖି ଔଷଧ ଦେବି ।

ଶିଖାଶ୍ରୀ – ମୋ ନିଜ କାମଗୁଡ଼ିକ ମୁଁ ନିଜେ କରିବି । ମା'ଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଔଷଧ ଦେବି, ମା'ଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ସେବା କରିବି, ପାରି ଆଣିବି, ଘର ଓଳାଇବି, ରନ୍ଧାକାମ କରିବି, ରୋଟି କରିବି ।

ଅଭିଜିତ୍ – ବଟଲ୍‌ରେ ମାଆ ପାଇଁ ପାଣି ରଖିବି, ଲୁଗା ସଫା କରିବି, ଭାତ ଡାଲି ରାନ୍ଧିଦେବି ।

କେତକୀ – ବାସନ ମାଜିଦେବି, ଝାଡୁ କରିବି, ଘର ପୋଛିବି, ମାଆଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେବି ।

ଜଗଦୀଶ – ଆଙ୍କୁଶପୁର ଯାଇ ଔଷଧ ଆଣିବି ।

ସୌମ୍ୟରଞ୍ଜନ – ମାଆଙ୍କ ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ ଔଷଧ ଦେବି, ମାଆର ଗୋଡ଼ ହାତ ଚିପି ଦେବି, ମୁଣ୍ଡ ଚିପି ଦେବି ।

ସ୍ନେହା – ମାଆ ଯାହା କହିବେ ସବୁ କାମ କରିବି, ଘର ଝାଡୁ କରିବି ।

ବିକ୍ରମ – ଘରକୁ ପାଣି ଆଣିବି ।

ଶୁଭମ୍ – ଔଷଧ ଦେବି ।

ବନ୍ଦେ ମାତରମ୍

କୁନି ଓଠରେ ଆଭାସ

Class Nursery

ପ୍ରଶ୍ନ –

୧) ତୁମ ଘରେ ତୁମକୁ କାହାକୁ ଭଲ ଲାଗେ ଏବଂ କାହିଁକି ଲାଗେ ?

୨) ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ତୁମକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ନା ନାହିଁ ? ଯଦି ନାହିଁ, କାହିଁକି ? ଯଦି ହଁ, କାହିଁକି ?

୩) ଶୀତଦିନ ନା ଖରାଦିନ ନା ବର୍ଷାଦିନ – କେଉଁ ଦିନ/ଋତୁ ତୁମକୁ ଭଲ ଲାଗେ ?

ଉତ୍ତର :

ଆଦିତ୍ୟ :–

୧) ବାବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ବାବା ଡ୍ରେସ ଆଣୁଚ୍ଚନ୍ତି, ଜିନ୍ ପେଣ୍ଟୁ, କୁରୁକୁରୁ ଆଣୁଚନ୍ତି ।

୨) ହଁ, ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ମମି କହୁଛି, ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ଆକାଶରେ ଉଡାଜାହାଜ ଚଳେଇବୁ । ପଢ଼ିବାକୁ ଆସୁଚ଼ି । ଅପା ଚକ୍‌ଲେଟୁ ଦେଉଚ଼ନ୍ତି ଯେ ଭଲଲାଗେ ।

୩) ଶୀତ ଆଉ ବର୍ଷା ଦିନ ଭଲ ଲାଗେ । ଗରମ ଭଲ ଲାଗେନି ।

ଅଦ୍ୟାସା:–

୧) ମମିକୁ ଭଲଲାଗେ । ଗେଲ କରୁଚ଼ନ୍ତି, କୁରୁକୁରୁ ଦଉଚନ୍ତି, ବିସ୍କୁଟ୍ ଦଉଚ଼ନ୍ତି ।

୨) ହଁ ଭଲଲାଗୁଚି । ଇସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଗାଡ଼ିରେ ଆସୁଛି ।

୩) ଶୀତ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ସାଇ ପ୍ରସାଦଃ–

୧) ବାବାଙ୍କୁ । ବାବା ସବୁଦିନେ ଗେଲ କରୁଚ୍ନ୍ତି ।

୨) ଇଚ୍ଛା ହୁଏ । ବଡ଼ ମଣିଷ ହେବି ବୋଲି ।

୩) ଶୀତ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ମୁଁ ପାଛୁଡି ଘୋଡ଼ି ହେଉନି କେବେ ହେଲେ ।

ଶୁଭମଃ–

୧) ବାବାଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଟଙ୍କାଟିଏ ଦଉଚ୍ନ୍ତି ।

୨) ହଁ, ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଗାଡିରେ ଆସୁଚି ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

୩) ବର୍ଷା ହେଲେ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ପି. ଆଲିଶାଃ–

୧) ମମିଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଲେଖିବାକୁ ଦଉଚି । ଖାୟାକୁ ଦଉଚି । ଅଙ୍ଗୀପେଣ୍ଟ ପିନ୍ଧଉଚି ।

୨) ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଖେଳ ହଉଚି, ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

୩) ଖରାଦିନ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ଆୟୁଷଃ–

୧) ବାବାଙ୍କୁ । ଗେଲ କରୁଚ୍ନ୍ତି ।

୨) ହଁ, ଭଲ ଲାଗୁଚି । ଅପା ଚକଲେଟ ଦଉଚ୍ନ୍ତି ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

୩) ବରଷା ଦିନ ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ବର୍ଷାଃ–

୧) ବାବାଙ୍କୁ ।

୨) ହଁ ।

୩) ଭଲ ଲାଗୁଚି ।

ବନ୍ଦେ ମାତରମ୍

ଜନ୍ମଦିନର ଏକ ବାର୍ତ୍ତା

— ''ତୁମର ଏହି ଜନ୍ମଦିନଟି ତୁମ ପାଇଁ ଏପରି ଏକ ସୁଯୋଗ ହୋଇଉଠୁ, ଯେପରି ତୁମେ ନିଜକୁ କିଞ୍ଚିତ୍ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ, କିଞ୍ଚିତ୍ ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ଭଗବତ୍ ସତ୍ତାଙ୍କୁ ଦେଇପାରିବ । ତୁମର ଉତ୍ସର୍ଗ, ଅଧିକ ସାମଗ୍ରିକ, ତୁମର ଭକ୍ତି ଅଧିକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ, ତୁମର ଅଭୀପ୍ସା ଅଧିକ ତୀବ୍ର ହୋଇଉଠୁ ।

ତୁମେ ନିଜକୁ ନୂତନ ଆଲୋକ ପ୍ରତି ଉନ୍ମୀଳିତ କର, ଏବଂ ଯାତ୍ରା ପଥରେ ଆନନ୍ଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପାଦ ବଢ଼ାଇ ଚାଲ ।

ଆଜି ଏହି ଦିନରେ ତୁମେ ଏକ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ ନିଅ ଯେ ଆଜିର ଦିନଟି ଉପରୋକ୍ତ ଭାବେ କଟୁ । ଏବଂ ତୁମେ ଦେଖିବ ଦିନଟି ଆଦୌ ନିରର୍ଥକ ହେବନି ।''

ମୋର ଆଶୀର୍ବାଦ ।

— ଶ୍ରୀମା

ପରମଙ୍କୁ ପତ୍ର

– ମା' କ୍ରୀଷ୍ଣାଙ୍କ ଲେଖନୀରୁ ...

(୧)

ପରମେଷ୍ଠୁ ......
ପ୍ରେମାସ୍ପଦେଷୁ,
ହାତଯୋଡ଼ି ପ୍ରଣତି କରୁଛି,
ମାଗୁଛି ହାତପାତି ଆଜି ମୁଁ ତୁମକୁ,
ତୁମର ସହସ୍ର ପାଦକୁ ..... ।।

ପରମପ୍ରିୟ ମୋର,
ମୋ ଆତ୍ମାର ଚିରନ୍ତନ ଅଧୀଶ୍ୱର !
ଏବେ ଯିଏ ସ୍ପର୍ଶ କଲେ ଲଭୁଛି ମୁଁ
ତୁମରି ସେ ଅମୃତ ପରଶ
ପ୍ରତିଟି ଚକ୍ଷୁରେ ତୁମ ଦୃଷ୍ଟି
ପ୍ରତି ଓଠେ ତୁମ ମଧୁହାସ୍ୟ ।
ପ୍ରଭୁ ! ଏଠାରେ କାହାକୁ କହିବି କିଛି (?)
ସବୁଠାରେ ତୁମକୁ ଦେଖୁଛି,
ମୋ ଜନ୍ମର ସକଳ ସଂସ୍କାର ନେଇ
ସକଳ ଭୋଗୁଛି ..... ।।

(୨)

ଅନେକ ଜନ୍ମରୁ ଧୋଇଛି ମୁଁ
ତୁମ ପାଦ ମୋ ପ୍ରେମ ଅଶ୍ରୁରେ,
ଲେଖିଛି ସହସ୍ର ପତ୍ର ମୋ-
କରୁଣ ଲେଖନୀ ମୁନରେ,
ଚାହିଁଛି ସବୁ ରାତ୍ରି
ମୁଗ୍ଧ ବିସ୍ମିତ ଚିତ୍ତରେ,
ମୋ ପ୍ରେମର ପଣତ ମେଲି
ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରୁଛି ତୁମକୁ ମୁଁ
ମୋର ଏଇ ଶୀର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ କୁଟୀରେ ..... ।।

(୩)

ଦିବ୍ୟପ୍ରେମ !
ମୋ ଆତ୍ମାର ସନାତନ ସଖା ।
ଏଇ ଅଜ୍ଞାତ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ତୁମ ମନଲୋଭା ରୂପ ମୋତେ-
ପାଗଳୀ କରେନା,
ତୁମ ଆତ୍ମହଜା ପ୍ରେମରେ-
ପ୍ରଭୁ ! ତଲ୍ଲୀନ ମୋ ଆତ୍ମା ।
ଦେଖ,
ମୁଁ କିପରି ଆଜି ଶାନ୍ତ, ସମାହିତ,
ମୁଁ ନୁହେଁ ଆଉ ଏଠି-
ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ, ବିରହରେ କ୍ଳାନ୍ତ ।।

(୪)

ହେ ପ୍ରିୟ ପରମ !
ତୁମେ ମୋର ପ୍ରେମ ଏବଂ ତୁମେ ପ୍ରିୟତମ ।
ତୁମେ ମୋ ଜୀବନର ସକଳ ପୂର୍ଣ୍ଣତା,
ତୁମକୁ ମୁଁ ଝୁରି ଭୁଲେ-
ହୃଦୟର ଅନନ୍ତ ଶୂନ୍ୟତା .... ।
ପ୍ରିୟ !
ଆଜି ତୁମର ସ୍ପନ୍ଦନ ପ୍ରତିଟି
ପତ୍ର ଓ ପୁଷ୍ପରେ,
ତୁମେ ପୂର୍ଣ୍ଣତମ ମୋର !
ତୁମକୁ ମୁଁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବି-
ଏଇ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମରେ ..... ।।

(୫)

ପ୍ରିୟତମ ଚିରନ୍ତନ ଈଶ୍ୱର,
ମୋ ଆତ୍ମାର ନିତ୍ୟ ସହଚର !

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନୀରବରେ
ତୁମ ଦ୍ୱାରେ ହାତ ପାତିଥିଲି,
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରେମରେ ମୁଁ
ପାଗଳିନୀ ମୀରା ସାଜିଥିଲି,
ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଶ୍ରୁରେ
ତୁମ ପାଦ ଧୋଇଥିଲି ମିଁ ନୁହେଁ ମଣିଷ ଅବା
ଅଭାଗିନୀ ନାରୀ,
ମୋ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଶରୀରକୁ ତୁମକୁ ଦେବିନି,
ମୋ ପ୍ରାଣକୁ, ମୋ ଆତ୍ମାକୁ ତୁମକୁ ଦେବିନି,
ମୋର ଦୁଇ ହାତେ ମୋ ନିଜକୁ ତୁମ ଆଗେ
ନେବି ମୁଁ ସ୍ୱୀକାରି ..... ।।

(୬)

ପ୍ରିୟ, ତୁମକୁ କେବେ ମୁଁ ଦେଖିଲି ?
ତୁମକୁ କେଉଁଠି ବରିଲି ?
ତୁମକୁ ପ୍ରେମରେ ପରୀକ୍ଷା କରି-
ସବାଆଗେ ନିଜେ ହାରିଗଲି ।
ଏହା ଜାଣିଥିଲି ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ-
ବହୁ ପୂର୍ବରୁ,
ତୁମକୁ ପ୍ରେମଫାଶେ ବାନ୍ଧିବାକୁ ଯାଇ-
ସେ ଦିବ୍ୟବନ୍ଧନେ ନିଜେ ବାନ୍ଧିହେଲି ।
ଏବେ କରୁଛି ପ୍ରଣାମ ତୁମକୁ
ତୁମ କପଟ ପଣକୁ ପ୍ରତି ସକାଳ, ସଂଧ୍ୟାରେ,
ବିଶ୍ୱାସରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି
ଏଠି ଖୁବ୍ ନୀରବରେ-
ତୁମ ପୃଥିବୀରେ ।
ଏବେ ସମୟ ହେଲାଣି,
ଅନନ୍ତ ଶୟନରୁ ଉଠ,
ଆଖିମେଲି ଥରେ ମୋତେ ଦେଖ ...,
କିପରି ମୁଁ ଏଠାରେ ପଡ଼ିଛି ଧୂଳିରେ,
ଗଢୁଛି ଏଇ ଧରଣୀ ମାଟିରେ (!)
ତୁମକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ଜୀବନ ବଂଚୁଛି,
କିଏ ମୋତେ ବାରବାର ଆସି
ମୋ ସହସ୍ର ଜୀବନର-
ହିସାବ ମାଗୁଛି (?)

(୭)

ପ୍ରିୟତମ ମୋର,
ତୁମେ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରାଣର ପ୍ରତିଭୂ ....
ମୋ ଚିର ତପସ୍ୱୀ ଆତ୍ମାର ।

ସଦାବେଳେ ବାଲ୍ୟକାଳେ ଭାବେ ନୀରବରେ
- କେତେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଥିବ ତବ ଆଲିଙ୍ଗନ (!)
- କେତେ ସ୍ନିଗ୍ଧ ହୋଇଥିବ ପ୍ରଣୟ ଚୁମ୍ବନ (!)
- କେତେ ମଧୁ ଭରିଥିବ ସାନ୍ନିଧେ ତୁମର (!)
- ଦୂରତ୍ୱରେ ଏତେ ଯା'ର ପ୍ରେମର କମ୍ପନ .... ।

ଗତକାଲି ସ୍ୱପ୍ନରେ ଦେଖିଥିଲି ଯାହା-
ତାହାକୁ ଲେଖୁଛି,
ତୁମ ଉତ୍ତରୀୟ ସାଜି ତୁମ ସ୍ୱେଦବିନ୍ଦୁ-
ପୋଛି ଦେଉଅଛି,
କିଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପୂର୍ବେ ଭାବୁଥିଲି ବସି ....
ବିଧାତାର ବରଦାନ ମିଳେ ଯଦି ମୋତେ
ତବ ପଦାଙ୍କିତ ହୋଇ ରହିବାର ଲାଗି-
ଏକହିଁ 'ବର' ମୁଁ ନେବି
କେବଳ ନିଜ ପାଇଁ ମାଗି ..... ।।

(୮)

ଏବେ ଏଠାରେ-
ଭାବୁଛି ଏସବୁ ମୋର
କିଏ ସେ ପଢ଼ିବ ?
କିଏ ସେ ପ୍ରେମର କାକର ବିନ୍ଦୁ-
ମୁକ୍ତା ପାଲଟିବ ?
ଅତନ୍ଦ୍ରିତ ସାଧନାରେ ଯାହାସବୁ
ଲେଖୁଛି ମୁଁ ବସି
ଚିନ୍ତାକରେ ସଚକିତେ - ବେଳେବେଳେ ଆହା (!)

କାହିଁକି ପ୍ରିୟ ! ଦୂରେ ତୁମେ ରୁହ-
ଏ କବିତା କାହାର ମୁଗ୍ଧ ସ୍ୱରଲିପି (?)

ଆସିଛି ମୁଁ ଅତିକ୍ରମି
ସେଇରାସ୍ତା, ସେଇ ଅଗମ୍ୟ ପଥ ଡ଼େଇଁ,
ଅଚିହ୍ନା, ଅଜଣା ବାଟେ ତୁମ ଦ୍ୱାରେ
ଠିଆ ହୋଇଅଛି ଯାଇ,
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଚକିତେ ତୁମେ-
ମୋତେ ହିଁ ଦେଖୁଛ,
ମୋ ଆଖିର ସବୁ ଲୁହ
ତୁମ ହସ୍ତେ ପୋଛି ଦେଉଅଛ ।
ମୁଁ ନୀରବରେ କହୁଛି ତୁମକୁ,
ମୁଁ ତ ଦେହ, ମନ, ପ୍ରାଣକୁ ଅତିକ୍ରମି-
ତୁମ ପାଇଁ କରୁଛି ସାଧନା ....
ଆଉ ପୁଣି ବାରବାର ଏଇ ଦୂରତ୍ୱର-
କମ୍ପନ ତମଠି ସାଜେନା ..... ।।

(୯)

ପ୍ରିୟତମ ପ୍ରଭୁ !
ତୁମେ ସବୁ ଶୁଣି କେବଳ ହସୁଛ ....
କହୁଛ ସଖୀ !
-''ଆଖିବୁଜି ସଜୋରେ ଚୁମ୍ବନ-
ତା'ର ନାମ 'ପ୍ରେମ',
ଆଖି ଖୋଲି କଲେ ନୀରବରେ ଧାନ
ସଖୀରେ ସେ 'ଜ୍ଞାନ',
ମୁଁ ସଖୀ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ
ମୋର ହୃଦୟେ ହଜାଇ,
ଯେଉଁ ହଜିବାରେ କିଛି-
ବୁଝିବାର ନାହିଁ ।
ହାରିବାର ବାରବାର ଏଠି-
କିଛି ପାଇବାର ନାହିଁ ....''
ସବୁ କହି ଧୀରେ ଧୀରେ
ପ୍ରଭୁ, ଯାଉଛ ଉଭେଇ ..... ।।

(୧୦)

ମଧୁମୟ ପ୍ରଭୁ !
ଏତେସବୁ ସରିବା ପରେ ଭାବୁଛି
ଆଜି ତୁମେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବ ।
ତୁମ ପାଇଁ ମୋ ନିଜକୁ ଅକ୍ଷୁଆଁ ରଖିଛି,
ତୁମ ମାୟା କିଛି ବୁଝିପାରେ ନାହିଁ,
କେବଳ ଏଠାରେ ଅନନ୍ତ ଆଶାନେଇ
ତୁମକୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରୁଛି ।

ସବୁଦିନ ସରିବା ପରେ
ଆଜି ମଧ ଯିବ,
ସବୁରାତି ପରି
ଏ ରାତି ପାହିବ,
ହତବାକ୍ ଅପେକ୍ଷାରେ ଚାହୁଁଛି, ଭାବୁଛି
କେବଳ ତୁମେ ଆସିବ .... ଆସିବ .... ।।

ଏବେ ମୁଁ .....
ନିଃସ୍ୱ ହୋଇ ତୁମ ଦୁଆରେ ପଡ଼ିଛି,
ଆଖି ଖୋଲିଲେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଦିଶୁଛି,
ତୁମକୁ ଭଲ ପାଉଛି ବୋଲି
ମୋ ସକଳ ବିଫଳତାକୁ-
ସର୍ବଦା ସାର୍ଥକ ମଣୁଛି ..... ।

ପ୍ରଭୁ !
ଫେରିବା ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ
ଯେମିତି ହେଲେ ଥରେ-
ଆସିବ ନିଶ୍ଚୟ,
ମୁଁ ଜାଣିଛି,
ବାରବାର ସ୍ୱପ୍ନରେ ତୁମକୁ ଦେଖୁଛି,
ମୁଁ ଜାଣିଛି,
ଏ ଜନ୍ମରେ ପ୍ରେମର
ମୋ ନାହିଁ ପରାଜୟ ..... ।।

ଓଁ ତତ୍ ସତ୍

ଧନ୍ୟ ପଣ୍ଡିଚେରୀ

କେ. ରାହୁଲ କୁମାର
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ବିଚାରିଲି ମନେ ମନେ ଯିବି ବୋଲି ପୁରୀ
ବୁଧେ ଶୁଣ ପଡିଗଲି ସଂସାରର ଘେରି ।।

ବୁଝି ନ ବୁଝି ମୁଁ ତ ଗଲି ପଣ୍ଡିଚେରୀ
ବିସ୍ମୟେ ଦେଖିଲି ସେ ସ୍ଥାନ ସ୍ୱର୍ଗସରି ।।

ବନ୍ଧନହରା ହୋଇ ତ ମୁଁ ହେଲି ପ୍ରସନ୍ନ
ବିହରି ସେଠାରେ କଲି ମାତା ଦରଶନ ।।

ବିଂଶତିକର ଯାହାର ହେ ମାତା ମୋହର
ବିତରଣେ ସଂସାରରୁ ଯୋଡୁଛି ମୁଁ କର ।।

ବୈକୁଣ୍ଠେ ନ ଥିବ ସେ ସୁଖ ମୁଁ ମନେ କରେ
ବୋଇଲେ ତା'ର ପ୍ରଶଂସା ଦିନ ମୋ ନ ସରେ ।।

ବିରସରୁ ମୁକ୍ତି ଦିଅ ହେ ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ
ବିହିକୁ ବା କିଏ ଡରେ ଅଛି ତୋ ପଣତକାନି ।।

ପ୍ରାର୍ଥନା - ଏକ ଦିବ୍ୟକର୍ମୀର

ରାକେଶ କୁମାର ବେହେରା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ସେବା ମୁଁ କରିବି ଜୀବନ ସାରା
ତୁମେ ତ ମୋର ଜୀବନର ରାହା
କୋଳାଇ ନିଅହେ ନିଅ ମୋର ମା'
ତୁମ ବିନା ଅଛି କିଏ ମୋ ସାହା ।୧।

ଚେତନାକୁ ମୋର ଶୁଦ୍ଧ ମା' କର
ପବିତ୍ରତା ମୋ ମଧ୍ୟେ ଭରିଦିଅ
କଳଙ୍କ କଲୁଷଠୁ ଦୂରେ ରଖ
ଦିବ୍ୟ ଜୀବନର ଦେଖାଅ ପଥ ।୨।

ଭାବନାକୁ ସଦା ଦିବ୍ୟ ମା' କର
ଶାନ୍ତି ମୈତ୍ରୀର ଭାବରେ ଭରିଦିଅ
ସଦା ପାଶେ ପାଶେ ମୋର ମା' ରୁହ
ଦିବ୍ୟକର୍ମର କର୍ମୀ କରିଦିଅ ।୩।

ମାଆ

ଶୁଭ୍ରଜିତ୍ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମାଆ ଏକା ଜୀବନର ସବୁଠୁ ନିଜର
ସେଇ ମାଆ ପାଦ ତଳେ କୋଟି ନମସ୍କାର ।।

ଆମ ଲାଗି ମାଆ କେତେ ସହଇ କଷଣ
ସାତ ଜନ୍ମେ ସୁଝି ହେବ ନାହିଁ ତା'ର ଋଣ ।।

ମାଆ ତୁଣ୍ଡ କଥା ପଦେ ସବୁଠୁ ମଧୁର
ଦୁଃଖ ଅବା ସୁଖରେ ମୋ ଥାଏ ନିରନ୍ତର ।।

ଏ ଜୀବନ ବଡ଼ ଶୂନ୍ୟ ସତେ ମାଆ ବିନା
ମାଆ ଏକା ବୁଝିଥାଏ ମନର ବେଦନା ।।

ହୀରାଠାରୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଅଟେ ମାଆର ହୃଦୟ
ପାଶେ ଥିଲେ ମାଆ ମୋର ଲାଗେ ନାହିଁ ଭୟ ।।

ସବୁଠାରୁ ଧନ୍ୟ ଅଟେ ମାଆର ଜୀବନ
ମାଆ ସେବା କରି ମୋର ବିତିଯାଉ ଦିନ ।।

ହେନା ଫୁଲ

ସଞ୍ଜୀୟ ବେହେରା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଛୋଟ ଫୁଲଟିଏ ନାଁ ମୋର ହେନା
ସୂରୁଜ ବୁଡ଼ିଲେ ଦିଏ ବାସନା ।

ଦିନରେ ଝାଉଁଳେ ରାତିରେ ଫୁଟେ
ପ୍ରଭୁ କୃପା ବଳେ ସୁଗନ୍ଧ ବାଣ୍ଟେ ।

ରାତିସାରା ମୋର ମହକ ଛୁଟେ
ବିଭୁ ଦୟାରୁ ଏହା କରିପାରେ ।

ସହର ବଜାର ଯେଉଁଠି ରହେ
ସବୁଠାରେ ମୋର ଆଦର ଥାଏ ।

ରାତିର ରାଣୀ ପରା ଅଟେ ମୁହିଁ
ମୋହର ତୁଳନା ଜଗତେ ନାହିଁ ।

ନାହିଁ ମୋଠାରେ ଟିକେ ହେଲେ କଳା
ଶୁଦ୍ଧତାର ଚିହ୍ନ ଅଟେ ମୁଁ ପରା ।

ଈଶ୍ୱରଙ୍କଠାରେ ମୋର ଚେ଼ତନା
ଏଣୁ ଅଶୁଦ୍ଧତା ମୋତେ ଛୁଏଁନା ।

ମୋଠାରୁ ଶିଖ ଏ ମହତ ଗୁଣ
କୁତ୍ସିତତାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରୁହ ।

ମା' ରୂପାନ୍ତର କର ମୋତେ

ଜି. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ହେ ମଧୁମୟୀ ମୋ କରୁଣାମୟୀ ମା
ଅନ୍ତରର ତୁମେ ସାଥୀ
ଚେତନାରେ ମୋର ଅବସ୍ଥାନ କରି
ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦେ ଦିଅ ଭରି ।।୧।।

ରୂପାନ୍ତର କରି ମୋର ମନ, ପ୍ରାଣ
ଶରୀରରେ ଭର ଜ୍ୟୋତି
କେତେ କେତେ ଦୋଷ କରିଛି ମୁହିଁ ମା'
ସର୍ବଦା କ୍ଷମିଛୁ ତୁହି ।।୨।।

ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତାକୁ ମୋର ବିନାଶ କରି ମା'
ଶୁଦ୍ଧ କର ମନପ୍ରାଣ
ତୁମରି ପ୍ରେମରେ ଭର ମୋ ଅନ୍ତର
ଅଜ୍ଞାନକୁ କରି ଦୂର ।।୩।।

ତୁମ ଅମରତ୍ୱ ଜୟଜ୍ଞାନ ପାଇଁ
ଦିଅ ମା' ହୃଦୟେ ପ୍ରୀତି
ରୂପାନ୍ତର କର ଏ ଜଡ଼ ଶରୀର
ଷଡ଼ ରିପୁ ଦିଅ କାଟି ।।୪।।

ମୋ ଦେଶ

ସଂଜୟ କୁମାର ବେହେରା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପାଠ ପଢ଼ି ମୁହିଁ ବଡ଼ ଲୋକ ହେବି
ଦେଶ ପାଇଁ କେତେ କାମ କରିଯିବି ।।

ମୋ ମାଟି ମାଆକୁ ମୁଁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବି
ମୁଁ ଯେ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ କରିବି ।।

ଦୀନ ଦୁଃଖୀଙ୍କ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ବୁଝିବି
ଲୋକଙ୍କ ସେବାପାଇଁ ଜୀବନ ଦେବି ।।

ମୋ ଦେଶ ଅଟେ ଭାଇ ବହୁ ସୁନ୍ଦର
ନ ଲାଗୁ ତାକୁ ଅନ୍ୟ କାହା ନଜର ।।

ଭାରତର ଲୋକ ବହୁତ ସରଳ
ଅନ୍ୟ ଦେଶେ ଏହା ବହୁତ ବିରଳ ।।

ସତେ ଆମେ ସଭିଏଁ ଭଉଣୀ ଭାଇ
ଆମରି ପରି କେହି ଜଗତେ ନାହିଁ ।।

ସେନେହମୟୀ ମା'

ଏମ୍. ନରେଶ କୁମାର
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ସେନେହ ତୋର ଲାଗେ ବେଶି ମଧୁର
ଫୁଟିଉଠୁ ମା' ମୋର ହୃଦ କମଳ ।।

ତୋ ଦରଶନ କଥା ଭାବେ ମୋ ମନ
ମୋ ଅନ୍ତରେ ଭର ତୁମ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ।।

ଜନନୀ ତୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ ମହାକାଳୀ
ସବୁରି ଅନ୍ତରେ ରହିଛୁ ତୁ ଭରି ।।

ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁ ମା' ମହାସରସ୍ୱତୀ
ହୃଦୟେ ରହୁ ସଦା ତୋହର ସ୍ମୃତି ।।

ଜଗତପାଳିକା ତୁ ମହାନାୟିକା
ବିକଶିତ ହେବୁ ତୋହରି ପାଇଁକା ।।

ସଜୀବେ ନିର୍ଜୀବେ ଦେଖେ ତୋର ରୂପ
ଧୋଇଦିଅ ସବୁ ଅଜ୍ଞାନ ଓ ପାପ ।।

ହାତରେ ତୋହର ଜଗତର ଭାର
କର ଆମକୁ ତୋ'ର ଗଳାର ହାର ।।

ପାଦତଳେ ତୁମ କୋଟି ନିବେଦନ
ଅନ୍ତରେ ଆମର ଦିଅ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ।।

ଅନ୍ତରର ପ୍ରାର୍ଥନା

ସଂଗ୍ରାମ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପ୍ରତିଟି କୋଷାଣୁ ନିରନ୍ତର ଜପୁ
        ମାଆ ଗୋ ତୋହର ନାମ
ଚେତନା ସବୁରି ରୂପାନ୍ତର ଲଭୁ
        ଝରୁ ସଦା ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମ ।୧।

ଜାଣେନା କିଛି ମୁଁ ପୂଜା ଅରଚନା
        ତୋ ପୂଜାବିଧିର କଥା
ଭଲ ମୁଁ ପାଉଛି ବଂଚିବି ତୋ ପାଇଁ
        ଏତିକି ମୋହର ଭିକ୍ଷା ।୨।

ଚୈତ୍ୟସତ୍ତା ମୋର ଆଗେ ଉଭା ହେଉ
        ମିଥ୍ୟା ସବୁ ଦୂର ହେଉ
ଷଡ଼ରିପୁ ଯେତେ ଅପସରି ଯାଉ
        ସତ୍ତା ରୂପାନ୍ତର ହେଉ ।୩।

ପ୍ରେମ ଭକ୍ତି ଜ୍ଞାନ ଆଲୋକର ଧାରା
        ବହୁ ଅବିରତ ହୃଦେ
ଅନ୍ତର ଆନନ୍ଦେ ଉଚ୍ଛୁଳି ଯାଉ ମା
        ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ କିଛି ମୋତେ ।୪।

— "ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ କେବଳ ଆମେ ସୁଖରେ ବାସ କରିବା ପାଇଁ ରହିନାହୁଁ, କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ଜାଗତିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସୁଖପ୍ରାପ୍ତି ଅସମ୍ଭବ । ଭଗବତ୍ ସତ୍ତାକୁ ଖୋଜି ପାଇବା ପାଇଁ ଆମେ ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରେ ରହିଛୁ କାରଣ ଏକମାତ୍ର ଭଗବତ୍ ଚେତନା ହିଁ ବାସ୍ତବ ସୁଖ ଦେଇପାରେ ।"

— ଶ୍ରୀମା

ନେଲି ତୋ ଚରଣେ ଶରଣ

ଇ. ପ୍ରତିମା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମା' ମୋତେ ଦେ ତୋର ପାଦତଳେ ଶରଣ
ରହିବି ମୁଁ ତୋ ପାଶେ ଏ ସାରା ଜୀବନ ।।

କରିବିନି ପର ତୋତେ ଯାହା ଘଟିଯାଉ
ହେବି ତୋ ଶିଶୁ ଭାବିବିନି କିଛି ଆଉ ।।

ମୋ ଭିତରେ ଭରିଦେ ସବୁ ଦିବ୍ୟଗୁଣ
ପରାସ୍ତ କରିଦେ ତୁ ଅପଶକ୍ତିମାନ ।।

ବିଦ୍ୟାଦାୟିନୀ ତୁ ମା' ମହାସରସ୍ୱତୀ
ମୋମଧେ ପ୍ରକାଶିତ କର ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି ।।

ଆସ ମହାକାଳୀ ଧରି ଖଣ୍ଡା ଖଡ୍‌ଗ
ବିନାଶ କର ମୋ ଅଦିବ୍ୟଗୁଣ ସର୍ବ ।।

ତୋଛଡ଼ା ମୋ ଜୀବନେ ନାହିଁ କେହି ଆଉ
ତୋ ଆଶିଷ ସଦା ମୋ ପାଶେ ରହିଥାଉ ।।

ତୁମଛଡ଼ା ମୋ ଜୀବନେ ଜାଣେନା ମୁଁ କିଛି
ତୁମକୁ ପାଇ ମୁଁ ଏ ଜୀବନେ ବହୁତ ଖୁସି ।।

ତୁମ ଦିବ୍ୟକୃପାବାରି ସଦା ବହିଯାଉ
ରୋଗଦୁଃଖଶୋକ ସବୁ ଦୂରେଇ ଯାଉ ।।

ତୁମ ସେବା ପାଇଁ ନେଇଛି ଏ ଜନମ
ତୁମ ସେବା କରି ମା' ବିତିଯାଉ ଦିନ ।।

ଏତିକି ଗୁହାରି ମୋର ମା' ଶୁଣିବା ହେଉ
ସମର୍ପିଛି ଜୀବନ ଜନମ ଜନମକୁ ।।

ସୁସ୍ଥ କର ମା' ମୋତେ ତୁମରି ପାଇଁ
କରିବି ତୁମ ସେବା କଥା ଦେଉଛି ।।

ମୋ ପ୍ରିୟ କପୋତ

କେ. ରାହୁଲ କୁମାର
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଉଡ଼ିଯାଆରେ ମୋ ସୁନ୍ଦର ବିହଙ୍ଗ
ଏ ଦୁନିଆଁରେ ତୁ ଏକା ମୋର ସାଙ୍ଗ ।।

ତୁହି ପରା ଅଟୁ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତୀକ
ତୁ ପୁଣି ମୋର ପତ୍ରର ବାହକ ।।

ନୀଳବର୍ଣ୍ଣ ଆକାଶେ ଯାଆ ତୁ ଉଡ଼ି
ବାତ୍ସଲ୍ୟ ପ୍ରେମ କେବେ ନ ଯା'ରେ ଭୁଲି ।।

ବସାରେ ତୋ ଛାଡ଼ି ଯାଉଛୁ ଶାବକ
ଯାଆ ତୁ ଆନନ୍ଦେ ଭ୍ରମରେ କପୋତ ।।

ତୁ ଆସିଲେ ଛୁଆ ଖାଇବ ଆହାର
ତୋ ପାଇଁ ତୋଳିବି ଛୋଟିଆ ନଅର ।।

ଆସିଗଲେ ତୁ ମୋର ପ୍ରିୟ କପୋତ
ଦୁଃଖେସୁଖେ ହେବି ତୋର ସଂଗେ ମିତ ।।

ମମତାମୟୀ ମା'

ଏମ୍. ସନ୍ତୋଷ କୁମାର (ସମର୍ପଣ)
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ସୁନ୍ଦର ଏ ପୃଥିବୀରେ
ଦେଇଛୁ ଧରା
ତୋ ସ୍ନେହପାଇ ଜୀବନ
ଗଢ଼ିବୁ ପରା ।୧।

ମାଆ ଥିଲେ ପାଖେ ପାଖେ
ସବୁ ସମ୍ଭବ
ହେବନାହିଁ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ
ଟି ଅସମ୍ଭବ ।୨।

ଅନ୍ତରରେ ସଦା ଆମେ
ତୋତେ ଡାକିବୁ
ତୋର ଦିବ୍ୟନାମ ସ୍ମରି
ସବୁ ଭୁଲିବୁ ।୩।

ଜୀବନକୁ କର ମା'ଗୋ
ଆଲୋକମୟ
ସେ ଆଲୋକେ ଚାଲି ଆମେ
ହେବୁ ବିଜୟ ।୪।

ଜନମେ ଜନମେ ଆମେ
ତୋତେ ଡାକିବୁ
ତୋର ଦରଶନ ପାଇଁ
ଚାହିଁ ରହିବୁ ।୫।

ଭକ୍ତିଉସ

ଟି. ବର୍ଷାରାଣୀ ପାତ୍ର
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମା' ଜଳାଇ ରଖିଛୁ ଆମେ ଭକ୍ତି ଦୀପାଳୀ
ମା' ତୁମେ ଆସିବ ବୋଲି ।।୦।।

ସଜାଇ ରଖିଛୁ ଆମେ ହୃଦ ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳି
ମା' ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ ବୋଲି
ତୁମେ ମା' ସତେ ଆମର ଶକତି ଦାୟିନୀ
ମା' ଆମ ମନ ମୋହିନୀ ।।୧।।

ତୁମେ ମା' ଆମକୁ କୋଳରେ ନିଅ କୋଳେଇ
ସେବାରେ ଦିଅ ଲଗାଇ
ମା' ତୁମ ପୂଜାପାଇଁ ଆମେ ଆସିଛୁ ଧାଇଁ
ଧନ୍ୟ ଆମେ ମା'ଙ୍କ ପାଇଁ ।।୨।।

ବାରବାର ଜନମ ନେବୁ ତୁମରି ପାଇଁ
କରିବୁ କାମ ତୁମରି
ଆମ ହୃଦ ଦୁଆର ଖୋଲା ତୁମରି ପାଇଁ
ପୂଜିବୁ ଭକତି ଦେଇ ।୩।।

ଧନ୍ୟ ହେଲା ଆମ ସପନ ତୁମକୁ ପାଇ
ବଂଚିବୁ ତୁମକୁ ଧାୟୀ
ତୁମରି ସେବାପାଇଁ ନେଇଅଛୁ ଜନମ
ହୃଦ ଜପୁ ତୁମ ନାମ ।।୪।।

— "ଏକମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ, ଏକମାତ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଏକମାତ୍ର ଆନନ୍ଦ - ଭଗବାନ ।"

— ଶ୍ରୀମା

ମୋ ମାଆଙ୍କ ସେନେହ

ଏମ୍. ସନ୍ତୋଷ କୁମାର (ସମର୍ପଣ)
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମୋ ମା'ଙ୍କ ସେନେହ ସରଗଠୁ ବଳି
ତାଙ୍କ ଗାଳି ପରା ଦାଣ୍ଡର ଧୂଳି ।।

ଅଳି ଅରଦଳି ସେ ଯାଆନ୍ତି ସହି
ସନ୍ତାନ ବୋଲଇ ମୋତେ କୁହନ୍ତି ଚାହିଁ ।।

'ସମର୍ପଣ' ବୋଲି ମୋ ନାଆଁଟି ଦେଲେ
ନିଜ କୋଳକୁ ମୋତେ ଉଠାଇ ନେଲେ ।।

ଜୀବନରେ ମୋତେ ଚାଲି ଶିଖାଇଲେ
ଚାଲି ଶିଖୁ ଶିଖୁ ବାଟ ଦେଖାଇଲେ ।।

ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ କୁହନ୍ତି ମତେ
ସମର୍ପଣ ଭାବ ରଖିବାକୁ ମତେ ।।

ମଧୁମୟ ଲାଗେ ସବୁ ତାଙ୍କ ବାଣୀ
ଫୁଟିଯାଏ ମୋ ଆତ୍ମା କମଳ ଶୁଣି ।।

ସେବା ମୁଁ କରିବି ତାଙ୍କରି ତ ହୋଇ
ତାଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ସବୁ ଯିବି ମୁଁ ସହି ।।

ଅଭୀପ୍ସା

ଇ. ପ୍ରତିମା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଆମ ଭବିଷ୍ୟତ ଆମରି ହାତେ
ଆମେ ଚାଲିବୁ ମା' ତୁମରି ସାଥେ ।।

ତୁମରି ଛବିକୁ ହୃଦୟେ ଧାୟୀ
ସରଗ କରିବୁ ଆମର ଭୂଇଁ ।।

ମାନ ଅଭିମାନ ମନରୁ ପୋଛି
ବାଟ ଚାଲୁଥିବୁ ତୁମକୁ ହେଜି ।।

ହୃଦେ ଢ଼ାଳି ଅତିମାନସ ଜ୍ଞାନ
ମା'ଗୋ ଦୂରକର ଆମ ଅଜ୍ଞାନ ।।

ତୁମ ପଣତେ ମା' ହୋଇଛୁ ବନ୍ଧା
ନ କରିବୁ କେବେ ପରର ନିନ୍ଦା ।।

କର୍ମ କରିବୁ ମା' ତୁମରି ପାଇଁ
ଦୁଃଖ ଅବସାଦ ଦୂରେ ପକାଇ ।।

ତୁମ କୃପାରେ ମା' ଆମେ ଭିଜିବୁ
ଅସମ୍ଭବକୁ ସମ୍ଭବ କରିବୁ ।।

ଦିବ୍ୟାଭାସ

ଜି. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମୋ ଅନ୍ତର ସାଥୀ ପ୍ରେମର ମୂରତି
ମୋ ମନେ ଥାଉ ସେହି ଦିବ୍ୟାନୁଭୂତି ।।

ତୁମ ଶ୍ରୀଚ଼ରଣେ ଦେଇଛି ସମର୍ପି
ମୋର ମନ ପ୍ରାଣ ସଂଗେ ଶରୀରଟି ।।

କୁନି ଶିଶୁଟିଏ ଅଟେ ମୁଁ ତୁମର
ମୋ ମୁଖେ ଥାଉ ସଦା ନାମ ତୁମର ।।

ପ୍ରେମରେ ମୋତେଟି କରିଅଛ ବଶ
ଦେଲ ଚ଼େତନାରେ ତୁମ ଦିବ୍ୟାଭାସ ।।

ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ ତୁମେ ଅଟ ମୋହର
ତୁମ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମୋତେ ଯୋଗ୍ୟ କର ।।

ଚ଼େତନାକୁ ମୋର ରୂପାନ୍ତର କର
ତୁମ ଦିବ୍ୟପ୍ରେମେ ଭର ମୋ ଅନ୍ତର ।।

ଦୁଃସାହସୀ

ଅପୂର୍ବ ବେହେରା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଜଗତ ଜନନୀ ତୁମେ ଆଦିଶକ୍ତି
ହୃଦୟେ ବଢ଼ାଅ ମା ତୁମେ ମୋର ଭକ୍ତି ।।

ଜୀବନ ବଂଚିବି ଖାଲି ତୁମ ଲାଗି
ସମସ୍ତଙ୍କ ଦୁଃଖ ସହିବି ମୁଁ ମାଗି ।।

ଦିବ୍ୟ ହେବ ଧାରା ହେବ ଆଲୋକିତ
ତୁମ ପାଇଁ ଦେବି ମୁଁ ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ।।

କର ମୋତେ ମାତା ସବୁଥିରେ ଯୋଗ୍ୟ
ତୁମ ଲାଗି ଯେହ୍ନେ ନ ହୁଏ ଅଯୋଗ୍ୟ ।।

ମୋ ପାଇଁ ହେଉ ମା ପଥ କଣ୍ଟକିତ
କା' ପାଇଁ ନ ଆସୁ ଦୁଃଖର ପର୍ବତ ।।

ଗଢ଼ ମୋତେ ଆଗାମୀ ଭବିଷ୍ୟ ଲାଗି
ବ୍ୟବହାର କର ମୋତେ ତୁମ ପାଇଁ ।।

ଶକତି ବଳ ଆଉ ଦିଅ ସାହସ
ଚାଲିବି ତୁମ ପଥେ କର ଦୁଃସାହସୀ ।।

ଆମ ମାଆ

ଶୁଭ୍ରଜିତ୍ ପଟ୍ଟନାୟକ
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

କଥାରେ ଯାହାଙ୍କ ଅମୃତ ଝରେ
　　ଯାହାଙ୍କ ମମତା ମନରେ ଭରେ
କେହି ନୁହେଁ ସେ ତ ଆମରି ମାଆ
　　ଦୁଃଖେ ଓ ସୁଖେ ଯେ ଆମରି ସାହା ।

ଦୁଷ୍ଟାମି କଲେ କରନ୍ତି ଶାସନ
　　ମୁହଁ ଶୁଖିଗଲେ ଜାଣନ୍ତି ମନ ।।
ଆଦର କରନ୍ତି ନ ଭାବି ଆନ
　　ଆସନ ପକାଇ କରନ୍ତି ଧ୍ୟାନ ।।
ତାଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ
　　ସଦା ଭରିଦିଏ ମନେ ହରଷ ।।
ତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଯିବୁ ଅଳପ ଦିନେ
　　ଭାବି ପଛ କଥା କାନ୍ଦଇ ମନେ ।।

ତାଙ୍କରି ଶରଧା ତାଙ୍କ ସେନେହ
　　କିଏ ଅବା ଆଣି ଆମକୁ ଦେବ ?
ଏହି ଆଶା ଆମ ପୂରଣ ହେଉ
　　ମା'ଙ୍କ ଆଶିଷ ଆମ ପାଶେ ଥାଉ ।

ତୁମ ଆଦେଶର ଅପେକ୍ଷାରେ

ରାକେଶ କୁମାର ବେହେରା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଯୋଗ୍ୟ କରାଅ ମୋତେ ହେ ଦିବ୍ୟଜନନୀ
　　ତୁମରି ପଥକୁ ରହିଛି ମୁଁ ଚାହିଁ ।।

ଅନ୍ତରରେ ମୋର ଭରିଦିଅ ସୁଷମା
　　ମନରେ ମୋର ନ ରହୁ ଚଞ୍ଚଳତା ।।

ସଦା ହୋଇ ରହିଥିବି ତୁମ ଶିଶୁ
　　ବିପଦ ଆପଦ ଯାହା କିଛି ଆସୁ ।।

ଯିବି ନାହିଁ ଅବାଟରେ କେବେ ମୁହିଁ
　　ସଦା ଚାହିଁଥିବି ତୁମ କୃପା ପାଇଁ ।।

ସେବାରେ ମୁଁ ତତ୍ପର ହେବି ତୁମ ପାଇଁ
　　ତୁମ ଆଦେଶକୁ ରହିବି ମୁଁ ଚାହିଁ ।।

ମାଆ

ଏ. ସୋନିରାଣୀ
୯ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଅନ୍ଧକାରେ ଭରା ମରୀଚିକା ଗର୍ଭେ
ପୁଣି ଅଚେତନର ଭୟଙ୍କର ଗର୍ଭେ
କାଳରାତ୍ରର ଘନ କୋଳାହଳେ
ଅବତରିଲେ ସେହି ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତିଭୂ
ଶାଶ୍ୱତ ରୂପେ ଉଭା
ଅନନ୍ତଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଅନୁପମ .... (୧)

ଆଗମନେ ତାଙ୍କ ବିସ୍ମରିଲା ଧରା
କଳା କାରୁଣିମା ପୁଣି ଅତୀତର ଧାରା
ଲୁପ୍ତ ହେଲା ସବୁ ମିଥ୍ୟାମାୟା କାରା
ଆନନ୍ଦେ ନୃତ୍ୟରତ ହେଲା ଧରିତ୍ରୀ
ଉଭାସିଲେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ
ପ୍ରେମର ମଧୁର ପ୍ରଭୁ .... (୨)

ଥିଲା ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଧରା ବ୍ୟାକୁଳିତ
ପାଇ ତାହାଙ୍କୁ ହେଲା ଆନନ୍ଦେ ଉନ୍ମତ୍ତ
ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁର ଅସୀମ ପାରାବାର ପରେ
ରୋମାଞ୍ଚିତ ହେଲା ତୃଷାର୍ତ୍ତ ହୃଦୟରେ
ଝଲସି ଉଠିଲା ପ୍ରାଣେ
ଦିବ୍ୟାନନ୍ଦର ମଧୁର ସ୍ପନ୍ଦନ .... (୩)

ମହକିଲା ସବୁ, ଅଜଣା ଫୁଲର ବାସେ
ସତେଯେଣେ ଆଗମନେ ପୁଷ୍ପ ପାରିଜାତ
ସ୍ୱର୍ଗର ପୁଣି ଏହି ଅଭୁତ ଆଗମନ !
ବହିଗଲା ମନ୍ଦାକିନୀ ସବୁରି ହୃଦୟେ
ଉଭା ହେଲେ ଆସି
ମଧୁମୟୀ ଦିବ୍ୟ ଜନନୀ .... (୪)

ଶ୍ରୀମୁଖେ ଶୋଭୁଥିଲା ଅମରତ୍ୱ ହାସ୍ୟ
ଦର୍ଶନେ ହେଲା ବେଦନାର୍ତ୍ତ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ
ଉତରି ଆଣିଲେ ସେହୁଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଜୀବନେ
ସ୍ୱର୍ଗର ଏକ କାରୁଣିକ୍ୱେ ଭରା
ହୋଇଲା ନାମିତ ପୁଣି
ନବଚେତନାର ଅତିମାନସ ! .... (୫)

ଏହି ଜଗତରେ ନୂତନ ଜୀବନ
କଲେ ଅଙ୍କୁରିତ ଶାଶ୍ୱତ ମହାନ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣେ ପ୍ରେମ ଧରା ବିକେ କଲା
ଜ୍ଞାନ ଆନନ୍ଦ କ୍ଷମା ଦିବ୍ୟ ଗୁଣେ ଭରା
ସନ୍ତାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ
ଝରି ପଡୁଥିଲା ଅମୃତ
ଜନନୀଙ୍କ ସେହି ମଧୁଝରା ହସେ ! .... (୬)

— "କେବଳ ପରମପ୍ରଭୁ ହିଁ ଆମର ସମସ୍ତ ପ୍ରେମ ଲାଭ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ସେ ଆମକୁ ତାହା ଶତ ଗୁଣରେ ପୁନଃ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।"

— ଶ୍ରୀମା

ଚେଷ୍ଟା କରିବା

ସୁନୀତା ସାହୁ
୯ମ ଶ୍ରେଣୀ

କର୍ମକରେ ଫଳ ପ୍ରତି ଆଶା ଯେ ନ ରଖେ
ସମ୍ଭାବନା ଦେଖାଯାଏ ସେହି ଜୀବ ପାଖେ ।।

ସମର୍ପଣ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରୁଥିବ ଯିଏ
ଜଡ଼ ସଂସାରେ ଛନ୍ଦି ହେବ ନାହିଁଟି ସିଏ ।।

କଳିଯୁଗେ ମାତୃନାମ ସ୍ମରଣେ ଯେ ଲୋକ
ସଂସାର ରୂପକ ମାୟାରୁ ହୁଏ ସେ ମୁକ୍ତ ।।

ସଂଯମାଚରଣେ ହୁଏ ଆତ୍ମା ଆବିଷ୍କାର
ଏଥିପାଇଁ ଦୃଢ଼ ସଙ୍କଳ୍ପ ଏକା ହିଁ ସାର ।।

ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣେ ଯେ ଧରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ମାର୍ଗ
ଏଥିପାଇଁ ଲୋଡ଼ାଅଛି ଅଭ୍ୟାସ ବୈରାଗ୍ୟ ।।

ଅମୃତଙ୍କ ସନ୍ତାନ ଆମେ ସତ୍‌ପଥେ ଯିବା
ଆପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ ରଖି ଚେଷ୍ଟା ଯେ କରିବା ।।

ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପାଇବା ଏତେ ସହଜ ନୁହେଁ
ଚେଷ୍ଟା କରିବା ନ ଥକି ଜୀବଥିବା ଯାଏଁ ।।

ମୋ ମାଆ

ଇପ୍‌ସିତା ମହାନ୍ତି
୯ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପଣତ କାନିରେ ଯା'ର ଅସୁମାରି ସ୍ନେହ
ମମତାରେ ଭରା ଯା'ର କୋମଳ ହୃଦୟ
କଥାରେ ଝରଇ ମହୁ ହସେ ଫୁଟେ ଫୁଲ
ମୋ ମାଆ ତ ଦୁନିଆରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ।।

X X X

ମମତାରେ ବାନ୍ଧିଦିଏ ଦିଏନାହିଁ ଦୁଃଖ
ଦୁଃଖହାରି ଆଣିଦିଏ ଜୀବନରେ ସୁଖ
ପାରିବିନି ଶୁଝି ମାଆ ମମତାର ମୂଲ
ମୋ ମାଆ ତ ଦୁନିଆରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ।।

X X X

ମା'ଠାରୁ ଆଉ କିଏ ବା ଅଛି ଆପଣାର
ମା' ବିନା ଦିନରାତି ସବୁ ପରା ଅନ୍ଧାର
ମା'ର ସୁନ୍ଦର ବଚନ ଅମୃତର ତୁଲ
ମୋ ମାଆ ତ ଦୁନିଆରେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ।।

ମା' ନାମ

ଏ. ସାଗର
୮ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମା' ନାମରେ କି କୁହୁକ ଅଛି
ପ୍ରେମର ଡ଼ୋରିରେ ବାନ୍ଧି ଦେଉଛି ।

ମା' ଡ଼ାକରେ କି ମମତା ଅଛି
ସନ୍ତାନ ସଙ୍ଗରେ ମାଆ ଖେଳୁଛି ।

ମା' ଜପରେ କି ପୀରତି ଅଛି
ହୃଦୟ ସଦା ମା' ନାମ ଜପୁଛି ।

ମା' ଭିତରେ କି ଶକତି ଅଛି
ଅନ୍ତରେ ସର୍ବଦା ଯୋଗ ହେଉଛି ।

ମା' ମନ୍ତ୍ରରେ କି ଔଷଧି ଅଛି
ରୂପାନ୍ତର କ୍ରିୟା ଆପେ ଚାଲିଛି ।

ମା'ର ପରଶ ପାଇଛି ଯିଏ
ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦଙ୍କୁ ପାଇଛି ସିଏ ।

ଫେରନ୍ତା କି ପିଲାଦିନ !

ଏନ୍. ଭଗବାନ
୯ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ପିଲା ଦିନଟି
ପୁଣି ଆସନ୍ତା ଫେରି
ହସିଖେଳି ମାଆ କୋଳରେ
ମୁଁ ଯେ ପଡନ୍ତି ଶୋଇ ।୧।

ବାପା ହାତ ଧରି ବୁଲନ୍ତି
ମୁଁ ଯେ ଦାଣ୍ଡ ଦୁଆରେ
ଚକୋଲେଟ୍ ପାଇଁ କାନ୍ଦନ୍ତି
ବସି ଅଗଣା ଘରେ ।୨।

ସକାଳ କଳସ ଭାତକୁ
ମାଆ ରାନ୍ଧି ଯତନେ
ଆଳୁ ସଂଗେ ଦେବେ ଖୁଆଇ
ଦେଇ ଚୁମ୍ବନ ଗାଲେ ।୩।

ସଂଜ ହେଲେ ମୁଁ ଖେଳନ୍ତି
ଜହ୍ନ ସଂଗରେ ହସ
ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ିରେ ମୁଢ଼ି ଖାଆନ୍ତି
ଜେଜୀ କୋଳରେ ବସି ।୪।

ଆମର ମିତ

ଗୋପାଲକ୍ରୀଷ୍ଣା ପୋଦଲ
୮ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଗଛଟିଏ ମୁଁ ଯେ ଜଗତ ଜନ ଉପକାରୀ,
ସଦା ଉପକାର ମୁଁ ଯେ କରିଥାଏ ସବୁରି ।।
ଜାଣିଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନଟି ମୋର,
କାଟିଦେଲେ ମୋତେ ଜଗତ ହେବ ନାରଖାର ।।

ମୋତେ କାଟ ନାହିଁ (୨)

ଜନହିତ ପାଇଁ ବର୍ଷାକୁ ଡାକିଥାଏ ମୁହିଁ,
ଗ୍ରୀଷ୍ମର ଖରାବେଳେ ବାଟୋଇଙ୍କୁ ଦିଏ ଛାଇ ।।
ମୋତେ କାଟନାହିଁ ଜମା ମୋତେ କାଟନାହିଁ ଭାଇ,
ଫୁଲ ଫଳ ସଙ୍ଗେ ତୁମକୁ ଦେଉଥିବି ଛାଇ ।।

ମୋତେ କାଟନାହିଁ (୨)

ଅମ୍ଳଜାନର ଗନ୍ତାଘର ଅଟେ ମୁଁ ଜଗତେ,
ଫୁଲ ଫଳେ ମୁଁ ଭରା ସବୁପ୍ରାଣୀଙ୍କ ହିତେ ।।
ସବୁଜିମାରେ ପୃଥିବୀ ମାତା ଦିଶେ ସୁନ୍ଦର,
ମିତ୍ର କର ମୋତେ ହେ ଭାଇ ଭଉଣୀଏ ମୋର ।।

ମୋତେ କାଟନାହିଁ (୨)

ଜୁନ୍ ୧, ୧୯୧୪

— ''ସର୍ବଜୟୀ ହେ ଦିବ୍ୟ ପ୍ରେମଶକ୍ତି, ଏ ବିଶ୍ୱର ତୁ ହିଁ ଏକଛତ୍ର ଅଧୀଶ୍ୱର, ତୁ ହିଁ ତା'ର ସ୍ରଷ୍ଟା, ତାର ତ୍ରାଣକର୍ତ୍ତା, ତୋରି କଲ୍ୟାଣରୁ ସେ ଉଠିଆସିଛି ଆଜି ଅନ୍ଧକାରର ଗର୍ଭରୁ, ଆଉ ତୁ ହିଁ ତାକୁ ନେଇଚାଲିଛୁ ତା'ର ସନାତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗରେ ..... ।''

— ଶ୍ରୀମା

ଝରଣା

କେ. ଶୁଭଶ୍ରୀ
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

କୁଳୁ କୁଳୁ ହୋଇ ଝରଣା ଗାଏ ତା' ମନ ଗୀତ
ସଭିଙ୍କୁ କରେ ମୋହିତ ସେ ହୋଇଣ ମନ ମିତ ।।

ପର୍ବତର ବୁକୁ ଚିରି ଆସିଥାଏ ଝରିଝରି
ଧରଣୀର ବୁକୁ ପରେ ଯାଏ ବହି ଥିରିଥିରି ।।

ମନେ ଭରି ଦୁଃଖ ରାଶି ତା' କୂଳରେ ଚାଲେ ବସି
ଧୋଇଦିଏ ଦୁଃଖ ସବୁ ତରଙ୍ଗରେ ହସିହସି ।।

ଜନ ଜୀବନେ ଶୀତଳ ସୁମଧୁର ଜଳ ଦେଇ
ସେ ଦୁଃଖକଷ୍ଟ ଆଉ ପିପାସାକୁ ଦିଏ ମେଣ୍ଟାଇ ।।

ଜଗତ ଜନ ତ୍ରାହି ତା'ର ଏ ମହତ ଦାନ ପାଇଁ
ମୋର ଶତ କୋଟି ପ୍ରଣାମ ଘେନ ମା' ମହାମାୟୀ ।।

ପବିତ୍ର କର ମୋ ମନ

କେ. ଶୁଭଶ୍ରୀ
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମା' ତୁମ ନାମ ଜପକଲେ ପବିତ୍ର ହୋଇଯାଏ ମନ
ତୁମ କୋଳେ ଶୋଇଗଲେ ବିପଦ ହୋଇଯାଏ ଲୀନ ।।

ତୁମରି କରୁଣାର ବଳେ ସବୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଇ
ତୁମରି ପଣତର ତଳେ ମା' ମୋତେ ଦିଅ ଘୋଡ଼ାଇ ।।

ତୁମରି ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ମା'ଗୋ ମୋତେ ଆଶ୍ରୟ ଦିଅ
ତୁମରି ଦିବ୍ୟ ପଥପରେ ମୋତେ ମା' ଚଲାଇ ନିଅ ।।

ଡାକୁଛି ମା' ଡାକିବି ଏ ସାରା ଜୀବନ ନାମ ତୁମରି
ମା'ଗୋ ଆଉ କିଛି ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ଜୀବନରେ ମୋହରି ।।

ପ୍ରାର୍ଥନା ଏକ ଶିଶୁର

ଇ. ଧନୁର୍ଜୟ
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମାଆ ତୁମେ ମୋର ପାଶେ ରହିଥାଅ
ଲୋଡ଼ାନାହିଁ ମୋର ଧନ
ଟଙ୍କା ପଇସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ
ଦିଅ ମୋତେ ଦିବ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ।।

କରିଦିଅ ମୋତେ ସରଳିଆ ଶିଶୁ
ରହିଥିବି ତୁମ ପାଶେ
ଭରିଦିଅ ମୋତେ ଦିବ୍ୟଗୁଣେ ତବ
ଆସିଛି ମୁଁ ତୁମ ପାଶେ ।।

କୃପାକର ମୋତେ କୃପାମୟୀ ତୁମେ
ଚାଲିବି ମୁଁ ତୁମ ପଥେ
ତୁମ ଚଲାପଥ ହେଲେ କଣ୍ଟକିତ
ଥକି ଯିବି ନାହିଁ ବାଟେ ।।

ତୁମରି ସେବାରେ ଜୀବନ ମୁଁ ଦେବି
ତୁମେ ହେବ ମୋର ସାଥୀ
ତୁମରି ଆଶିଷ ସଦା ପାଉଥିବି
ତୁମ ନାମ ଜପି ଜପି ।।

ଗଛ ଆମର ଉପକାରୀ

ଆଲିସାରାଣୀ ବେହେରା
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଗଛ ନାଆଁଟି ଶୁଣିଲେ ମୋତେ ଲାଗଇ ବଡ଼ ମଜା
ସେ ପରା ଆମ ସଭିଙ୍କ ସାଥୀ, ସବୁଜ ଦେଶ ରାଜା ।

ସେ ପଥଶ୍ରାନ୍ତ ପଥିକଟିକୁ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ରଖେ
ତାହାରିଠାରୁ ଔଷଧ ପାଇ ରୋଗୀ ଜୀବନ ରଖେ ।

ଗଛରେ ଫୁଲ ଫୁଲେଇ ହୋଇ ସବୁରି ମନ ହରେ
ଠାକୁର ପାଖେ ଫୁଲଟି ଯାଇ ଦୁଃଖୀର ଦୁଃଖ ହରେ ।

ମଞ୍ଜି ଭିତରେ ଗଛ ଜୀବନ ଲୁଚିଣ ରହିଥାଏ
ସେ ଗଛ ପରା ଆମକୁ ଫୁଲ ଫଳ ଯୋଗାଇ ଦିଏ ।

ଭାରି ସୁଆଦ ଜାତିଜାତିକା ଫଳେଇ କେତେ ଫଳ
ଆମକୁ ସିଏ କରେ ବଳୁଆ ଶରୀରେ ଦେଇ ବଳ ।

ଗଛ ଦିଏ ଅମ୍ଳଜାନ ବଂଚିଅଛି ପ୍ରାଣୀ ଜୀବନ
ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ପ୍ରାଣୀ ଯୋଗାଏ ଦେଇ ତ ପ୍ରତିଦାନ ।

ମଞ୍ଜିରୁ ଯେ ଗଛ, ଗଛରୁ ଯେ କାଠ ଦିଏ ଜାଳେଣି
ଏହି ସଂସାରେ ବଂଚିଛୁ ବଂଚିବୁ ଆମେ ସବୁ ପ୍ରାଣୀ ।

ଗଛଠାରୁ ଆମେ ଏହି ଭଲ ଗୁଣ ସବୁ ଶିଖିବା
ଗଛମାନଙ୍କ ବନ୍ଧୁହୋଇ ସାରାଜୀବନ ବଂଚିବା ।

ଗଛ

ଆଦର୍ଶ ପଟ୍ଟନାୟକ
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଗଛ ଯୋଗୁଁ ଧରା ଦିଶେ ସୁନ୍ଦର
ପରମ ମିତ୍ର ଅଟେ ଗଛ ଆମର ।।

ଗଛଟିଏ ଲଗାଇ ଆମେ ଯତନ ନେବା
ବଡ଼ ହେଲେ ଫୁଲ ଫଳ ପାଇବା ।।

ଗଛର ଡ଼ାଳରେ ପକ୍ଷୀଏ କରନ୍ତି ବସା
ପକ୍ଷୀଙ୍କ ବାସପାଇଁ ସେ ଭରସା ।।

ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ ତା' ଅଙ୍ଗେ ରହିଛି ପୂରି
ପବନେ ମନ ପ୍ରାଣ ଯାଏ ଭରି ।।

ଗଛ ଲଗାଇବା ଆମ ମହତ ପଣିଆ
ପିଜୁଳି, ପଣସ ଆଉ ନଡ଼ିଆ ।।

ଜଗତେ ବଢ଼ାଇବା ଆମେ ବଣ ଜଙ୍ଗଲ
ସବୁରି ସେ କରିଥାଏ ମଙ୍ଗଳ ।।

ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ

ଆଲୋକ ସେଠୀ
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ଜୟ ଜୟ ସର୍ବଦେବମୟ ଗୁରୁ
ପ୍ରଭୁ ତୁମ ପାଦପଦ୍ମ କଳ୍ପତରୁ
ଜନ୍ମ କର୍ମ ତୁମ ଦିବ୍ୟତାରେ ଭରୁ ।।

ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ସଂସାର ମାୟା କାରାଗାର
ଘନ ଅନ୍ଧକାର ମହା ଭୟଙ୍କର
ଅସହାୟେ ହୁଅ ହେ ସଦା ସହାୟ ।।

ପ୍ରଭୁ ତୁମେ ଏକା ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ ସାର
ଖୋଲି ଦିଅ ତୁମେ ସତ୍ୟର ଦୁଆର
ନ ରହୁ ମିଥ୍ୟାର ଟିକେ ବି ଜୁଆର ।।

ତୁମେ ସତ୍ୟ ତୁମେ ସନାତନ
ତୁମ ଚରଣଟି ନିତ୍ୟ ବୃନ୍ଦାବନ
ସବୁରି ହୃଦୟେ ଭର ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ।।

ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଡି. ସୌରଭ
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ପ୍ରଭୁ ଚିତ୍ର ବିନା କେବେ ବଞ୍ଚିପାରେନା
କିନ୍ତୁ ବାପା କହନ୍ତି ତୁ ଜମା ଚିତ୍ର କରନା ।।

ଚିତ୍ରର ଉତ୍ସ ଯେବେ ମନେ ଉଙ୍କିମାରେ
ଅତି ସରାଗରେ ମୁଁ ଲୁଚାଇ ଚିତ୍ର ବସି କରେ ।।

ହେବାକୁ ମୁଁ ଡାକ୍ତର ବାପା ଦିନ ରାତି ଭାବୁଛନ୍ତି
କିନ୍ତୁ ମୋ ମନେ ଚିତ୍ରର ଢେଉ ସବୁ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗନ୍ତି ।।

ମା' ତୁମ ଅପାର କରୁଣାରୁ ମୋର ଚିତ୍ର ଭଲ ହୁଏ
କୃପାକର ଯେପରି ମୁଁ ଡାକ୍ତର ଓ
ଚିତ୍ରକର ଉଭୟ ବି ହୁଏ ।।

ଖେଳ ଭୁଲି ମୁଁ ଚିତ୍ର କରିବାକୁ ଅଧିକ ଭଲପାଏ
ଶତ ଶତ ଚିତ୍ରପଟ ମୋ ଭାବନାରେ ଆସିଯାଏ ।।

ଚିତ୍ର କରିବାର ବ୍ୟାକୁଳତା ମୋ ମନୁ ପ୍ରଭୁ ନ ମରୁ
ଚିତ୍ର ବିନା ମୁଁ ହେବି ସମାଜରେ ଏକ ଭୀରୁ ।।

ଅନ୍ନ ମୁଠାଏ ପାଇଁ ଜୀବନରେ ଯେଉଁ କର୍ମ ବି କଲେ
କିନ୍ତୁ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କୁଥିବି ମୁଁ ସଞ୍ଜ ଓ ସକାଳେ ।।

ଜୀବନର ଶେଷ ଯାଏଁ ମୁଁ ଚିତ୍ର କରୁଥିବି
ଯେତେ ଭୁଲ୍‌ଭଟକାକୁ ମୁଁ ଚିତ୍ରରୁ ଶିଖିବି ।।

ଗଛ କାଟ ନାହିଁ

ପି. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ଗଛଟିଏ ମୁଁ ଯେ କେଡ଼େ ଉପକାରୀ
ତୁମେମାନେ ଜାଣିନାହଁ
ଅତି ହିଁ ନିରୀହ ଜୀବନଟି ମୋର
କାଟନାହିଁ କାଟନାହିଁ ।

ଗଛ ମୂଳ କାଣ୍ଡ ପତ୍ର ଆଉ ଫୁଲ
ସବୁ ଯେ ତୁମରି ପାଇଁ
ତୁମ ପାଇଁ ବର୍ଷା ଡ଼ାକି ଆଣେ ମୁହିଁ
ଖରାବେଳେ ଦିଏ ଛାଇ ।

ସରସ ସୁନ୍ଦର ଜୀବନ ମୋହର
କେବଳ ତୁମରି ପାଇଁ
ମୋ ଜୀବନ କିନ୍ତୁ ନୁହେଁ ମୂଲ୍ୟହୀନ
ଜାଣିଥାଅ ତୁମେ ଭାଇ ।

ଜାଣିଶୁଣି କାତର ହେଉଛ କାହିଁ
ନିରୀହ ଗଛଟି ମୁହିଁ
ଦୁର୍ଘଟଣା ଅଛି ତୁମରି ଜୀବନେ
କାଟନାହିଁ କାଟନାହିଁ ।

— "ଆଦର୍ଶ ମନୋଭାବ ହେଲା କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କର ହେବା, କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ସର୍ବୋପରି କେବଳ ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ଶକ୍ତି, ଶାନ୍ତି ଓ ତୃପ୍ତି ଆଶା କରିବା । ଭଗବାନ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବ-କୃପାମୟ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦିଗରେ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ସେ ସବୁକିଛି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି ।"

— ଶ୍ରୀମା

ସତ୍ୟ

ଜି. ଗୁଣମଣି
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ଚାଲ ସତ୍ୟରେ ଆମେ ବଂଚିବା
ସତ୍ୟରେ ଆମେ ବଂଚିବା ।୦।

ଜୀବନର ଧାରା ସତ୍ୟମୟ ହେଉ
ଜୀବନ ଆମର ସୁଧାମୟ ହେଉ
ମାତୃକୃପା ବଳେ ସବୁ ହୋଇଯାଉ ।୧।

ଲା ..... ଲା ..... ଲା .....
ଚାଲ ସତ୍ୟରେ ......

ଜୀବନ ଆମର କଣ୍ଟକିତ ପଥ
ସତ୍ୟ ବିନା ନାହିଁ ବଂଚିବାର ବାଟ
ମିଥ୍ୟାକୁ ତଡ଼ିବା ମିଳାଇବା ହାତ ।୨।

ଲା ..... ଲା ..... ଲା .....
ଚାଲ ସତ୍ୟରେ ......

ମାଆଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
ମାଆଙ୍କ ଆଶିଷ ସବୁବେଳେ ନେବା
ତାଙ୍କର ଆମେ ସଦା ଟେକ ରଖିବା ।୩।

ଲା ..... ଲା ..... ଲା .....
ଚାଲ ସତ୍ୟରେ ......

ଗଛର ମହତ୍ତ୍ୱ

ଜି. ତରୁଣ
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ପଥିକଟିଏ ବିଶ୍ରାମ ପାଇଁ
ଖୋଜେ ଗଛର ଛାଇ
ପରଜାପତି ଫୁଲ ଗଛରେ
ଝୁଲେ ଆହାର ପାଇଁ ।୧।

ଗଛର ଫଳ କେଡ଼େ ମଧୁର
ଭୋକକୁ ଦୂର କରେ
ଅମ୍ଳଜାନ ଜଗତେ ଦିଏ
ଜୀବର ପ୍ରାଣ ରଖେ ।୨।

ଗଛକୁ ଆମେ ଦେବା ଲଗାଇ
ସବୁ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ହିତେ
ତା' ମୂଳେ ଜଳ ଦେବାରେ ଢ଼ାଳି
ଭୁଲିବା ନାହିଁ ତିଳେ ।୩।

ସବୁଜ ଧରା ଗଢ଼ରେ ଯାଇ
ଜଗତ ହିତ ପାଇଁ
ପ୍ରକୃତି କୋଳକୁ ଫେର ଭାଇ
ଧରାର ରକ୍ଷା ପାଇଁ ।୪।

ମାତୃକୃପା

ଆଦିତ୍ୟରାଜ୍ ପାଢ଼ୀ
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ତୁଣ୍ଡେ ରହୁ ସଦା ତାଙ୍କରି ନାମ
ମନେ ରହୁ ସଦା ତାଙ୍କରି ଧ୍ୟାନ ।

ଆଖି ଦେଖୁ ସଦା ତାଙ୍କରି ଛବି
କାନ ଶୁଣୁ ସଦା କଥା ତାଙ୍କରି ।

ମୁଖ କହୁ ସଦା ତାଙ୍କରି ବାଣୀ
ହାତ କରୁ ସଦା କାମ ତାଙ୍କରି ।

ପାଦ ଚାଲୁଥାଉ ତାଙ୍କରି ପଥେ
ମାତୃକୃପା ଥାଉ ଆମରି ସାଥେ ।

ଦିବ୍ୟପଥର ପଥିକ

ଜି. ସୁଦର୍ଶନ
୬ଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ

ଚାଲରେ ଆମେ ଦିବ୍ୟପଥର ପଥିକ ହେବା
ଦିବ୍ୟତାରେ ଆମେ ବଂଚିବା

ସତ୍ୟପାଇଁ ଆମେ ଜୀବନ ଦେବା
ଏ ଦେଶରୁ ମିଥ୍ୟା ତଡିବା

ମା'ଙ୍କଠାରୁ ଆମେ ଆଶୀର୍ବାଦ ନେବା
ମା'ଙ୍କର ଚରଣ ସେବିବା

ମା'ଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଜୀବନ ବିତାଇବା
ମା'ଙ୍କର ନାମକୁ ଜପିବା

ମା'ଙ୍କ କର୍ମ ହେଉ ଆମ ଜୀବନ ବ୍ରତ
ଲୁଚିଯିବ ଆମ ଅତୀତ

ମା'ଙ୍କ ଖୁସିରେ ହେବରେ ଆମର ଖୁସି
ଆମେ ହେବା ସବୁ ସାହସୀ

ମା'ଙ୍କର ନିଷ୍ଠାପଥ ପରେ ଚାଲିବା
ସତ୍ୟର ଜଗତ ଗଢ଼ିବା ।

ସତ୍ୟ

ପ୍ରସାଦ କୁମାର ଦାସ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଦୁନିଆରେ ଆମେରେ ସତ୍ୟପଥେ ଚାଲିବା
ମିଥ୍ୟା ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିକାନେ କହିବା ।।

ଯେବେରେ ସତ୍ୟର ବାରତା ବିତରିଯିବା
ମିଥ୍ୟାକୁ ତେବେରେ ଯାଇ ହଟାଇ ପାରିବା ।।

ମିଥ୍ୟା ସାଥେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ମନରୁ ଦେବା ତଡ଼ି
ସତ୍ୟ ସଦା ସତ୍ୟହୋଇ ବିଶ୍ୱରେ ଯିବ ମାଡ଼ି ।।

ପ୍ରତି ମୁଖରୁ ସତ୍ୟବାଣୀ ଆମେ ଶୁଣିବା
ମା'ଙ୍କର ଇଚ୍ଛାକୁ ଆମେ ପୂରଣ କରିବା ।।

ବିଶ୍ୱ ବଗିଚାରେ ସତ୍ୟର ଫୁଲ ଫୁଟିବ
ତା' ମହକ ବିଶ୍ୱରେ କେବଳ ଚ଼ହଟିବ ।।

ମୁଁ କୋଇଲିଟିଏ ହେବି

ରୂପାଲି ସାହୁ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

କୋଇଲି ସମ ସ୍ୱର ଦିଅ ମା' ମୋତେ
କୋଇଲିର ଶାନ୍ତ ଭାବ ଦିଅ ମୋତେ ।।

ଗଛ ଡ଼ାଳରେ ବସି ମା'ଙ୍କୁ ଡାକିବି
ମୁକ୍ତ ଆକାଶେ ଉଡ଼ି ମା'ଙ୍କୁ ଖୋଜିବି ।।

ନୀଳ ଆକାଶେ ଡେଣା ମେଲି ବୁଲିବି
କୁହୁକୁହୁ ତାନେ ତୁମ ନାଁ ଗାଇବି ।।

କାହାରି ହାତରେ ଦେବି ନାହିଁ ଧରା
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେବି ଖୁସି ମନଭରା ।।

ସବୁରିଙ୍କ ମୁଖେ ଫୁଟାଇବି ହସ
ପାଇତୁମର ସେ ମଧୁର ପରଶ ।।

ଫୁଲର ମହକ

ଡି ସୌରଭ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

କୁସୁମ କଳି ବଗିଚାରେ ଫୁଟେ ଭଳିକି ଭଳି
 ଦେଖି ତା'କୁ ମନ ଆନନ୍ଦେ ଯାଏ ପୁରା ଉଛୁଳି ।।

ସତରେ ଫୁଲ ସଙ୍ଗରେ କେହି ନୁହେଁ ସରି
 ସୁରଭି ବିତରେ ତା'ର ହୃଦୟ ଚିରି ।।

ଫୁଲରେ ଆମ ପ୍ରକୃତି ସାଜିଛି ସୁନ୍ଦର
 ମା' ଚରଣେ ଦେଲେ ଝରେ ଭକତି ଝର ।।

ଫୁଲ ମଧ୍ୟେ ଅଛି କେତେକ'ଣ ଭଲଗୁଣ
 ଫୁଲଠାରୁ ଶିଖିବା ହେଲା ମହତ ପଣ ।।

ଫୁଲପରି କୋମଳ ହେଉ ମୋର ହୃଦ
 ଫୁଲପରି କୁସୁମିତ ହେଉ ମୋ ଶବ୍ଦ ।।

ଏକା ଫୁଲର ମହତ କବି ବୁଝିଥାଏ
 ଫୁଲ ତା' ମହକ ସଦା ଜଗତକୁ ଦିଏ ।।

ହେବୁ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ

ଏମ୍. ଗାୟତ୍ରୀ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ହେବାକୁ ଚାହୁଁ ଯୋଗ୍ୟ ସନ୍ତାନ
ତୁମେ ଦିଅ ଶୁଭ ବୁଦ୍ଧି ଜ୍ଞାନ
ଆମେ ତୁମ ପାଇଁ ହେଲୁ ଜନ୍ମ
ଆମେ କରିବୁ ମା' ତୁମ କର୍ମ ।

 ଆମେ ତୁମ ସେବା କରିବାକୁ
 ଆସିଛୁ ପରା ତୁମ ପାଖକୁ
 ଆମେ ତୁମକୁ ଭକ୍ତିରେ ଡାକୁ
 ତୁମେ ଦିଅ ଆଶିଷ ଆମକୁ ।

ଆମେ ଡାକୁଛୁ ତୁମକୁ ସଦା
ଆମେ ଜପୁ ତୁମ ନାଁ ସର୍ବଦା
ତୁମେ ଆମକୁ ଶକ୍ତି ଦିଅ ମା'
ଆମେ କରୁ ତୁମକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ମା' ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲ ପାଏ

ପ୍ରସାଦ କୁମାର ଦାସ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

କୋଇଲିର କୁହୁକୁହୁ ତାନରେ ତୁମେ
ତୁମକୁ ମୁଁ ଭଲପାଏ ଜୀବନେ କେତେ ।।

ସବୁବେଳେ ଜପେ ମା'ଗୋ ତୁମରି ନାମ
ଜୀବନେ ନ ଭୁଲି କରିବି ତୁମ କାମ ।।

ତୁମରି ସେବାକରି ମା' ତୁମରି ହେବି
ମୋହମାୟା ବନ୍ଧନଠୁ ଦୂରେ ରହିବି ।।

ସଦା କରୁଛି ତୁମ ପୂଜା ଅରଚନା
ମନରେ ଆସେ ମୋର ଅନେକ ଭାବନା ।।

ଫୁଲଟିଏ ମାଗୋ ମୁହିଁ ହୋଇବି
ସଦା ନିଜକୁ ତୁମଆଡ଼େ ଖୋଲି ଧରିବି ।।

ତବ ଶ୍ରୀଚରଣେ ଏତିକି ଭିକ୍ଷା ମୋର
ମା'ଗୋ ମୋତେ କୋଳେଇ କର ତୁମର ।।

ଶୀତ ଆସିବ

ଏନ୍. ବୌଦ୍ଧାନନ୍ଦ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଅତି ସରାଗରେ ସଜ ହେଉଅଛି
 ଆସିବ କାକର ଶୀତ,
ଶିଶିର ପଡ଼ିବ ଉପହାର ଧରି
 ଧରା ପୁଲକିତ ହେବ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ଆସିବେ ଘରକୁ
 ହରିନେବେ ଦୁଃଖ ଚିନ୍ତା,
ବୋହୂ ଝିଅମାନେ ଲିପାପୋଛା କରି
 ପକାଇବେ ଝୋଟିଚିତା ।
ଘରେ ଘରେ ପୂଜା ହେଉଥିବ ପରା
 ଉଚ୍ଛୁଳିବ ପୁର ପଲ୍ଲୀ,
ଆରିସା କାକରା ମଣ୍ଡା ସରପୁଳି
 ଭୋଗ ହେବ ରସାବଳୀ ।
ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ପରିବା ଫସଲ
 ଆଦ୍ୟ ମଗୁଶିରେ ଶୀତ
ରେଜେଇ କମ୍ବଳ ଗରମ ପୋଷାକ
 ପେଡ଼ିରୁ ବାହାର ହେବ ।
ଛଅ ଋତୁ କ୍ରମେ ଧରାକୁ ଆସିବ
 ଥଣ୍ଡା ବାଆ ଧରି ଶୀତ
ଧରଣୀରାଣୀର ଖିଲିଖିଲି ହସେ
 ମନ ହେବ ଆମ ବଶ ।

ମା'ର ମମତା

ସ୍ୱାଧୀନ ପଟ୍ଟନାୟକ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମା' ତୁମ ବିନା ନାହିଁ କିଛି ମଧୁର
 ତୁମେ ଥିଲେ ପାଶେ ଗୋ ଲାଗେ ଆନନ୍ଦ ।।୦।।
ମା' ସଦା ଗାଉଥିବୁ ତୁମରି ଗାନ
 ଭୁଲିବୁ ନାହିଁ କେବେ ତୁମରି ସ୍ନେହ
ଏ ସ୍ନେହ ଡ଼ୋରି ମମତାର ବନ୍ଧନ
 ହଟିଯିବ ଆମ ମାନ ଅଭିମାନ ।।୧।।
ମା' ତୁମରି କରୁଣା ପାଇବା ପାଇଁ
 ଆକୁଳ ହେଉଛୁ ହେ ତୁମରି ପାଇଁ
ସ୍ନେହମୟୀ ମା'ଙ୍କ ଆରାଧନା ପାଇଁ
 ଆମେ ସବୁ ଛୋଟ ଫୁଲ ହେନା ଯୁଇ ।।୨।।
ମା' ବିଜୟ ପଥେ ଚାଲିବୁ ତୁମ ପାଇଁ
 ସତ୍ୟ ପଥରେ ଚାଲିବୁ ତୁମ ପାଇଁ
ଜୀବନେ ଆସୁ ଯେତେ ଝଡ଼ବତାସ
 ଆମେ କେବେ ବି ହେବୁ ନାହିଁ ହତାସ ।।୩।।
ମା' ତୁମ ବିନା ନାହିଁ ....

ପକ୍ଷୀ ଓ ପିମ୍ପୁଡ଼ି

ଏନ୍. ମନୋଜ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପାହାଡ଼ ପାଖରେ ବହି ଯାଉଥିଲା
କୁଲୁକୁଲୁ ନାଦେ ଝରଣାଟିଏ
ସେହିଠାରେ ଥିବା ଗଛର ଡ଼ାଳେ
ବସା କରିଥିଲା ପକ୍ଷୀଟିଏ ।।

ଦିନେ ଦେଖିଲା ପକ୍ଷୀଟି ଝରଣା ଜଳେ
ଭାସି ଯାଉଥିଲା ପିମ୍ପୁଡ଼ିଟିଏ
ପତର ଛିଣ୍ଡାଇ ପକାଇ ଜଳେ
ପିମ୍ପୁଡ଼ି ପରାଣ ରଖିଲା ସିଏ ।।

ପକ୍ଷୀ ଯେ ରଖିଲା ପିମ୍ପୁଡ଼ି ପ୍ରାଣ
ଶୁଣ ଶୁଣ ହେ ଗୁଣୀ ଜନଗଣ
ପର ଉପକାର ମହତ କରମ
ସ୍ୱାର୍ଥପରତାରେ କିଛି ନ ମିଳେ ଜାଣ ।।

ଫୁଲ

କେ. କିରଣ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ବଗିଚାରେ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲଟିଏ ମୁହିଁ
ଚାରିଆଡ଼େ ବାସ ମହକାଇ ଥାଇ ।।

ସୂରୁଜକୁ ଦେଖି ଦେଖି ମୁଁ ବିକଶଇ
ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଗଳାରେ ମୁଁ ଯାଇ ଝୁଲଇ ।।

ମୁଁ ଥିଲି ଦିନେ ବନେ ଆଉ ନଦୀ ତଟେ
ଫୁଟି ଝଡ଼ିଯାଇ ଧରଣୀରେ ଲୋଟେ ।।

ମୋର ବାସ ଏକା ସେ ଭଅଁର ଜାଣଇ
ମୋତେ ଖୋଜି ଆସେ ତା' ଆହାର
ପାଇଁ ।।

ମୁଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆରାଧନା ପାଇଁ ଜନମିଛି
ଭକ୍ତ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପାଉଛି ।।

ଫୁଟୁଛି ଫୁଟିବି ସଦା ଏ ଜଗତ ପାଇଁ
କୃପାକର ମୋତେ ହେ ଜଗତ ସାଇଁ ।।

ମୋ ବଗିଚା

ଅଂଶୁମାନ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ
୩ୟ ଶ୍ରେଣୀ

ମୋର ନାମଟି ଅଟଇ ରାଜା
ମୋତେ ବଗିଚାଟି ଲାଗେ ମଜା ।

ମୁଁ ଲଗାଇଛି କେତେ ଫୁଲ
ମୋତେ ବଗିଚାଟି ଲାଗେ ଭଲ ।

ପ୍ରଜାପତିଙ୍କର ବସେ ମେଳା
ମୁଁ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ କରେ ଖେଳା ।

ପ୍ରଜାପତିଙ୍କ ଆହାର ମଧୁ
ମୋର ପ୍ରଜାପତି ସବୁ ବନ୍ଧୁ ।

ଏଠି କୋଇଲିର କୁହୁତାନ
ମୋ ମନକୁ ସେ କରେ ହରଣ ।

ଏତ ମହାମିଳନର ସିନ୍ଧୁ
ଏଠି ଝରଇ କରୁଣା ବିନ୍ଦୁ ।

ମୟୂର

ଓମ୍ ବେଦ ପ୍ରକାଶ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମୟୂର ଦିଶଇ ଭାରି ସୁନ୍ଦର,
ପୁଚ୍ଛଟି ତାହାର କି ମନୋହର ।

କାର୍ତ୍ତିକ ଦେବଙ୍କ ଅଟେ ବାହାନ,
ନାଚ଼ରେ ମୋହଇ ଜନଙ୍କ ମନ ।

ମୟୂର ନାଚ଼ରେ ନାଚ଼ଇ ମହୀ,
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ମଥାରେ ମୁକୁଟ ସେହି ।

କଳା ମେଘ ଦେଖି ନାଚେ ମୟୂର,
ଯେମନ୍ତେ ନାଚ଼ନ୍ତି ରାଧା ଓ କୃଷ୍ଣ ।

ମେଘ ମାଳ ମାଳ ଦୂର ଆକାଶେ,
ମୟୂର ପୁଚ୍ଛଟି ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ।

ବିନା ମେଘେ ତା'ର ମୁହଁ ଶୁଖଇ,
ବନ ରାଇଜେ ସେ ତ ଲୁଚ଼ିଥାଇ ।

ଦେବଙ୍କ ପାଇଁ ସେ ଅଟେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ,
ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ ସେ ପରା ଆମର ।

କୁଳୁକୁଳୁ ଝରଣା

କେ. କିରଣ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

କୁଳୁକୁଳୁ ହୋଇ ତ ଝରଣା ଝରେ
ପାହାଡ଼ କୋଳରୁ ଧୀରେ ଧୀରେ ବହେ ।।

ଭାରତ ମାଆର ପାଦ ଧୋଇ ଦିଏ
କେତେଦୂର ଯାଏଁ ସେ ଲମ୍ବେଇ ଥାଏ ।।

ସାବଧାନ ହେଲେ ଶୁଣାଯାଏ ଶବଦ
ତାହା ଦେଖି ଲୋକେ ହୁଅନ୍ତି ଆନନ୍ଦ ।।

ତା' ଜଳ ପିଇବାକୁ ମଧୁର ଲାଗେ
ତା' ନିରିମଳ ପାଣି ଶୀତଳ ଅଟେ ।।

ଖରାଦିନ ଲୋକେ ତା' ପାଣି ପିଅନ୍ତି
ତା' ଶୋଭା ଦେଖିଲେ ଖୁସିରେ ନାଚ଼ନ୍ତି ।।

ତାକୁ ଦେଖି ଲୋକେ ମଜ୍ଜି ଯାଆନ୍ତି
ଘରକୁ ଯିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଥାନ୍ତି ।।

ତା' ଜଳ ଯାଇ ନାଳ ଆଦିରେ ମିଶେ
ସେ ଜଳ ଯାଇ ଶସ୍ୟକ୍ଷେତକୁ ତିନ୍ତାଏ ।।

ସେ ପର୍ବତରୁ ସମତଳ ଯାଏଁ ଲମ୍ବେ
ତାହାର ଜଳ ଯାଇ ସିନ୍ଧୁରେ ମିଶେ ।।

—''ସାଧାରଣ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ବ୍ୟକ୍ତି ତା' ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସୁଚାରୁ ରୂପେ ପରିଚାଳିତ କରିବା । ଆଉ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଲା ଭଗବାନଙ୍କୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ।''

— ଶ୍ରୀମା

ମୁଁ ଶୁଆ କହୁଛି

କେ. ରଶ୍ମି
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମୋ ଦେହଟି ସବୁଜ ରଙ୍ଗର
ନାଲି ଥଣ୍ଟ ମୋ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ।।
ଥାଏ ମୁଁ ଯେ ପଞ୍ଜୁରୀ ଭିତରେ
ମୋତେ ରଖିଥାନ୍ତି ଘରେ ଘରେ ।।
ମୁଁ ନାମ ଜପଧାରୀ ପକ୍ଷୀଟି
କାହାକୁ ଅଜଣା ମୋ ନାମଟି !
ସକାଳ ହେଲେ ମୋ ନିଦ ଭାଙ୍ଗେ
ପ୍ରଭୁ ନାମ ସଦା ଜପୁଥାଏ ।।
ପଞ୍ଜୁରୀରେ ରାମ ରାମ ଗାଇ
ଦିନ ମୋର ବିତେ ତାଙ୍କୁ ଧ୍ୟାୟୀ ।।
ପଞ୍ଜୁରୀରୁ ମୋତେ କାଢ଼ ଯେବେ
ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ଉଡ଼ିବି ତେବେ ।।
ବନେ ଆନନ୍ଦେ ଖାଇବି ଫଳ
ସାଥୀଙ୍କ ସଂଗେ କରିବି ମେଳ ।।
ହୃଦୟଟି ମୋ କେତେ ନିର୍ମଳ
ମୋତେ ତୁମେ କାହିଁ ବନ୍ଦୀ କର ?

ଆସିଲା ଶୀତ

ଓମ୍ ବେଦ୍ ପ୍ରକାଶ
୫ମ ଶ୍ରେଣୀ

ପୌଷ ମାଘ ମାସ ଲାଗଇ ଶୀତ,
ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଆମେ ଗାଇବା ଗୀତ ।।
ପାଣିକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗଇ ଡର,
ନିଆଁକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗେ ଆଦର ।।
ସକାଳ ଖରାରେ ଲାଗଇ ମଜା,
ପିଲାଏ ଖାଆନ୍ତି ଉଖଉଡ଼ା ଗଜା ।।
ସକାଳ ସୁରୁଜ ଭାରି ସୁନ୍ଦର,
ପତ୍ରରେ ପଡ଼ଇ ମୁକ୍ତା ଆକର ।।
ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ ଫୁଟେ ବାରିପଟରେ,
ପ୍ରଜାପତି ବୁଲେ ଆନନ୍ଦମନେ ।।
ଚାଷୀ ମନ ହୁଏ ଭାରି ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ,
ଫସଲ କାଟିଣ ଆଣନ୍ତି ଘର ।।
ଶୀତ ଦିନେ ମିଳେ ବହୁତ ଫଳ,
ଶଗ ରାଇତାକୁ ଜାଉ ପଖାଳ ।।
ଶୀତଦିନ ଅଟେ ଭାରୀ ସୁନ୍ଦର,
ବିଦ୍ୟାଳୟ ମୋର ସରଗପୁର ।।

— "ତୁମେ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ଦରକାର ଯେ ଯଦିଓ ନୀରବ ବାତାବରଣ ବାଞ୍ଛନୀୟ, ବାସ୍ତବ ନୀରବତା ଅନ୍ତରରେ ରହିଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟକିଛି ତୁମକୁ ଚାହୁଁଥିବା ପରିସ୍ଥିତି ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ।"

— ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ

Essay

Story

Poem

English Section

A Bouquet of Prose & Poetry

Discovery of our True Self

- The Mother

["There is nothing but Him. This is what we should repeat to ourselves from morning to evening and from evening to morning, because we forget it at each moment.

There is only Him. There is nothing but Him- He alone exists, there is no existence without Him, there is only Him !] (CWM Vol.10, P-102-03)

"Sri Aurobindo has come to tell us : It is not necessary to leave the earth to find the Truth, it is not necessary to leave life to find one's soul, it is not necessary to give up the world or to have limited beliefs in order to enter into relation with the Divine. The Divine is everywhere, in everything, and if He is hidden ..... it is because we do not take the trouble to discover Him.

We can, simply by a sincere aspiration, open a sealed door in us and find .... that Something which will change the whole significance of life, reply to all our questions, solve all our problems and lead us to the perfection we aspire for without knowing it, to that Reality which alone can satisfy us and give us lasting joy, equlibrium, strength, life ....

The starting-point : to want it, truly want it, to need it. The next step : to think, about all, of that ....

And then ......

One formulates one's aspiration, let the true prayer spring up from one's heart, that prayer which expresses the sincerity of the need. And then ..... well, one will see what happens.

Something will happen. Surely something will happen. For each one it will take a different form."

[CWM : 374-75]

— *"Let us offer our falsehood to the Divine so that He may change it to joyous Truth."*

— **The Mother**

Divine Justice

- The Mother

The vibrations that you emit bring you into contact with corresponding vibrations. If you emit harmful and destructive vibrations, quite naturally you draw corresponding vibrations towards yourselves and that is the real punishment, if you want to use that word; but it does not correspond at all to the divine organisation of the world.

Every action has its consequences, good or bad, but the idea of reward and punishment is a purely human idea and does not at all correspond to the way in which the Truth Consciousness acts.

If the Consciousness that rules the world had acted according to human principles of punishment and reward, there would have been no men left on earth for a long time. When men become pure enough to transmit the divine vibrations without distorting them, then suffering will be abolished from the world. That is the only way.

- [CWM 12 : 379]

The Great Adventure

- The Mother

There are people who love adventure. It is these I call, and I tell them this : "I invite you to the Great Adventure."

It is not a question of repeating spiritually what others have done before us, for our adventure begins beyond that. It is a question of a creation, entirely new, with all the unforeseen events, the risks, the hazards it entails - a real **adventure**, whose goal is certain victory, but the road to which is unknown and must be traced out step by step in the unexplored. Something that has never been in this present universe and that will never be again in the same way. If that interests you ... Well, let us embark. What will happen to you tomorrow - I have no idea.

One must put aside all that has been foreseen, all that has been derived, all that has been constructed, and then ...... set off walking into the unknown. And - come what may ! There.

[From A Diary for All Times]

Divine Judgement

- The Mother

You think that the Divine has a small human judgement ! You must not project human ideas upon the Divine. If you are not sincere, what happens is that your own consciousness is veiled. Take, for example, a man who tells lies; his consciousness gets veiled and after a while, he can no longer distinguish falsehood from truth. He sees images and calls them truth. One who is wicked loses his aspiration, loses his capacity of realisation, loses all possibility of understanding, feeling and realising. That is his punishment.

One puts veils, obstacles between oneself and the Divine. That is how one punishes oneself. The Divine does not withdraw; one makes oneself incapable of receiving him. The Divine does not distribute in this way rewards and punishments, it is not at all like that.

When one is insincere, when one has bad will, when one is a traitor, one punishes oneself instantaneously. Insincere people lose even the little bit of consciousness that would make them know that they are wicked; they become as though unconscious.

They end up by not knowing anything at all any longer.

- [CWM 4 : 21]

Message from The Mother

- "Before dying, falsehood rises in full swing.

Still people understand only the lesson of catastrophe. Will it have to come before they open their eyes to the Truth ?

I ask an effort from all so that it has not to be.

It is only the Truth that can save us, truth in words, truth in action, truth in will, truth in feelings. It is a choice between serving the Truth or being destroyed."

[CWM 13:217]

Who is the Integral Godhead?

S. A. Maa Krishna

"Why do men cling to a religion? Religions are based on creeds which are spiritual experiences brought down to a level where they become more easy to grasp, but at the cost of their integral purity and truth. The time of religions is over. We have entered the age of universal spirituality, of spiritual experience in its initial purity."

The Mother
14th October-1964

"The Divinity mentioned by *Sri Aurobindo* is NOT A PERSON, but a condition to be shared and lived by all those who prepare themselves for it."

The Mother
4th May-1967

"A consciousness lit by a Truth above
Was felt; it saw the light but not the Truth:
It caught the Idea and built from it a world;
It made an Image there and called it God."

Savitri-183

The God of popular Religion is a Power who must do favours to the devotees; they always want something, demand something, expect to get something and their whole life is a perpetual bargain to satisfy their desire. Their idea of Divine is something that knows little more than they do and is at their exclusive service. In Spiritual life this conditional worship is transformed into self-offering, self-giving, self-consecration of what one has, what one is and what one will become. The basis of Spiritual life is an intense need to become one with the Divine, to melt in the Divine, to disappear in the Divine and what is attempted is not miraculous realisations without lasting result filling the world with admiration but by transformation alone that effects a lasting change by full mastery of constantly calling down of the Divine Grace which is the logical, natural and inevitable consequence of intense aspiration, sincere endeavour and firm conviction.

The Divinity visioned by *Sri Aurobindo* is an inherent all pervading Consciousness-Force that does not reject but accepts and transcends the limitation of the personal God of popular Religion, which is a form restricted by his quality, representation, name, personality and is distinguished from all other Deities of other doctrine. The disadvantage of the gospel of personal extra-cosmic omnipotent Godhead who has created and governs this world in most of the religious schools is that they form an unbridgeable gulf between God and man, *Brahman* and the world and the

possibility of man ascending to the status of God becomes remote. The error created by man in his relation with God, a partial manifestation of the Divine, elevates an actual and practical differentiation in Being, Consciousness and Force into an essential division, confusion and ethical difficulty. If man has to ascend to the status of God, then he has to go beyond the paralysing division of the mind where Knowledge is not self-divided, Force is not self-divided, Being is not self-divided and there will be no clash of ideas with other ideas and no opposition of the will or force with other will or force. He has to realise the Integral Godhead primarily as comprehensive Consciousness, *Vijnana*, the force of Oneness and Order, the harmonious law of guiding truth, light and *ananda*, impersonal psychological truth of the Divine Consciousness, *Nirguna Brahman,* has descended here into an evolutionary world of Ignorance and secondarily as apprehensive Consciousness, *Prajnana,* cosmic differentiation, adoration of personal aspect of monotheistic and polytheistic Deities, *Saguna Brahman* and an infinite multiplicity of ignorant and suffering beings unaware of the Self.

The Divine or the *Brahman* of the East or the Absolute of the West has in its nature two sides or two terms of the Being, the fundamental Reality and the Becoming, an effectual Reality; it is only a pure infinite essence that can manifest in infinite ways. It is at once the supreme Person, the Being in its transcendental and cosmic Consciousness and Force, the *Sachchidananda* with infinite Quality and without any Quality, *Saguna* and *Nirguna,* Omnipotent, Omniscient and Omnipresent which informs, embraces and governs all existences, the Controller of all energies, the Conscious in all that is Conscient and Inconscient, the inhabitant of all souls, minds, hearts and bodies, the Ruler and Over-ruler of all works, the Seer and Overseer of all happenings, the Enjoyer of all Delight, the Creator who has built all things in His own being, the All Person of whom all beings are personalities; in His Consciousness-Force He is the Creatrix Divine Mother, a Power and Energy working out of the Being; in His Being He is the Creator Father of all that is; in His Beauty and Joy He is the All-Beloved and All-Lover; in His existence He is the Friend of all creatures; in His dynamism of Will to light and vision and Will to power and works, He is the Master of all action; in His wisdom of state of Knowledge and power of Knowledge, He is the All-Teacher; in His world play He is the Divine Playmate. The Unknowable is something to us supreme, wonderful and ineffable by our mind-created

speech, which continually formulates itself to our consciousness and continually escapes from the formulation it has made; but even when we are most aware of it, we cannot describe it because our language and thought can deal only with the relative. The Absolute does not deny the truth of His own existence but it is so infinitely expansive that no finite positive *iti iti* (It is this, it is that) and finite negative, *neti neti* (It is not this, it is not that) can be formulated which can exhaust It or bind It to the limitation of the definition. So the Divine can be limited neither by formlessness nor by form, neither by unity nor by multiplicity, neither by immobile stable status of Self nor by dynamic mobility of Nature; it can be restricted neither by these illimitable attributes nor by our most affirmative experiences which exceeds all definitions, nor even can it be expressed by our largest conception of original self-concentration of *Sachchidananda.*

Though, the Unknowable is not knowable by the finite mind or to our limited consciousness, it is not altogether and in every way unknowable; it is self-evident to an infinite Consciousness or a knowledge by Identity and the Spiritual Being within us can explore all the ranges of Consciousness from the dark Inconscient plane to the highest plane of *Sachchidananda* to unravel the whole of the Unknowable and its complete Divine manifestation.

The human liberated Soul carries within him the triune Consciousness of the Individual, the Universal and the Transcendent, can alone work out at its critical turning point the movement of the Divine self-manifestation which appears to us as involution and evolution of the impersonal Divine Consciousness between two terms of Ignorance and Knowledge. He is no longer considered as a subordinate or minor circumstance in the Divine Play or *Lila* of the *Nara-Narayana,* but one with the total movement of the Infinite, capable of incarnating Godhead in himself. The individual Soul in Becoming arrives at Infinite Self-Knowledge and All-Knowledge when it knows the Supreme and Absolute as Bliss of Existence, Bliss of Consciousness and Bliss of Force or Will and possesses the Nature and Consciousness of the Transcendent and the Universal, the unity of One Being and all Beings and to live in that Knowledge and to transform his life by evolution of seven-fold Power of Being (*Brahman,* the ancient Seers said is the Matter, is the Life, is the Mind, is the Supermind and is the triune glory of *Sachchidananda*) is his Divine destiny.

OM TAT SAT

The Divine Work and Supermind

S. A. Maa Krishna

"So now I do not mind finishing (the translating into French language) ***The Synthesis of Yoga***. I was little bothered because I have no other books by *Sri Aurobindo* to translate that can help me in *sadhana*: There was only ***The Synthesis (of Yoga)***." [31]

The Mother

"Personally, of all those I have read, it is the book *(**The Synthesis of Yoga**)* that has helped me the most. It comes from a very high and very universal inspiration, in the sense that it will remain new for a long time to come." [32] **The Mother**

The Synthesis of Yoga is the principal *Shastra* of integral Yoga, destined to bring Spiritual revolution on earth. This book is the secret knowledge of Yoga of Self-Perfection pursued by *Sri Aurobindo* from the beginning of His *Sadhana* life at *Pondicherry*, which is activated after one is established sufficiently in the *Karma, Jnana* and *Bhakti Yoga*. After *Sri Aurobindo's* departure *the Mother* continued this Yoga of Self-Perfection for another twenty three years. The most difficult part of *the Mother's Yoga* is identified as the transformation of Subconscient and Inconscient sheath, which is left by Them as unfinished part of Their Supramental Yoga. The highest truth hinted in *The Synthesis of Yoga* is further developed by its other three complementary books that of *The Life Divine, The Mother* and *Savitri*.

The Salient Points:

The book declares firmly that all discord of life can be resolved primarily by union and activation of the static and dynamic aspect of the Divine and secondarily this 'possession of Divine only'[2] can spread beyond the individual Soul Centre to constitute the Divine collectivity. So our principal objective in Yoga is the intensification of Self-concentration through Divine union whose outcome is Self-expansion through objective and subjective Divine work. Again the impersonal Divine union in Spiritual plane is more 'direct liberating force,'[18] than the personal Divine union in Psychic plane and the former has to enlarge itself into highest intensities before the perfection of the latter. The Psychic being fulfils life and work with sevenfold personal Love and Spiritual being with fourfold impersonal Love.

Integral *Karma Yoga* does accept *the Gita's* doctrine of *Karma Yoga* in amended form, which gives importance to transform all (undivine)

work, *sarva karmani,*[11] of three *gunas* into Divine action of *trigunatita*[12] state through Divine union. All active Divine action is the fruit of the passive Divine union. Surface action of three *gunas* is defined as to enter large effort to get little result or it is a tiring labour to work out narrow personal will and desire. Inner Subliminal Yogic action is pursued through creative truth vision and truth hearing, *adesh.* It is a truth action through movement of subliminal Self. Psychic and Spiritual action are the spontaneous Soul/Spirit movement to arrive at large result or a tireless labour to work out vast Divine Will. In the Psychic plane the 'smallest and meanest work'[1] becomes sweet, glad and glorious sacrament. In all action a strange divinity is revealed and lifts all common action by the touch of Psychic love. Each Spiritual action leaves the footprint of God. By the touch of Spiritual force all action turns into a miracle and by this miracle all thing changes. Due to activation of Spiritual Self, the Divine comes unseen to our darker part and curtained by darkness does His transformation work in our mind, life and body. Whereas Supramental action is defined as largest development in shortest possible time and range of action of Supramental man is all earth through activation of universal mind extending over many planes of Consciousness. The highest Divine action can take shape spontaneously, freely, harmoniously and infallibly from the light and force of Spiritual Being in union with the Supramental Being. This integral dynamic activity based on the foundation of immobile passive calmness is identified as the last state of the integral Yoga of Works.

The Central truth of this Yoga is indispensable *Purusha Yajna, Vedantic* sacrifice by becoming one with our Being through pacification of lower mind supported, subordinated and complemented by more powerful *Prakriti Yajna, Vedic* Sacrifice by becoming one with our Nature through activation of higher mind. A mere intellectual seeking to offer our life to the Divine is not sufficient, but this consecration must be seized by the heart as one and only thing desirable and by will as one and only thing to be possessed. These partial, egoistic, effective intermediate means, subsidiary helpful mental surrender and exclusive concentration are temporary necessity and must be superseded by total spontaneous self-giving of multiple Selves and development of all-inclusive Self-concentration.[3] For one who offers his Soul and Nature wholly to the transcendent Divine enjoys the all-inclusive Divine Presence everywhere. His very aspiration, inspiration,

respiration and beating of heart become conscious rhythm of universal sacrifice. His 'great and complete and powerful sacrifice'[25] through adoration of Divine as Creator, Monotheism,[26] adoration of Divine in the multitude of His creation, Polytheism[26] and adoration of Divine as Creatrix Mother, Occultism gets equal importance and reverence; where the former is marked as *Purusha Yajna* and the latter two are *Prakriti Yajna.*

The Gita, a book of *Purusha Yajna,* has categorised *Jnana Yoga* greater than[4] *Karma Yoga* and *Bhakti Yoga* is identified as the highest element[5] of all Yoga. This view has been further developed in integral Yoga which begins, continues and culminates with *Karma Yoga* and at no stage of *Sadhana* one can relinquish work. It further proposes that *Jnana* and *Bhakti* must be willing subordinate and 'automatic servant'[6] of *Karma Yoga* born out of Divine Will or else a *Sadhaka* will 'get encrusted in Spiritual seclusion'[16] and accustoms to purely subjective activity and faces immense difficulty in transforming outer life and the objective world. An integral *Karma Yogi* is a King, Commander, Leader of men and Driver of the Spiritual movement; an integral *Jnana Yogi* is a Pioneer, Scout, Path Finder, illumined liberated Guide and through him Spiritual expedition takes a leap towards future and an integral *Bhakti Yogi* canalises the nectar of Love, Beauty and Delight which is the last destination and the highest secret of Being fulfilling and perfecting the Divine's many fold creation.

Integral *Karma Yoga* and Supermind:

Shastra, the written truth*, Guru,* the extraneous support of Spiritual Influence, *Prachesta,* personal effort *and Kala,* Time are identified as four dispensable aids of integral (*Karma*) Yoga and can be treated as indispensable for the beginners. They have no capacity to transform man but he who wants to change through pursuance Yoga; in him they can extend their abundant help. With the advance of *Yoga* these four aids must be uplifted out of their limitations and carried more swiftly to their absolute state (1) of indispensable 'eternal *Veda* secret in the heart'[7] of every man; (2) of indispensable inner *Guru* in the Psychic plane who is further expanded as *Jagad Guru* in Spiritual plane and *Param Guru* in Supramental plane; (3) the dispensable personal effort and endeavour of mind, heart and body for increase of self-concentration of the whole being known as *utsaha, vyakulata and tapasya* respectively are raised to natural, powerful and spontaneous flowering of the Soul force known as indispensable *Atma*

Shakti and *Adhyatma Shakti*; (4) the dispensable Time is experienced by mind in ignorance is utilised as bank to accumulate Spiritual wealth and calls down the indispensable Timeless state which can wait all infinity to complete the task of integral Yoga.

This integral *Yoga* begins with the persistent triple mental rejection of attachment, ego and desire known as *karma phala tyaga,* proceeds ahead with triple equality of passive mind known as *titiksha, udasinata and nati* and identifies with the Divine through triple consecration of the body, *tamas,* mind, *sattwa* and vital, *rajas* and experiences triple Divine union of oneness of Nature, *Sadrisya or Sadharmya mukti,* identity with the Eternal, *Sayujya Mukti* and luminous indwelling of Soul with the Divine, *Samipya, Salokya Mukti* of *Karma, Jnana and Bhakti Yoga* respectively. After rejecting the fruit of work it further asks to reject the attachment to action and sense of being the doer and worker must disappear. Divine as the doer, master and source of all action demands subordination and service from man either through the egoistic movement of three *gunas* or initiated from a higher and larger plane of vision and motive.

The action of three modes of nature, *gunas*, is identified in *The Gita* and *Savitri* as subjection to three *asuras*[8] and three dwarfs[9] respectively; who seriously restrict men's avenues towards God. All their action of *tamasic, rajasic and sattwic* are *asuric* in Nature. *Sattwa* is the wisest, highest *guna* of the bound Souls and through this increase of *sattwa*, intellect, one can escape into Divine state, *buddhi paratastu sah*.[10] Those who go beyond the *gunas, trigunatita* state, no longer control lower instinctive nature by mental effort but by strong immobility of the immortal Spirit.

Integral Yoga systematised the consecrated Divine Workers as Instrument, *Yantra*, Emanation, *Vibhuti*, and Incarnation, *Avatara*. Those who act by the pressure of strong Soul force on the surface are identified as conscious Instruments of the Divine. Those who are destined for special inner Divine action behind the veil of surface consciousness are identified as Emanations. Those who are destined for greater world action of both subjective and objective proportion are identified as Incarnations. A *Yantra* and *Vibhuti* can open themselves for the full descent of *Avatara* Force intermittently while an *Avatara* also does Divine's instrumental and emanative action in large scale. These Divine's chosen Souls are at once as young and plastic as that of a small child, slave of God concealed in all humanity, disciple of

the transcendent Divine and 'high-bred maiden'[13] (as defined in *Savitri*) to hold Divine Love. They become wide and egoless impersonal personality of liberated cosmic Worker, Divine Creator, bringer of Light, giver of Bliss, Friend, Helper, Father, Mother, Master, Guide, Lover, Beloved and Divine Playmate in the world game[20] and bear earth's burden and suffering much more than their individual capacity.

Integral Yoga has drawn clear distinction between 'child Soul' and 'ripened Soul.'[23] A child Soul accepts and adores Divine or *Avatara* or *Guru* on condition that He exists exclusively to satisfy his desires and interests. On least stumbling in life he will condemn, cry out and revolt against the Divine. All his work related with profession, social duty, family obligation, religious activity, philanthropy, serving the nation and community are not the outcome of Divine call. All these lower attractions and attachment to imperfect mental action 'are still necessary'[14] for his self development for brief period and will drop with Soul maturity. *The Gita* issues injunction[21] to the man of Knowledge that he should under no circumstance draw away these developing Souls from world action by his example of higher Spiritual life; rather inspires them to develop love and habit of all innate works. Action does not bind and limit a liberated Soul. The ripened Soul does not condemn the Creator but seeks to understand and master the circumstance, does not cry out with extreme suffering but accepts to improve, perfect and transform it into ecstasy, does not revolt inwardly but labours to obey the dictum of the Divine Will. His life is outside the jurisdiction of fallible human tribunals, preferably 'he lives and acts only in Me,' *mayi nivasisyasi,*[28] *mayi vartate,*[29] or he lives, thinks, contemplates and works only in the Immanent Divine, only for the Universal Divine and only by the Transcendent Divine, *atmani atmanam atmana*.[30] He may wear the garb of ascetic like later *Vedantic* Saints, live the full life of householder like ancient *Vedic Rishis*, lead mankind like *Buddha, Christ* and *Shankara*, govern kingdom like *Janaka* and *Aswapati*, and appear as many-fold ecstatic playmate of our Soul like *Sri Krishna*.

Integral Yoga discourages infant child Souls to fix their action and immediate objective in distant Supramental plane. If they will be lured towards Supramental fulfilment then that effort will end in disastrous hasty aggrandised egoistic consequence.[15] So first one must learn the lesson of ascent of the Soul and descent of *Shakti* and shift his consciousness from surface to inner subliminal plane and establish himself in Yogic consciousness of true physical, true

vital and true mental Self. After this difficult exercise he will be able to trace still more difficult Psychic Being in the heart and Spiritual Being above the head and with their influence transforms his recalcitrant mental, vital and physical sheath. After established in these higher planes, he is considered fit to trace the Supramental Consciousness and can be an instrument of *Avatara's* large world action on earth.

Supramental Action:

In this Yoga the initial step of shifting the consciousness from surface to the inner world is not without danger and difficulties. In the subliminal Occult plane, a *Sadhaka* may meet numerous abnormal and supernormal powers and personalities which the untrained hasty mind may easily mistake as Spiritual revelation, inspiration and wisdom. So the distant Supramental state is attained after many Spiritual rise and fall extending over many births and after much arduous training of difficult ascent and descent of Consciousness in Psychic and Spiritual planes. Objective of Supramental action is to enlighten the Subconscient and Inconscient dark impurities either directly through invasion of Supreme force from above or from below through activation of Subconscient and Inconscient Self concealed within those sheaths. This all-embracing Consciousness also works on our surface nature and elevates the surface consciousness to waking trance. By the pressure of this Consciousness a swift Spiritual evolution of the race is practicable and the danger of Inconscient darkness swallowing the whole earth can be nullified and we arrive at the verge of 'grand solution' to resolve all problem of existence. This is the unfinished cosmic action and unfinished Yoga of *the Divine Mother* and the Lord *Sri Aurobindo* that we have to concentrate, contemplate and meditate. We gratefully adore Them for Their large plunge into Infinity and possession of limitless Consciousness for the redemption and transformation of humanity.

Recapitulation:

In *The Synthesis of Yoga, Sri Aurobindo* has taken sufficient care for beginners to pursue integral Yoga without experiencing any Spiritual fall and without experiencing impatience. For this He differs in method from traditional Yoga and proposes to open first the Spiritual Centre or Soul in mind[17] through *Vedantic* amended method of *Karma, Jnana and Bhakti Yoga,* then by the descent of its Light, Force, Purity, Knowledge and Freedom the lower centres of Soul in the heart or Psychic Being, Soul in the vital and Soul in the body will open. If

one will begin the all-inclusive and all-embracing integral Yoga through traditional *Tantric, Hatthayogic and Rajayogic* method then the possibility of Spiritual fall cannot be ruled out; so these specialised Yoga except some of their simple methods are dispensable for beginners and indispensable for developed Souls. So we conclude that *the Mother's Yoga* or *Savitri's Yoga*, a representative of *Vedic* or *Tantric* method, is meant for developed Souls who do not suffer the danger of Spiritual fall and *Vedantic* methods proposed by *Sri Aurobindo* or as pursued by *King Aswapati* are safe indispensable methods for developing Souls and later both the methods are to be fully reconciled.

Shastras or written truths are generally misunderstood by novice due to want of Spiritual experience. The wise (intellect in) man can devote most of his life in preaching Scripture and may 'not know the Divine at all'[22] and the collective living may end in 'ineffective mental ideal of brotherhood.'[27] Even 'an experienced *Sadhaka*'[19] may meet worst stumble and prolonged failure while facing the enormity and arduous difficulty of this Yoga. *Shastra* is extremely beneficial to them those who want to use it to confirm the validity of their own Spiritual experience and seek to intensify the Divine presence as they proceed ahead on the path. The obedience to all the outer norms of integral Yoga are temporary standards and are further strengthened by permanent guidance from within and above. *So* a *Sadhaka's* study and practice of *The Synthesis of Yoga* will be considered complete when he will be able to experience Spiritually all its highest hinted truths, reconcile their mutually opposing elements and develop its unfinished or half complete work to their full stature.

OM TAT SAT

References:

1: "Even the smallest and meanest work became
A sweet or glad and glorious sacrament,
An offering to the self of the great world
Or a service to the One in each and all."
Savitri-532,

2: "For it is in God alone, by the possession of the Divine only that all the discords of life can be resolved, and therefore the raising of men towards the Divine is in the end the one effective way of helping mankind. All the other activities and realisations of our self-experience have their use and power, but in the end these crowded sidetracks or these lonely paths must circle round to converge into the wideness of the integral way by which the liberated soul transcends all, embraces all and becomes the promise and the power of the fulfilment of all in their manifested being of the Divine." CWSA-23/The Synthesis of Yoga/445,

3: CWSA-23/The Synthesis of Yoga/78,

4: "The sacrifice of knowledge, O *Parantapa*, is greater than any material sacrifice. Knowledge is that in which all actions culminate (not any lower knowledge, but the

highest self-knowledge and God-knowledge), O *Partha*!" The Gita-4.33,

5: "Neither by *the Vedas*, not by austerities, nor by charity, nor by sacrifice can I be seen in the form in which thou hast seen Me. By that *Bhakti* which regards, adores and loves Me alone in all things, can I be thus seen, known, and even entered into, O *Parantapa*." The Gita-11.53-54,

6: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-289-90,

7: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-54,

8: "There are two types of beings created in this world, the *Daivic* and *Asuric*; the *Daivic* has been described at length. Hear now from me, O *Partha*, about the ***Asuric***." The Gita-16.06,

9: "**A dwarf three-bodied trinity** was her serf." Savitri-245,

10: "Supreme, they say, (beyond their objects) are the senses, supreme over senses the mind, supreme over the mind the intelligent will; that which is supreme over intelligent will, is He." The Gita-3.42,

11: "He should not create a division of their understanding in the ignorant who are attached to their works; he should set them to **all actions**, doing them himself with knowledge and in Yoga." The Gita-3.26, "Giving up **all thy works** to Me, with thy consciousness founded in the Self, free from hope and egoism, fight delivered from the fever of thy soul." The Gita-3.30,

12: "The action of the three *Gunas* is the subject matter of *the Veda*; but do thou, O Arjuna, become free from triple *Guna*, without dualities, ever based in the true being, without getting or having, possessed of Self." The Gita-2.45,

13: "Or like a **high-bred maiden** with chaste eyes" Savitri-496,

14: "It is binding on the developing but not yet perfectly developed individual in the shape of social duty, **family obligation**, communal or national demand, so long as it is not in conflict with his growing sense of the higher Right. But the Sadhaka **of the Karmayoga will** abandon this also to the Lord of works. After he has made this surrender, his social impulses and judgments will, like his desires, only be used for their exhaustion or, it may be, so far as they are still necessary for a time to enable him to identify his lower mental nature with mankind in general or with any grouping of mankind in its works and hopes and aspirations. But after that brief time is over, they will be withdrawn and a divine government will alone abide. He will be identified with the Divine and with others only through the divine consciousness and not through the mental nature."CWSA/23/The Synthesis of Yoga-210-11,

15: "Yoga is **a rapid and concentrated conscious evolution of the being,** but however rapid, even though it may effect in a single life what in an unassisted Nature might take centuries and millenniums or many hundreds of lives, still **all evolution** must move by stages; even the greatest rapidity and concentration of the movement cannot swallow up all the stages or reverse natural process and bring the end near to the beginning. A hasty and ignorant mind, a too eager force easily forget this necessity; **they rush forward to make the supermind an immediate aim** and expect to pull it down with a pitchfork from its highest heights in the Infinite. This is not only an absurd expectation but **full of danger**. For the vital desire may very well bring in an action of dark or vehement vital powers which hold out before it a promise of immediate fulfilment of its impossible longing; the consequence is likely to be a plunge into many kind of self-deception, a yielding to the falsehoods and temptations of the forces of darkness, a hunt for the supernormal powers, a turning away from the Divine to the Asuric nature, a fatal self-inflation into an unnatural and inhuman

and undivine bigness of magnified ego. If the being is small, the nature weak and incapable, there is **not this large-scale disaster**; but a loss of balance, a mental unhinging and consequent moral aberration or a deviation into some kind morbid abnormality of the nature may be untoward consequence." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-282,

16: "It is possible, indeed, to **begin** with knowledge or Godward emotion solely or with both together and to leave works for the final movement of the Yoga. But there is then this disadvantage that we may end to live too exclusively within, subtilised in subjective experience, shut off in our isolated inner parts; there we may get incrusted in **our spiritual seclusion** and find it difficult later on to pour ourselves triumphantly outwards and apply to life our gains in the higher Nature. When we turn to add this external kingdom also to our inner conquests, we shall find ourselves too much accustomed to an activity purely subjective and ineffective on the material plane. There will be **an immense difficulty in transforming the outer life and the body**. Or we shall find that our action does not correspond with the inner light: it still follows the old accustomed mistaken paths, still obeys the old normal imperfect influences; the Truth within us continues to be separated by a painful gulf from the ignorant mechanism of our external nature. This is a frequent experience because in such a process the Light and Power come to be self-contained and unwilling to express themselves in life or to use the physical means prescribed for the Earth and her processes. It is as if we were living in another, a larger and subtler world and had no divine hold, perhaps little hold of any kind, upon the material and terrestrial existence." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-93,

17: "In the method of synthesis which we have been following, another clue of principle has been pursued which is derived from another view of the possibilities of Yoga. This starts from the method of Vedanta to arrive at the aim of the Tantra. In the Tantric method Shakti is all-important, becomes the key to the finding of spirit; in this synthesis (Integral Yoga) spirit, soul is all-important, becomes the secret of the taking up of Shakti. The Tantric method starts from the bottom and grades the ladder of ascent upwards to the summit; therefore its initial stress is upon the action of the awakened Shakti in the nervous system of the body and its centres; the opening of six lotuses is the opening up of ranges of the power of Spirit. Our synthesis takes man as spirit in mind much more than a spirit in body and assumes in him the capacity to begin on that level, to spiritualise his being by the power of the soul in mind opening itself directly to a spiritual force and being and to perfect by that higher force so possessed and brought into action the whole of his nature. For that reason our initial stress has fallen upon the utilization of the powers of soul in mind and the turning of the triple key of knowledge, works and love in the locks of the spirit; the *Hathayogic* methods can be dispensed with, —though there is no objection to their partial use, — the *Rajayogic* will only enter in as an informal element. To arrive by **the shortest way at the largest development** of spiritual power and being and divinize by it a liberated nature in the whole range of human living is our inspiring motive." CWSA/24/The Synthesis of Yoga-612-13.

18: "A Yoga of works would seem to require Personality as its mainstay, almost its source, but here too the impersonal is found to be **the most direct liberating force**; it is through a wide egoless impersonality that one can become a free worker and a divine creator. It is not surprising that the overwhelming power of this experience from the impersonal pole of the Duality should have moved the sages

to declare this to be the one way and an impersonal Superconscience to be the sole truth of the Eternal." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-127

19: "If one has walked long and steadily in the path, the faith of the heart will remain under the fiercest adverse pressure; even if it is concealed or apparently overborne, it will take the first opportunity to re-emerge. For something higher than either heart or intellect upholds it in spite of **the worst stumblings and through the most prolonged failure**. But even to the experienced sadhaka such falterings or overcloudings bring a retardation of his progress and they are exceedingly dangerous to the novice. It is therefore necessary from the beginning to understand and accept the arduous difficulty of the path and to feel the need of a faith which to the intellect may seem blind, but yet is wiser than our reasoning intelligence. For this faith is a support from above; it is the brilliant shadow thrown by a secret light that exceeds the intellect and its data; it is the heart of a hidden knowledge that is not at the mercy of immediate appearances. Our faith, persevering, will be justified in its works and will be lifted and transfigured at last into the self-revelation of a divine knowledge. Always we must adhere to the injunction of the Gita, "Yoga must be continually applied with a heart free from despondent sinking." Always we must repeat to the doubting intellect the promise of the Master, "I will surely deliver thee from all sin and evil; do not grieve." At the end, the flickering of faith will cease; for we shall see his face and feel always the Divine Presence." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-245,

20: "But behind all these and in them he has felt a Divinity who is all these things, a Bringer of Light, a Guide and All-Knower, a Master of Force, a Giver of Bliss, Friend, Helper, Father, Mother, Playmate in the world-game, an absolute Master of his being, his soul's Beloved and Lover. All relations known to human personality are there in the soul's contact with the Divine; but they rise towards super human levels and compel him towards a divine nature." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-129,

21: "Those who are bewildered by the modes of three *gunas* and get attached to their action, not knowers of the whole, let not the knower of **the whole disturb their mental stand point**." The Gita-3.29,

22: "It is not enough to devote ourselves by reading of Scriptures or by the stress of philosophic reasoning to an intellectual understanding of the Divine; for at the end of our long mental labour we might know all that has been said of the Eternal, possess all that can be thought about the Infinite and yet we might **not know him (Divine) at all**. The intellectual preparation can indeed be the first stage in a powerful Yoga, but it is not indispensable: it is not a step which all need or can be called upon to take. Yoga would be impossible, except for a very few, if the intellectual figure of knowledge arrived at by speculative or meditative Reason were indispensable condition or a binding preliminary." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-81,

23: "All things move towards a divine event; each experience, suffering and want no less than joy and satisfaction, is a necessary link in the carrying out of a universal movement which it is our business to understand and second. To revolt, to condemn, to cry out is the impulse of our unchastened and ignorant instincts. Revolt like everything else has its uses in the play and is even necessary, helpful, decreed for the divine development in its own time and stage; but the movement of an ignorant rebellion belongs to the stage of the **soul's childhood or to its raw adolescence**. The **ripened soul** does not

condemn but seeks to understand and master, does not cry out but accepts or toils to improve and perfect, does not revolt inwardly but labours to obey and fulfil and transfigure. Therefore we shall receive all things with an equal soul from the hands of the Master. Failure we shall admit as a passage as calmly as success until the hour of the divine victory arrives. Our souls and minds and bodies will remain unshaken by acutest sorrow and suffering and pain if in the divine dispensation they come to us, unoverpowered by intensest joy and pleasure. Thus supremely balanced we shall continue steadily on our way meeting all things with an equal calm until we are ready for a more exalted status and can enter into the supreme and universal Ananda." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-225,

24: "The rules which the intellect of men lays down cannot apply to the liberated soul, — by the external criteria and tests which their mental associations and prejudgments prescribe, such a one cannot be judged; he is outside the narrow jurisdiction of these fallible tribunals. It is immaterial whether he wears the garb of the ascetic or lives the full life of the householder; whether he spends his days in what men call holy works or in the many-sided activities of the world; whether he devotes himself to the direct leading of men to the Light like *Buddha, Christ* or *Shankara* or governs kingdoms like *Janaka* or stands before men like *Sri Krishna* as a politician or a leader of armies; what he eats or drinks; what are his habits or his pursuits; whether he fails or succeeds; whether his work be one of construction or of destruction; whether he supports or restores an old order or labours to replace it by a new; whether his associates are those whom men delight to honour or those whom their sense of superior righteousness outcastes and reprobates; whether his life and deeds are approved by his contemporaries or he is condemned as a misleader of men and a fomenter of religious, moral or social heresies." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-271,

25: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-165,

26: "All that is true behind polytheism as well as behind monotheism falls within the scope of his seeking; but he passes beyond their superficial sense to human mind to grasp their mystic truth in the Divine." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-129,

27: "A psychic fire within must be lit into which all is thrown with the Divine Name upon it. In that fire all the emotions are compelled to cast off their grosser elements and those that are undivine perversions are burned away and the others discard their insufficiencies, till a spirit of largest love and a stainless divine delight arises out of the flame and smoke and frankincense. It is the divine love which so emerges that, extended in inward feeling to the Divine in man and all creatures in an active universal equality, will be more potent for the perfectibility of life and a more real instrument than **the ineffective mental ideal of brotherhood** can ever be." CWSA/23/The Synthesis of Yoga-166,

28: "On Me repose all thy mind and lodge all thy understanding in Me; doubt not that **thou shalt dwell in Me** above this mortal existence." The Gita-12.8,

29: "The *Yogin* who has taken his stand upon oneness and loves Me in all beings, however and in all ways he lives and acts, **lives and acts in Me**." The Gita-6.31,

30: "By meditation do some see the transcendent Self in the immanent self by the universal Self, others see it by Yoga of *Sankhyas*; others yet by the Yoga of Works." The Gita-13.25,

31: The Mother's Agenda-3/348,

32: The Mother's Agenda-13/66.

THE QUEST FOR ETERNITY

Satyakam

The man, from its primitive period always search for progress. The progress was previously the outer development of society and the human being which can be categorised as food, shelter, cloth, health, education and leisure time. As the man developed himself so also he got lot of leisure time for further development for "the Quest for Eternity", but, unfortunately, the man uses this leisure time for enjoyment ordinarily it can be said that, the time we are getting are used for gossiping; for tamasic sleeping; for seeing T.V and Cinema; for quarelling with each other and for satisfying the unwanted vital needs. As a result, this opportune moment was lost for the quest for the Divinity within and Eternity in the universe.

Rather, this leisure time is given for us for our inner development by reading spiritual books; by silencing the mind and witnessing the action of consciousness within and around us; by meditating & concentrating on the highest aim of our life; by identifying & contemplating on the Inner God-head as the highest aim of our life.

From the very beginning the student life is an opportune period for reading the messages of the Gita. This will guide us practically for our spiritual development in finding the true self, the knowledge of the god-head within us and this is not an easy thing as it requires sadhana, but all action is determined by the effective state of our constant self-seeing will and active consciousness and by its basis of kinetic movement. It is what we see and believe with our active nature and our relations with the world, it is our faith, our sraddha, that makes us what we are. But the consciousness of man is of a double kind and corresponds to a double truth of existence - for there is a truth of inner reality and a truth of the outer appearance. As he lives in one or, the other, he will be a mind dwelling in human ignorance or, a soul founded in divine knowledge. It is the choice left to us. In this outer appearance man in his soul, his mind, his life, his body seems to be a creature of Nature and differentiated from others specially by his ego-sense. He attributes indeed a certain freedom to his personal will, the will of his ego, but that in reality amounts to nothing, since his ego is itself a product of Nature's Working, and as is the nature of his ego, so will be the nature of its will and according to that he must act and he can do no other. This is the cause of

self bondage in human nature.

There is however something in man's consciousness - which does not fall in with the rigidity of this formula; he has a faith, which grows greater as his soul develops in another and an inner reality of existence. In this inner reality, the truth of existence is no longer Nature but Soul and Spirit, Purusha rather than Prakriti. Nature herself is only a power of Spirit, Prakriti the force of the Purusha. A spirit, a self one in all is the master of this world which is only his partial-menifestation. The Soul in man, a portion of this Divinity shares his nature. Our nature is our Soul's manifestation, operates by its sanction and its will of being in her motions and forms and changes.

The real Soul and Self of us is hidden from our intelligence by its ignorance of inner things, by a fake identification, by an absoption in our outward mechanism of mind, life and body. But if the active soul of man can once drawback from this identification with its natural instruments, if it can see and live in the entire faith of its inner reality, then all is changed to it, life and existence take another appearance. Our being then becomes no longer this little egoistic creation of Nature, but the largeness of a divine, immortal and spiritual power. Our consciousness becomes no longer that of a limited & struggling mental & vital creature, but an infinite, Divine and Spiritual consciousness. Our will and action too are no longer that of this bound personality & its ego, but a divine and spiritual will and action.

"This is the great change and transfiguration" - The quest for Eternity runs the message of the Godhead in man.

[Hemanta Kumar]

The Mystery of Divine Birth
God's Labour

- Sri Aurobindo

He who would bring the heavens here
Must descend himself into clay
And the burden of earthly nature bear
And tread the dolorous way.
Coercing my godhead I have come down
Here on the Sordid earth,
Ignorant, labouring, human grown
Twixt the gates of death and birth.
I have been digging deep and long
Mid a horror of filth and mire
A bed for the golden river's song,
A home for the deathless fire.

The Leader of Men

S. A. Maa Krishna

"After I knew that God was **a woman**, I learned something from far-off about love; but it was only when I became a woman and served my Master and Paramour that I knew love utterly."[1]

Sri Aurobindo

"There are two who are unfit for greatness and freedom, the man who has never been **a slave** to another and the nation that has never been under the yoke of foreigners."[2]

Sri Aurobindo

"As the **servant and disciple** of the Master he (*a Sadhaka*) has no business with pride and egoism because all is done for him from above, so also he has no right to despond because of his personal deficiencies or stumblings of his nature. For the Force that works in him is impersonal –or superpersonal- and infinite."[8]

Sri Aurobindo

The leader of men who has not realised and seen 'the One and Eternal'[3] in all things, may be eminent in a larger and lesser circle and feels himself full of power, extraordinary increase of mentality and vitality which drives his thought and action and builds his life as a phenomenon of creative genius. He can act as a scourge, bringer of light, healer, a creator of beauty or the messenger of the knowledge, a prolific writer, a server of humanity and the cosmic force which seeks to move him, seems often to surpass the measures of ordinary human limitation and relativity. When he speaks of God, he erects an image of Him which is a huge shadow of his nature, will, thought, quality and force. He serves the Master as his glorified ego and in Spiritual life this leadership turns towards ambition, pride, desire of greatness and a magnified individual personality. Although he has a larger sight and greater knowledge than ordinary men and advances a step beyond the limited physical and vital intelligence, a divided individualised life and force prevents him from really becoming master of the world. A light of superior consciousness acts within his narrow mental limits, but his being is not opened towards the plenary Light, Vision and Power and direct Divine realisation and neither '**comes face to face with the Master**'[3] and the Lord, or capable of vast, comprehensive self-existent joy and multitudinous field of mystic Spiritual experience, or ascend

into the original luminosity of overhead Consciousness, or descent of immense ranges of powers, influences and phenomena, or aware of a sea like downpour of masses of spontaneous Knowledge. The Divine force acts in his imperfect nature more intensely than in others with flashes of inspiration and revelation and still an exalted ego stands between him and the Integral Truth and his fragmentary personality imposes and dominates the surrounding. So a leader who has less purity and absence of a complete Spiritual emergence can use too often the Divine's Name and may become His instrument but serves unconsciously His black masks and the powers of dark demons and titans or introduce dangerous falsity or he assumes a Divine Name or proclaims to be Divine Messenger or believes himself as spokesperson of God to guide and rule others.

Those who are slave to physical mind, *tamasic* mind, and vital mind, *rajasic* mind, or slave to the lower instinct driven nature can easily become servant to others. They cannot become the slave of an external human form and still more difficult to become slave of inner Psychic being and Spiritual being. Most of the human beings live in their physical and vital mind and are obedient to their dominating murmurs, whispers and promptings which circumscribe life within the narrow walls of apparent possibility. Obedience and service to immediate authorised human recipient is an intermediate house of training which is felt indispensable in order to discipline the inertia of the physical and perversion of vital mind which later culminates in the obedience and consecration to supreme Will and do whatever It dictates. The experience of slavehood is identified as two steps ahead of the God's conscious servant and instrument. Those who have gone through the experience of utter obedience to immediate human authority or it is an exceedingly good fortune for them to obey an individual who has realised Divine, can easily go through the experience of manhood, soulhood, slavehood and childhood and become the God's instrument, slave and child and can obey the Spirit's wide and Omnipotent urge.

A servant serves and works for his Master but he is categorised firstly, that he is having his own emotion, will and thought process of separate identity; in the second category he nurtures secretly hostility, perverted ill will, narrow carping and wrong thought, *bivranti* and these influence make him crooked, dry, hard hearted, hollow and cruel; lastly, he cannot tolerate and destroys what is higher than him; so he even grows the impatient desire to

become the successor and conspires to end the life of his Master. So a servant can go through long training of experience of motiveless love, obedience, honesty, nobility of character, sincerity, straight-forwardness, unselfishness, disinterested consecration to work. Thus depending on the collaboration of untransformed Nature, he either arrives at the higher stage of instrument and slave or recoils into old life of brute inhumanity.

A slave identifies himself with the will of the Master and his separate identity is lost in the utter oneness. The attitude of his mind must not be, "This is my strength" or "Behold the God's power in me," but rather, "A Divine Power works in this mind and body and this is the same that works in all men and in the animal, in the plant and in the metal, in all conscious and living things and things apparently inconscient and inanimate."[4] If this large view of the One working in all becomes the entire experience then the ego-sense will begin to be eliminated. Experience shows that, in proportion as one delivers oneself from the limiting mental and vital ego, he commands a wider life, a larger existence, a higher consciousness, a happier Soul state, even a greater knowledge, power and scope.

Woman is hated by mediaeval ascetics as a creation of God for the temptation of Monk and to shun all women is considered its panacea. If a woman has tempted him then the sense declares 'he loves her.' But a liberated Soul loves all beings equally and the Soul experiences unity with God. That is the all-embracing and all-exceeding formula of existence. So in order to know God's love utterly one has to treat God and Woman nobly and adore, love and regard them equally. By becoming a virgin bride, representing purity of a woman, the softness, tenderness, sweetness and plasticity to change becomes predominant; the distance between Soul and Divine or Lover and Beloved is annulled and the ego is vanished to realise His Oneness.

The Liberated Soul Centre:

"Hard is it to be in the world, free, yet living the life of ordinary men; but because it is hard, therefore it must be attempted and accomplished."[9]

Sri Aurobindo

The aim of the liberated Soul Centre is not to become great, luminous, strong and powerful, an aggrandisement of the personal force and motives of self-assertion but he must be self-fulfilled by Yoga and is capable of accepting and transforming all negation and infirmity in his

extended universalised Consciousness. His sole aim is a pure Spiritual perfection, a shadowless Bliss, a finding of the true Self and union with the Divine by putting on the Divine Consciousness and Divine Nature and a life governed and formed from within outwards in which the source of all thought, will and action shall be the Spirit working through the Truth and the Divine law which are self-existent and spontaneous in their self-fulfilment. Discovery of the truth of one's own Being followed by All-Being must be the master motive. He must be capable of the eternal unity between the Self and all existences. In the Spiritual order of things, the greater he projects his views, ideas and aspirations, the greater the Truth that seeks to descend upon his life and he has the responsibility to manifest much more of that which he secretly is. With the increase of purity an overhead luminous Consciousness begins to penetrate and the gate lies wide open to the possibility of extending his Consciousness beyond the present limit. He realises himself as an embodied Soul through whose sacrificial action the cosmic Nature is seeking to fulfil itself and he emerges out of a darkness of Ignorance towards a light of Knowledge which is growing upward towards an unforeseen culmination.

The Universalised Liberated Soul Centre:

"...If thou canst not be the slave of all mankind, thou art not fit to be its master, and if thou canst not make thy nature as *Vasishtha's* cow of plenty with all mankind to draw its wish from her udders, what avails thy leonine supermanhood?"[5]

Sri Aurobindo

"To be the master of the world would indeed be supreme felicity, if one were universally loved; but for that one would have to be at the same time the slave of all humanity." [6]

Sri Aurobindo

The personality of a mere man is only a formation of superficial mental consciousness with limited restricted formations of powers, qualities and habits. To lose our surface personality is necessary if we are to gain our true Soul personality, still more necessary if we are to gain universality and rise into transcendence. The Psychic personality of a man flowers as the Saint, the Sage and the Seer and when it reaches its full strength it turns the being towards Supreme Truth, Beauty, Love, Bliss and Largeness and opens towards Spiritual Compassion, Universality and Oneness. If the Individual can become one with the All-Will then he can be the master of All-Force and the evolution of all the

faculties of the Spirit, immense ranges of Powers, Influences, phenomena begin to descend covertly upon him and some of them can realise immediately in the order of the physical world and the rest await their time and proper circumstance for revelation in physical term and form.

An integral Yogi's experience of slavehood and womanhood will be extended towards all humanity with the Impersonalisation and Universalisation of the Consciousness. He will live as the disciple of the Supreme as everything descends constantly to him from above as divine Will, divine Wisdom and divine Love.

A liberated Soul can extend his relation with the brother Souls by rising in Consciousness and develops initially a fragment of the Divine's sevenfold personality of Master, Teacher, Father, Mother, Friend, Lover and the Playmate and as he ascends in Yoga or in Consciousness he moves towards the complete perfection of the above mentioned personalities. Then for him there is no need of escape into Heaven and he exceeds the emancipation of the *Adwaitin*, extinction of Buddhist *Nirvana*, *siddhis,* perfection of intermediate planes of Consciousness of the *Tantriks*, *Sadharmya Mukti,* liberation of Nature of *Karma Yoga, Sajujya Mukti,* experience of Oneness with the Divine of *Jnana Yoga* and *Samipya Mukti,* dwelling of the Soul in the Divine of *Bhakti Yoga*. The universal Man, the cosmic *Purusha* in humanity, is developing in the human race the power that shall grow to Supermind and Spirit and become the Godhead in man who is aware of his true and integral Self and the Divine universality of his nature.

The transformation of the whole race from Mental into Spiritual being is possible by general admission of the self-law of supreme Truth which is above all standards, a supreme and universal self-existent Good, a widespread endeavour, a pure plasticity of luminous Consciousness, conscious concentration and constant upward effort and can be extraordinarily effective if it can find a powerful individual to embody, express, lead and organise it.

Recapitulation:

"For the seeker of the integral Yoga… will meet him (the Divine) in the faces of the Gods, his cosmic personalities supporting the World-Play, detect him behind the mask of the *Vibhutis*, embodied World-Forces or human Leaders, reverence and

obey him in the *Guru*, worship him in the *Avatar*."[7]

Sri Aurobindo

If thou hast become a slave of thy sense instincts, then thou art fit to be instrument of desire and lead an ordinary worldly life. If thou hast become a slave of any intermediate human Consciousness, then thou art fit to be an instrument of the highest Divine Consciousness and lead a Spiritual life. If thou hast gone beyond all pride and egoism then thou art fit to become the disciple of the Divine. If thou hast become a slave of the whole of mankind, then thou art fit to become its Master. If instead of loving woman thou canst become a woman, then thou art fit to hold the Divine's Love.

The true leader of men must radiate the double perfection of (1) union with the Supreme and (2) its universalised individuality that must radiate from him Oneness with the Universe and its Beings. This experience culminates in his Spiritual experience of Oneness with all creatures and his Oneness with the Eternal. He will lead the human race forward Spiritually through his Influence and large world action. He becomes a light and power of the Truth to which he has climbed and a means of others' ascension. The path finder or the path-leader is one who has realised the Truth and is able to communicate the light and the experience. He is a strong guide and instructor who takes by the hand and carries over difficult passages and points out the way. According to his place, he would take equal delight to rule and lead all those who are behind him in Consciousness and subordinate himself to all those who are ahead of him in cognition.

Thus the triple status of **womanhood** to know God's love utterly, **slavehood** to the Divine Master and Lord concealed in all humanity and **discipleship** to the Supreme from whom he receives all immaterial and material things constantly, become the secret of true life and is extended as true leadership.

OM TAT SAT

References:

1: SABCL/17/The Hour of God-129,
2: SABCL/17/The Hour of God-115,
3: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-249,
4: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-250,
5: SABCL/17/The Hour of God-95,
6: SABCL/17/The Hour of God-142,
7: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-130,
8: CWSA/23/The Synthesis of Yoga-62,
9: SABCL/17/The Hour of God-91.

Egolessness

Debasish Pattanayak
Std. X

Once all the Gods became egoistic. They thought themselves greater than each other. To break their ego Lord Vishnu came to them in disguise as a Brahmin. He asked the god of Wind who he was. The God of Wind said- "I am the God of Wind. I have such a power that I can create a strong storm. I can blow anything with my power". The Brahmin asked the God of Wind to blow a piece of straw keeping that before him. The God of Wind utilised all his power, but he couldn't blow the straw. He confessed that he couldn't. Seeing such a situation the God of Fire came. The old Brahmin asked him who he was. He said- "I am the God of Fire. I can burn anything with my power." The Brahmin asked him to burn the same straw. But he couldn't burn it by using all his power. At last the king of gods, Indra could know that the Brahmin was none other than Lord Vishnu himself. At last they (the gods) begged forgiveness and confessed that the Divine is actually all powerful.

The Gods had become egoistic, so Lord Vishnu came to them to break their ego and teach them a lesson. The Gods thought that the power they had were theirs and so they became egoistic. When the Lord withdrew their power, they became helpless. The God of Wind couldn't blow a single straw. And the God of Fire too couldn't burn it.

From this story of the Kena Upanishad, we get a learning. In the ordinary life a human being becomes egoistic and thinks that he is the only powerful one. A scientist thinks - 'I invent things'. A doctor thinks- 'I treat patients by my knowledge'. An engineer thinks- 'I construct'. A farmer thinks- 'I produce crops'. A teacher thinks- 'I build scholars'. A student thinks- 'I study'. But in reality, man is an instrument only. By the help and power of Supreme Lord, man is doing everything. Without the Lord's power, will and permission nothing is done in the world. Man thinks that he is the doer of work, but that is completely wrong.

If we live in this consciousness that without God's help we cannot do

anything and only by His help we can do everything, then there will be no ego within us. This ego has divided us from the Divine. We are a part of the Divine, but we have forgotten it. Only egolessness teaches us surrender. And through surrender we can find our soul. Through surrender, the Mother's work of transformation will be easier. Ego leads us to be divided from the Divine. Egolessness teaches us to depend on the divine for each and everything. So the Lord Sri Aurobindo says-

"The dissolution of this limiting ego is the one condition, the necessary means for this very same Life to arrive at its divine fruition: for only so can the conscious individual find either his transcendent self or his true Person."

The Synthesis of Yoga (page-356)

Finding of the true Person is necessary-for transformation of nature and for the divine life.

So the Lord Sri Aurobindo says:-

"Thus to look into ourselves and see and enter into ourselves and live within is the first necessity for tranformation of nature and for the divine life."

-The Life Divine (page -1027)

OM TAT SAT

My School

Debasish Pattanayak
Std. X (2015)

Our school is a spiritual place
Everything is done here
by the Lord's grace.
It is also the field of fire
Which is different from everywhere.
Our school gives us divine knowledge
It also gives us a lot of courage.
Our school guides us to be warriors
So we will be able to
eliminate all barriers.
Our school teaches us
how to grow in consciousness
And also teaches us
how to depend on God's grace.
Our school works to manifest the Divine
Which progresses with a lot of pain.
I'm sure that the pain must be
transformed into pleasure
It will be done by a vast surrender.
I'm glad that I have got
such a nice place
It is through the Mother's infinite grace.

Equality in life

Sangram Pattnaik
Std. X

Man is a combination of mind, vital being, physical body and soul. He works as per the guidance of his mind. When he does any good work, others praise him. Sometimes when he does any wrong work, others blame him. This praise and blame affect his mind and life. Furthermore, happiness-sorrow, success-failure, gain-loss, victory-defeat affect the man who is guided by his own mind. These qualities never affect the man who is guided by his soul. The man who is guided by his soul sees all such dualities with an equal eye. Whatever comes to him, he thinks that this is the Grace of God. There is no word such as depression in the dictionary of his life. The Bhagavad Gita says:-

"Yam hi na vyathayantete
purusham purusharsabha
Samadukhasukham dhiram
somrutatwya kalpate"

[The Gita - 2.15]

It means, The man who is not troubled by these, O chief of men (Arjuna), who remains the same in pain and pleasure, who is wise makes himself fit for eternal life.

Those who become depressed, angry, or irritated or unhappy in failure or those who become happy in success, gain and victory, they are guided by their own mind and ego. Therefore, in God's beautiful creation those who want to understand His play, have to overcome these dualities. At every moment of life they should practise equality, because equality is the foundation of a higher life.

OM TAT SAT

My Pet Love

K. Rahul Kumar
Std. X

God has made his creatures beautiful
Some of them are so wonderful.
In this world they live together
One of them is mother cow dear.
Cow is just like the pearl of animals
Ox helps the farmer by pulling the carts.
God's another creation dog is so faithful
If it is with someome,he will never be a fool.
Sweet cat likes to eat little mouse
And poor dog loves to watch our house.
I love cute little pets more and more
I want to be with them in my leisure hour.
I honour, adore and respect all of them
God resides in their hearts, I like to tame.

A Prayer to The Mother

G. Harischandra
Std. X

O Mother, My dear Mother
You are in my heart,
I am an ignorant child
Lead me to the right path.
You are my Mother
And I am your son
Grant me to grow
In your divine fashion.
O my sweet Lord
You are my guide
Lift me up to Thee
Break all ego and pride.
O my divine Mother
Make me like a flower
Open my psychic being
Give it glowing colour.
In the whole universe
You are actually pretty
You are Mother Almighty
Let me not run behind anybody.

God Almighty

M. Jubaraj
Std. X

God's law is wonderful
His creation is beautiful.
He is the symbol of light
He is also the source of light.
He has created varieties of flowers
Which help us to find our souls.
He is very clean and clear
He is our near and dear.
All the illegitimate things He can't bear
To create balance He may come to tear.
He takes us to the right path
He is always ready to give us new birth.
His Grace is infinite
He pours that on us without limit.
For His compassion we must be grateful
He is our everything, He makes us joyful.

Diwali

Gopalkrishna Podal
Std. VII

Diwali ! Diwali ! Diwali !
I am so fond of it
It makes me jolly
I don't silently sit.
Mama makes sweets,
cakes and pudding
Father brings a new dress for me
I look nice with my new clothing
I pray to the Mother
bending my knee.
It brings fun and laughter
It is a festival of light
I like to light sparkler
This is my child's right.

My love for the Divine

Apurba Behera
Std. X

My love is only for the Divine
Our relationship is very fine and nice.
I don't know how to find Him
But I know that He is in everything.
He is there in the heart centre
I must not be disturbed by any factor.
He can transform me into divine nature
I trust Him, He can make me pure.
He has the power to change my lot
I must cling to Him at any cost.

O Mother !

M. Santosh Kumar
Std. X

O Mother, make us like a flower
Give us knowledge and power.
Make us always glad
Remove what is impure and dark.
You are in our heart
And we are your part.
We are your divine children
Give us a good perceivable brain.
We are studying at your school
Kindly pull us always towards You.

Three Beautiful Flowers

Rakesh Kumar Behera
Std. X

O Flower, Rose flower
Your body is full of thorns
You are extremely beautiful
You attract us a lot.
O Flower, Lotus Flower
Your gaze is so fair
You bloom in the mire
You draw our consciousness higher.
O dear jasmine flower
You have a lot of fragrance
Your sweet smell gives us joy
Our eyes become pure in one glance.

The beautiful creation of God

D. Suprava
Std. IX

Flowers are the God's
beautiful creation
They are very soft, tender and open.
They have so many good qualities
They are meant for,
Goddesses and Deities.
They teach us to open ourselves
towards the light
We should live in perfect joy and
we should never fight.
Each of us should try to become
like a flower
We should be attentive
not to blow out the inner fire.

The Joy of Service

Sunita Sahu
Std. IX

My aim in life is to serve the Mother
Service is the only way to
make my heart pure.
Only service for the Mother is
the best in the world
Nobody can divide me
from giving service to the Lord.
A lot of streams are there on this earth
But I will walk
only on my Divine Mother's Path.
Till my last breath I will do Her work
No falsehood or dark Force can
come to attack.
I will always try my best to be Her ideal
She will save me from
all danger and obstacle.
Nothing can be comparable to
the joy of Service,
O Mother, O Lord, teach me
to surrender myself at your Feet.

Flower ! Flower ! Flower !

K. Subhashree
Std. VII

Flower ! Flower ! Flower !
They are very beautiful,
Rose, Lily, Aster
They are very careful.
They are pleasant to our eye
They give us supreme joy,
When I go to the garden I hear their cry
Don't play with them as you play with a toy.
I offer them to the Mother and the Lord
With all sincerity and devotion,
They help us to reach God
They are the Divine's wonderful creation.

Our School

B. Parameswar
Std. VIII

We go to the Mother's school
Here we obey the divine's rule
We are in class eight
We want to get divine light.
Error is common to children like us
We gain something at the cost of some loss.
The colour of our school building is white
We want to live under the Mother's eyes
day and night.
Our school prepares us for a new life
Sweet Maa is our spiritual guide.
We salute our school from our heart pit
We are the Mother's army of light.

A Golden Opportunity

A. Soni Rani
Std. IX

The Divine loves us more than we love Him. That's why He gives us opportunities so that we may belong to Him. But sometimes we are not able to hold this opportunity and for that reason we are deprived of His love, peace, bliss and consciousness. Once He gave me such an opportunity when I was studying at The Mother's Ideal Integral School in cl - Nursery and cl-KG. When I went to cl-I, I was forced to go to other school. Again by this Grace I came back to the school of my soul in cl-VIII. It was a golden opportunity for me.

When I was studying at the other school, there was no harmony in my thoughts, consciousness, action and movement. I was reading to get the best mark. It was not known to me that the Divine is the everything of our life. I was in the wrong way. If I could have not come to this school, I would have fallen into hell. I had many friends then. But now I don't like to make friends. My friend and guide is only The Mother and the Lord. The surrounding of our school is very beautiful. Our school is far away from human habitation. I am studying here to get the perfection of my life, soul, work and consciousness of which scoring good marks is the prime requirement.

Our Maa (Maa Krishna) helps us to trace the psychic being and receive the Divine Grace. She is very strict and insists us to be sincere and faithful in our life, work and study and also for the Divine. Our school has less students and less teachers, but more harmony, more joy and laughter of the soul. Maa believes, "One man's perfection still can save the world" [Savitri -531]. So I pray to The Mother to help Maa to do this great Divine work in the world. Let Sri Matriniketan Ashram prepare itself for the Supramental Descent and make our vessels ready to hold it.

By The Divine Grace

Epilli Pratima
Std. X

When I passed 7th class and promoted to 8th class, from that day I was down with a severe illness. But I was not feeling myself so ill. Gradually that illness increased. I could not come to school. Our Maa, who is the founder Trustee of our Ashram school, was continuously praying before the Divine Mother and the Lord Sri Aurobindo for my recovery. At school my brothers and sisters also meditated collectively for my good health.

Once my illness became serious. My family members became worried for my health. Immediately I called up Maa and told her about my health. Maa gave consolation to me and told that nothing would happen to me. She told me to pray to The Mother every moment like this -"Mother, I will live only for you, I will serve You the whole of my life, cure me, O Mother."

I prayed to The Mother and in this way two months passed. One day Maa [Maa Krishna] wanted to see me. I went to Ashram and did pranams in the meditation hall. When I reached Maa, my condition was very serious. Maa became very much sad and depressed. She gave me her divine touch and force. She said to me, "Every moment you pray to The Mother only for your health and offer your life at Her feet and say that this body is yours, this life is yours, make me healthy and give me opportunity to do your work." After that she gave me sand of samadhi and some special blessings.

After 10 days I felt healthy. In my experience the Divine Force and Grace has recovered me from illness. Our Maa is not an ordinary human being. She is a part of the Divine Mother. Our Ashram is the field of fire. Here those who offer themselves totally to the Divine, for them this field becomes a heaven. I am really grateful to The Mother for she has given us Maa, Her direct representative who is so great and so noble, I can't express in words.

"All can be done if the god-touch is there". (Savitri - 3)

Come for the Divine Work

If someone comes to tell me, "I come to work, I come to make myself useful", it is all right. But if someone comes and says, "I have many difficulties outside, I cannot manage to overcome these difficulties, I want to come here because it will help me", I say, "No, no, it will be much more difficult here; your difficulties will increase considerably." And that is what it means, because they are no longer isolated difficulties; they are collective difficulties ....

So when people come and tell me, "I come here for peace, quietness, leisure, to do my yoga", I say, "No, no, no ! go away immediately. Somewhere else, you will be much more peaceful anywhere else than here."

If someone comes and says, "Well, here I am, I feel that I should consecrate myself to the divine Work, I am ready to do any work at all that you give me." then I say, "Good, that's all right. If you have goodwill, endurance, and some capacity, it is all right. But to find the Solitude necessary for your inner development it is better to go somewhere alse, anywhere else, but not here."

The Mother

[The Great Adventure A Diary for All times]

— *"If we allow a falsehood, however small, to express itself through our mouth or our pen, how can we hope to become perfect messengers of Truth ? A perfect servant of Truth should abstain even from the slightest inexactitude, exaggeration or deformation."*

[CWM 14 : 202] — **The Mother**

ରଚନାଂ

ଗଳ୍ପଂ

କବିତାଂ

ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗଃ

ଗଦ୍ୟଂ ଏବଂ
ପଦ୍ୟଂ ସଂଭାରଃ

ଧର୍ମୋ ରକ୍ଷତି ଧାର୍ମିକମ୍

ଗୀତାଞ୍ଜଳି ପାଢ଼ୀ

ଅସ୍ମିନ୍ ଜୀବଲୋକେ ନିଖିଳଃ ଜୀବଃ ପରମେଶ୍ୱରସ୍ୟ ଅନୁକମ୍ପାଂ ବିନା ସଫଳକାମଂ ନ ଭବିଷ୍ୟତି । ତସ୍ୟାଂ ଭଗବଦନୁକମ୍ପାୟାଂ ଧର୍ମଃ ଏବ ମୂଳକାରଣଂ ଧର୍ମଶ୍ଚ ବେଦବିହିତ କର୍ମଜନ୍ୟୋଽଦୃଷ୍ଟି ବିଶେଷଃ । ନିଖିଳ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରୈଃ ସହ ସର୍ବେ ଏବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟାଃ ସହମତାଃ ଯଦ୍ଧର୍ମଂ ବିନା ଇହ ପରତ୍ର ଚ଼ କିମପି ଶ୍ରେୟଃ ସାଧନଂ ନ ବିଦ୍ୟତେ । ଅତଃ ଧର୍ମଃ ଏବ ନରାଣାମ୍ ଐହିକଃ ପାରତ୍ରିକଶ୍ଚ ପରମୋ ବନ୍ଧୁଃ । ତଥା ଚୋ଼କ୍ତମ୍ -

ଏକଏବ ସୁହୃଦ୍ଧର୍ମଃ ନିଧନେଽପ୍ୟନୁଯାତିଯଃ ।
ଶରୀରେଣ ସମଂନାଶଂ ସର୍ବମନ୍ୟତୁ ଗଚ୍ଛତି ॥

ଅପି ଚ଼ - ଦ୍ରବ୍ୟାଣି ଭୂମୌ ପଶବଶ୍ଚ ଗୋଷ୍ଠେ ଭାର୍ଯ୍ୟା ଗୃହଦ୍ୱାରିଜନାଃ ଶ୍ମଶାନେ ।
ଦେହଃ ଚି଼ତାୟାଂ ପରଲୋକ ମାର୍ଗେ କର୍ମାନୁଗୋ ଗଚ୍ଛତି ଜୀବଃ ଏକଃ ।
ବହବଃ ବିବେକମୂଢ଼ାଃ ବିଷୟାରସଲାଲସୟା ଧର୍ମବିରୁଦ୍ଧମାଚ଼ରନ୍ତି ।
ତେ ଖଲୁ ଅସ୍ମିନ୍ ସଂସାରେ ନରକାରାଃ ଶୃଙ୍ଗ ବିହୀନାଃ ପଶବଃ ଭବନ୍ତି ।

ତଥା ଚ଼ -

ଆହାରନିଦ୍ରା ଭୟମୈଥୁନଶ୍ଚ ସାମାନ୍ୟମେତତ୍ ପଶୁଭିର୍ନରାଣାମ୍ ।
ଧର୍ମୋ ହି ତେଷାଂ ବିହିତୋ ବିଶେଷୋଧର୍ମେଣ ହୀନାଃ ପଶୁଭିଃ ସମାନାଃ ॥

ଅଧର୍ମସ୍ୟ ଅଦ୍‌ଭୂତା ଶକ୍ତିଃ ବିଦ୍ୟତେ । ସର୍ପାଦିବ ପାପିନଃ ଜନାତ୍‌ସର୍ବେ ବିଭ୍ୟତି । ଉକ୍ତଞ୍ଚ -

ସର୍ପ ଦୁର୍ଜନୟୋ ର୍ମଧ୍ୟେ ବରଂ ସର୍ପୋନ ଦୁର୍ଜନଃ ।
ସର୍ପୋ ଦଶତିକାଳେନ ଦୁର୍ଜନସ୍ତୁ ପଦେ ପଦେ ॥

ବିବେକମୂଢ଼ଃ ଧର୍ମବିଗର୍ହିତଂ ବିଷୟମୁପଭୁଜ୍ୟ ଚି଼ରମପାର ଦୁଃଖସାଗରେ ନିମଗ୍ନଃ ସନ୍ ଅକାଳେ ଏବକାଳକବଳିତଃ ଭବତି । ପରନ୍ତୁ ଧର୍ମଃଏବ ପରଲୋକଗମନାବସରେ ନୌ ସ୍ୱରୂପଃ ଭବତି । ଯୁଧିଷ୍ଠିରାଦୟଃ ପାଣ୍ଡବାଃ ଧର୍ମବଳେନୈବ ସଶରୀରଂ ସ୍ୱର୍ଗଧାମ ଅଗଚ୍ଛନ୍ । ଅତଃ ସାଧୂକ୍ତମସ୍ତି ଯତ୍ -

''ଧର୍ମୋ ରକ୍ଷତି ଧାର୍ମିକମ୍'' ।

—''ନାହଂ ବେଦୈର୍ନ ତପସା ନ ଦାନେନ ନ ଚେ଼ଜ୍ୟୟା ।
ଶକ୍ୟ ଏବଂବିଧୋ ଦ୍ରଷ୍ଟୁଂ ଦୃଷ୍ଟବାନସି ମାଂ ଯଥା ।'' - (୧୧।୫୩) (ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା)
ଅର୍ଥାତ୍:- ମୋର ଏହି ରୂପକୁ ବେଦପାଠ ଦ୍ୱାରା, ତପସ୍ୟା ଦ୍ୱାରା, ଦାନ ଦ୍ୱାରା ଓ ଯଜ୍ଞ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯାହା ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଇ ତୁମେ ମୋତେ ଦେଖିପାରିଛ ।

ଅସ୍ମାକଂ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଂ

ଇ. ପ୍ରତିମା
୧୦ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଅସ୍ମାକଂ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଂ ସମାୟାନୁସାରେଣ ନାନା ବିଧାନି ରୂପାନି ଧାରୟତି । ଏଷଃ ମନସଃ ଅସ୍ଥିରତାୟାଃ କାରଣାତ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟୋଽପି ସ୍ଥିରଃ ନଭବତି । ପରନ୍ତୁ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟମ୍ ସର୍ବଦା ଏକଂ ଭବେତ୍ । ଏତସ୍ୟ ଭିନ୍ନତାୟାଃ କାରଣାତ୍ ବୟଂ ସର୍ବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳମ୍ ନ ପ୍ରାପ୍ନୁମଃ । ଅସ୍ମାକଂ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଥମତଃ ସତ୍‌ଚରିତ୍ରବନ୍ତଃ ଛାତ୍ରାଃ ଭୂତ୍ୱା ଭଗବତ୍ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତେଃସେବ । ନିମିତ୍ତମ୍ ଚ ସ୍ୱମ୍ ମାତୁଃ ସମୀପେ ନିଃଶେଷେନ ସମର୍ପୟେମ । ନାନା ବିଧାନି କର୍ମାଣି ସେବାମ୍ ଚ ମାତରମ୍ ସମର୍ପୟେମ । ଫଳପ୍ରାପ୍ ସ୍ୟାର୍ଥମ୍ କାମଃ ମା କୁର୍ଯ୍ୟାମ । ସମୁଚିତ ସମୟେ ମାତା ଦିବ୍ୟଜନନୀ ସାହାଯ୍ୟମ୍ କରିଷ୍ୟତି । ଅସ୍ମାକମ୍ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟମ୍ ଭବେତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟର୍ଥମ୍ ।

ଅସ୍ମାକମ୍ ଅନେନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନେନ ଆଳସ୍ୟମ୍, ନିଦ୍ରା, ତନ୍ଦ୍ରା, କ୍ରୋଧଃ, ଈର୍ଷ୍ୟା, ମୋହଃ, ମାୟା, କାମଃ, ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଃ, ମନସଃ ଭ୍ରାନ୍ତି ପ୍ରଧାନାଃ ଅନ୍ତରାୟାଃ । ଅସ୍ମାକଂ ମନଃ ତୁ ପଶବଃ ଚେତନାୟାଃ ମାନବ ଚେତନାୟାମ୍ ଅସ୍ତି ଅତଃ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବତ୍ୱଂ ପ୍ରାପ୍ତିଂ ନ ଭବତି ତତଃ ବୟଂ ସର୍ବେ ଅସ୍ମାକମ୍ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେଣ ପରିଚାଳିତଂ ମା ଭବେମ । ଅସ୍ମାକମ୍ ସର୍ବାଃ ଈପ୍‌ସିତଃ ସଦ୍‌ଇଚ୍ଛା ନଭବତି ।

ତତଃ ପ୍ରତିକ୍ଷଣଂ ସ୍ପୃହା, ସମର୍ପଣମ୍, ଅଭୀପ୍ସା, ପ୍ରତ୍ୟାଖାନଃ ଚ ଏତାନି ନିରନ୍ତରମ୍ ଅଭ୍ୟାସମ୍ କୃତ୍ୱା ମାତୁଃ ସକାଶମ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣତାୟାଃ ପ୍ରାପ୍ତିଃ, ଚୈତ୍ୟସତ୍ତାୟାଃ ଆବିଷ୍କାରାର୍ଥମ୍ ଚ ଭବେତ୍ ।

ଅସ୍ମାକଂ ଜୀବନସ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଂ ଚ କିମ୍ କିମ୍ ?

— "ଅନ୍ଧଂ ତମଃ ପ୍ରବିଶନ୍ତି ୟେଽବିଦ୍ୟାମୁପାସତେ
ତତୋ ଭୂୟ ଇବ ତମୋ ଯ ଉ ବିଦ୍ୟାୟାଂରତାଃ ।" ।୯।

ଅର୍ଥାତ୍:- ଯେଉଁମାନେ ଅଜ୍ଞାନର (ଅବିଦ୍ୟା) ପଥକୁ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଘୋର ଅନ୍ଧକାରରେ ନିମଗ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଯଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନପ୍ରାପ୍ତ ନହୋଇ ଜ୍ଞାନମାର୍ଗ କେବଳ ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଅଧିକ ଅନ୍ଧକାରରେ ନିମଗ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ।

— ଈଶୋପନିଷଦ

ଗୁରୁଭକ୍ତିଃ

ଇ. ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ
୯ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଗୁରୁଶବ୍ଦସ୍ୟାର୍ଥଃ ''ଗୁଣାତୀତଃ ରୂପାତୀତଃ ପୁରୁଷଃ ଭବତି ।'' ବିଦ୍ୱାଂସଃ ଗୁରୁଂ ଭଗବତଃ ବିଷ୍ଣୋଃ ସାକାର ମୂର୍ତ୍ତିରୂପେଣ କଳ୍ପୟନ୍ତି । ଗୁରୁଃ ଏବ ଜ୍ଞାନାଲୋକ ପ୍ରଦାନେନ ସର୍ବେଷାଂ ହୃଦୟାତ୍ ଅଜ୍ଞାନତମଃ ବିନାଶୟତି । ଛାତ୍ରସ୍ୟ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକଃ ଗୁରୁରେବ ଭବତି । ନ କେବଳମସୌ ଜ୍ଞାନଦାତା, ଅପିତୁ ସଦାଚାରସ୍ୟ ଚ଼ଦାତା ଭବତି । ଗୁରୁଂ ବିନା ଶିଷ୍ୟସ୍ୟ ଜ୍ଞାନ କୁସୁମଂ ବିକାଶୟିତୁଂ କୋବା ସମର୍ଥଃ ସ୍ୟାତ୍ ? ନିର୍ଗୁଣମ୍ ଅରୂପଂ ବ୍ରହ୍ମ କେବଳଂ ସାକ୍ଷଭୂତଂ ତିଷ୍ଠତି, ପରନ୍ତୁ ଗୁରୁରେବ ସଗୁଣଃ ସାକାରମୂର୍ତ୍ତିଃ ଭବତି । ଅତଃ ଜଗତ୍‌ଗୁରୁଃ ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଃ ଅକଥୟତ୍ -

''ଗୁରୁର୍ବ୍ରହ୍ମା ଗୁରୁର୍ବିଷ୍ଣୁଃ ଗୁରୁର୍ଦେବୋ ମହେଶ୍ୱରଃ ।
ଗୁରୁସାକ୍ଷାତ୍ପରଂବ୍ରହ୍ମ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରବେ ନମଃ ।''

ଉକ୍ତଞ୍ଚ -

''ଅଜ୍ଞାନ ତିମିରାନ୍ଧସ୍ୟ ଜ୍ଞାନାଞ୍ଜନଶଳାକୟା ।
ଚକ୍ଷୁରୁନ୍ମିଳିତଂ ଯେନ ତସ୍ମୈ ଶ୍ରୀ ଗୁରବେ ନମଃ ।''

ଗୁରୁରେବ ଅସ୍ମାକମ୍ ଆରାଧ ଦେବୋ ଭବତି । ସଃ ଅସ୍ମାକଂ ହୃଦୟାତ୍ ଅଜ୍ଞାନାନ୍ଧକାରଂ ଦୂରୀକୃତ୍ୟ ଜ୍ଞାନାଲୋକଂ ପ୍ରଜ୍ୱାଳୟତି । ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗେ ଶିଷ୍ୟାଃ ଗୁରୁକୁଳେ ସ୍ଥିତ୍ୱା ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନମକୁର୍ବନ୍ । ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣାନନ୍ତରଂ ଗୁରୋରାଶୀର୍ବାଦଂ ଗୃହୀତ୍ୱା ସ୍ୱସ୍ୱଗୃହଂ ପ୍ରତ୍ୟାଗଚ୍ଛନ୍ । ଉପମନ୍ୟୁ-ଏକଲବ୍ୟ-ଆରୁଣି ପ୍ରଭୃତୟଃ ଆଦର୍ଶ ଗୁରୁଭକ୍ତିଂ ପ୍ରଦର୍ଶ୍ୟ ଅଧୁନାପି ଜନମାନସେ ଜୀବନ୍ତଃ ଇବ ପ୍ରତିଭାନ୍ତି । ଗୁରୁରୂପଂ ଭାସ୍କରଂ ବିନା ଛାତ୍ରସ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ବିକାଶୟିତୁଂ କଃ କ୍ଷମଃ ସ୍ୟାତ୍ ? ଗୁରୁଃ ସାକ୍ଷାତ୍‌ଜ୍ଞାନମୟଃ ପ୍ରଦୀପୋ ଭବତି । ଅତଃ ଅଧୁନାପି ଗୁରବଃ ସେବା ମନୋଭାବେନ ଶିକ୍ଷାଦାନଂ କରଣୀୟମ୍ । ଯେନ ସମାଜେ ଗୁରୂଣାଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ୟନ୍ତେ ।

— ''ବାୟୁର ନିଳମମୃତମଥେଦଂ ଭସ୍ମାନ୍ତଂ ଶରୀରମ୍
ଓଁ କ୍ରତୋ ସ୍ମର କୃତଂସ୍ମର କ୍ରତୋସ୍ମର କୃତଂସ୍ମର ।''   ।୧୭।

ଅର୍ଥାତ୍:- ଶରୀରସ୍ଥିତ ପ୍ରାଣବାୟୁ ରୂପୀ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ଅମର ଅଟନ୍ତି । ଶରୀର ବିନଷ୍ଟ ହୋଇ ଭସ୍ମରେ ପରିଣତ ହୁଏ । ଓଁ, ସତ୍ୟକୁ (କ୍ରତୁ) ସ୍ମରଣ କର, କର୍ମ (କ୍ରତୁ)କୁ ସ୍ମରଣ କର । ଓଁ, ସତ୍ୟକୁ ସ୍ମରଣ କର, କର୍ମକୁ ସ୍ମରଣ କର ।

(ଈଶୋପନିଷଦ୍)

ପରିବେଶୋ ହି ଜୀବନମ୍

ପି. ବଳରାମ
୮ମ ଶ୍ରେଣୀ

ମାନବଃ ସାମାଜିକଃ ପ୍ରାଣୀ । ସଃ ସମାଜେ ଜାୟତେ, ସାମାଜିକ-ପରିବେଶେ ବର୍ଦ୍ଧତେ ଚ । ସ୍ୱସ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧୟେ ଖାଦ୍ୟଂ, ପାନୀୟଂ, ପରିଧେୟଞ୍ଚ ସଂଗୃହଣାତି । ସମାଜେ ଆତ୍ମନଃ ପିତାମାତା ଗୁରୁଜନେଭ୍ୟଶ୍ଚ ଜୀବନ ଧାରଣସ୍ୟ କଳାଂ ଶିକ୍ଷତି । ବାଲ୍ୟ- କୌମାର-ଯୌବନଂ ଚାତିକ୍ରମ୍ୟ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟେ ଉପନୀତଃ ସନ୍ ମୃତ୍ୟୁମ୍ ଆଲିଙ୍ଗତି । ଜୀବନକାଳ ମନ୍ତରା ତସ୍ୟ ବିକାଶାୟ ସାମାଜିକ ପରିବେଶଃ ଯଥା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟଃ ତଥୈବ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶାଽପି ନିର୍ଭରଶୀଳଃ ଭବତି, ତସ୍ୟ ଜୀବନ ଧାରଣସ୍ୟ ପ୍ରାଥମିକୋପାଦାନଂ ବାୟୁଜଳୋତ୍ତାପାଦି ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶାତ୍ ଲଭ୍ୟତେ । ମୁକ୍ତଃ ବାୟୁଃ ନିର୍ମଳଂ ଜଳମ୍, ଉଜ୍ଜ୍ୱଳାଲୋକଶ୍ଚ ମାନବଜୀବନମ୍ ଋଦ୍ଧିମତ୍ କୁର୍ବନ୍ତି । ପରନ୍ତୁ ପରିତାପସ୍ୟ ବିଷୟୋଽୟଂ ଯଦ୍ ମାନବ ସଭ୍ୟତା ବିକାଶେନ ସହ ପ୍ରାକୃତିକପରିବେଶଃ ଧ୍ୱସ୍ତଃ ଭବତି । ଫଳତଃ ପରିବେଶ ଦୂଷିତତ୍ୱାତ୍ ଜୀବନଞ୍ଚ ଦୁର୍ବହଂ ଭବତି ।

ପରିବେଶଦୂଷିତସ୍ୟ ବହୁବିଧ କାରଣାତ୍ ସଭ୍ୟତାୟାଃ ବିକାଶଃ ପ୍ରଧାନଂ କାରଣଂ ଭବତି । ସାମ୍ପ୍ରତଂ ସଭ୍ୟଃ ମାନବଃ ସ୍ୱସ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିବଳେନ ପ୍ରକୃତିମପି ବିଜେତୁମିଚ୍ଛତି । ଜଳସ୍ଥଳାକାଶାଶ୍ଚ ତସ୍ୟ କୃତେ ଦୁର୍ଗମାଃ ନ ଭବନ୍ତି । ପରନ୍ତୁ ଏଷା ଉନ୍ନତିରେବ ତସ୍ୟ ଅଧୋଗତେଃ କାରଣଂ ଭବତି । ମନୁଷ୍ୟଜାତେଃ ଉନ୍ନତୟେ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଏବ ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟା । ଯଥା ଅସ୍ମାକଂ ଗୃହସ୍ୟ, ସମାଜସ୍ୟ, ଦେଶସ୍ୟ, ପୃଥିବ୍ୟାଶ୍ଚ ପରିବେଶସୁରକ୍ଷା ସ୍ୟାତ୍, ତଥା ଯତ୍ନଃ ବିଧେୟଃ । ଅଧୁନା ଦେଶେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିତ୍ୱାତ୍ ଅଧିକଶସ୍ୟୋତ୍ପାଦନାର୍ଥଂ ଜୈବିକ ରାସାୟନିକ ସାରସ୍ୟ କୀଟନାଶକୌଷଧସ୍ୟ ଚ ପ୍ରୟୋଗଃ ଭବତି । ଶିଳ୍ପାଗାରସ୍ଥାପନାୟ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଭୂମେଃ ଆବଶ୍ୟକତ୍ୱାତ୍ ବନସ୍ଥାଃ ବୃକ୍ଷାଃ ଛିଦ୍ୟନ୍ତେ । ତେନ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳସ୍ତରସ୍ୟ ହ୍ରାସଃ ଭବତି । ଯଥାକାଳଂ ବୃଷ୍ଟେରଭାବାତ୍ ଶସ୍ୟାନି ନୋତ୍ପଦ୍ୟନ୍ତେ । ବନକ୍ଷୟାତ୍ ବନ୍ୟପ୍ରାଣିନଃ ଶୂନ୍ୟାଃ ଭବନ୍ତି । ଏତେନ ସୂଚ୍ୟତେ ଯତ୍, ଏକଦା ଭୂପୃଷ୍ଠାତ୍ ପ୍ରାଣିଜଗତ୍ ବିଲୁପ୍ତଂ ସ୍ୟାତ୍ । ଅପିଚ ବନକ୍ଷୟାତ୍ ବନ୍ୟପ୍ରାଣିନଃ ଗ୍ରାମେନଗରେ ଚ ପ୍ରବିଶ୍ୟଶସ୍ୟହାନିଃ କୁର୍ବନ୍ତି । ତେ ନଗରମ୍ ପ୍ରବିଶ୍ୟ ମୃତାହତାଃ ଭବନ୍ତି । ଅତଃ ଅସ୍ମାକଂ ସର୍ବକାରଃ ବନ୍ୟପ୍ରାଣିନାଂ ସୁରକ୍ଷାର୍ଥଂ ନାନା ବିଧାନି ଉପାୟାନି କରୋତି । ବୃକ୍ଷରୋପଣାର୍ଥଂ ବିବିଧାନ୍ ପ୍ରଯତ୍ନାନ୍ କରୋତି । ଏତେନ ଅରଣ୍ୟ ସମ୍ପଦଃ ସୁରକ୍ଷା ସ୍ୟାତ୍ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିନା ମହୋଦୟେନ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଭାରତ ଅଭିଯାନଂ ଇତି ସମଗ୍ରେ ଭାରତବର୍ଷେ ପ୍ରଚଳିତଃ ଭବତି । ଏତଦର୍ଥମ୍ ସମଗ୍ର ଭାରତ ବର୍ଷସ୍ୟ ପ୍ରତି ରାଜ୍ୟେ ଜିଲ୍ଲାୟାମ୍ ଚ ପ୍ରଯତ୍ନାନି କୁର୍ବନ୍ତି । ଏତେନ ପରିବେଶଃ ସୁରକ୍ଷିତଃ ଭବେତ୍ । ବିଧାତ୍ରା ସୃଷ୍ଟଂ ପ୍ରାଣିଜଗତ୍ ସୁସ୍ଥଂ ନିରାମୟଞ୍ଚ ସ୍ୟାତ୍ ।

ସର୍ବେ ଭବନ୍ତୁ ସୁଖିନଃ ସର୍ବେ ସନ୍ତୁ ନିରାମୟାଃ ।
ସର୍ବେ ଭଦ୍ରାଣି ପଶ୍ୟନ୍ତୁ ମା କଶ୍ଚିଦ୍ ଦୁଃଖମାପ୍ନୁୟାତ୍ ।

ଶୃଙ୍ଖଳା

ଇ. ସୁଜିତ୍ କୁମାର
୮ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଅସ୍ମିନ୍ ଜଗତି ସର୍ବେଷାଂ ପଶୁପକ୍ଷି ମନୁଷ୍ୟା ଦୀନାଂ ଗୁଣାଃ ଏବ ଉତ୍କର୍ଷସାଧକାଃ ଭବନ୍ତି । ତେଷୁ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବ ଏକା ସଦ୍‌ଗୁଣା ଭବତି । କାଳିଦାସାଦୟଃ କବୟଃ ହୃଦୟାଗ୍ରାହିରଚନା ନୈପୁଣ୍ୟେନ କବିଷୁ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟାଃ ସନ୍ତଃ ଅଦ୍ୟାପି ଜୀବନ୍ତଃ ଇବ ପ୍ରତିଭାନ୍ତି । ଧର୍ମାବତାରଃ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଃ ସକଳ ସଦ୍‌ଗୁଣୈରଳଂକୃତ ତ୍ୱାତ୍ ସ୍ୱର୍ଗମଗଚ୍ଛତ୍ । ଦାନବୀର ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ରଃ ଦାନଶୀଳତା ଗୁଣମଣ୍ଡିତଃ ଅଦ୍ୟାପି ଜନମାନସେ ଜୀବତି ଏବ । ମାନବେତର ପଶୁପକ୍ଷିଣଃ ଏବ ସୁମଧୁରକୂଜନେନ ସର୍ବାନ୍ ଆନନ୍ଦୟତି । ତଥୈବ ଛାତ୍ରଃ ଅପି ସ୍ୱସୁଗୁଣୈଃ ଶୃଙ୍ଖଳାଭିଃ ସର୍ବାନ୍ ଆନନ୍ଦୟତି । ବିଦ୍ୟାଳୟେ ଛାତ୍ରଃ ସଦ୍‌ଗୁଣାଳଂକୃତଃ ସନ୍ ସର୍ବେଷାଂ ଶିଷ୍ୟବର୍ଗାଣାଂ ପ୍ରିୟପାତ୍ରଂ ଭବତି । ଗୁରୁଜନାନାମ୍ ଆଶୀର୍ବାଦେନ ଅସୌ କ୍ରମଶଃ ଉନ୍ନତି ସୋପାନମ୍ ଆରୁହ୍ୟ ଉତ୍ତର ଜୀବନଂ ମଧୁମୟଂ ବିଦଧାତି । ସର୍ବତ୍ର ସଦ୍‌ଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନାନାଂ ସମାଦରଃ ଜାୟତେ । ତେନ ସର୍ବେ ଏବ ଆତ୍ମୀୟତ୍ୱଂ ପ୍ରାପ୍ନୁବନ୍ତି ।

ବୁଦ୍ଧିଃ, ବିବେକଃ ଜ୍ଞାନମିବ ଚ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏକା ଉତ୍ତମା ସଦ୍‌ଗୁଣା । ବ୍ୟବହାରେ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାୟାଂ ଚ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନମ୍ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟଂ ଭବତି ତତଃ ବାଲ୍ୟାଦାରଭ୍ୟ ମାନବଶିଶୁଃ ଶୃଙ୍ଖଳାୟାଃ ଅଭ୍ୟାସମ୍ କରୋତି । ଶୃଙ୍ଖଳାବଦ୍ଧଃ ଛାତ୍ରସ୍ୟ ଜୀବନାତ୍ ଅମୃତସ୍ୟ ସନ୍ଧାନମ୍ ପ୍ରାପ୍ନୋତି । ଯଥା ମଧୁମକ୍ଷିକା ମଧୁମ୍ ସଞ୍ଚିନୋତି ତଥା ଛାତ୍ରାଃ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ରୂପେଣ ସ୍ୱସ୍ୱ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନମ୍ କୁର୍ବନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାସେନ ଶୃଙ୍ଖଳାୟାଃ ରକ୍ଷଣଂ କୃତ୍ୱା ଛାତ୍ରାଃ କୃତିତ୍ୱେନ ସହ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣାଃ ଭବନ୍ତି । ଜୀବନ କ୍ଷେତ୍ରେ ଶୃଙ୍ଖଳାୟାଃ ନିତ୍ୟଂ ପ୍ରଭୂତଂ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଅସ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତିଗତଃ ସାମାଜିକଃ ସମୃଦ୍ଧେଃ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନମ୍ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟମ୍ ଭବତି । ବାଲ୍ୟାଦାରଭ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନସ୍ୟ ଅତୀବ ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଅସ୍ତି । ଶୃଙ୍ଖଳାୟାଃ ଅର୍ଥଃ ଏବ ଆତ୍ମସଂଯମଃ । ଜୀବନ ମାର୍ଗେ ପ୍ରତିକ୍ଷେତ୍ରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟା । କ୍ରୀଡ଼ାକ୍ଷେତ୍ରେ ଅପି ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନଂ ଅପରହାର୍ଯ୍ୟଂ ଭବତି ।

ସାମାଜିକ ଜୀବନସ୍ୟ ସର୍ବ ବିଭାଗସ୍ୟ ମୂଳମ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବ । ଆତ୍ମଗଠନ ନିମିତ୍ତମ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ନିତାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟା । ଆତ୍ମପ୍ରଭୂତ୍ୱମ୍ ପ୍ରାପ୍ତ୍ୟର୍ଥମ୍ ଆତ୍ମସଂଯମଃ ତଥା ଶୃଙ୍ଖଳା ଜ୍ଞାନମ୍ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟମ୍ । ସତ୍ ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ପନ୍ନଃ ସୁଛାତ୍ରଃ ଏବ ଭଗବତଃ ଅନୁକମ୍ପାଂ ଲଭତେ ।

— "ଈଶାବାସ୍ୟମିଦଂ ସର୍ବ ଯତ୍ କିଞ୍ଚ ଜଗତ୍ୟାଂ ଜଗତ୍
ତେନ ତ୍ୟକ୍ତେନ ଭୁଞ୍ଜିଥା ମା ଗୃଧଃ କସ୍ୟସ୍ୱିଦ୍ଧନମ୍ ।" ।୧। [ଈଶୋପନିଷଦ]

ଅସ୍ମାକଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଃ

ଜି. ସତ୍ୟନାରାୟଣ
୮ମ ଶ୍ରେଣୀ

ଅସ୍ମାକଂ ବିଦ୍ୟାଳୟସ୍ୟ ନାମ ଶ୍ରୀମାତୁଃ ଆଦର୍ଶଃ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଃ । ଅୟଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଃ ନତୁ କେବଳଂ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଃ ଅପିତୁ ଆଶ୍ରମଃ । ଅୟଂ କୁକୁଡ଼ାଖଣ୍ଡି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତାନ୍ତର୍ଗତସ୍ୟ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଗ୍ରାମେ ଅବସ୍ଥିତଃ । ଶ୍ରୀମାତୁଃ ନାମାନୁସାରେଣ ଅସ୍ୟ ନାମକରଣଂ ଭବତି । ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟେ ଷଡ଼ ଶତାଧିକ ଏକମ୍ ବିଦ୍ୟାଳୟାଃ ବର୍ତ୍ତନ୍ତେ । ଅୟଂ ନତୁ କେବଳମ୍ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଃ ଅପିତୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ଷେତ୍ରୋଽପି । ଅସ୍ମାକଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଂ ନିକଷାଏକଂ ମନ୍ଦିରଂ ଅପି ଅସ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟଂ ପରିତଃ ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରାଣି ଚାପିସନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରେ ମହତ୍ କ୍ରୀଡ଼ାପ୍ରାନ୍ତର ମପି ଅସ୍ତି । ତତ୍ର ଅବକାଶେ ଛାତ୍ରାଃ କନ୍ଦୁକେନ କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି । କେଚ଼ିତ୍ ବା କ୍ରିକେଟ କ୍ରୀଡ଼ା ମପି କୁର୍ବନ୍ତି ।

ଅସ୍ମାକଂ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଃ ଅତୀବ ସୁନ୍ଦରଃ ଧବଳିତାଃ ସନ୍ତଃ ଦୂରାତ୍ ମନଃ ହରନ୍ତି । ଦୂର ଗ୍ରାମେଭ୍ୟଃ ସମାଗତ୍ୟ ଦ୍ୱେ ଶତେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥିନା ଅତ୍ର ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନଂ କୁର୍ବନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନଂ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମାନୁସାରେଣ ସଂସ୍କୃତ-ସାହିତ୍ୟ-ଗଣିତ-ବିଜ୍ଞାନ-ଆଙ୍ଗ୍ଲୋଭାଷା ଚ଼ ଅଧ୍ୟାପିତାଃ ଭବନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଶିକ୍ଷକାଃ ଦ୍ୱୌ ସାହାଯ୍ୟକାରିଣୌ ଚ ନିଯୁକ୍ତାଃ । ଅସ୍ମାକଂ ଅନୁଷ୍ଠାନସ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ-ପ୍ରଣାଳୀ ଆଦର୍ଶ ସ୍ଥାନୀୟା । ପ୍ରତିଦିନଂ ବିଦ୍ୟାଭ୍ୟାସେନ ସହ ଶରୀର କର୍ମ ଅପି ଭବତି । ସପ୍ତାହସ୍ୟ ଶନିବାସରେ ଛାତ୍ରାଣାଂ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ଳୋକାନ୍ତ-ସଙ୍ଗୀତ-ବକ୍ତୃତାଦୀନାଂଚ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଅନୁଷ୍ଠୀୟତେ । ପାଠଚକ୍ରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ, ନୈତିକ ଶିକ୍ଷାୟାଃ ବିଷୟଃ ଅପି ପଠ୍ୟତେ ।

ବହବଃ ଛାତ୍ରାଃ ଅତ୍ର ବିଦ୍ୟାଳୟାତ୍ ସମୁତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣାଃ ବିଭିନ୍ନେଷୁ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରେଷୁ ନିଯୁକ୍ତାଃ ଅନୁଷ୍ଠାନସ୍ୟ ଗୌରବଂ ବର୍ଦ୍ଧୟନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟେ ଏକଃ ପାଠାଗାରଃ ବିରାଜତେ । ତତ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାଣାଂ ପୁସ୍ତକାନି ବିରାଜନ୍ତେ । ତତ୍ର ଦିବ୍ୟଜନନୀ ଶ୍ରୀମାତା ପରମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦୟୋଃ ଦିବ୍ୟଜୀବନୀ ପୁସ୍ତକାନି, ସାବିତ୍ରୀ, ଦିବ୍ୟଜୀବନମ୍ ଏତାନି ପୁସ୍ତକାନି ଚାପି ବିରାଜନ୍ତେ । ଯେଷାଂ ପଠନେନ ଛାତ୍ରାଣାମ୍ ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ଗଠନଂ ଭବତି । କାର୍ଯ୍ୟାଳୟେଷୁ ମହାପୁରୁଷାଣାମ୍ ପ୍ରତିକୃତି ଫଳକାନି ନୀତିଶ୍ଳୋକ ଫଳକାନି ଚ ମାତୃପ୍ରେମିଣାମ୍ ମନଃ ରଞ୍ଜୟନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାଳୟସ୍ୟ ଛାତ୍ରାଃ ପରିଶ୍ରମିଣଃ, ଅୟଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଃ ଛାତ୍ରାଣାଂ କାୟିକ ବାଚିକ-ମାନସିକ କର୍ମଣାମ୍ ଅଭିବୃଦ୍ଧୟେ ଭବତି । ଅତ୍ର ସମୁତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣାଃ ବିଦ୍ୟାର୍ଥିନଃ ନୂନମ୍ ଆଦର୍ଶ ଜୀବନଂ ଦିବ୍ୟଜୀବନମ୍ ଯାପୟିଷ୍ୟନ୍ତି । ଅତ୍ରାପି ଯୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିନାବିଧାଃ ଶିକ୍ଷାଃ ପ୍ରଦୀୟନ୍ତେ । ଯେନ ଛାତ୍ରାଣାଂ ମାନସିକ ଶାରୀରିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧୟେ ତଥା ଜ୍ଞାନ ଅଭିବୃଦ୍ଧୟେ ଅପି ନାନାବିଧାଃ ଶିକ୍ଷା ଅଧୀୟନ୍ତେ । ନତୁ କେବଳମ୍ ଅୟଂ ବିଦ୍ୟାଳୟଃ ଏକଃ ଶିକ୍ଷାକେନ୍ଦ୍ରଃ ଅପି ତୁ ଏକଃ ଯୋଗକ୍ଷେତ୍ରଃ । ଅତ୍ର ପରମ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦସ୍ୟ ଦେହାଂଶ ମନ୍ଦିରମ୍ ଅସ୍ତି । ଏକଂ ଧ୍ୟାନଗୃହମ୍ ଅପି ଅସ୍ତି । ତତ୍ର ସର୍ବେ ଏକତ୍ର ଭୂତ୍ୱା ଧ୍ୟାନମ୍ କୁର୍ବନ୍ତି । ପ୍ରାଚୀନ ଗୁରୁକୁଳ ପରମ୍ପରାୟାଃ ପବିତ୍ର ବାତାବରଣଂ ଅତ୍ର ଅନୁଭୂୟତେ । ଛାତ୍ରାଣାମ୍ ବେଦ, ମନ୍ତ୍ର ପାଠେନ ସମଗ୍ରଃ ଆଶ୍ରମ ପରିବେଶଃ ଅନୁରଣିତଃ ଭବତି । ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବତ୍ଗୀତାୟାଃ ପଠନ ପାଠନଂ ଚ ଭବତି । ପବିତ୍ର ବାତାବରଣେ ସ୍ଥିତ୍ୱା ଅୟଂ ଆଶ୍ରମଃ ଜନାନାଂ ମନଃ ହରନ୍ତି ।

ବିଦ୍ୟା ଦଦାତି ବିନୟମ୍

ଆଦିତ୍ୟ ରାଜ୍ ପାଢ଼ୀ
୭ମ ଶ୍ରେଣୀ

ବିଦ୍ୟା ହି ଜ୍ଞାନ ବିଶେଷ ରୂପା । ସା ଚ଼ ଶାସ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ଶସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟେତି ପ୍ରଥମତଃ ଦ୍ୱିବିଧା । ବିଦ୍ୟା ନାମ ମାନବାନାମ୍ ଏକମମୂଲ୍ୟଂ ମହାଧନମ୍ । ଯତ୍ ତସ୍କରୈରପି ନାପହର୍ତ୍ତୁଂ ଶକ୍ୟତେ, ଜ୍ଞାନିନଶ୍ଚ ଯତ୍ ବିଭଜ୍ୟ ପରିଗ୍ରହୀତୁଂ ଭାଗହରାଃ ନ ଭବନ୍ତି । ରତ୍ନାଦୀନାଂ ବିନିମୟେ ନାପି ଯତ୍ ଅଧିଗନ୍ତୁଂ ନ ଶକ୍ୟତେ, ଯଥେଚ୍ଛ ବ୍ୟୟେ ନାପି ଯଦଣୁ ମାତ୍ରମପଚ଼ୟଂ ନୋପୟାତି, ନିତରାଂ ଉପଚ଼ୟ ମେବ ଭବତି । ଯଦେବ ଚ଼ତୁର୍ବର୍ଗ ଫଳ ସିଦ୍ଧେଃ ସାଧକତମଂ ତସ୍ମାତ୍ ପ୍ରିୟତରଂ ପୁନଃ କିଂ ନାମ ବସ୍ତୁଜଗତି ଅସ୍ତି ? ବିଦ୍ୟାର୍ଜନେନ ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ହୃଦୟାତ୍ କୁସଂସ୍କାର ରୂପଃ ଅନ୍ଧକାରଃ ଦୂରୀ ଭବତି । ଇୟମେବ ଧୈର୍ଯ୍ୟ-ବିନୟ-କ୍ଷମା-ଶିଷ୍ଟତା ପ୍ରଭୃତୀନାଂ ଗୁଣାନାଂ ପ୍ରସବିନୀ ଭବତି । ବିଦ୍ୟାହୀନଃ ନରଃ ପଶୁନା ସହ ସମାନଃ । ବିଦ୍ୟାବଳେନ ମନୁଷ୍ୟାଣାମ୍ ବିନୟ ଗୁଣଃ ବର୍ଦ୍ଧନ୍ତେ । ତେନ ସଃ ସର୍ବତ୍ର ପୂଜିତଃ ଭବତି । ଅତଃ କଥିତମ୍ ଅସ୍ତି -

ବିଦ୍ୟା ଦଦାତି ବିନୟମ୍ ବିନୟାଦ୍ ୟାତି ପାତ୍ରତାମ୍ ।
ପାତ୍ରତ୍ୱାଦ୍ ଧନମାପ୍ନୋତି ଧନାଦ୍ ଧର୍ମଃ ତତଃ ସୁଖମ୍ ॥

ଉକ୍ତଞ୍ଚ -

ବିଦ୍ୟା ନୀତିକାରୀ ଜଗତ୍‌ବଶକାରୀ ବିଦ୍ୟା ବିଶାଳଂ ଯଶଃ ବିଦ୍ୟା ବନ୍ଧୁରସୌ ବିଦେଶଗମନେ ବିଦ୍ୟାପରଂ ସମ୍ବଳମ୍ । ବିଦ୍ୟାନାମ ନରସ୍ୟ ରୂପମଧିକଂ ବିଦ୍ୟା ଚ଼ ରତ୍ନଂ ମହତ୍ ବିଦ୍ୟାଗୌରବ କାରଣଂ ତ୍ରିଭୁବନେ ବିଦ୍ୟାବିହୀନଃ ପଶୁଃ । ଅତଏବ ''ବିଦ୍ୟା ଦଦାତି ବିନୟମ୍'' ଇତ୍ୟୁକ୍ତିଃ ସତ୍ୟା ।

—''ତସ୍ମାତ୍‌ଦେବା ବହୁଧା ସମ୍ପ୍ରସୂତା
ସାଧ୍ୟା ମନୁଷ୍ୟାଃ ପଶବୋ ବୟାଂସି
ପ୍ରାଣପାନୌ ବ୍ରୀହିଯବୌ, ତପଶ୍ଚ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ସତଂ ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ ବିଧିଶ୍ଚ ।'' ।୭।
- (ମୁଣ୍ଡକ ଉପନିଷଦ, ତୃତୀୟ ଭାଗ, ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟ)

ଅର୍ଥାତ୍:- ତାହାଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ ଦେବଗଣ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କରିଠାରୁ ମଧ୍ୟ ସାଧ୍ୟଗଣ, ମନୁଷ୍ୟଗଣ, ପଶୁ, ପକ୍ଷୀ, ପ୍ରାଣ ଓ ଅପାନ, ବାୟୁ, ଧାନ୍ୟ ଓ ଯବ, ତପ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସତ୍ୟ, ବ୍ରହ୍ମଚ଼ର୍ଯ୍ୟ, ବିଧି ମାନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱଭାବଃ ପରମୋ ଗୁଣଃ

ଗୀତାଞ୍ଜଳି ପାଢ଼ୀ

ଅସ୍ମିନ୍ ନଶ୍ୱରେ ସଂସାରେ ଭଗବତଃଅନୁଗ୍ରହଂବିନା କୋଽପି କିମପି କର୍ତ୍ତୁଂ ନ ଶକ୍ନୁବନ୍ତି । ତତ୍ତ୍ୱଜ୍ଞାନ ରହିତାସ୍ତୁ ବୃଥା ଅହଂ କୁର୍ବନ୍ତି । ଭଗବାନ୍ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଃ ଭଗବତ ଗୀତାୟାମ୍ ଅର୍ଜୁନମ୍ ଅକଥୟତ୍-

ସୁଖସ୍ୟ ଦୁଃଖସ୍ୟ ନ କୋଽପି ଦାତା
ପରୋଦଦାତୀତି କୁବୁଦ୍ଧିରେଷା ।
ଅହଂ କରୋମୀତି ବୃଥାଭିମାନଃ
ସ୍ୱକର୍ମ ସୂତ୍ରୈଃ ଗ୍ରଥିତୋ ହି ଲୋକଃ ॥

ସତ୍ ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ପନ୍ନଃ ସୁନରଃ ଏବ ଭଗବତଃ ଅନୁକମ୍ପାଂ ଲଭତେ । ଦୁଃଶୀଳଃ ଜନଃ ବହୁଗୁଣାଳଂକୃତୋପିଭଗବଦନୁକମ୍ପାୟାଃଭାଜନଂ ନ ଭବତି । ଯେ ନରାଃ ସଂସାରେ ଉନ୍ନତାଂ ପଦବୀମଳଂ କୃତ୍ୟ ପୂଜନୀୟାଃ ଭବନ୍ତି, ତେଷାଂ ସତ୍ ସ୍ୱଭାବଃ ଏବ ପରମଂ କାରଣମ୍ । ସତ୍‌ସ୍ୱଭାବେନୈବ ତେ ସକଳପ୍ରେମଭାଜଃ ସନ୍ତଃ ଅସାଧମପି ସାଧୟିତୁଂ ଶକ୍ନୁବନ୍ତି । ଉକ୍ତଞ୍ଚ -

ସ୍ୱଭାବଂ ନ ଜହାତ୍ୟେବ ସାଧୁରାପଦ୍
ଗତୋଽପି ସନ୍ ।
କର୍ପୂରଃ ପାବକ ସ୍ପୃଷ୍ଟଃ ସୌରଭଂ
ଲଭତେତରାମ୍ ॥

ନରଃ ସ୍ୱଭାବେନୈବ ଦେବବତ୍ ଆଦ୍ରିୟତୋଜଗତି ଏବଂ କୋଽପି ଗୁଣାଃ ନ ସନ୍ତି । ଯେ ତାବତ୍ ସ୍ୱଭାବ ଗୁଣମ୍ ଅଭିରବିତୁ ମର୍ହନ୍ତି । ଅତଃ 'ଅତୀତ୍ୟ ହି ଗୁଣାନ୍ ସର୍ବାନ୍ ସ୍ୱଭାବୋ ମନୀଷିଣାଂ ମୂର୍ଦ୍ଧ୍ନ ବର୍ତ୍ତତେ' - ଇତି କଥିତଂ ସତ୍ୟମେବ ।

—"ମନ୍ମନା ଭବ ମଦ୍‌ଭକ୍ତୋ ମଦ୍‌ଯାଜୀ ମାଂ ନମସ୍କୁରୁ ।
ମାମେବୈଷ୍ୟସି ଯୁକ୍ତ୍ୱୈବମାତ୍ମାନଂ ମତ୍‌ପରାୟଣଃ ।"
- ଗୀତା (୯।୩୪)

ଅର୍ଥାତ୍:- ହେ ଅର୍ଜୁନ ! ସବୁବେଳେ ମନକୁ ମୋ'ଠାରେ ଲଗାଇ ରଖ, ମୋତେ ଭକ୍ତି କର, ମୋର ପୂଜା କର ଏବଂ ମୋତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କର । ଏହିପରି ଭାବରେ ତୁମେ ମୋର ଶରଣାଗତ ହୋଇ ତୁମର ଚେତନାକୁ ମୋ' ସହ ଯୁକ୍ତ କରିପାରିଲେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ମୋତେ ହିଁ ପାଇବ ।

ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ : ୨୦୧୬

ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ : ୨୦୧୫

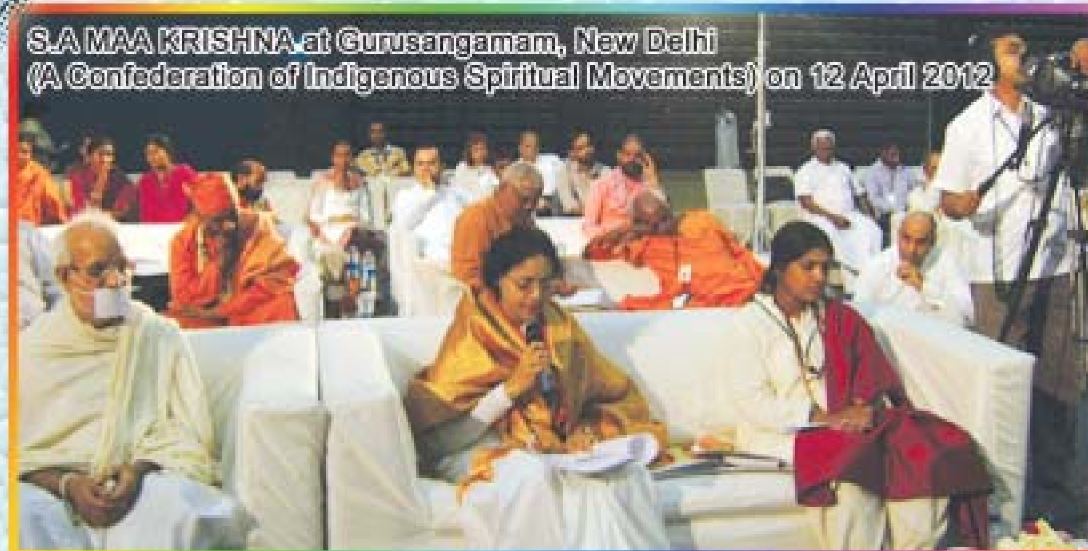
S.A MAA KRISHNA at Gurusangamam, New Delhi
(A Confederation of Indigenous Spiritual Movements) on 12 April 2012

S.A MAA KRISHNA at World Hindu Summit-II
Bali, Indonesia on 15 June 2013

S.A MAA KRISHNA at the Inauguration of " The Divine Bliss" book
World Hindu Summit-III Bali, Indonesia on 16 April 2014

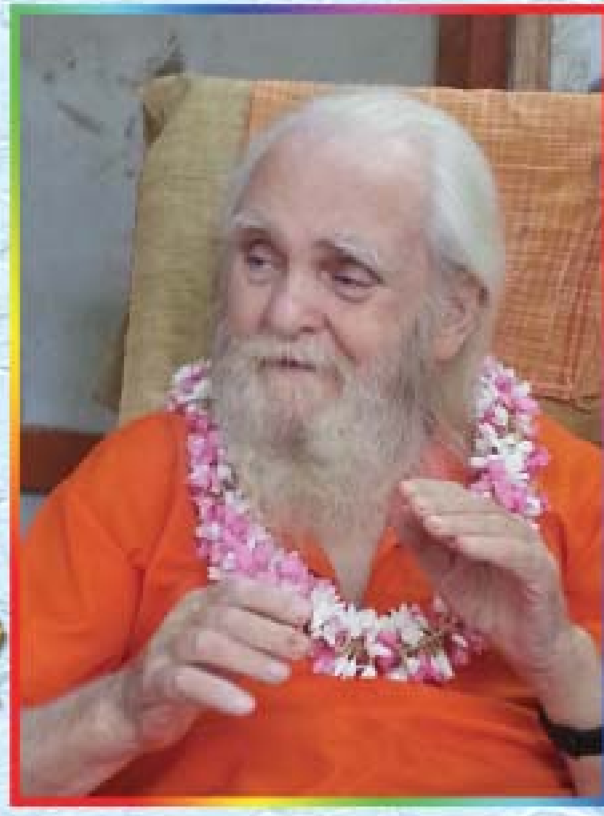

Sri K.Anurakta, Sri Aurobindo Ashram, Pondicherry
Our most beloved Spiritual Guide of Sri Matriniketan Ashram

The Mother & Sri Aurobindo's Sacred Relics At Sri Matriniketan Ashram

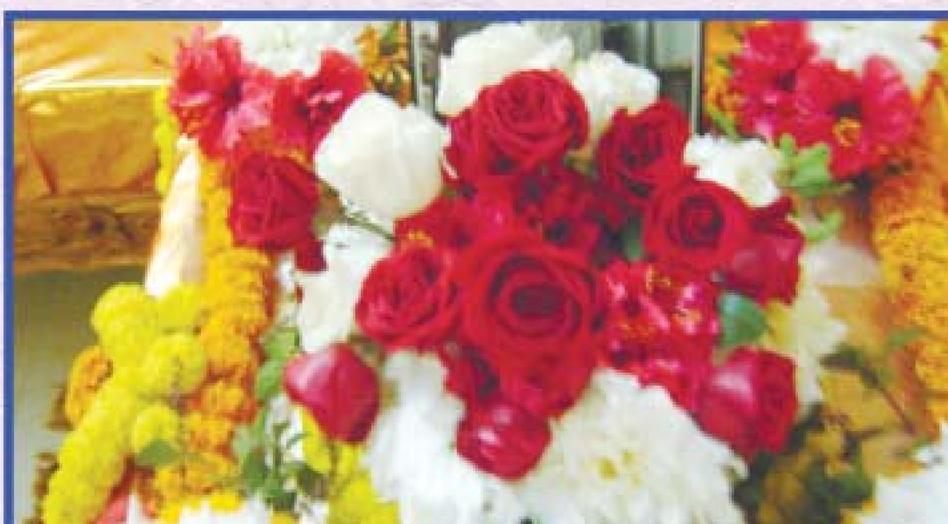

Printed at Lipimaya Offset, Berhampur